

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل القرآن
موسى عليه السلام

أما بعد فوالله ما رأيت كتاباً
أزودكم الله من آياته من غير
أن يكون له من آياته من غير

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل القرآن
موسى عليه السلام

أما بعد فوالله ما رأيت كتاباً
أزودكم الله من آياته من غير
أن يكون له من آياته من غير

اطلاع۔ اس مطبع میں ہر علم و فن کی کتب کا ذخیرہ سلسلہ وار فروخت کے لیے موجود ہے جسکی فہرست مطول ہر ایک شائق کو چھاپہ خانہ سے مل سکتی ہے جسکے معائنہ اور ملاحظہ سے شائقان اعلیٰ حالات کتب کے معلوم فرما سکتے ہیں قیمت بھی ارزان ہے جس میں کتاب کے ٹیکل پرچہ کے تین صفحہ جو ساڑھے ہیں، انہیں بعض کتب اخلاق و تصوف فارسی و اردو کی درج کرتے ہیں تاکہ جس فن کی یہ کتاب ہو اس فن کی اور بھی کتب موجودہ کارخانہ سے قدر دانوں کو آگاہی کے ذریعہ سے حاصل ہو۔

کتب اخلاق و تصوف فارسی	گلدستان محشی گلان۔ جلی قلم از مصلح الدین
بہارستان جامی۔ بہار گلستان سعدی از ملا عبد الرحمن جامی۔	سعدی شیرازی کاغذ سفید گندہ۔
خارستان۔ جہ پلوس گلستان از ملا محمد الدین خوانی۔	ایضاً۔ کاغذ چٹائی سی۔
بوستان محشی۔ جلی قلم خوشخط از فخر۔	ایضاً۔ محشی قلم متوسط یا فرنگی ٹیکل رنگین
سعدی شیرازی کاغذ سفید گندہ۔	ایضاً۔ کاغذ چٹائی۔
ایضاً۔ جلی قلم کاغذ کلابی و سیاہ	ایضاً خرد۔ سررشتہ تعلیم فارسی
ایضاً۔ جلی قلم حسب مراتب یا نا۔	گلستان مترجم۔ بارتھلمیہ اردو لفظ لفظ۔
ایضاً۔ متوسط قلم کاغذ سفید۔	شرح گلستان۔ از ملا محمد اکرم ملتانی۔
ایضاً۔ قلم بوجہ متوسط۔	شرح گلستان سبھی بہ ریاض رضوان۔
ایضاً۔ متوسط دو مصرعہ۔	از مولوی ریاض علی۔
ایضاً۔ دو مصرعہ۔	شرح گلستان سبھی بہ خیابان۔ از۔
ایضاً۔ سہ مصرعہ۔	سراج الدین علی خان آرزو۔
بوستان مترجم۔ اردو نظم ہونٹ	تضمین گلستان سعدی۔ از بہر گوپال
از گویند پرشاد دشتک۔	نقشہ۔
بوستان خرد۔ سہ مصرعہ	گلستان حکیم قافی۔ بجواب گلستان
مطبع نظامی کاپور۔	سعدی۔

فهرست دقت حکیم بنافی رح

مضمون	صفحه	مضمون	صفحه	مضمون	صفحه
باب الاول		في المداية	٥١	في اشكر	٤٨
في التيسر	٣٤	ايضا في المداية	٥٣	في القدر اللطيف	٨٠
في المعززة	٣٥	في التقدير	٥٤	في كلامه على منابر العباد	٨٣
في التيسر	٣٦	التمثيل في صحا الغفلة	٥٨	في كبرياء رزاق الارض	٥٤
في التنزيه	٣٧	التمثيل بعد الاحول	٥٩	في انكسار النور	٩٦
في الربوبية والغفلة	٣٨	التمثيل في صحا الغفلة	٦٢	في الحجة والاعتقاد	٩٧
في جادة العبادان	٣٩	في صفته قدرته	٦٣	في التجدد والمجاهدة	٩٨
في احوال الخليل	٤٠	في تكملة قدرته تجميد قصدا	٦٤	في سلوك طريق الآخرة	٩٩
في الاستواراة بقول	٤١	في الاشغال الموحظ	٦٥	في العالم والجهان	١٠٠
والكيفية مجبول		والفقر وسواد الوجوه		في التوكل والمناجاة	١٠١
في الامان بنقول		في الفقر اسرته	٦٦	ايضا في التوكل	١٠٢
في اسرار الغفلة	٤٢	والاستغفار بغير جهاد		في توكل العبد الله	١٠٣
في تقديره وتنزيهه	٤٣	في التوسل بغير توسل	٦٧	في تقييد الربوبية	١٠٤
في كبر		في عدل الامر والبرهان	٦٨	في روية الله والامر	١٠٥
في الخلق والمراحم	٤٤	في تبيين التوكل	٦٩	في روية الله والامر	١٠٦
في تكملة قدرته	٤٥	في التوسل بغير توسل	٧٠	في روية الله والامر	١٠٧
في تكملة قدرته	٤٦	في التوسل بغير توسل	٧١	في روية الله والامر	١٠٨
في تكملة قدرته	٤٧	في التوسل بغير توسل	٧٢	في روية الله والامر	١٠٩
في تكملة قدرته	٤٨	في التوسل بغير توسل	٧٣	في روية الله والامر	١١٠
في تكملة قدرته	٤٩	في التوسل بغير توسل	٧٤	في روية الله والامر	١١١

مضمون	صفحه	مضمون	صفحه	مضمون	صفحه
فی رویه المیزین	۱۱۱	وصفہ بخت و کار	۱۲۱	فی حجة الکلام	۱۴۱
فی تمام فضل المادین	۱۱۲	فی الانبساط و التفرغ	۱۲۲	فی صلوات القرآن	۱۴۲
فی الاشارة و العطفه	۱۱۵	فی کرم و نجس	۱۲۳	فی ذکر کشف الغطاء	۱۴۳
فی قصه قیس بن صحر	۱۱۷	فی التوبة و الانابة	۱۲۴	فی استماع القرآن	۱۴۴
فی الاتحاد و المودة	۱۱۹	فی الاخلاص و المخلصون	۱۲۸	تمثيل فی خلق آدم	۱۴۷
من اربعين بابا من فضله	۱۲۲	على خطه عظیم		عيسى بن مريم عليه السلام	
من شجرة التامیث	۱۲۳	فی قضائه و قدره	۱۵۰	ذکر الانبیاء فی زمین	۱۴۹
من روح فی الدنیا	۱۲۴	فی اشواق	۱۵۳	حدیث الجمل	
وید من کلام السبلی	۱۲۵	فی صفات الله تعالی	۱۵۴	باب ثانی	۱۴۱
فی زمره الناس	۱۲۶	فی صفات الله تعالی	۱۵۴	فی فضیله نبی صلی الله علیه و آله	
فی حلیه یا حنیف	۱۲۷	فی صفات الله تعالی	۱۵۵	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۲۸	فی صفات الله تعالی	۱۵۶	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۲۹	فی صفات الله تعالی	۱۵۷	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۳۰	فی صفات الله تعالی	۱۵۸	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۳۱	فی صفات الله تعالی	۱۵۹	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۳۲	فی صفات الله تعالی	۱۶۰	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۳۳	فی صفات الله تعالی	۱۶۱	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۳۴	فی صفات الله تعالی	۱۶۲	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۳۵	فی صفات الله تعالی	۱۶۳	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۳۶	فی صفات الله تعالی	۱۶۴	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۳۷	فی صفات الله تعالی	۱۶۵	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۳۸	فی صفات الله تعالی	۱۶۶	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۳۹	فی صفات الله تعالی	۱۶۷	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۴۰	فی صفات الله تعالی	۱۶۸	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۴۱	فی صفات الله تعالی	۱۶۹	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۴۲	فی صفات الله تعالی	۱۷۰	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۴۳	فی صفات الله تعالی	۱۷۱	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۴۴	فی صفات الله تعالی	۱۷۲	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۴۵	فی صفات الله تعالی	۱۷۳	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۴۶	فی صفات الله تعالی	۱۷۴	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۴۷	فی صفات الله تعالی	۱۷۵	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۴۸	فی صفات الله تعالی	۱۷۶	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۴۹	فی صفات الله تعالی	۱۷۷	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۵۰	فی صفات الله تعالی	۱۷۸	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۵۱	فی صفات الله تعالی	۱۷۹	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۵۲	فی صفات الله تعالی	۱۸۰	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۵۳	فی صفات الله تعالی	۱۸۱	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۵۴	فی صفات الله تعالی	۱۸۲	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۵۵	فی صفات الله تعالی	۱۸۳	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۵۶	فی صفات الله تعالی	۱۸۴	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۵۷	فی صفات الله تعالی	۱۸۵	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۵۸	فی صفات الله تعالی	۱۸۶	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۵۹	فی صفات الله تعالی	۱۸۷	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۶۰	فی صفات الله تعالی	۱۸۸	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۶۱	فی صفات الله تعالی	۱۸۹	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۶۲	فی صفات الله تعالی	۱۹۰	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۶۳	فی صفات الله تعالی	۱۹۱	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۶۴	فی صفات الله تعالی	۱۹۲	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۶۵	فی صفات الله تعالی	۱۹۳	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۶۶	فی صفات الله تعالی	۱۹۴	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۶۷	فی صفات الله تعالی	۱۹۵	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۶۸	فی صفات الله تعالی	۱۹۶	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۶۹	فی صفات الله تعالی	۱۹۷	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۷۰	فی صفات الله تعالی	۱۹۸	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۷۱	فی صفات الله تعالی	۱۹۹	صلی الله علیه و آله	
فی صفات الله تعالی	۱۷۲	فی صفات الله تعالی	۲۰۰	صلی الله علیه و آله	

مضمون	صفحه	مضمون	صفحه	مضمون	صفحه
فی کمال العشق	۳۵۶	فی تفتیحه العشق	۳۸۲	فی محبة الدنيا مع حجة	۳۲۲
فی راسب الحجابی	۳۵۴	فی ضاعة العشق	۳۸۲	فی کتمان الکلام	۳۲۲
فی صفة القوی المشقة	۳۵۵	بجواب الامحباب	۳۸۲	فی اکل الریا کمن یأکل	۳۲۳
فی الجمع بین الفضل وشرع	۳۵۶	فی الرضا و التسلیم	۳۸۲	فی الامانة	۳۲۳
باب المراجع	۳۵۸	ذکر القلب انفع	۳۸۶	فی العارف والجاهل	۳۲۳
فی فضیلة یسلم	۳۵۸	لان شانه ارفع	۳۸۶	فی الاتزان عن الدنيا	۳۲۶
فی وضع اشی بغیر شریفة	۳۵۹	فی حفظ القلب	۳۸۹	فی عجب من نفس و روح	۳۳۰
فی الجاهل فی نظر العالم	۳۶۱	فی قوة القلب و ضعفه	۳۹۶	فی منزلة النفس و نفوذ حجة	۳۳۰
فی العالم و المتعالم	۳۶۲	فی تشابه الیمن و صفة آية	۳۹۳	فی الدعوی بغیر المنة	۳۳۳
فی شکر المحبة	۳۶۴	باب المساوی	۳۹۶	صفحة فی انواع شهادت	۳۳۴
فی اجمال احسن الریا	۳۶۶	فی ذکر النفس و اهل	۳۹۶	فی ذکر شکر کما تلیه شکر فی قوله	۳۳۸
فی العجز و کسوت	۳۶۹	فی محاوره مع النفس	۳۹۶	فی يوم القیامة و کلامه	۳۳۹
باب الخصال	۳۷۰	فی خفة العید و ثقل النوار	۴۰۵	فی صفة الانسان و کلامه	۳۴۱
فی صفة العبد و العبد	۳۷۰	فی خفة العبد و ثقل النوار	۴۰۶	فی صفة الاشیاء	۳۴۱
فی کمال العشق	۳۷۳	فی حشر الخلق و سیر الخلق	۴۰۶	فی الانسان و کلامه	۳۴۳
فی تفتیحه و مخرج شدة	۳۷۴	فی حشر الخلق و سیر الخلق	۴۰۶	فی الانسان و کلامه	۳۴۳
فی انجذاب العشق	۳۷۶	فی حشر الخلق و سیر الخلق	۴۰۶	فی الانسان و کلامه	۳۴۳
فی اشراف العشق	۳۷۸	فی حشر الخلق و سیر الخلق	۴۰۶	فی الانسان و کلامه	۳۴۳
فی اشراف العشق	۳۷۸	فی حشر الخلق و سیر الخلق	۴۰۶	فی الانسان و کلامه	۳۴۳

صفحه	مضمون	صفحه	مضمون	صفحه	مضمون
۵۱۵	فی رفتن بالسور	۴۸۶	مشکل العنبر و	۴۴۸	فی اشراف فی الاکل و الحس
۵۱۹	فی ترک الخمر و الطه	۴۸۷	فی منته الموت	۴۴۹	فی الحصر بالکل و الشهور
	مع الاویاسش	۴۸۸	فی المساعین من	۴۵۰	فی التوبه و ترک دنیا
۵۲۲	فی المدعی فی المحبة کاف		ملوک العجم ایچاری	۴۵۱	فی روح الله و ترک دنیا
۵۲۵	فی تحقیق اشد	۴۸۹	فی اهل الانوار و عا	۴۵۲	فی حساب دنیا و نامه
۵۲۶	فی ترتیب الیه فی المحبة	۴۹۰	فی موت الموت	۴۵۳	فی صحایف عیسی
۵۲۸	فی منته الاثر و منته	۴۹۱	فی نکات الیه و الیه	۴۵۴	فی صفه البیض الیه
۵۳۰	فی شکر رایت الاطام	۴۹۲	فی اشراف الحرف و الشدة	۴۵۵	فی سیرة العزیز و العاقبة
۵۳۱	فی اصلاح فی الاسلام	۵۰۰	باب الثامن	۴۵۶	در صفات شهاب و
۵۳۵	فی عفت و اسود		منه و حال انجم		مخاسن ان گویند
	منه طلب الرزق	۵۰۱	فی صحایف عیسی	۴۵۷	فی دار الفرو و دار
۵۳۶	فی النظام و الخدم	۵۰۲	الیه و طرقه و عوالم	۴۵۸	فی صحایف عیسی
۵۳۸	فی انقطاع النیب		و الاقوال	۴۵۹	حکایت
۵۳۹	فی صحایف عیسی	۵۰۳	فی ترک الامانة و المپاد	۴۶۰	فی استحضار دار الفرو
۵۴۱	فی صلیب نیاید غور	۵۰۴	فی سیرة القلوب		حکایت
۵۴۲	فی عفت و اسود		منه و الاقوال	۴۶۱	باب السابع
	فی اشراف فی الاکل و الحس	۵۰۵	باب التاسع		فی الغفایة و النیان
	منه طلب الرزق		مشکل الاجابات و الاحوال	۴۶۲	فی طول العمر و الحسرة
۵۴۳	فی حفظ الصبغة و	۵۰۶	فی الموت و الاخرة و النبی		مع ذلک
	شفقة الرشیق	۵۰۷	فی الاخوان و الاختلاف	۴۶۳	فی طول العمر و نظر الاصل

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۵۵۹	فی اظہار الاسرار	۵۵۹	انتہیل فی الاحباب	۶۰۱	خواب عبداللہ بن عمر الخطاب رضی اللہ عنہما
۵۵۷	مع الاسرار	۵۵۷	فی الاحوال والاشیاء الخ	۶۰۲	حکایت شیخ ابو نواس
۵۵۷	فی حفظ اسرار الملوک	۵۵۷	فی حذقہ تحقیق شوق	۶۰۵	حکایت شیخ ابو نواس
۵۵۹	حکایت	۵۵۹	فی سبب تفتیشہ جزا	۶۰۶	بسطان محمود
۵۶۰	فی الاشکاء والخطبہ النبویہ	۵۶۰	بیہوش شیخ جمال الدین	۶۰۷	فی غنود الملکۃ عدل
۵۶۱	فی حذقہ لطیفہ تباہیہ	۵۶۱	الامام احمد بن محمد	۶۰۸	حکایت فی حال السجۃ
۵۶۲	فی ذوقہ الحلال الامانۃ	۵۶۲	فی ایل حضرتہ و ہونقا	۶۱۰	و نواح نامت حکایت
۵۶۷	فی ذوقہ الطبع و محسوس	۵۶۷	فی صحرای الغفلۃ	۶۱۵	حکایت مامون
۵۶۸	فی حال صحرای البصوت	۵۶۸	فی افسانۃ	۶۱۶	حکایت حضرت مسیح
۵۶۹	فی تحقیقہ الصوت	۵۶۹	فی اعتمار	۶۱۷	حکایت جلیلہ نویشہ
۵۷۰	فی تعلیم الاب لابن	۵۷۰	ایضاً فی صحرای الغفلۃ	۶۱۹	حکایت حضرت علی
	فی استکون		حکایت	۶۲۱	حکایت
۵۷۲	فی افکارہ و المرتبہ	۵۷۲	ایضاً فی صحرای الغفلۃ	۶۲۵	حکایت حضرت مسیح
	فی احوال المشغولین		بدرجہ سلطانہ		و تحویل پادشہ
۵۷۳	فی الریاض و التعلیم	۵۷۳	اسمیکم شہد و ریح	۶۳۷	حکایت
۵۷۸	فی التمرید و التوجیب	۵۷۸	دو اشہد مسرورہ	۶۴۰	فی حفظ اسرار الملک
۵۸۱	باب العاشر	۵۸۱	فی باریہ و لیلۃ	۶۴۱	و رملہ پادشہ و قتل
	فی مسجلہ و بیانہ		فی فضائلہ و فضیلۃ	۶۴۲	ازیزہ و مستان
۵۹۲	فی اصفیٰ کوشب	۵۹۲	فی تنبیہ الملک	۶۴۸	و کارنامہ وانی پادشہ
۵۹۷	فی تبیل الحال	۵۹۷	کلمۃ الحق بغیرہ و ہونقا	۶۵۸	فی غنای الملک

مضمون	صفحه	مضمون	صفحه	مضمون	صفحه
در آئینه میان جور و عدل	۷۱۷	فی مدح اصحاب الدین	۷۵۴	فی مذمت الخشن	۷۸۵
در واپسستن که آخرت	۷۱۸	و اشباح کثر هم الله		فی ذم الخال با هم	۷۸۶
به اردو بیست		فی مدح قاضی محمود بن	۷۵۷	فی مدح صاحب العیال	۷۸۸
در نقد علمای دیندار	۷۲۰	محمد الاثیر		و المثل	
و سائیکه پادشاه را دل	۷۲۱	در مدح کریم الله	۷۶۱	فی ذم قرائه السیوف	۷۸۸
در بهار بنای بدست		عزالدین یوسف		فی ذم قرائه الکشف	۷۹۱
در عدل ذوق ملک کریم	۷۲۳	فی مدح جمال الدین	۷۶۵	فی ذم قرائه الفقیه	۷۹۳
در سیاست پادشاه	۷۲۵	بنی الاسلام فی فلاح		و کایات خضر پاشا	۷۹۶
در حکم رانان پادشاه	۷۲۷	در مدح شمس الدین پادشاه	۷۶۸	و کایات	۷۹۷
در حکایت	۷۲۸	محمد بن محمد الغفر		در بهار شعاری با گوید	۷۹۹
در پادشاه بترتیب گوید	۷۲۹	فی فضیله تریه الفری	۷۷۷	فی اصحاب النحول	۸۰۱
فی وصف حال تمام	۷۳۵	و دیاره و احواله		فی مثال حاجه النحول	۸۰۲
در مدح اساطین		فی شایع شعرا و ادبا	۷۷۹	فی مذمت الاطباء	۸۰۳
و الوزراء و القضاة		و غیرهم		فی مذاق طبیب العالم	۸۰۴
فی مدح اصحاب الاجل	۷۳۸	فی ذم الاقارب	۷۸۲	تفصیل العیال و بی	
صداک الدین مالمک		فی ذم البنات		محمد بن دوعت	
ابن محمد حسن القاضی		حکایت فی شایع	۷۸۳	فی تفصیل اعلام الاشراف	۸۰۶
فی مدح الاجل نظام الدین	۷۳۹	الاجل البنت ابلا و		و طبیبان و ادان	۸۰۷
ابن نصر بن محمد استوفی		حکایت	۷۸۴	فی مدح انجم الحاذق	
فی مدح خیر الدین احمد	۷۴۰	ممثل		و انما فی شایع اصحاب	
بن محمد اشید بانی					

مضمون	صفحه	مضمون	صفحه	مضمون	صفحه
فی صفة الانفاک	۸۱۳	فی تقایید البروج الکوکب	۸۱۹	التمثیل فی القسامة	۸۲۰
فی صفة الکواکب السبعه	"	فی الطایفه والنزل	۸۲۰	و نیز کتاب	"
فی صفة الطایفه الاثني	۸۱۵	فی معنی الاوطاس	۸۲۱	فی مذمه تجرید الجبال	۸۲۲
فی صفة البروج الاثني عشر	"	التمثیل فی زاهد بسور	۸۲۳	فی حقیقه الطریق	۸۲۴
فی صفة بیوت الکوکب	"	فی ذمه التزوید	۸۲۵	فی بیان سبل السعاده	۸۲۵
فی شرحه و باله و جموده	۸۱۶	فی تحریک المفاصل	۸۲۶	فی استذکار التخصیص	۸۲۸
و بهر طریقه	"	فی مذمه اشعریه و یا شرح	۸۲۸	کتاب که تپا الی بغداد	۸۵۱
فی صفة ذی العلم النجم	"	فی شکایه اهل الیمان	۸۲۹	که کتابی است بحسام	۸۵۵
بطلمیوس	"	دره که عوام و بزرگان	۸۳۰	کتاب	"
فی تهنیه البیوت	۸۱۷	و جهال	۸۳۶	خاتمه الطایفه و جموده	"
فی حال النجم الجبال	۸۱۸	فی صفة العداء	۸۳۶	قطعه شایسته	۸۵۹
عند الکوکب	"	فی مذمه حدیث الخلق	۸۳۹	و نیز	"
		و یاسر المدوح بانفاق	"		

۹

باب در گریه بیست ظاهره	بست باطن نه ازمده و نجیب	باب اول بابی که سیاحت
محض تخریج صرف تدریس	ایشان فی شانه و لغت و عدل	و ان بهر حال که شسته و عدل
باب ثالث در عقل گویند	و انکه گویند و در بحال سخن	ابن بیان و علم و ادب و علم
لغت و از هم فرقه و دانش و علم	با بیان سخن و تعلیم و سخن	که گویند که باستان و تاریخ و سخن
باب بیست و نهم و فیان	که بیست و نهم و فیان	ابن بیان و علم و ادب و علم
که بیانی بر آنچه سیرت است	با بیان سخن و گفتار	که چنانکه است و پاک است
باب بیست و نهم و فیان	که بیست و نهم و فیان	با بیان سخن و تعلیم و سخن

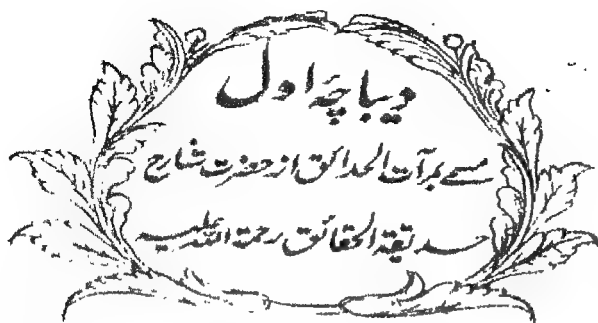
سید مرتضیٰ خاں شریف

سید مولیٰ الاطراف المصطفیٰ کتاب مستطاب حدیث حقیقه المذنبه المکرمه
 قمره الاحکام والاعمال المستوفیه بیکبر سنائی و المشهور

در بیان
 احکام و اعمال
 المستوفیه
 بیکبر سنائی

بیت شریف مولیٰ الاطراف المصطفیٰ حدیث حقیقه المذنبه المکرمه
 به اهتمام تمام و تصحیح تمام جناب مولیٰ ابوالحسن صاحب امیر ترقی المرتب

مطبع خاص منشوری نوکشور و طبع ماوراء

بسم الله الرحمن الرحیم

این نوشتار گشته نگذار نیست که درین هنگام همیشه بسیار و بسیار آید
سال هزار و سی و هفتم هجری و سده پنجم جلوس یافتن جانشاهی تاج
کسب جدائق روزگار و افسوسه بهستان لیل و نهار میگردد و در پیوسته
منال تازه باقی و روح افزا نو بر نادره کلمات است که از نگارستان حقیقت
و سیستان معرفت بمنقشه ظهور و مبلای شود و قصه جلوه بیناید و حضرت شایخ
که به نیروی سعی و قوت بازوی متبع کینه مبارک بشایستان عالی پس از
انقضای قرون و دهور بر روی ارباب طلعت اصحاب شوق بحضرت امداد
و اسما در روح بزرگان معنوی گشاده می آید ستودن حج و روضه مطهر
عبدالله بن عبد الله العباسی چون در شمع و شمع و شمع و شمع
خود معنی لغت معنوی معنوی حضرت مولوی رومی نورانی بر توده بین
ایزدی فرائع حاصل گردد و تحقیقات و خدایات بنده که به معنوی واقع شده
نزد خواص و عوام شمع تمام مدایک و دانشمندان که اقل العباد و شمع
و شمع و نور بنگار آن نقل با طران و اکثان عالم منتشر شد سبحان

ویباچه حدیقه حکیمانی

ناقص گذشت که چون حدیقه حقیقه و ثانوی معنوی فی الحقیقه اجمال و تفصیل
یکدیگر است و حضرت مولوی در شنو سستی فرمایند

ترک جویشی کرده ام من نیم خام
از حکیم غزنوی بشنو تمام
و در عنایات آنحضرت نیز واقع شده

عطار روح بود و سنجی و چشم را
ما از یک سناسی و عطاری و عیم
و در شنو بیاری از ابیات الهی نگار که عبارت از حدیقه باشد
تفسیر فرمود و اندو کمال اتحاد و صوری و معنوی در میان این بزرگ
محقق است و خادم یکدست و دست و خادم دست خود را باشد بزرگ
خود واجب و لازم دید که پاس سعی و اجتهاد و در وادی تفسیر و تفتیح و تفتیش
لفظ و معنی حدیقه حقیقه تمام کن بفرمایید و دست فطرت بر سالی کند بهجت
بقصد اشجار ریاض صحت این کتاب حقیقت قباب بر سایه و باین غم مکرر است
و لازم گذشت که حدیقه را مقابله نماید و حقیقت عموم و خصوص و تفصیل و اجمال
و تطویل و اختصار که در کلام معجز نظام این دو کتاب بیمنت نصاب محقق است
و تفاوت رتبه لفظی و معنوی و فصاحت و بلاغت شعری و نظم و حال و حال قال
که اینها سه زمان هر کدام در نحو حال و استعداد خود از خود قیاس قرار
میدهند بر صفحه بیان کما شسته نورس کلی از باغستان تازه بیانی بعد حدیقه
بر فرآورده گلستان به تربیب دلغ و شیند خواطر الوالالباب ترتیب و بدیهه
دماغ اهل معنی که از سقم این حدیقه در قرون مضیه و دهور سالقه فرگوم
و بخشوم بود از استنظام و استنشاق آن مشک آگین و معطر که در و چون
خدمت حکیم بعد از نظم حدیقه مسودات خود را بجلال امت حضرت و ولایت
مرتبت شیخ ابو یوسف جلالی قدس الله روحه که سپهر ایشان بود و بفرمود
مقدست برهان الدین ابو الحسن علی بن ناصر الغزنوی الملقب به بریا که
بقیه الاسلام بعد از وفات او اندک که بنظر اصلاح در آورده ترتیب لائق و نه

و بواسطه بعضی موانع این معنی درستی در عقد تعلق مانند اگر کمن تو جبار شای
 پناهی حسن ترتیب ظهور رسد بنا بر استدعا و اظهار شوق و شغف طالبان
 حکیم هم ترتیبی دادند و مسودات جسته جسته بدست نبرکس افتاد از غایت
 عذوبت سخن برای خود ترتیب داده به بیاض برو و ترتیبها مختلف و متعدد شد
 و نسخه با هم موافق یافت نمیشد و عروس این مطلب از پرده خفا بجای
 ظهور جلوه نمیکند و حصول این مدعا تشریف بر نماند اما مال این
 در چنین خاطر همیشه سر سبزی میگرفت و ضمیر کینه رنج وقت ازین اندیشه
 و خیال خالصی بود تا بمقتضای

س

حاجت جوینده یا بنده بود
 تسبیح گشت که نواب مغفرت پناه در محبت دستکاو میز را محرم
 کو کلماتش الحاح طلب بخوان عظم تقدر الله بغفرانه و رسد الله بحجری بسلطه
 معتد به بخطه غزنین فرستاد و حدیقه صحیح که بخدا تقدیر بود به تحقیق بجنبه
 اسحاق قات از سر قبر مشهور حضرت حکیم در مدح حکومت کجرات معانیا الله
 عن الآفات طالب فرموده بودند و ان نسخه را در حین توجیه بدارت حرمین
 اشریفین را و بها الله الله فیما و تطیعاً و کما یجوزت لقا و نه فائز ان سیادت
 و آفتاب و خلاصه و در دمان شجاعت و کرامت امیر عبدالرزاق محمودی
 المدعو بطلق جان که در ان ایام پیشه آشکاب بود و تکلیف فرموده آن نسخه
 سه کار ایشان بست و بحسب اتفاق درین حدت که باطرات و اکرامت بنده
 و دور واقع میشد منصوبه دست نداد که بهلا زمت ایشان رسیده این
 عارفه ایزدی را بدست بیاورد تا آنکه در سنه خمس و ثمانی و الف هجری
 سیادت و نقابت پناه موسی الیه بایالت دار السلطنه اگره تشریف
 از رانی فرمودند و این آرزو مند مطالب محسوس هم اتفاقاً آن زمان در
 اثره متکلف کنج محمول و کوشه اقول بوده بود و منع خود میگذاشتند محض همین
 مقصد بندست ایشان رسیده امکنیت چندین ساله را ظاهراً ساخت

وان عطفه الی لایدرست آورده فی الفور به کتاب نمود و چون حکومت
ایشان استقرار پیدا نکرده بر سبیل رج القهقری در آن زوادی معاودت
ایشان بجانب درگاه فلک اشتباه جهانگیر و واقع شده خواست که بحال
نسخه بدست درآید و هنگام فرصت بجمع فکر و امعان نظر لمحوط داشته
در مقام تصحیح و تنسیخ واقعی شود اصل را با نقل متقابل نموده هر چند آن متقابل
با اعتقاد بنده هر سر بود باز اصل ساخت چه آن نسخه اگر چه بحسب تفسیر
قدیم زمانی داشت و بعد از هشتاد سال تصنیف نوشته بودند اما مانده
شجاع جنگ نادیده زخم متقابل بر رخساره تصحیح و تحقیق نداشت و از
عالم پیر جابل غافل از جمله و تنسیخ نبود بحسب کیت هم قلت ابیات داشت
و هم بسیت و رق از میانش افتاده بود و در کفایت و رسنه سبع و شلشین
و الف هجری که بعد از شفا رفتن بندگان حضرت غفران پناه رضوان
و ستگاه جنت مکان جهانگیر بادشاه بجهل الجیه متوجه بدار السلطنه لاهور رسید
و چون از اشغال نموده دنیا و مهات فرزند روزگار بقدر فراخی داشت و در بعد
اول در مقام تصحیح این کتاب استلاب درآمده با اتفاق جمعی از یاران بخند
سخن شناس نسخ متعدد و فراهم آورده بتوفیق ملک منان شروع در مقابل
و مذاکره نموده چون عدم موافقت ترتیب و نسخه با هم که در صدر ذکر یافت
و همان سدر راه طالبان تصحیح این کتاب درین پانصد سال بوده عایق
و مانع قوس بود و ترتیب بنین نسخه قدیمه را که زمان معنف قریب داشت
و نسبت بترتیبهای دیگر بیشک و ریب بصحت و صواب اقرب می نمود
سطر اعتقاد و اعتبار ساخته و در تقدیم و تأخیر دستا بناد و ابیات مقدم
و منظر داشت و موافق این ترتیب هر چه خوانده میشد در نسخ دیگر تخص
نموده اصحاب متقابل پیدا میکردند و ابیات زیادتی که در کتب دیگر ظاهر
میشد آنچه بطرز و اصطلاح و رتبه شعر قال و حال این مطلع انوار الی مناسب
و متجانس بنظر درمی آمد نوشته میشد تا باین طریق بر نسخه اصلی خلیه شعر
افزود و آن بسیت و رق که افتاده بود نقصان آنهم بجز مبدل گشت و آیات

قرآنی و احادیث نبوی و اقوال مجتهدین و انکسایان کلمه این اشارت و یاد دهنده
آنرا بنشانیات را بقید سوره و سیاره که متغیضان شانی منزل در پیدا کردن آن
تعیین کنند و احادیث بقید راوی و کتاب تابع نموده بر حاشیه هر بیت بجا
هند بسیار و نمود و ابیات مشککه فارسی آنچه محتاج تبشیر و توضیح بود اکثر را در
غایت لطافت و جزالت براسه شرح نوشته بعضی را که بقید و غید که در مقلح
محزون معنی همان تواند بود محتاج بود در پاس همان بیت بقید که در لغات
غریبه عربیه و الفاظ عجیبه مجید را نیز از کتب معتبره عربیه و فارسی تحقیق نموده
بر ترجمه در آورده و هر کس بپند در تحت الفاظ کتاب بشریف در پاس که احتیاج
داشت و ضرورت نمیده قرار داد که باعث رفع القیاس در خواندن شود و مشککه
یای خطابی را رخ و یا سه مصدری را رخ و یا سه تکبیر را رخ و یا یی مجهول
را از عالم شیر معنی اسد جمع و یا یی معرفت را از قبیل شیبین لبن مع و
فارسی را طت و کات عربی را رخ علامت نهاد و چون در استعمال عام
عجم لغات عربی را بواسطه عدم اطلاع بر علم لغت بلکه الفاظ فارسی را هم بسیار
فهمیده بجا کسره از عالم خزانه و حیای و عیار و رفعت و ایاب و نشنه و عماد
و امثالها که بکسره است و در باب اغظ خزانه و قاموس الخزانة لا ینفخ ابدا
واقع شده بفتح میخوانند و کسره را بجای فتح و ضم از قبیل خفاش که
بر وزن برمان بضم اولست بفتح و شمال را که بمعنی باد بفتح اولست بکسره
میگویند اکثر الفاظ غریبه و عجیب را موافق کتب معتبه تازی فارسی حرکات
و سکانات نهاد و اندک در وقت و اضافت و سنن و کثرت با جمع
کرد و اندک بهمان کشف علاقی معانی عامضه میکرد و چون شمع که عیسوی
نوشته شده و همیشه در این معنی همان بیت می تواند بود که شمع یا خنده و طایبان
معانی که از ربط ما قبل و ما بعد متن مطلع نیستند بعضی اوقات محتاج بآن شیب
که سیاق و سیاق بکلام را از روی متن دریافته تا معانی و توجیهات
که در شرح تخریر یافته کمالات هر کس آنها کرد و نیز می تواند بود که شخص
در این کتب به کتب قدیمه و کتب جدیده و کتب قدیمه و کتب جدیده و کتب قدیمه و کتب جدیده

جدا جدا اند که که ام بیت تشریح یافته که ام نیافته و کجا واقع شده تا آنرا در
 شریعت تفحص نماید بر تقدیر جدا جدا بودن متن و تشریح متفحصان را
 بوجود غالی از تعجب نبودن باین این نسخه را حل کل قرار داده متن را
 حامل شرح نوشته شده که هم شرح ابیات و تفسیر آیات و ترجمه احادیث
 و اقوال اکابر داشته باشد و هم فتوای مفیده و لغات ضروری که متنبهان
 این کتاب لطافت آید را بناید از اقوال و حل مشکلات بر سبب این نسخه
 اعلا فی سبب چیز و بیج جابجوع نمود که فریبک لغات که کل آن داخل
 این کتاب نبودن مستغذر بود و علیحدہ مدون شده آنرا با این لغات خیمه
 مشهوره و مشهوره بود و اکثر خواستی قید نمود و سبب آن اگر احدی را
 رجوع یافت واقع شود و بطلایع اللغات رجوع نماید بجملا مہمانیہا ایا
 مفیده که قید یافته معتبر و مستند شاخته این حدیث را از عالم مصحف امام
 و امام مصاحف امام حدیث شناسند و در خواندن و نوشتن این کتاب
 خلاف آنرا غایت حق دانند که

و

نکته چون زلف حور و تفسیر
 واقع شده و در نسخاتی که اقل العباد تصحیح داده و درست کرده
 بجمیع این مراتب تقدیر و زبیده اگر بعد ازین کتاب غفلت افتاب
 فرزند داشت کنند محل بر تصحیح مصحح کثیر التصحیف نشود و نیز فرست که تا
 امروز کسی نوشته بود نوشته در پاس بردستان موافق اوراق کتاب
 بنده قید کرد تا یافتن مطالب و مقاصد بر طالبان این کتاب آسان
 گردد و این تحقیقات را علیحدہ ہم مدون ساخت بطایف احوال من
 نفایس الدقایق موسوم گردانید و این قسم قلم بر وزن را که در مدت
 پانصد سال بیکس بدست یاری سعی و ترد و دست تصرف بران کشود
 بود و جهت استفادہ طالبان بکرم الله سبحانه کثودہ آمد و

و

فختم الله محمدًا
صد نه ارشاد و الاثنت بیاس کریم را بسبب المنی که درین سال اگر چه
ازین خلف صور سی را باطل کسی بر دو نوکل حدیقه زندگانی مرا بدید
حسنه ان الله فریخت اما خلقه خیر منه کرامت فرمود که دست نما را
تا باب الایاد بر و تصریف نیست

و او خود کسب است مانند نقش الله جاودان مانده
به صاحب دستان که بین کتاب امر از نظم کند البقیه بقدر تناسی
مسلمانی و حق زاری خدمت سلمانان بقا ستمه یاد آورنده خواب شود
آشوب بر حقیقت اجمال و تفصیل تا بقصا و تطویل و لغا و توتیه
لفظ و معنوی حال و قافیه و عموم و خصوص این دو ستمه که در سبب
تقریباً ذکر یافته هر چند تشخیص و تحریر این مراتب ما فوق رتبه و حالت این
ماقص است و قدوم جرأت و جبارت درین وادی نهادن زیاده بر حد
در یافت این اقل العباد بقدر قصا و صلاکاید و لکن کلامه قدر نباتات
و درخور سطر اعط و در یافت ماقص خود به عرض عرض ارباب انصاف و احباب
تکبیر و آورده انصاف طلبست بعضی باخطا میرسیده باشند که آنچه حکیم در و بیت سبب میفرماید
مستعد مولوی سببیت و بی سببیت میگویند و این سبب مضاحت یا سبب یا سبب یا سبب یا سبب
و ستمه باشد ادا ستمه و در ربط محو و عند الباقی و بسط کلام بقدر تناسی و ام
علی طریق الضمیم از قوت انشا و قدرت قیام است نه از بجز و سبب شایسته
تحلف و غایه نصف این طبیعت انشا و شستگی و رنگ کلام و وادی مقصود و در ربط
تحمود که در شان حضرت مولوی از مبدا و فیاض آمده و این فیض که بسبب قیام
تا بحال چه رسد بآن ذات عدیم المثال کرامت شده و در سبب یکی از شعر است
و صاحب قدرت و مضاحتی قوی نظمت بنود چه مضامین حقوله مستقر در او در
عبارت فصیح و بلیغ و در آوردن بقیقی کلامه عطف نزد ارباب فضل و کمال خدای
صاحب تهنه در ادا و استمانهای واهی و افسانههای طغیان طویل انیالیان

باین پاکیزگی و لطافت و جزالت لفظی و معنوی و کلمات و تفرقه و الفاظ رقیقه باین
 طریق بیان کردن میطالع خواص و خواص حکیم انوری را که شمس و انصار
 فصاحت و بلاغت و مبارز میدان براجت و استعارت است بر اکثر شعرا
 بجهت انشا امتیاز میدهند آنهای که سر و زامه کلام را در دست باز اوصاف
 تفرقه و تمیز مینهند و طبیعت ایشان بذاق خاص کلام عذوبت التزام آن
 بزرگ معنوسه آشناست میدهند که از طرز انورسے تا این طرز چلبه
 تفرقه و تنافس است اگر چه هر دلیلی بقصصای تجلیات شکسته غیر کرده که بر
 کاف و محکات از مبداء انوار آفا فاما در لمعانت که ستمه خاص دارد و هر چه
 تازی دیگر اما این شایع سرشی را حال دیگر است ♦ ♦

چنانکه بریفه غیر نبوسه نشینند و را بداند آنکه شعر میدهند
 و آنکه بعضی از مضامین حد یقه احقیقه در شنوئی یافته میشود و خط
 بعضی عیب جو یا ن فضل و شتمن حقیقت ناشناس میرسیده باشد که
 استغفار احد حضرت مولوی از حد یقه اخذ نموده باشد این معنی را در حق
 بے نوا یا ن عالم مضبوط و صاحبان بضاعت مزیات که مفلس راه فضل و کمال
 اند توان اندیشید که خور این خزاین دانش و هنر مندی و قادر طبعان ملک
 حقیقت و مجاز را سیر قد و اقتساب نسبت کردن کمال پیغمبری و پیغمبریت

چون خدا خواهد که پرو کس درو میلس اندر طغنه پا کابن برو
 و رضا خواهد که پوش رعیب کس کم زند در حبیب معیوبان نفس
 و بحسب قال بعضی را قیاس آنست که رتبه شعر سے حد یقه نسبت بکلام فصاحت
 نظام مشنوی ارفع و انرج باشد بے تکلف در حد یقه شعر هست که کبایت
 او کو که بار صد دیوانست و از غایت بلند می دست قدر تدریس چو ذی ادراکی
 بشرف بیان آن نیز سر و مضمون

نکته گفتند که تالیف نیست سخن را ندیده ام که دیوانیست
 در حق آن هادق می آید اما نظر بحال و قال حضرت مولوی که نموده میشود
 گنجایش تفرقه و تمیز درین دو مرتبه نیست و از عالم کمال التفریق باین طریق مرسله
 تفرقه میان حالت این دو بزرگ که به شک پیمران ملت سخنوری توان گفت
 مضمون کفر و ضلال است از شیر تا نبات که هر دو در یک ظرف محتاط و مغز و جبهه
 که ایارای تجزیه و تفرقه تواند بود پس میانه این دو کتاب عموم و خصوص مطلق
 توان قرار داد که مثنوی اعظم مطلق باشد و حدیقه اخف چه آنچه در حدیقه است
 و مثنوی بشرح و بسط تمام یافته میشود و آنچه در مثنویست در حدیقه جزو مطلق
 اجمال و ایجاب نتوان یافت پس حدیقه را بمنزله متن و مثنوی را بنما به شرح
 گوئیم هم میسر و اگر گوئیم طرف قال و مرتبه شعری حدیقه رجحان دارد و
 جانب حال مثنوی اقوی است هم خالص از حرات و حصار ته نیست چنانچه
 در مناقب العارفین شمس الدین احمد افلاک بر روایت بهار الدین بصری
 منقولست که حضرت مولانا روزی فرمود که هر که اسبغان عطار مشغول
 شود و سخنان سنائی را بحد تمام مطالعه کند بر سه سخنان ما واقف شود و غایتش
 اینقدر میتواند گفت که طرف صحو حکیم غالب بود و جانب سکر حضرت مولانا
 راجح و آن صحو و حقیقت عین سکر است و این سکر عین صحو ما جزای احوال
 خیر مال خدمت حکیم را از ولادت تا رحلت میخواست بمجلی دین دیباچه که مسمی
 بمبرات الحکایق است نگارش در هر چون در خلاصه احوال الشعرا که این بے
 مضاعت قلیل الاستطاعت مشتمل بر طبقات سبعه این فرقه شریفه موافق
 اطباء فکله نوشته تشریح داده و آن شیعه پیدا کرده که آرا تحصیل حاصل
 دانسته بهین قدر انکشاف نمود از معتقدات حکیم و هم آنچه از روشنی تبع و تصحیح و
 یافته و مضامین صدق آئین حدیقه بران ناطقت میخواست بر سبیل ایجاز
 بر صفحه بیان کاشته فرق محتلفه را از قیوهمات بدعات سیه و در حق حکیم نبات
 بخش چون عشق و اعتقاد جا دوست و با استدلال بیخ نیست به خاطر
 نشان اهل نظر نمیتوان گرد و بیه برایت و موهبت آنچه القای حق

در خاطر هیچ تنفس ممکن نیست

هم ز حق تزیج یا بد کی طرف

ملاحظه طعن عوام فریقین که از نفس الامر برکنارند موانع این مطلب
شما نیز و سبحان و تعالی جمیع طالبان را طریق قویع و صراط مستقیم روزی
کنا و بحق محمد و آله الامجاد قریب و دو سال باشد که ترتیب چین و بیاچه مختصر
مفید که موجب تقاضای نوگر گردد و در خاطر خطیر تقسیم داشت لیکن به مقتضای
الکرم و صراط مستقیم و کفایتها در مکن غنا مختص می بود و برین بهار که آثار
فیض رحمت ظاهراست و خطه مبارکه کابل که بهشت روسه زمین رضوی
این فصل توان گفت از خوف تاخت و تاراج او ز یک امن آبادی شده
و معنی سالی که نکوست از بهارش پیداست از او ضلع روزگار ظاهر و هویدا
این مقام با کوره فضل و سدا و نو با و که دانش و دوا و بعون الله تعالی
و توفیقه خلاوت بخشش کام از باب طلب و اصحاب شوق گردید و السلام

علی من اتبع الهدی

یکی از ارباب فیض تاربخ اتمام این دیباچه را چنین یافت

قطعه تاربخ

نیست مستور زود قاتل فیض
که بود معرک حقایق فیض

خواجہ عبد اللطیف آنکه بهر
بر حدیقه نورشت دیباچه

به تاربخ آن دبیر خرد
گفت دیباچه حدایق فیض
۱۳۸

بانی

هو الحکیم سلیم

این دیباچه است که صاحب طبع سلیم ذو همت مستقیم اعنی حضرت حکیم دانا
 و استاد کامل بر مراتب سخن توانا بر حدیقه الحقیقه و کلیات خود
 نوشته اند چون نثرش در خور تقسیم بقاییت مخلوق و طرز در و شش
 زمان قدیم و به روزمره و عبارت است این زمان مخالفت و طایع
 اهل این روزگار تا ما نوس واقع شده در اکثر نسخه ها خود ننویسند
 و مطلقاً نیست و هر جا تقلید بعضی نوشته اند در نهایت سقم و غایت
 تحریف بنده شریف عبد اللطیف بن عبد الله العباسی عفی عنهما
 که متنی و تصحیح و تبارح این کتاب قدسی نقاس است نقل آنرا
 از نسخه متعدد و بعضی تمام پیدا کرده تصحیح و او را کثرتش را
 از کتب معتبره لغت تحقیق نموده بر جاشیه نوشت تا نمودار صان
 بحر سخن و طالبان قدرش در دست و نطن از مطالعه اش مستفید و
 محظوظ شوند بی تکلف نثر نیست در خور نشان نظم این کتاب و کلیات
 شرا و از علو رتبه آن ذات ملک صفات اما اندکش مانند نظم حریقه کار
 هر بی سر و پا نیست و مشاهد که جمال عروسانش قدرت دیده بهر بینایی
 بقاییت خاص فتم واقع شده انتشار الله خاص و عام هر که نام بقدر حال
 از حد و بت کلام عالی نظمش مستفید و بهره ور شوند

حرره و سوده عبد اللطیف
 بن عبد الله العباسی عفی عنهما

و این سخن را سر می نگرند و نظر بکشتن حال
 کسین نموده و حقیر و حقیر نشاندن و علم که
 معانی این ایات و تفسیر در همین است که
 نوشته ام معنی گذارند بر این باب و گویند
 چون خلاص گشت و در مدینه بود و گویند
 ابواب مفتوح شد و در مدینه بود
 که سوی ایاتی که در این است و چون
 جلالی شریف و در مدینه ماند و چون تمام
 می نمود و در مدینه ماند و چون تمام
 بقدر بنسبت یک نفر و دیگری باشد یک
 ب نفر و دیگری باشد و وقت دیگر بری
 ب نفر و دیگری باشد و وقت دیگر بری
 ب نفر و دیگری باشد و وقت دیگر بری

از میدان حسن و طاعت بوده
 طالبان معانی می نگرند و نظر بکشتن حال
 کسین نموده و حقیر و حقیر نشاندن و علم که
 معانی این ایات و تفسیر در همین است که
 نوشته ام معنی گذارند بر این باب و گویند
 چون خلاص گشت و در مدینه بود و گویند
 ابواب مفتوح شد و در مدینه بود
 که سوی ایاتی که در این است و چون
 جلالی شریف و در مدینه ماند و چون تمام
 می نمود و در مدینه ماند و چون تمام
 بقدر بنسبت یک نفر و دیگری باشد یک
 ب نفر و دیگری باشد و وقت دیگر بری
 ب نفر و دیگری باشد و وقت دیگر بری
 ب نفر و دیگری باشد و وقت دیگر بری

نفس جوینده و آن جوانی و رسوم نفس گوینده و آن انسان می و جبار
 نفس شوینده و آن ربانی و صانع این رویدگان انجمنی مدارج و معارج
 تا متناهی است مگر در این آیت که نظر کنی و گفتار کنی و گفتار کنی و گفتار کنی
 ساکنان از نقش نفس و گذشتند و حال جلال کلمه شدند و هیئت ایشان
 اسباب ساختند و بر خاستند و چون الهی که هیچ ندارد از آن خط خط
 ایشان بر نباید که آنها می که زیر پرده صورت اند و چون عاقل و معتمد
 گفتند و آنها که مشقکله ظاهر بر مردم نیستند و قدر و حرور گمان بر روند
 و آن سخن پاک خود محیط بر ازل و در هر یک بر ابد و آنها که واری حجاب بودند
 و اولوا القوم من الانبیاء را بنور کلمه متحد شدند و آنها که در نظر اند
 جمال آن خدایات بودند برده شان قیق ترا و در آن اهل تحقیق و اولیا
 بودند و در نور کلمه اقتباس میکرد و در آنها که پس پرده رنگ رنگ بودند
 و در نقش پرده نظاره میکردند و آن شعرا بودند و انبیاء را جمال از علم کلمه بین
 نو آمد و اولیا را جمال و میدان خلق صفت بود و شعر از رنگ و کلمه
 و اشعیا کلمه نول و به صورت اینهمه یک و یکین جگم این سه و نه
 این سه شعر از آن قدر صفت و غم نصیب ملک انبیا که و زیبا نصیب
 او صیبا و اولیا و او با و فرست حکما و شعرا که ایشان از این خلق است
 بودند و اولیا و اسما نه این را چون و بدست که از این بود که و نظایر من
 حکما پس که از این است ایشان را از آن جرعه می بخش کرد و تا این حکما و شعرا
 به جمع جرعه ایشان عثمانی و در کربا قی بدست آمدند و آنها که و اولیا و سخن
 پاک پیدا آمدند و از سخن پاک که در گردن ما منته بود و اینه میخورد و دست آمد پس
 بر بدست انبیا و تقویت او ایاشان حاجت بود که اهل اهل بودند و اما آنها را
 و ایگان با بند و میوشان را به ایگان تا به احوال و بد و ایشان تمام
 که و بد و ایگان که کمال نفس غریزه و طبعه که خلقناکم از اول مرتبه نشاند
 از آن که در هر یک پس بدینش و خبر او بدست که از او مات این
 او هم شقیق علیه الامن ثلاث صدقه جباریه و غنم که تیغ به الناس و و و

و این سخن را سر می نگرند و نظر بکشتن حال
 کسین نموده و حقیر و حقیر نشاندن و علم که
 معانی این ایات و تفسیر در همین است که
 نوشته ام معنی گذارند بر این باب و گویند
 چون خلاص گشت و در مدینه بود و گویند
 ابواب مفتوح شد و در مدینه بود
 که سوی ایاتی که در این است و چون
 جلالی شریف و در مدینه ماند و چون تمام
 می نمود و در مدینه ماند و چون تمام
 بقدر بنسبت یک نفر و دیگری باشد یک
 ب نفر و دیگری باشد و وقت دیگر بری
 ب نفر و دیگری باشد و وقت دیگر بری
 ب نفر و دیگری باشد و وقت دیگر بری

خداوند بفرمانه بفرزند و پسران برگزیده
 یی و نسل این هر دو و پسر و نسل فرزانه
 و اسے درینگاه فرزند مستدرا
 باشد فرزند و حسن و منند
 حاصل میراث بفرزند
 پدر را چه گناه چون فرزند بی حاصل باشد فرزند صورت بیشتر از پیش
 و دومان باشد قوله تعالی انما اولادکم و اولادکم فیکم اما فرزند و طایفه
 و نسلتی از آرایش خان و مان باشد بفرزند که در وقت انورش و درگاه چو است
 از شعرا را ما چه فایده از این مانده اگر چه از دوگان تو هر یک لولوی شهوار اند
 حق تعالی که است چون توان صدقت توانا بر نور و از ندای حاکم انش فرزند
 که در قوی استخوانی فایده عاقلان و تربیت ایشان تیغ بر سید اند پس
 از دوگانیکه از جنبدش و حافی و در کسافی اند که چنگان هم مرغ اند باشند

[illegible]

ایشان را فرو گذاشتن خامی بود نگارید گمانی که اندام از عقل کل فتنه
 باشد و از برای ایشان از هم فرو گذاشتن بی اندامی بود و با انظار ایستادن
 سبب و ستیاری حیات باشند آسان آسان پایی از ایشان بیرون
 نتوان نهاد و در پایان که در و پایداری اهم تو باشند خیر دست از ایشان
 باز نتوان داشت و نخواهی را که مری چون گوئی باشد و یقین او پدید آید
 یقین ماند سپاهی را که مقوی چون تو یحیی باشد سپاه سالاری به پاری
 چه و آب کند کبری یا بودن آن چندان در یقین او و در دست مشت
 پر و فروش یقین از ده و آن چندان غریب خوشرویی را از راه غریب شادمان
 آوار کرده تا که صاحب بعضی طایفه ایشان نو و صدام به تمام حقیقت ایشان کنند
 عروسانیکه حیره ارباب بلخی اشایند و حیره صاحب ملاطمت مانده و گوئی که
 ملک مکان را از سید و سرسلک صاحب براج الجبر است و شایسته یقین و یقین
 از سر و بیخ آن کلمات زمین از روی قلابی و معورتی است بر نایابان
 راجع میکنند و کسی که دست آن قلاب نیست شیر و کباب سیاهی از
 هم پهل کیوی او میر و گوئی که از راه شفقت تریاک است از راه سر و سر
 از سر شریک و او را شریک میزند از راه که این گوئی که این از راه بر باد
 که شعر آن خود شعر و یان شعر می تابش را چون شعر خود می نهاد و از دست
 که او را از ان گوشه و ناخوشی سخبات و در نگاه حلاجی سپید کاری کرد
 این در اندک آن سپاه و یکدیگر و غیره سر که او را سبب فقر است و خوش
 سپید در انبان نهاده این شقی ناکس و نس تنه بر سپید آن شمشیر
 جنس هر چه پوتی بدعت جوی سست نوی سنت شوی ناموسی سالوسی
 افسوسی چرخانست به صیانت بی بیانت همه و آن هر چه شری و جسد
 و عقد عقد این چندین که کیم و کیم را چون تبه طیان فرعون بنی اسرائیل را
 اسیر کرده و تو عصا می کشیدی و در گوشه نایب بود و مصر بی مهربی بر لب نهاد
 بگویش جوش کم کرده و چندین توانی از ورم تو را سادات مصر کاغذ ایشان
 و جوهر افاضل بر گرانجی فی محل گشتند خبر ترن آسانی و این کاغذی بر کاغذ

قلش میوه ده و پیش از دست
 در مسی سبب رنگ دست
 تا شد و در سخن قابل دوست
 گشت با دام از با سبب دوست
 و شکر او بر غلط و از دست سپاس
 و شکر او بر غلط و از دست سپاس
 بر عیادت و شکر او بر غلط و از دست
 بگویش جوش کم کرده و چندین توانی
 و جوهر افاضل بر گرانجی فی محل گشتند
 خبر ترن آسانی و این کاغذی بر کاغذ

و جوهر افاضل بر گرانجی فی محل گشتند
 خبر ترن آسانی و این کاغذی بر کاغذ

احتیاط را کنند بر عاقل و کاسه چنانکه مستنینه گوید درین معنی ۴

دلم ایمن عیوب با ناسرشتینا | گفتقصاصت درین علی التمام
 پس اکنون چون حال برین جمله بود از وقت کاسه ای بر شل پیش چشم
 بسیار که کاسل من کاسل و از لوح محفوظ عقل این نکته در گوش پیش
 حیان که کن گفتند با نفع اوقاب کم پیش از نقص عاقبت بیرون چه وقت
 بنزیر و آن یثیان روی بشو زده را از آب زده گانی روی بشوی و این
 عروسان زلفش پرده لیده را بشا که روحانی جوب بفشان بعضی را
 ارسلان شاه خاص اوسین مخوان و بعضی را با تین عالم حسین که
 که کفایت یثیان از زمین و آنچه در کمال انگیزان و بعضی را در کاش حفظ جلد
 مکن و قوی را در مکن یثیان رسد آن فراموشی که از صدر نبوت صادر
 گشت که انقیاد و بر بندگی که فی الخطیئة گفتند اوگان شاد اوگان
 حق اندر چه چون جرم برین ایشیت و ایشیت و اید و چون پیکر و پیکر
 در روی چون چنین فرموده است پس تو این آینه جانها را چون دندانه
 شاه کیسان دارد و آن سوزان و لهارا چون دندانه اگر که یک تیغ زهره
 بریده را پدیدت با ده مد و عمر تو که در یک صلیب از جرم تو فی الخطیئة حسین
 بر معجزان حفظ تازه کن تا سبب جرم طویلی ایمان تو که در آن حسن العبد
 من اولایان و آن گوهر بی روی پراننده را در یک عقد عقد کن و این
 و بیارای تو از منده شده را در یک بونه عقد کن که اگر عقل اوگان نسل
 مشرعت نقل فرزند از عقل تو منوعست چون عروسان من از گفت
 این چهره بر بست من از راه نیاید صلاح او ساقم بهانه خانه و دانه او در دم
 عذر نقد ز جابه و عیای گفتیم که بی ساری و چهار و دیواری هیچ مرت میسر

ایر و نسل که بشنید از من است بیزد | صدرت الله بران سب بران
 به دست قبول و اقبال بر سینه مبارک نهاد و حال از هر موقع بی نقصا

لن و تاجا و کاش و نسل

دانه و عیای سیمانی

زمستان آفتاب که در آسمان بهت بفرمود تا بساختند و از بهر
 تیغ تابستان افروان و از سایه بانی بر آفتاب گرم پستند و از بهر عذا
 میکایل را که یکسال ز راق بر دست اوست یکساله خط رانج بهشت
 از برای لباس از جامه خانه رفت بشان از خلعت مستانی قبا
 در من پوشانید و چرخ را که گفیل خرج کن توانست کرد و تکلف فرمود
 در جمله تراجمی که خاطر را از ان نفرت تو است بود و همه نعمتشان
 سومی جان و هر دلگشایی که جان از ان تسلی توانست بود و همه
 کشتا و سومی دل تش گویم که آن مصطفی ربانی گفت و نه غلغله است آن
 روحانی و نظم اندیشه و سوسه حکما و گفت طلعت البهلا و حقیقت البهلا و نیست
 غیر من الکل بان گشته که در کاف و فلق منی و چون هم احدا به نعم و او را چون
 نام خود خدایش سوسه و بخت کرد و در جلایان حد باقی باد و جان با نوری بی
 نمود که هیچ دیاتی نکرد چه گویش جز آنکه است و حکیم فرشی گوید در پیش

در این فصل از کتاب
 در بیان حقیقت نبوت
 و احوال و صفات
 و غیره

هر چون نگریم قصه من با کرم و
 آن چو نام خدایش عدیم اشل و آن چون پر خویش سوسه و بخت چون
 جان آزاد و مرا بخلق بنده کرده و مرا بقول اقبال خرسنه کرد و من نیز
 جان خود را شا و کرده و دل از قید تعلقات آزاد و حقیقت نبوت خویش
 این قطعه را انشا و اشاء و کرم

گر چه چو تیشه من بی تیشه و تیش و پر چه چو تیشه من با تیشه و تیش و چون پیش ازین من تیشه و تیش لیکن چون پس ازین من تیشه و تیش	هرگز نبود و اما ز طبع اندیشه را قدر که بود و اما ز بی شلخ اندیشه را آن وقت هم نشو و نشسته را خواجه سید احمد سوسه و پیش را
آنچه بر یک عقیده جمع کردم تیشه منها و منها دم و پر و چشم این دیوان را برین تیش و تیش	

بر قضیت اشارت آن ثواب بطلب عواید طلب آن قابل دوست
و قایل حکمت قبله اقبال کعبه آمال خواجه شار و متر سیدارها قبت بین
حقائق خوان و قائلان دان نیک پوشش حق شناس سخن گزاف نمی طر
که باری عز اسمه او را از حیات و ما را از بقای او متمتع دارا و همچنین
این ماله آسمانی بوجوه وجود او آراسته گشت هر نقطه فائده رحمت
سبحان و جاه او پیوسته گرداناد و تاجد و توفیق هم طویل او نیکو بین
موفق دارا و بر جمیع کردن علم و حکمت بر جلوه کردن اصحاب حق و
بر تفهیم و تعظیم اسم باب طریقت و الحمد لله

رب العالمین من الصلوة و السلام

علی محمد و آل

جمعین

تم

نقل عبارت منقول عنه و تحفظی خاص حضرت شارح و ارفقه صدیق

الکتاب

معلوم ارباب خبرت و اصحاب فطنت که طالب خوابان اهل
تتبع این فنونه لطیفه شریفه باشند باور که حرکات و سکونات و اغراض
که بر الفاظ و لغات تازی و فارسی این کتاب ستطاب نهاد و ظاهر
همه از روی تمام موس و صریح و کتب معتبره لغات عربی
فرهنگهای معتد فارسی و قواعد نحوی و قوانین صرفیت و احوال
و اعتبار را شاید بعضی همین که احدی خلالت مشهور و معروف در
یا اعرابی پدید عمل بر سه و خطا نکند که هیچ چیز درین نشود که می تواند
و مستقیماً از کتب و قواعد علمیت این دو کلمه مزید الاضافه کرده
حرفه مجد لطیف بن عبید الله العیاسی که شارح و مفسر این کتاب
میست نصاب است

۲۶
صدیق حکیم
نقش

معنی سكون غنا
 معنی توان رفت
 معنی انقباض
 معنی انقباض
 معنی انقباض

ای درون پرور برون آرا
 خالق دراز بق زمین و زمان
 پیوسته از صنم تو نمک آن مبین
 آتش و بار و آب خاک سکون
 هرگز تا ما فرشت جزو مبدع هست
 در میان این هر زبان که گروانست
 ناعنه نای بزرگ محترمست
 هر کجا که فروز رخش منبتش است
 بر یک پای که در آن سجده است مشوب
 بایر از فرشتن رخت این دل چنان

وی خرد بخشش بجز و بخشش
 حافظ و ناصح سر مکین مکان
 همه در امر تو زمان و زمین
 همه در امر تو درنت بی چون
 عقل با روح پیک مسرع قوت
 از شمای تو اندر روح جانست
 در همه جزو و نعمت و حرمت
 نان هزار گوشت صد گم یک
 نیک نام حیران اندران محبوب
 محمد وید نام خود که روان

نقد آدمی است
 حق بجا و تقاضای
 قضا بجا است
 و این است که کمال
 علیه السلام و علی
 و سید و رستم
 آنکه شایسته است
 کار و فرمایان
 و این معنی این
 چنین باشد که
 تا هر چه از زبان
 و بنود این کی
 بقدر حکمت که
 بعد از آن و انهم

درگاه ادب و حسن
 درگاه ادب و حسن
 درگاه ادب و حسن
 درگاه ادب و حسن
 درگاه ادب و حسن

جبر چیست یکی و نفس نیست
 و ربه قدر و عزت و جلال
 چند ازین عقل و قیاسات و انیس
 عقل خود و بخود جوراء نمود
 کما قول آفریده با عقل است
 عقل کل یک سخن زود قرا و
 عشق را داده هم عشق کمال
 عقل مانند است سرگردان
 عقل عقلست و جان نباشد
 بقاضای عقل و نفس و جواس
 گردانند و دورا نمودند

کلمه در دست و ربه است حدیث
 گفته بود بس بود و جبر است
 چند ازین چنین و طبع رنگ آید
 پس بشا استقل و ربه است
 به ترازو بر کشد تا عقل است
 عقل کل یک پای و برادر
 عقل را کرده همه عقل عقل
 و ربه است و چو ما حیران
 آنچه زان به است است است
 کی توان بود و کبر و کمال
 و ربه است و کمال

کلمه در دست و ربه است حدیث
 گفته بود بس بود و جبر است
 چند ازین چنین و طبع رنگ آید
 پس بشا استقل و ربه است
 به ترازو بر کشد تا عقل است
 عقل کل یک پای و برادر
 عقل را کرده همه عقل عقل
 و ربه است و چو ما حیران
 آنچه زان به است است است
 کی توان بود و کبر و کمال
 و ربه است و کمال

فیات او بهم بدو توان داشت
 همچو در راه او شناخت شناخت
 مرنده که شناسایی بعقل و جواس

فی الحروف

بخت و شکر خست خست
 عقل نقش بخت نیک
 کوشش گفت مرز شناس

فیات او بهم بدو توان داشت
 همچو در راه او شناخت شناخت
 مرنده که شناسایی بعقل و جواس

[illegible]

<p>و مہمہا قاصدست از او صافش عقل و جان امر او مالک است عقل و مہمہا ہی ہستی است فعل او بی نیاز از درون و بیرون انبیاءین حدیثا حیران ذات او را بیرونہ راہ ادراک عقل بی کمال شنائی او چہ کنئی و ہنم نہ ہستش او زما چہ حیکم نہ کرد ترا</p>	<p>مہمہا ہنرمہ میزند لافش نہنما ہی مہید و مالک است ہستہا زیر یا ہی ہستی است ذات او بی نیاز از چگونہ و چون او ایانین صفات سرگردان عقل را جان و دل درین چہ مال ہنجر بود و ازست رائی او کی بود یا مت رہ ہستش خود او بود ہی ہنر نہ کرد ترا</p>
--	--

مجلس الشورى

<p>احدیت و شمار از مؤخر و آن احدی که عقل مانده و فهم</p>	<p>نعمت و نیاز از مؤخر و و این صمدی که شش سده</p>
--	---

[illegible]

۱۔ جو کچھ کہہ کر
 اوروں کو غصہ ہو کر دھڑکن
 ہو رہی ہو تو اس وقت
 کہ وہ اپنے دل سے
 یہ بات کہہ کر
 کہہ کر کہہ کر

یکی اندر یکی یکی با ستر
 ہرگز اندر یکے غلط نہ ہو
 چہ کی خوان چہ دو کہ پڑو تین
 جسم و چند و چرا و چون
 ذات او بر چند ہی و چون
 اہل و من گفتن اندر و جاہز
 چند و چون و چرا و چہ کی و کو
 آمدن کشت و نزول عطاش

[illegible][illegible][illegible]

مدرسه عالی علمیه

مذہب و بیان اور
وقت و قیاس
مذہب و بیان اور
وقت و قیاس

از جمله متنباهاست و پیش برعل جانی از

میں کوئی نہ ملے گا

فشاره بعضیوں نے دیکھ کر
 حیرت و شگفتگی سے
 دیکھ کر حیرت و شگفتگی سے

عن ابي بصير عن النبي صلى الله عليه وسلم

ان شاء الله تعالى

فوق العادة

میں نے

همه عینش انقا و حکم و مست
 همه با او و او بهمی جویت
 نور کنی ز انقباب و در
 یک آید و یکایک ویر آید
 یک مخلص است خانه را و از لای
 که ابد را لول گرفت نشاء
 که دکان خود و دکان ندارد
 آسمان که خود آسمان پیش

چنانچه در جلال قهر و خفا
 همه را تحت قدرت او بند
 جنبش نوری سوسو نوری بود
 با وجودش از دل بریر آمد
 و از دل بسته کی بود عیاش
 از بار دور و نزدیک هم و گمان
 کی مکان باشدش ز پیش و ز کم
 با مکان آفرین مکان چکست

نقد و بدایت و مضامین اگر
اگر خدای عالم گردانید میان و
ت و قیامت و باز در این طریق باشد
ت حاصل این نیست که در تحت دستان
شود از موهل تحریر یافته است و در
شاید این اول کتاب را در دست

[illegible][illegible]

۱- در صورتی که در یک سال دو بار در یک مکان بزرگتر از ۱۰۰ نفر جمعیت
 ۲- در صورتی که در یک سال دو بار در یک مکان بزرگتر از ۱۰۰ نفر جمعیت
 ۳- در صورتی که در یک سال دو بار در یک مکان بزرگتر از ۱۰۰ نفر جمعیت
 ۴- در صورتی که در یک سال دو بار در یک مکان بزرگتر از ۱۰۰ نفر جمعیت
 ۵- در صورتی که در یک سال دو بار در یک مکان بزرگتر از ۱۰۰ نفر جمعیت
 ۶- در صورتی که در یک سال دو بار در یک مکان بزرگتر از ۱۰۰ نفر جمعیت
 ۷- در صورتی که در یک سال دو بار در یک مکان بزرگتر از ۱۰۰ نفر جمعیت
 ۸- در صورتی که در یک سال دو بار در یک مکان بزرگتر از ۱۰۰ نفر جمعیت
 ۹- در صورتی که در یک سال دو بار در یک مکان بزرگتر از ۱۰۰ نفر جمعیت
 ۱۰- در صورتی که در یک سال دو بار در یک مکان بزرگتر از ۱۰۰ نفر جمعیت

له قوله لا مكان
انسان عالمی در قیامت
که در حقیقت آن صوابی باشد

میان زمین که در قیامت
جایگاه و در قیامت
جایگاه و در قیامت

این سخن را در قیامت
جایگاه و در قیامت
جایگاه و در قیامت

نه مکان بی بر و بد و نه زمان
نه بارکان ثبات اوقاتش
ای که در بند صورت و نقشی
صورت از محدثات خالیست
و آنکه نقاش بود و نقش نبود
استوی از میان جان میخوان
کاستوی آیتی ز قرائت
عرش چون حلقه از برون تیر
در صحیفه کلام مسطورست
نیزل الله هست و راخبار
رقم عرش بهر تشریفست
لا مکان کسی حاصل نیست
و شمع حسین از آن جلاست
خلق را زیر صفت جهانیست
آسمان می نبود امر فرست

نه بیان ز و خبر و نه عیان
نه مکان جایی هستی و آتش
بسته استوی علی العرش
در نحو عرش لایزالی نیست
استوی بود و عرش و فرش نبود
ذات او بسته جهات مدائن
گفتن لامکان را ایمانست
از صفات خدای بهیچ نیست
نقش و آواز و شکل و رو و صورت
آمد و شد تو اعتقاد مدار
نسبت کعبه بهر قعر نیست
سجده بان که بامی تحسینست
که علی لفظ لامکان گفتست
تا بر هر تو آشیانی ساخت
باز فرودان باشد و نورست

باز کائنات را در قیامت
جایگاه و در قیامت
جایگاه و در قیامت

این بیت را در قیامت
جایگاه و در قیامت
جایگاه و در قیامت

[illegible]

<p>صورت خود در آینه دل خویش بکسل ایستاد که پیوستی ز آنکه گل مظلومت در دل روشن هر چه روی دولت منصفانتر چون رامت فزونیش بود چو گدا</p>	<p>به توان دید از آن که در گل خویش که ز گل دور چون شدی تویی گل تو گلشن است و ز گل گلشن ز در تجلی ترا منیت است گشت بود که در تجلی قاص</p>
--	--

[illegible]

في جماعة العبيد في احوالهم

بود شهری بزرگ در مدغور
بادشاهی بران مکان گشت
داشت پیل بزرگی با هیبت
مردان راز پر وین پیل
چند کور از میان آن کویان
هر یکی را بلبس هر عضو
هر یکی صورت محالی بست
چون بر اهل شهر باز شد
آرزو کرد هر یک از ایشان

کتابخانه عمومی
موسسه تخصصی
پژوهش و تحقیقات
فرهنگی و تاریخی
تهران

میست و شکل بل پرسیدند
تا بداند شکل و صورت چلی
آورد و بدست بست پیوسته
و آنکه دستش بسوی گوش رسید
گرفت شکلیست همچو آنکه
و آنکه دستش بر روی خرطوم
رست چون نا و آن میانه
و آنکه را نیز بر روی گوش
گفت شکلیست همچو آنکه
هر کجی دیده جزوی از اجزا
از هیچ دل راز نمی آرد
جلای از نیایهای محال
از مدانی فلان آنکه نیست

و آنچه گفتند جمله شنیدند
 هر یکی پادشاهان در آن مجلس
 ز آنکه از چشم بیهوش بودند
 دیگری حال پیل از و پرسید
 پهن و صعبت فراخ همچو کلیم
 گفت گشت دست مردم معلوم
 سمناکست و پای پهنست
 دست و پای سمناکست
 است همچون محمود و حسن
 پیکانان را نظر قاده خط
 علم با هیچ کور هم نه
 کرده مانند عقربه جوال
 عقلا را درین سخن نه نیست

فِي الْاِسْتِغْنَاءِ عَنْ مَقُولِ الْكُفَرِيِّ مَجْمُولِ الْاِيْمَانِ مِنْ مَقُولِ
اَنْ كَلِمَاتِي رَجُلٌ كُنْتُ. وَيَكْتُمُهَا بِسَمْعِهِ اَعْتَابِيهِ وَفِيهِ

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين أجمعين
بأمر من الله تعالى
باسم الله الرحمن الرحيم

مجلس

همه بر بجز خود شدند مقرر
تشیای بخوان در دما وین
انچه نص است جمله آمنت

وای آنکو بجهل کشتی مضی
وز خیالات بیسود بگریز
واسیخه اخبار راجله سکنش

في اصحاب الغفلة

را در موی زلفانی پرسید
گفت هرگز تو زعفران ندیدی
گفت اماست خورده آب لبیا
تا دورا گفت ادر و میم
تو بصل نیز هم نمیدی
آنکه او نفس خویش نشناسد
و آنکه او دست و پای را داند
ابنیا عاجزند ازین معنی
چون نمودی بدین سخن برهان
ورنه او از کجا تو را بجا
علما جمله هرزه می یافت

چون در سخت جلف غافل نیر
یا جز از نام ایچ نشنیدی
صدده و بیستقرنه خود یکبار
اینست بیچاره اینست قلوب سلیم
بیده ریش چند جنبانی
نفس دیگر کسی چیرا با
او چگونه حسدای را دانند
تو چرا هرزه می کنی در عوی
پس بدانی مجرب و میان
خاشی به ترا تو را اثر مخا
وین نه برای هر کسی نیست

[illegible]

عبدالحق

فی نقد لیس و نثر پیر چل فکری

حاجت را فروغ آشفته کن
گم و بیووه و محال بگرد
از خیال محال دست بدار
کمان سرای بقا برای تو است
آن سرای بقا تر است
در جهان شست نیکو و پست
پایه بسیار سوی بام بند
پایه اول اندر حسم است
شیخه در دهم یکبار
تو حقیقت بداند و عالم
نیست از بهر آسان ازل
بهر بالا و شیب منزل را
اندرین راه اگر چه آن ننگی
هر که او تخم کالی کارو

خاطرت را محال خانه کن
بهر در حسنه خیال بگرد
تا بدان بار که بسیار
وین سرای دنیا نه جای تو است
بیدم بگذار و جان کن از پی غدر
تا خلف نادرگان آدم است
تو یکبار پایه چون شوی خرسند
کو تحقیق جواب علم است
خبر و جان و صورت و پای
از بر اسے عجب آدم
مزدبان پایه بر علم و عمل
حکمت جان قوی کند و دل
دست و پائی بزن نیکو
کالی کافریش بار آرد

۳۴

در نقد لیس و نثر پیر چل

دعوت الی دین و دنیا و آخرت

[illegible]

گفت بابا نصیب من زین کو قسم تو بی وصی و بی ابر ساز اوست خود کار ساز و مولی ما او بجز کار ساز جانها نیست هر کی را عوض و بخت او	گفت ای پور در جزا نه بود من با تو دادم او و پدر تو باز او و بس من ما و دینی ما نگفت بر تو ظلم از اشنا نیست اگر در بی بست بر تو دیکشاد
---	---

فی الحکمة و سبب رزق الرزاق

آن زبانی که پیشتر وجود روزیت داد و نه از غوغا در شکم ما ورت ای پرورد آن در رزق چیست بر تو بست بعد از ان الف و او باستان گفت کین هر دو آن می آشام چون نمودت نظام بقدر سال و او رزق تو از دو دست و یک گر دو در بسته کرد بر تو بست	که ترا کرد در جسم موجود که دیگر حکیم به چو کون بعد نه ما و رزق تو آورد و در بر بهت با او بست روز و شب پیش تو و چشمه روان کل منیب که نیست بر تو حرام شد و گر گون ترا همه احوال زین بگیر و از ان برو هر جا عوض و چهار در بر بست
---	---

حکایتی

میرزا محمد علی

زین تان زبان بر و بر سپرد
چون ابلنگ گمان منرا آید
باز ماند و دوست پانی از کا
در لحد هر چهار بسته شود
هشت در خلد بر تو بکشایند
تا مهر در چنانکه خواهی شاد
ای جو انز و نکته بشنود
چون ترا داد معرفت یزدان
خلعتی کان تراست همچو جبین
گر ترا آتش و درم نبود
او بفر آردت نه بینی عسار
انچه داری تو دل بد و مسپا
تو خندینه منی نه بینی باز
زرباقش و همی جنب سوزر
بد که او سوخت نیک داد تو

گر و عالم همی طلب روزی
کار دنیا بهمه مجاز آید
بدل چار بددت ناچار
هشت جنت تر خجسته شود
عور و غلمان ترا به پیش آیند
میر و می ناوری ز دنیا یاد
وز عطای خدا نمید مشو
در درون دولت نهاد ایمان
نستمان بر وزیر ستان
کو ترا بود سیح کم بمود
او عزیزت گفت نکر دی خوا
انچه او داد استوار آن دار
چون بد و دادی او بد و توان
ز رسائی ترا بهیضه وزر
دولت از چرخ منرا ز تو

[illegible]

سنگ یار چه است لعل کمان آنجا
 بی زبان بی شفا زبان تو بس
 از پس کفر ایل وین مان کرد
 منت کرد و کار بادی بین
 طعنه اش ابرای ماده و نر
 کو عیوه از بهر رهبرشش مهر
 بو الفضا مست فضل جان آنجا
 هر زده گوئی غم و زبان تو بس
 بسیا هی سپید بکین مان کرد
 کادمی را از جسد کرد و کوزین
 بی نیازی از پیر و تنیب
 گرد به را بنی سگی را پیر

[illegible][illegible][illegible]

تو مرا آفری که رخ بخت ندارد
رومی بتیافته ز حضرت حق
سگ به آن کسی که روی بیفت
سگ کسبانی ار چه فریفت
خود ز رخسار تست جبه و شفق
روز که بود که پرده در باشد
هر که آمد بدو گویشش آورد
ر بهرت لطف او تمام بود
هم از دوان که جان بجو بخت

بست شهر هر چه داند و دارد
من نگویم که مردم ست الحق
زانکه نایسته سگ شکسته بیفت
نه ز نازی بکار با بهشت
در ره عشق پیش بهر حق
شب که باشد که پرده گریا شد
خود نیاید که لطف او ش آرد
چرخ ازان پس ترا غلام بود
کابر هم ز آفتاب جو دگر شد

ایضاً فی الهدایة

هدایت که داری ای درویش
آل بر یک وجود کس گشتند
نام ایشان جو روح باقی ماند
قوم این روزگار گر چه خوشند
بسخت چون شکار چه نوشند

هدیه حق نمر نه کرده خویش
با سخاوت چه بنفس گشتند
در چه گردون قناری ایشان
چون گیس شوخ چشم و دید گشتند
بسیار و لذت رند و جان چوشتند

چون کلیم کریم غم پرورد
 یوستین زان روی مزدوری
 کرده ده سال چاکری شیب
 دست او همچو چشم بینا شد
 روح چون دم ز بحر روحانی
 یوستین را با ولین منزل
 دل چو اورا منرا آبی داد
 گشت بی او بقدرت ازلی
 تن ابرض زو چو سایه فرش
 هر که او چون نه نام جوید و نکند
 سنگ با او چو مشک بریا
 گل دل را نه لطف جان سرگرد
 چون دکانها بهر کرد قضا
 ماند عالم پراز هوا و بهوس
 شعله را ز بهر دفع ستم

رخ بیدین نهاد با غم پرورد
 بر کشید از نهسا و برنجوری
 تا کشادند بر دلش در غیب
 مانج بر فرق آل سینا شد
 زود پذیرفت لطف ربانی
 بفرستاد سوی گاه ز دل
 هم بخودش پادشاهی داد
 از شناسی خفی و لطف جلی
 چشم که از او چو پای عشق
 از یکی جسم برادر و دانه رنگ
 زنده کرد و از مردگان گویا
 دل گل را از دست جانور کرد
 دست تقدیر در شیب فنا
 گشته باز از پر عوان و شمس
 بفرستاد اندرین عالم

دل تو در دست او بود
 آن سخن بسیار دارد
 اینجا بنی اهل است
 زود و او را پس سینا
 جاعنی که گفت
 می چوشت روح
 هر که بداند بدو در
 دل تو چون از
 بر او ایام فرست
 این عینی و پیر
 صدات الرحمن بسیار
 دل تو در دست او بود
 پیر بر علی اندیشه و سلم
 دست تقدیر قاع
 فرستادنت

هر که بداند بدو در
 دل تو چون از

[illegible]

عالمی اتحادی و اسلامی دنیا کی ایک
 زینت بننے کا خواب
 اور قومی باوجود برقی
 عظیم و عظیم قریب
 و وحدت

وہم اور فارغ ست از چونی
وچنین عالمی کہ رویش دو
گر نگہ بے بدو نکو نبود
گر نمانی زمین تنی باشی
چون برون از کجاو کے بودا
راہ جوان چوسوی او پریند
باز مردان چو فاختہ در کجے
خواہی امین گیر و خواہی سپیم
عالمی و بہ چہ کرو گشت
بہرست نام نہت در علمش
خلق را در از کجی خویش
چہ را دادہ آست و خود
در بہان انچه رشت و انج آید
تو نگہ در میانہ بیج مقبول

[illegible]

12/20/19

[illegible]

ایست ویداشترس پچرا
گفت اشتر که اندرین پیکار
و کجی من مکن بعیب نگاه
نقشتم او مصداق چنان آمد
تو فغول از میان بیرون بر
هست شاید که چیت آیدم
هر چه او کرد بعیب او کشید
چهره ساز از بهار نیر و شد
زشت و نیکو نیز و اهل حسد
آن نکوتر که هر چه از او بیند
جسم را قهر است آه و بونج
لیک مار شکنج بر سر اوست

گفت نقشت همه گرفت چرا
عیب نقاش میکنی زشوار
تو ز من راه به است رفتن خوا
کز کجی بر استی کسان آمد
گوش خود ز غور است با سر خن
طاق ابرو برای جفتی چشم
باید و نیک جز نکو مکنید
چشم خورشید بین ز ابرو شد
سخت نیکت از دنیا بد
که چه زشت آن همه نکو بیند
روح را راست همچون
دست و پای خود برابر اوست

التمشیل بعین الاحول

پسر احوال از پدر بر رسید
گفتی احوال می دویند چون

کامی حدیث نوشته را می گفید
من نهیم از آنچه هست تخرین

حافظ میرزا

کوه اگر پیر زمار شد مشکوه
 وز زکرت و دم بدل گمان داری
 در دم عالم ارفراوان هست
 در هم آویخت از پی تصویر
 معتدل گشت جنبش گل را
 جگر و دل ز معده و شش پان
 تا جگر را بواسطه جگر و خون
 ملکوت است و ملک در عالم
 کرد جنبش این دو بایه او منع
 ملک از بهر لطف خان او
 تا درون و بیرون پذیرد قوت
 سوی تو نام زشت نام نگو
 بد از دور و وجود خود نماید
 فوش دان هر چه نه او باشد
 باشد از امان ما پر ما

در انداز خان در پی حکمت

سنگ تریاک هست هم در کوه
 کفش و فعل از بهای آن داری
 هر یک را هزار در مان ست
 کبریه و مسدیر و گوی ایثار
 سر دی منفر گریه دل را
 سوی تن آید باد کرده روان
 جان و دهر این جنبش آن بسکون
 ویر تخت نور و تحت مسلم
 چون بگستر و سایه را بر منع
 ملکوت از شرف روان او داد
 تن ز نوی الملکات جان فعی الملک
 جود محض عطاست هر چه او داد
 بحث دانی بداد کجاست بد
 لطف دان هر چه قهر او باشد
 هم حجابست نگو به هم حسد

حدیقه حکیمانه

ایضا التمثیل فی صحیح القفلة

آن نبی که طغیانی را دایه	گاه خشمی را بولین پایه
گاه بند دورا بگواره	گاه بند برش همواره
که در صعب و گاه بوازو	گاه دورش کند جبار و
گاه بود بهر رخسارش	گاه بوازو و گشت بارش
مرو بیکانه چون گاه کند	خشم گیر دزدایه آه کند
گویش نیست مهربان دایه	بر او هست طغیانی کم مایه
تو چه دایه که دایه بداند	شکار کار انچنان همه ماند
بند را نیز کرد کار بشرط	سیکزار و جسد کار بشرط
انچسب باید همه و در دوزی	گاه حیان و گاه پیروزی
گاه بر سر بند زگیل حراج	که بدانکه ورا کند محتاج
آنکه آرد جهان بکفر و نیکون	چون کند بهر بنسبت عالم چون
آنزان کایه فاسد و یافاق	هیچ بنافریه بر ابطال
مرگ این را هلاک و آنرا برگ	ز هر این را غدا می و آنرا مرگ
چون ترا از دوزخ مل بکاشت	آینه نوز پیش تو برداشت

۱۰ مصروفیت اینجاست که وقت صرف
نمیشود. ۱۱ نفیست این بیت هم
مفعول فاعل

سچ چاہو آؤں
ازدہا چاہیو
ظلمت سے کہو
یہاں لے لو
جہاں کیناں
نقشہ دیاں
کو دیکھو
منہ اسٹو

در این کتاب از کتب معتبره است
 که در سوره فوکان
 در این کتاب از کتب معتبره است
 که در سوره فوکان
 در این کتاب از کتب معتبره است
 که در سوره فوکان

چو بک زول جان اویا بکس پیش بنایش بکست ز بون هر کرا توبه زین شراب دهند تا ازان لغوه باگوشش نوی پیش سودای رنگمانز سر هر چه خواهی ز رنگ برداری بحقیقت شنیده از هر جمل کین همه رنگسای پر رنگ پس چو یک رنگ شده اوشد دل و جانش نهفته شد حق جوی مرد باید که چون غلیس بود زهره وار و زمانه گزینش موی سی که خفته گونست	روی بنایش جملنا کس فلک طبع و رنگ بود کون بوی و رنگش همه باب دهند و حده لاشه یک له شوی گر گشت عیسی تو زنگر ز سر در یک غم زنی برون آری نیست این نکته بابت نا اهل غم و حدت کند همه یک رنگ رفته باریک شد چو کیت شد شد ز بانس بحق انا الحق گوی تا ز حق ظل او غلیس بود یک نفس بر زنده بقیش فرخوشش پلاک فرعونست
---	--

فی الامثال و المواعظ و الفقر سواد الوجه و ذکر الاشغال
 خیر المقال و الدنيا و الرزق و الی غیر الامور و الاثر قال

در این کتاب از کتب معتبره است
 که در سوره فوکان
 در این کتاب از کتب معتبره است
 که در سوره فوکان
 در این کتاب از کتب معتبره است
 که در سوره فوکان
 در این کتاب از کتب معتبره است
 که در سوره فوکان
 در این کتاب از کتب معتبره است
 که در سوره فوکان

که در این کتاب از کتب معتبره است
 که در سوره فوکان
 در این کتاب از کتب معتبره است
 که در سوره فوکان
 در این کتاب از کتب معتبره است
 که در سوره فوکان

سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی

بیخود می بینم ای راز همه است ای که فرش زمان کوشستی بگذر از جان بقتل کسباری می بینم از آن که شکم می من گویم ترا سخن نه بخت تا باطل به گدازی حق نیست جز منی را و راه عالم هست هست لا غیر زور و دواران	معراج روح پاک با کلمه است وی که از چارونه گذشتی تا بفشان حق رسی باره روز چون عقل ابلهان عوری لیکن از راه حق بنگه ورم که ازین نیمه حق مطلق نیست زور را خبر دهان و زور کار همچو لاشه عقل میخواران
فی الفقر الى الله والاستغفار محمد	
ازین و از تو کار سازی را بی نیاز شس اچه کفر و چین تحقیقت بدانکه هست خدا بی نیازی نیازی از تو او ترا اعی و تو گرگ پسند گرگ و یوسف تپت خرد و بزرگ لطفت او را چه مانع و چه عین	بی نیازی نیست بی نیازی را بی نیایش اچه آن چارین از پی حکم و حکمت بسزای پاسداری اسپاس گوی از تو او ترا اعی و تو حجابست ورنه ز می او یکی ست عین و گرگ قهر او را چه موسی و فرعون

شیوات حضرت علم
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی
 سنی از انابت و سستی

بی نیازی نیست بی نیازی را
 بی نیایش اچه آن چارین
 از پی حکم و حکمت بسزای
 پاسداری اسپاس گوی از تو
 او ترا اعی و تو حجابست
 ورنه ز می او یکی ست عین و گرگ
 قهر او را چه موسی و فرعون

این قصیده را که در این مقام از حضرت
 مولوی عالی در این قصیده بیان کرده
 یعنی از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت

چه بزرگی ز نقش چرخ او را خنک آنکس که برگزیده او است آسیا دست و آسیا بخت نفس نقاش و طبع نقش پذیر هست چون میورد و می بیند گردش چرخ چرخ گدازد کرده بر کار آسیای بلا سوراخ نشین مایه او کاسه قوچار و آرد پاک و رچه در طعش قوی نفس ورنه نمی آید رنگ یکایک بنده خدا که در خدای رس کی تواند که در خدای رس عارف که بکار چون باشی	چه غریبی ز عقل و بسخ او را نفس و خاک آفریده او است چرخ و آنکس که چرخ گردانست حکم فرمان و عقل فرمان گیر جنبش چرخ بی سکون زمین مورا اثر و با فروز و سرد بنیوار و ریشمه لا عس تو دانه و ارد و ملام نزد دست آنکه از پی شو و پاک جز بقصدش برادر و نرسی طاعت و معصیت خرد گشت کی بعقل و بدست و پای رس آنکه در خود بدست پای رس چون تو در علم خود در بون باشی
فی المصراع و المصراع	فی المصراع و المصراع

این قصیده را که در این مقام از حضرت
 مولوی عالی در این قصیده بیان کرده
 یعنی از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت

این قصیده را که در این مقام از حضرت
 مولوی عالی در این قصیده بیان کرده
 یعنی از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت
 از اینها که در این مقام از حضرت

پیش تا صور در دها و آن
 گر پذیرند گشتی آسوده
 بر در بی نیازی از که همه
 چه وجودت بنزد او چه عدم
 چون برون تاخت چشمه روشن
 این همه طراق آج کل است
 چه کند طر قوا و مشتے خس
 آن چراغ ترا به تست میسد
 صرا این شمع بر این نشاند
 پس درین کوچه نیت او شما
 همه از راه بستگی دورید
 روز بهر خس و سس کی پایید
 چون تو که نیک باشی او که بد
 پس بپوشد روی عقل و شر و پید

خویش تن را بکش به تیغ نیاز
 ورنه اسکار بوده نابوده
 گد تو باشی و گدینه او را چه
 مثل تو بر درش نیاید کم
 حاجتی نایدش بقصره زن
 ورنه آنجا که محض جان و دست
 طر قوا گوی نوز خویشش پس
 خود بر آید پناختن نور شد
 جان او نیم عطسه بستاند
 راه اگر هست هست آه شما
 چون خزان سال ماه بخورید
 چون بود وقت خود برون آید
 ترست از خود بودیست بخود
 رو تو کیسان شناسیم و میید

فی عدل الامیر و من الامایا

حدیثی است که میگوید

در حدیثی است که میگوید

حدیقه حکیم شانی
۷۲

<p>گر بر دوزخ عمر بگذرے همه شغول گشته در بازی هر یک از پله صاعقه بر کشیده بر آه خطا و ب چون عمر سوئے کو دوکان نگریه کو دوکان زد و گرفتند بخت گفت عمر ز پیش من بچه فن چه گیرم ز پیش امی مکرم نزد آنکس که دید جوهر خود میر چنان بخت دین و دوا بود و بود در آس و سو بیداد نیک باشی ز در و سر رستی چون گرفت ز عدل توشه خویش آنچنان شو بخت آبادش</p>	<p>سوی جوتے ز کو دوکان نظر سے کر وہ ہر یک ہے سر بازی سینہ دے ز خود مسارعت جامہ از سر بر بان برسم عرب بشمتش پرندہ طرب بدرید جز کہ عبد اللہ زبیر زلفت تو بنگہ سختی با بخت امن نہ تو بیداد کرنے من مجرم چہ قبول و چہ رد چہ نیک و چہ بد خلق را اول ز عدل شاد بود ملک خود داد سر سر بر باد و ربیدی جملہ عمد بشکستی مرکب تو بود و منزل میش کہ دگر یا و نا میرا ز یادش</p>
---	---

فی التبیح والتہلیل

نو کبر و ستان کم سخندان
 جور با حکم او همه را دوست
 آنکه گریان از دست خندان آوا
 شبست نامین پنهان او بر دین
 تو بیاوش چو گل زبان کن تر
 سیر جان کرد جان بخود را
 یکت مان اندیش شو غائب
 کار نادان کوته اندیش است

چه شماری بیان سپهر زمان
 عمری بیا و او همه را دوست
 دل که بی بیا و دوست سندان
 در طریقت مسترم بنفشه روی
 تادمانت کند چو گل چو در
 تشنه دل کرد عاشق خود را
 تا بود عزم و راسی تو صائب
 بیا و کردی که در پیش چشم

افی المرید الرشید و الشیخ الحمید

توری از یازید بسط می
 کرد نیکو سوا لے و گیریت
 پیروی او را بواجب بداد
 گفت ظالم کیست بد رو
 کند از غافل فراموشش
 که فراموش کرد پیش نفس

از بی طاعت و نیکو نامی
 گفت پیر ابگو که ظالم کیست
 شربت وی هم از کتاب بداد
 که یک خطه در شکار و در
 بد و بندر حلقه در گوشش
 ظالم نیست خیره چو تو که

سید
 علامه رشید

تا درین خطبہ تمکا پوسے
 چون ازین خطبہ یکد و خطوط فست
 مروگی کفر و زندگی دین است
 هر که شد محض ز خود خوشنود
 کی بدین اصل موصف است
 عشق و آهنگان بجهان کردن
 آنکسانے که مرد این راه اند
 چون گذشتی ز عالم تک و یکو

یا اہم پشت یا ہمدونی
جان طالب عنان عشق گرفت
ہر چہ گفتند مغروران اینست
سالمابند شد بد فرخ و درود
جز کہ کش مسلمانست
شرط نبود حدیث جان کردن
از نعم جان مولی آگاہ اند
چشم زندگانی آنجا جوے

فی دارالغفر

اجل آمد کلیک در خانه دراز
ما بخود این جهان نباشد کان
حقه سربمهر و ان جانست
سابقه نامه بجز آورده
تا ز دور زمانه خواهی درست
علی نامه حسدای غر و جل

در مین بنی اسبل نگر و دواز
تا تو با ششی نباشد تیز زمان
مهره محصر نور ایمانت
و نه پی تو بخا سمت بسپرد
تو ندانی که اندر اسخا چیست
بر نگیر و مگر که دست اسبل

مفتی محمد رفیع الرحمن

وایبائے شریعت

عبدالحق

دسکون جان
محلہ از شہر

14

والتحقيق في الفقه

۱۰۰

صالح بن صالح

[illegible]

تا دم آردم ز تو نمرده
 سر دو گم زمانه ناخونده
 تو نداری خبر از عالم غیب
 حال انجاسی صور تے نبود
 جان بخت رسد بیاساید
 چون رسیدی بحضرت فرمان
 رخس در آتشهای باغ شود
 با حیات تو دین برون نماید
 گفت مرد و دین معنی
 خفته اند آدمی ز حرص و غلو
 خلق عالم همه بخواب درند
 آن هوائی که پیش ازین باشد
 و نه دینی که زین حیات بود
 دین و دولت در عالم نیست
 آنکه کم نرد و بود عالم را

صبح وینت از شرق جان ندرم
 نرسی بر در سدا پرده
 باز نشناسی از هنر با عیب
 چون و کبر کار عادتے نبود
 و آنچه کز دست رست بناید
 پس از انجا روانه گرد و جان
 مرغ و از ان تقصص بیان شود
 شب مرگ تو روز دین نماید
 که سخنهای دوست چون تویی
 مرگ چون رخ نمودن آفتاب
 همه در عالم خراب درند
 رسم و عادت بودند دین باشد
 دین نباشد که تورات بود
 کم ندان از برای که شد نیست
 گویند مصطفی و آرم را

نفس اگر از گمراهی بیدار
بزرگترین گمشده است

وہم نہ تو دیو
محنت باز گرد
نہیں جو سوس
پادشاہان تو دور

مجلس

مجلس شورای اسلامی
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
کتابخانه ملی

ماتو انجی

مفتی محمد رفیع

مجلس شورای اسلامی

و آنکه او طالب است افزون را
 این یکی پای در کعب بماند
 پای آنراست دم عدم کرده
 باو همیشه بعد و مقرونست
 چه زبان دارد از بیم گزند
 پیش مردان این مرغ مفروز
 نیز دو دین سر سری داری
 مرد گرد نهاد و خود دست
 ای ز خود گیر گشته بوج نیست
 گزین و جان خود بری گری
 هیچ تنهای روی شهر افروز
 آن جمال تو چیست مستی تو
 لب چو بر آستان دین باشد
 خوشیشتن را درین طلب بگدا
 بهد کن تا ز نیست هستی

گویند عاود و دست را
 و این دگر خسته نهید بماند
 دست این را ندیم تسلیم کرده
 خاک لغت سرای قارونست
 نیکوئی را خدی شوی چه سپند
 خوشیشتن را تو چون سپند بسوز
 گر تو با حق سر سری داری
 شیر منند و قی خوشی خود شکند
 وی و توان از دم رکوع هست
 گرد و تنهایی سر سری گردی
 چوین نمودی برو سپند بسوز
 و آن سپند تو چیست هستی تو
 عیسی مریم استین باشد
 در ره صدق جان دل دریا
 روز شراب فدای مست شوی

عاود
 بیت
 سر حال
 بیت
 تو چه هستی
 بیت
 شهر افروز
 بیت
 با جمال
 بیت
 با جمال
 بیت

باشد آذنا که دین کند مستش
چون ازین جرعه گشت جان مست
هر که آزار کرد و آسب است
لیکن آن بندیه که مرکب بخت
بند گویند بر نه رتبه باج شمر
دانه هم محسن است و هم بیل
چه کنی بهر پیوسته را
شاد او بوشش و زیرک از دیش
زیرک است کوش بر دارو
نیکی بخت آن کسی که بنده است
چون ازین شاد باشد علی بیک
نشی مرگ را اگر منکر
دست تو چون بشنخ مرگ بید
پای که ظاهر می روی دور است

گوی و چو گمان دهر در دستش
بر بلند می زینت گردی هست
حلقه در گم شدن بند بر پاست
لیکن آن حلقه بر که حلقه و تخت
در پلاست و در و باج شمر
ز آنکه هم بیکر هست و هم فضل
شادی در یک بهائی را
تا بیابانی رضا و شکینش
شادی است کوش نگذارو
در همه کار پسند او است
دست را در کرد و نمی با مرگ
یابی از عالم حیات خبر
پای تو که و کاخ برگ در دهر
زینت پای آن مانع محض است

و شادی

فی است

بسته است بوی نیرود

[illegible]

آرد از قهر و لطف سازنده
 دانش او بهی رعایت کن
 گشت قهرش چو آمد از جنگ
 باز چون آب لطف ازین کرد
 خود از و نبرد عقل را می نین
 در عطا چون بلای میاید
 قهر او چون بگستراند و ام
 لطف او چون در آمد اندر کار
 سحره از لطف گفت آن لایزال
 با خدای ایچ نیک بدینست
 چه سودا کسان چه سودی کسان
 خسروان در ترش کله باوان
 پادشاهان چو خاک بر در او
 یکی تر کن عذل نبوده
 فرش مشتی گر سبزه نوشته

زنده از مرده مرده از زنده
 بخشش او هم کفایت کن
 باشد ملک را به پیشه لنگ
 لقمه گرم را بلخ چین کرد
 که می بین بود بلخ ترین
 پایا در عطا همه خندید
 سگ آرد ز صورت بلع سام
 سگ اصحاب کعبه نبرد بفار
 باغ از بل قهر کرد اما خیر
 با که گویم که در جهان کس نیست
 قهر و لطفش بهر که هست
 گریزان بر درش سر انداز
 بر سبیده فراغنه اند بر او
 صد هزاران علم گون کرد
 چاکر شش زان یکی دوازده

[illegible]

(Handwritten Persian text from the manuscript)

هر که در ملک او منی کرده گر بگوید به مرده که بر آس ور بگوید به زنده که بمیر خلق مغرور نفس زلفش گردان را طعام زهرش بس گردن گردان شکسته به قهر سرعت عفویش از به گفتار عفو او برگشته سبق برده تائب و نیا ابداده پناه روح بخشست و جور نه چو ما او ترا حافظ و تو خود عاقل خوی ما او نکو کند و در ما آنجنان مهر کو کند پویند ناکسان را به لطف خود کس کرد فضل او پیش چشم و انش و داد	از ره راست تو سنی کرده مرد آید کفن کشان در پائے مرد در حال و رچه باشد میر هیچ ترسان نبوده ز امهش سر کشان را گام قهرش بس ضعف از لطف داده و بهر بر گرفتست رسم استغفار سبقت رحمتی بنکو خورده پاک کرده و بار و آتش گناه پرده دارست پرده در نه چو ما اینت بی عقل ظالم جاہل مهربان تر و راست او بر ما ما و ران را کجا بست بر فرزند شکر و صبری ز بند گمان بس کرد در حس بست راه جان کبشاد
---	---

چون ترا کرد علم او ساکن
 رسته باشد همیشه در صحرا
 غیب او عیبها بدانسته
 علم او عیب ما پیوشیده
 آدمی زاده کف لوم بجهول
 ثوب کار او وزشت کار شما
 این عنایت نگر تو از پس سب
 گر نبودی زوی عنایت پاک
 منزل عفو او بدشت گناه
 آه عارف چو پرده بگریه
 عفو او را قبول بهر خطاست
 توجیف کرده او وفا با ما
 فضل او آوریدت اندر کا
 هر که شریفت باشد او زیست
 دست گیرست بیکسان را او

از ربابت گمان شدی بمن
 مرد کو بهی زنگیت نکب
 عفو او شستش توانسته
 تو نگفته سرا او نیوشیده
 فضل حق را همین در بفضل
 غیب بدان او و عیب ار شما
 عالم غیب را بعالم عیب
 کی شدی تا جدار مشق خاک
 لشکر لطف او پذیره آه
 دوزخ از بیم او سپهر گیر
 کرشمه انزول بهر عطاست
 او دوزخ دار تر ز ما با ما
 ور نه بر خاک کی بمان باز آ
 هر که آمد ز پای گیر دست
 نه پسندد پوختن را او

حدیقه حکیم شانی
 ۸۴۰

[illegible]

و انکه پاک است پاک را خواهد	عالم الغیب خاک را خواهد
-----------------------------	-------------------------

وفي اطلال عبد علي خضراء العباد

شرب یکیک از خلق و اینست
 اوست و فطرت ترا خاطر
 اوز تو داند آنچه در ولست
 چون فتو افی که او میداند
 رومی اند آئین بد بگردانی
 چون بکشتش غرور نخواهی داشت
 چون بلبش نگه نخواهی کرد
 علم او عقل را چه اندام خود
 اگر بکشتش بوسه همیشه پناه
 مصلحت مبین خلق پیش از آن
 آنچه در خاطر تو او داند
 شاد می آریست و غم گذارند
 او به دادنی او بود الا لباب

و او دوست آن ثواب
 داشت امید متزه از خاطر
 و آنکه او خالق دل و گشت
 خد طبع تو در گشت ماند
 راسه تو پروردگار مانی
 نار و دل نه لغز خواهی داشت
 طبع حسم از ویدار می مرد
 علم او طبع را گستاخ آموز
 بنده که زهره داشته بگنای
 مطلع بر صنیر پیش از راز
 لفظ ناگفت کار میراند
 راز و انست و راز و ارغدا
 بیم و امید در نهانش خواب

[illegible]

(A large, dense handwritten note or letter in Persian script, written diagonally across the bottom half of the page.)

مردمان و ارباب
خود را به دست ایشان
و کما قال الله تعالى
الحسن الحسن

نگارشی درون جرم و کامیابی نمود در
راه اذاعت و سرانجام راه اخوت
کریمت بستی حق سبحانه و تعالی
عالم خود بهشت میباشند

فخر است و از طاعات و عبادات
 شستن آن فرموده و بنی بر هیبت آن حضرت
 که بنی خراسانی رسیدند و بنی
 و فرموده و وصول بنی
 و کشتن آن بنی
 و کشتن آن بنی
 و کشتن آن بنی

تقاضا دل میں تو کنگشیش و مگوی
زیر گردون در جہل و علم تھا
ہر کہ از فیت ہست و اندک و
ہست با تو و علم یزدانی
تا تو ای ترا گشت وانی
خیب خود را کہ صورت تو گشت
او ترا بہتر از تو و اند جان
تو مگو در دول کہ او گوید
اگر گنا ہے بے کفی اکنون
اگر ندانی کہ ہے بد اند حق
و ر بدانی کہ ہے بد اند و پس
خود گرفتہ کسیت چ مخموت
عضوا و گیرم اربپوش آمد
تو بہ کن زیر شایع کردارت
نفیس خود را میان حالت خویش

[illegible]

عزیزان دانش و فضل و جلال و اسرار
عزیزان دانش و فضل و جلال و اسرار

فی کرمه وانه سزاق الازراق

جانم را چو خوان پیش نهاد
همه را روح و زور و زور می زند
روزی هر یک پدید آورد
کافر و مومن و مفتی و عیب
حاجت بهوشان در خلق
جنزبان نیست پرورش مارا
از توجیه بندگان نهسد
نان و جان تو در خزانه هست
روزی تو اگر بچین باشد
تا ترا نزد او بر دشتاب
نه ترا گفت رازق تو نیست
حاجان بدو م و جود نان بهیم
کار روزی چو روز داند بستر
با تو ز انجا که لطف یزدوست

از پادشاهان می بود

خوردنی از خورنده پیش نهاد
نیکی بختی و نیک سزای او
در انبیا رخا نه مهر نکرد
همه را روزی و حیات جدید
جیم جودش بداده خوری خلق
جز شرف نیست نامخورش مارا
نامخورش داند نان همو بدو
تو نداری بگفته او را دوست
اسپ کسب تو زیرین پست
ورنه او را بر تو تو در خواب
عالم ستر و عالم علم کنم
هر چه خواهی تو در میان بدیم
که ره آورد روز و روزی هست
گرچه دنان بدست تو جانست

اورا بگو که
چون تو می بین
چو روز تو سزاق
دارد شده
اعظم
غدا سزا
دوست

حافظه میانی

نعم جان خور که آن نان غرورده است
 این گرد سخت دار و نان میخور
 جان بی نان کس نداد خدا
 آن زمانی که جان زتن بر مید
 سفله دارد بر روزی ایم
 بخور و شیر صید خود و نه
 مرزبان راست کشته تو بر تو
 روزی تست بر عیلم و دست بر
 روزیت از درخت دای بود
 که خدائی حسد ایمیست بخت
 که خدائی بنه نعم و هوس است
 اعتماد تو در همه احوال
 ابر اگر نعم نداد یک سالت

مالک گوید که در بر گردوست
 چون گرد و رفت قوت جان میخور
 زانکه اینان بماند جان به جا
 بیقین دان که روزیت بر مید
 بخور و دو یک گرم کرده کریم
 چون شود سیر پانصد گرد
 مرور روز تو و روزی تو
 تو ز میب و وکیل ششم گیر
 نه زود بدان و خلق و نای بود
 خاصه آنرا که نیست نفست بخت
 که را کن ترا خدا می بست
 بر حسد را به که بر خیزد و جل
 سخت بشوید و بنیم احوال

این سخن از
 دیار که کرده
 این سخن از
 طلب و فواید
 و مناسبات
 از جانی که
 سستی و
 و ذرات

حدیثی است
 در این باب

فی الله لا یستجیر الی الله
 زانکه کرد سر بر دل نهفت
 کشاکش خویش نشاندید بگوشت

کما می جهان بود همان کهن
 علت رزق تو بخوبی برشت
 بی سبب رازقی یقین دانه
 از هزاران هزار به یک تو
 شعله زود و صدد هزار اختر
 مرد بودی که در غم خود
 آن به نشینده که به نام ابر
 گبر را گفت پس مسلمان
 اگر تو این مکرمت به نپذیرند
 گفت گبر را مرا به نکریم
 زانکه او مکرمت و با احسان
 درست در باخت در پیش جعفر
 کار تو جز حرف اسی نکشاید
 دل بغفل و مغفل شاق میند
 تا توانی جسد را و بیا بر گیر

رزق برشت هر چه خواهی کن
 گریه ابرنی و خنده گشت
 همه ازشت جسام و نام
 زانکه اندک نباشد اندک تو
 قطره زود و صدد هزار اختر
 در یقین باشد از زنی کمتر
 مرغ روزی بیافت اردر گبر
 زین هنر پیشه بسنجد
 مرغ کان و از گریه گریزند
 آخرین پنج من همی بیند
 نکست بر بخل باکره میسان
 و او ایزد بجای دستش پر
 بخت اگر خلق مسیح آید
 دل درو بند رستی از غم و بند
 خلق را مسیح در شمار گیر

۶۹
 حدیث حکیمانه

در این دنیا هر که باشد
 که در این دنیا باشد
 که در این دنیا باشد
 که در این دنیا باشد

دوست و پانی همچنان اندر بچو چون زهی کرد و فخر و عسرت را تو حدیثی نفس من ز مرتبم صد هزارت حجاب در راهت و ستبازیت قالت تو هنوز شود بریای و او دین یکدم ناکند تو بچه تو جمله متبدل تو هنوز از متابعی شیطان چون ترا بار و او بر درگاه چون خدایت بدوستی بگزید بر نگیر و جهان عشق دوتی تو لے تو چو رخت بگریسد نیست در شرط اتحسا و نکو بنده کی گردد آنکه بشد رخت همه شور و در شس که در عالم	چون بدیاری سی و جوی گوی ای حدیث با حق دم چه کار ترا ای مدانسته باز سر زدم همت قاصرت مکتوبه است پامی و ایت حاکت تو هنوز تن بر بند چو گندم آدم تا نگردی و گر بگیر و فصول تو به ناکرده کی جوی انسان آر تو و در و خواه او را خواه چشم شمع تو دیدنی همه دید چه حدیثی است این معنی توفی رخت و تخت تو بخت برگیز دعوی دوستی و پس من و تو کی توان کرد و ظرف پیرا پیر هر که او جز همه بود و همه کم
--	--

بنده ای از اوست
 که در این دنیا باشد
 که در این دنیا باشد
 که در این دنیا باشد

در این دنیا هر که باشد
 که در این دنیا باشد
 که در این دنیا باشد
 که در این دنیا باشد

که در سوره آل عمران و سوره امان را در کتب
 تالوا القرآن فتمشده و در کتب دیگر
 بصدرت کتب کشته شده و در کتب دیگر
 که ایشان در دکانها میفروشیدند
 نزدیک بود که در دکانها میفروشیدند
 و ثواب خود را میفروشیدند
 ایشان را میفروشیدند
 چون سائر دکانها را میفروشیدند
 بر سر تو زدن دکانها را میفروشیدند
 راهی از غیر اینها را میفروشیدند

عیش و نوشش شمار و خوشیهای
 لاست ناخن برای مستی
 نیست اموات مرد و بل حیا
 همچو کشتی مجرم است
 هر چه واداد خدای جهان
 رحمت و لطف هر دو یکسان
 نیک بد و خیر است هر دو یکسان
 با و با منی بدست با و بدست

چون رسیدی به یون محمد یا
 از یون محمد یا
 میخوانی تو از کتاب خدا
 مشهور از راه ما تو را
 نیک و بد خوب و زشت یکسان
 در عز و ذل چون ز رحمت دید
 آنچه از رحمت از خدای بخوبی
 صورت آنکه هست بر وجهی

فی الشجر و المصباح
 و آنکه جوید رعایت یوسف
 و آنکه جوید رعایت یوسف
 و آنکه جوید رعایت یوسف

و آنکه جوید رعایت یوسف
 و آنکه جوید رعایت یوسف
 و آنکه جوید رعایت یوسف

و آنکه جوید رعایت یوسف
 و آنکه جوید رعایت یوسف
 و آنکه جوید رعایت یوسف

از درویش نباید آسایش
 آنستایش که از نمایش است
 بر درش گدای نان خوار
 در طریقت مجرد و چالاک
 زانکه در عرصه معالم عصر
 اسی برادر بر آفرینش
 سگ و دون بهمت استخوان جوید
 عاشقان جان دل نسی کردند
 مرد عالی همه بخورید بست
 کشف اگر کند کردت برتن
 فضله کم گوی و عاجز می پیش
 تو بگو هر گرفت رفعت
 هر که را عالیست همت او
 و آنکه دون بهمت است همچون سگ
 که می روح خواهی از تن فرو

وزیر و نش نشاید آرایش
 ترک آرایش و ستایش است
 باز عاشق غذای جان خدا
 با و بر داده آتش و خاک
 چه برش جا بلان چه عالم عصر
 بگر خدو کیسب دان نشاید
 بچه شیر مرغ و جان جوید
 ذکر او روز و شب غدی کردند
 سگ بود سگ بفرموده نرسد
 کشف رکعتش سازد و بر سر
 استخوان را تو بر سگان بگذار
 پس چوانی چه سگ تو همت
 هر دو عالم شدت نعمت او
 هست چون سنگ بنان سنگ
 لا چو دارست گرد او برگرد

۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

<p> ثبات ناسوت بر نشد پروار هست در راه جمعه تعلیموت ثبات دل خانه حسد ای بود کعبه با طاعت خراب است بسته از تو بیت معمور است پسر خر تو فی وحش آفات چشم عقلمت از انجمن خیر است لاجرم چشم رنگ بین آورد بدر انداز که بر از گش در صفای صفت چنین است </p>	<p> کی ز لاهوت خود بیابی بار ز آنکه عیسیت اسیر لاهوت نیست کن هر چه راه و رای بود تا ترا بود با تو در ذات است و ز ذات تو بود تو در ذات ای خرابات جوی بر آفات با تو بود تو در وحش و تیر است نفس تست آنکه کفر و دین آورد بی تو خوش با تو هست این خوش در قدم کفر با و در نهانیت </p>
<p> علم رفیق بر راه حق و گرت علم رفیق بر راه حق باشد مان و گفتار گشت دین دارد آن نشان از کلیم پر و خلیل </p>	<p> این همه علم جسم محض است علم آن کس نظر اوق باشد سوختی آنکس که عقل و دین از چیت این راه و نشان بیل </p>

علم رسال
 جامع سلوک
 لایق
 ملک ملکوت
 کرده اندک
 ۹۶
 بافتن در سحر

فصل ششم در بیان صفات و احوال
 و در بیان صفات و احوال
 و در بیان صفات و احوال
 و در بیان صفات و احوال

باز گویم صریح نه مبهم عقیقت جاه زیر پرچی کردن پشت درختش توانا کردن تقویت کردن و آن بخور حق بدیدن بریدن او باطل بر شستن بصره خامه شان هنوز صفت نرمی مقام فخرش پس رسیدن بآستان نیاز دل بر آرد ز نفس تیره دما زان همه کرد ما خجسته کردو در ره امتحانش بگدا زدو دل بت دریغ کار خویش بست چون نیازش ماند حق مانند بایزیدار بگفت سبحانی رست جنبید گو انا الحق گفت	و در وزن پرسی ای برادر هم روی سوی جهان حق کردن جاه و حرمت دل رها کردن تقویت کردن نفس را ببرد چیست داد چنین راه غافل رفتن از منزل سخنکوشان رفتن از فعل حق صفتش آنکه از هم رفت عیال را از بانیان از گنجی که گشتی یار در درون تو نفس دل گردو خان و ماش همه بران ازو درین تو چو نفس تو بگذاخت پس ازو حق نیاز بست مانند نه زبده گفت و نادانی پس زیاده که از مطلق گفت
--	---

از میان آنکه عبادت خداوند
 بلا سوی است و استقامت
 و از میان آنکه عبادت خداوند
 بلا سوی است و استقامت
 و از میان آنکه عبادت خداوند
 بلا سوی است و استقامت
 و از میان آنکه عبادت خداوند
 بلا سوی است و استقامت

در مصلحت و در مصلحت
 در مصلحت و در مصلحت
 در مصلحت و در مصلحت
 در مصلحت و در مصلحت

۴۰

ج

و از صورت دور

۱۰۰

سید محمد علی

۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰

چو کنی جنت و جوی چون جان تو
 تو ندانی بهیاری بسی مایه
 من بیا موزرت که جام شراب
 آنخوردی و مادرش ایچ حلال
 چون بخوردی و دور و با صد درد
 که در راه از مقام سستی پنه
 بیشتر زین خزان بے فشار
 می همی مقل جان شان بخورد
 اندرین مجمع جو اندران
 که گوئی تو صادق باشی
 پیشتر چون وی که جایت نیست
 آنکه را جایی نیست غمخوار است
 نیستانی که بر در هست اند
 که ازل پیش عشق بی زور و زور
 جد کن تا چو هرگز بشتا بدر

تو بدان گوش کن چو ایمان تو
 چون بخوردی تو طعم بشناسی
 چون کنی نوش در سرای شراب
 چو بخوردی کلونج بر لب مال
 گویم احسنت اینت مردی مرد
 سده هانجا به نه که خوردی
 هم میخوارگان دل مردوار
 در همی این دکان شان بیرون
 از سر بدولی چو نام روان
 و رگبونی مناسفتی باشی
 باز پس چون جوی که پای نیست
 و آنکه را پای نیست بیجا است
 نه که بر درش کنون نیستند
 خود که رسته زاده اند چو مور
 بوی جانت ز کوی او یابد

۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰

۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰

قومی سطح پر
 اعلیٰ تعلیم
 قومی سطح پر
 اعلیٰ تعلیم

[illegible]

۱۲
رضدین ت که عبارت از
ابطال فالبرکت و ادوات قدرت و
تک دوست اند الهی و آفاق شده
در سیاره کن تامل و
که در سوره آل عمران
ای اخیره

ساعت شب چو خنم کنی باروز
تافت قول شش و پین ترا
از همه عالمت برون آر
از و رای خرد و دین ره و کو
کانت حق چو در شمار آمد
نیمی از بحر جان دوا دوه و نوح
از جهانیز و دوتا میسر است
از و رای این جهان فانی نه
از و رای عالم جبروت
از و رای ابد را بجای جان
از و رای مسجد و گشت کیت
از و رای سکندر دین و آفات
از و رای آرزو هر کانت
از و رای نباشدت یزدان
از و رای و ماه کوفته دار

هم بود بخت و چار آمد سوز
بی ریا و نفاق و کفایت مرا
نه بآلت بکاف و نه نون آرد
و روت این بس که لاهور لاهور
حد حریف بخت چار آمد
نمی از چرخ دین و ازده حج
بر چای ز ماه و خورشیدیت
ماه و خورشید آسانی نه
ماه و خورشید آسان بکویت
چه کنی تنگ مالکش رضوان
سایه را دوزخ و بهشت بکویت
همچو خضر شی درین ظلمات
تا بدست آید آب حیات
هر دو بود ترا همین جهان
مرد و انکارش و سجا بگذا

له قورده پيا
آرسه د گهر گاه
دويمه اوسون
يواني ستود
درميت شانی نيز
مقصود از دل
موقوفه خواجه غفر
نصفه شين
باب

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۱۰۰
 قریب شانیست
 و فضل عادت
 از زمین مشرق
 اشاره اورد که
 احتمالات شکست
 میسر از آن بود
 عالم هم نام بر

<p>چون تو فارغ شدی ز فضل لایم پیش نماش که عشق بهر اوت هستی دوست پیش دیده دوست پیش بوی توکل آدرخت در توکل یک سخن بکشو اندر آمویر شرطه زرنی</p>	<p>حاتم آنکه که کرد و عزم حرم که در عزم مجاز و بیت حرم مانده بر جایی یک کفر عیال در پس پرده درشت انباد روز آخر و مستحق بگذاشت زن به تنه آستانه در بگذاشت بر توکل ز نیش مهره بود جمع گشت مردم بر زن</p>
<p>بر سیدی بخت دوازدهم کفر و دین هر دو پرده در آوشت پرده بارگاه ادنی اوست بعد از آنست پذیره آید بخت سماستانی بدست دیو گرد که از و گشت خوار لاف زنی</p>	<p>آنکه خوانی و راستی با هم سوی قبر نبی علیه سلام بنی قلیس و کثیر بنی اموال که در ابد و یا خدا را از سست بود و نا بود او یک پنداشت نفقت هیچ فی و در برداشت که ز زناق خویش آگه بود شاد و نشتند جمله تا بر داشت</p>

قدس اقدس است
ایزدا را ایم
کلی و دوا
که او را یونان

حال او سر میسر بهر سپیدند
 از سه پند و نصیحت آموزی
 مشهور است چون برفت ای ز عفا
 گفت یکدشت را خیم سجده
 باز گفتند رزق تو چیست
 گفت چند آنکه عمر ماند ستم
 آن یکی گفت می ندانی تو
 گفت روزی دهم مهربانند
 باز گفتندی سبب ندید
 نیست دنیا ترا هیچ سبیل
 گفت گای راتی آن شده تیره
 حاجت آنرا بود سوز و غم
 آسمان وز زمین بگسید و راست
 برسان چنانکه خود خواهد
 از تو کل نفس تو چپ زنی

✓

۱۰۴
 در بیان
 ۱۰۴

چون در آن سر دو محقق دیدند
 جمله گفتند بهر ولسوزی
 هیچ بگذشت متر از فقرات
 آنچه رزق نیست ماند بجا
 که دولت قافست و خرسندت
 رزق من کرد و جمله در ستم
 او چه دانند ز زندگانی تو
 تا بود روح رزق نستاند
 هرگز از بسید بن رطوبت ندید
 نفرستد ترا آسمان زمیل
 چند گویند هرزه بر خیره
 کش نباشد زمین کثیر و قلیل
 هر چه خود خواست کرد حکم آرد
 که بقیه نراید و گسسته کا هر
 مرد نامی و لیک کم ز زنی

عفا ای ز عفا
 عفا ای ز عفا
 عفا ای ز عفا

چ

علاقه حکیمانه
۱۰۶

آتش خیرتاب خشم بود
گریه در خواب مایه شادی است
نرونازی بخواب یا شطرنج
آب در خواب به فرست طلال
در بود تیر همیشه ناخوش دان
خاک در خواب بایه روزیت
باد اگر گرم نیست سرد بود
باد اگر هست معتدل در پست
چیز دادن بمرده اندر خواب
خنده اندوه باشد و احوال
شراب آب زایده عطشان
و آنکه باشد برهنه اندر خواب
طبل در خواب از گرو و فاش
بند و غل قوی و مضوح بود
میوه در خواب به فرست از شاه

چشمه آب نور چشم بود
بنده گی از مذلت آزاد می است
سبب جنگ غلبه بهشت و رنج
اگر بود پاک عذب صانع لال
گرچه آبست عین آتش دان
بزرگ را و لیل بهر فرست
هر دو گنجور سرخ و درو بود
انده دشمن است شادی و دوست
عدم مال باشد و سبب
خامشی سبقت دل اندر مال
علم باشد که نیست سیری از ان
شد نصیحت بیان است خواب
بوق در خواب بایه پر خاش
بلع دیدن غذای روح بود
لیک نه اندر زمان که اندر گاه

وقت اورا که چون فرا رسد
 دست خود چون دراز بیند مرد
 ور شود دستهای او کوتاه
 دست باشد برادر و خواهر
 باشد نگشت همچو مندر زندان
 و غتر اندسینه باستان
 بگر و دل بخواب گنج بود
 مغز مال نهان و پهلوزن
 هست نوزند آلت تولید
 دست شستن ز کار نویسدیت
 میز و سطل و آلت تفیل
 و آنکه بر بطن زنده بخواب اندر
 باد که کس مصارعت کردن
 و آنکه وار و نور واهی در خواب
 طیب باشد و گویند اندر خواب

مرد میبندد زو بنار رسد
 شود اندر سخا و اومی فرو
 کشد از بخل گرد و خویش سپاه
 آن چپ و خیر آن رهت پیر
 نسب مادر و پدر و ندان
 چون شکم مال و نعمت پنهان
 ساق و ران و عفت و سرخ بود
 پوست چون ستر و کشید و بتن
 نیاک بذرشت خوش شقی و سعید
 رقص کرد و قاحت و سیدیت
 همه بر نمادان گشتند دلیل
 زن کند بیشک و تبا باند
 غلبت کرد و نست و آندرون
 رسته گدازد و در و سرخ و جدا
 این یکی رهت آن یکی رهت تاب

در خواب

طبع بر کالنه
 یعنی بر پیشانی
 طبع رشتی
 قشقرق رانی
 خاکسارانی
 این بیت را
 ۱۰۸
 در این کتاب
 در این کتاب
 در این کتاب
 در این کتاب

<p> محنت آن جنس اگر در کمال رختش کمتر از ضرر باشد بد بود بد ز من نکو بشود بیم غرقست و مایه رشتی رقص کردن در خمیسته بود نمته باشد از حلال برون و بر جراحت بود بخیر این باشد بسته گرد و بدست خود بخوار کو دوک مرده ز مبر و ن آید که خورد و روزه طمع برد آنکه تازد نیست با بود در خواب سر نوازی و نیک و زوی دن روزی نیک و وحلال بود </p>	<p> راحت آن نوع را که در لهند گرد خان رنج بیشتر باشد مرد بیار و طیب و حسامه نو رقص کردن بخواب در رشتی نو آنکه در بند حبس بسته بود هر که بیند ز تن و ان شده خون چون نه بیند جراحت این باشد آنکه بی صعب یا بد از کار و ان زنی کشتن فرج خون آید گوشت بیند بخواب در بیار سستی و بیخودی از شراب شراب و آنکه او پارسیت و زوی دن شیر در خواب رنج مال بود </p>
<p> جامه کهست رنج و اندوه است </p>	<p> جامه کهست رنج و اندوه است </p>

در این کتاب

بهترین جامه بود و شکر گفت
 هر زمان رهت جامه رنگین
 جامه سرخ مایه شادوست
 جامه سبزه است رنگ سیاه
 جامه های کبود اندوه است
 طایبان و رواجال بود
 نروبان اهل مایه سفرست
 آبیامردم آیدین باشد
 دامن باشد رنج آب بستی کار
 بستگی آیدت ز فضل پدید

مر مر او سستاه چو نین گفت
مصل شادی و راحت میزین
سال و صد بخت ازو باز آفت
و ر بود در دهر و محنت و آه
سج بودل فروتر از کوه است
کیسه و صخره چهل مال بود
ایک زبان مر در اهنه خط است
آنکه در خانه بگزین باشد
آینه زین بود که پیش دار
چون کشا پیش که آیدت ز کلیه

فی الزمناہ لکھنؤ عین

مروطیباغ ثمرت بسیار
سوخ و چهارست مروطیب
در زمی آنکس که بر پنجاه و بل
مروطیباغ و غسلی و خراز

همچو قصاب در تیر سبزه کار
خاصه آنرا که هست خوار و مغرور
همه بدوست او شود و زیبا
از مواریث آنکه دارد و از

فصل فی بیان

کتابخانه
اطلسی
بسمه
۴۰

مرد تراز و در گر و عطش	خوبی کار و نعمت بسیار
مرد بخار و مطرب و راد	مایه شادمانی و شادی
مرد بیچار و رادین کمال	چون و لیکن بر تباہ حال
مردت در خواب و دیدن صیاد	مایه مکر و حیل و بر مرصاد
مرد شمشیر گر دلیل غناست	همچنین حیر گر که تیر آراست
مرد سقا و کلک و حستال	هر سه آنرا دلیل دان بر مال

رفی زو یا را لبها بچرخ

خبر بود خاوس و کاهل	که بکار اندرون بود و شبیل
اسپن باشد ای پاش فر	مرد را سپ زن بود و خور و
استرازا که زن بود حال	بد بود بچه ناپیش حاصل
اشتر آید تر اسفر و خواب	سفر سهنداگ پر خشم و تاب
کام و باشد دلیل سال فراخ	چه بر یاد شمشاد شود گستاخ

رفی زو یا یا شجاع

شیر خصم مسلط و مغرور	که بود کارش از مجاہد دور
پیل شاه بیت لیک با هیبت	هر کسی ترسناک و از ضلالت دور

راوی را قاصد قاصد
 عیاد و دیگر که ز گاه
 من بنی با اول
 و در این کتاب
 و در این کتاب
 و در این کتاب

گو سپند آیدت غنیمت و مال
 بزرگسان دنی و بدگوهر
 لیک باشد بهر سبیل مفید
 آه از خانه زمانه بپسند
 دشمن آمد پلنگ بد کردار
 بتر آسم دشمن انکارند
 خورشید خصمیت یزیدت موزد
 یورو گفت او گرگ بار و باد
 و رچه رو باد حیل گری باشد
 مار شهر که عسوی کینه و رست
 که دم و گفت ده و دو گر حشرات
 سگ بخواب مذرون خوان باشد

آفتخا زمان کند فراخی سال
 پیر خورشید و بکار ما پر شمر
 نیست بر قول و ستاد فریاد
 بیشتر واد و ای بدانش پیر
 که بوده در محالیت عنت دار
 بکتاب اندر آیینین آرند
 که ز دیدنش کس نیا بد و زو
 دشمنانند هر یک به خواه
 مرده بینی و را بتر باشد
 و رکنه قصد قوت را بترست
 همه هستند یک یک آفات
 اگر چه سیدار پاسبان باشد

سعدی بخت و بخت

فی رؤیا یا انیترین و الکوا الوب

ویدن آفتاب را در خواب
 ماه مانند رای زن باشد

یا دوشه گفت اندازم باب
 و گری گفت فی که زن باشد

عده تیریم

نظام

<p>جرم مرغ یا حاصل در خواب تیرمانند دزد و بیدار آمد تر بهره خود دست یازد کش و ان در کمر که کبان برادر و ان به چو یعقوب کین طلق نهاد مهر و ماهش پدر بد و مادر کس چو مادر خیره غمخواران خفته بیدار کردن آسانست بس کن از در جبر و فال از تقییر</p>	<p>صاحب محنت اندر مرغ و عذاب مشتی بخان و وزیر آمد مایه عیش و کام و کارش گاه تعبیرشان برادر خوان را و این علم بر پسر کشاد گو کسان چون برادران بخور بیگانه از بیم غدا بیداران نماخل و مرده هر دو یکسانست در گذر زمین که کرد و وقت دیر</p>
<p>حالت و در شب بست زمین ای دو بر زخم تو مراد و مرید در چنین حضرت از زمین شنوی که برین در که ارچه پر شوشت دروئی و ان مشقت و تیش</p>	<p>چون گذشتی ندانست ماند و ان دروئی از عقل و ان ندانست چون همه شد یکی مجوی و دوست ز ان از زخم و زان بی زورست در یکی کیفیت رستم و جیز</p>

در مصاف صفا و راحت دل
 تیغ تا نف گئی سپهر شو
 تا دولت بسته کلاه بود
 چون شدی فانی از کلاه و کمر
 سر کل را کلاه پناه بود
 ترک ترکیب زخمش تو فیهیست
 مردن دل بیاک جان باشد
 صدره صدر پادشاه سخن
 اندرین ره هیچ روی مایت
 گرم روگر چه تنی اشل نهات
 چون تو بر خاستی ز نقل و نقل
 هر سری که تو هست هم در دم
 زانکه هر سه که دیدنی باشد
 بی سری مرز اسد آرد بار
 بی سری پیش گیر زبان اوست

در مصاف صفا و راحت دل
 تیغ تا نف گئی سپهر شو

بر فراز روان و مارک گل
 تا به نهنی کلاه بسته شد
 فعل تو سال و مه گناه بود
 بر سر آن زمانه گشتی سر
 با چنین سر کلاه گناه بود
 نفی ترتیب محض تحقیق است
 مردن جان و مرا امان باشد
 فانی آمد ز سوزن و ناخن
 نیست گریه و زاری گشتن نیست
 نیست یک تن که عالمی بر پاست
 اینجاست بد با بجهان شد نقل
 سر زین چون چراغ و شمع و شمع
 در طریقت بریدنی باشد
 در جبهه و زبیر نیست انار
 زانکه پیوسته سر کلاه است

در مصاف صفا و راحت دل
 تیغ تا نف گئی سپهر شو
 تا دولت بسته کلاه بود
 چون شدی فانی از کلاه و کمر
 سر کل را کلاه پناه بود
 ترک ترکیب زخمش تو فیهیست
 مردن دل بیاک جان باشد
 صدره صدر پادشاه سخن
 اندرین ره هیچ روی مایت
 گرم روگر چه تنی اشل نهات
 چون تو بر خاستی ز نقل و نقل
 هر سری که تو هست هم در دم
 زانکه هر سه که دیدنی باشد
 بی سری مرز اسد آرد بار
 بی سری پیش گیر زبان اوست

کجاست از تنش جان نیز و
 تا بد با قدم حدت طافت
 نازنین جامی آدمی زایست
 این زمین سپیا نسرا فی وان
 حست از ترک این و آن نیز و
 و آنکه صافی بروی زینت
 خیمه روزگار بر پائیت
 آدمی را چو که خداست دان

في الدنيا والآخرة

هر چه داری برای حق بگذار
جان و دل بذل کن کز آن بگل
عنه و سه روز از آل عبا
زان سه قرص جوین بمقتدر
خمس و بگذار و بخور و ن
یک دم صد تا از کف و دیش
ز آنکه در پیش اول نشیست
به تو آنکه تو آن نگر که دیش
کل در پیش صفوت از لیت
بشنو تا چه گفت و فضل آنکه

کنز که ایان طریقت ترایش
بهتر از جو و است حب مقل
یافت تشریف سوره اهل اتی
یافت و پیش حق چنین بازار
تا بیابی حشر ای بی چون ا
از هزاره تو آنکه آمد پیش
از دل در پیش ضد تو از نشیست
هست از یک تیر و چو گلش
دل ای کیمیای لم زی لیت
با که گویم که نیست یک همراه

[illegible]

ایمانی شادان و خوشحال
عاشق شده و زلفش را در دست
نمی توانست چنانکه گشته بود

مكتبة

دانشان حضرت امام المومنین

دارگشته و تیره هندی خورونی را
بودی غذا می بار جوی
نیخی با جوی

بدان طعم و آزار دوست
میدانند از این عیانند و تو گوی
نار و آزار و سال

ایک مسلمان پروردگار کے لئے دنیا کی ہر شے سے زیادہ عزیز ہے۔

پیشانی و سر

چون معلوم شد که این کتاب در دسترس
است و این کتاب در دسترس است

مجلس شورای اسلامی
جمهوری اسلامی ایران

مجلس از این جهت که در آنجا
مجلس از این جهت که در آنجا

کے ساتھ ساتھ ایک اور کتاب بھی

تبریکات و تحیات

گمانگشتی در آن گذر که تنگ
 ما بود دل آدمی بر جان
 این سرای از برای رنج و نیاز
 تا درین خاکدان نه بیند رنج
 آدمی چون نهاد و در خواب
 از توپیرسم که علم حکمت و شرع
 دین را صورت همیشه بگریزد
 بایک جواجم پده ز روی صواب
 چون ترا بر نهاد خود نفس است

یا دور روحی و لغت یکرنگ
هست آراسته و را دو سر
وان سرای ز برای لغت
نرسد زان سرای بر گنج
خیمه او شود گسته طناب
دارش آبی ہے جہل و فزع
ما ز بد مرد را پیر پیروز
رہ مرده یاکہ در خواب
رقا و مرزا عوض ز دست

فی قصۃ قیس بن عاصم

ان زمان که خدای عز و جل
هر کسی قدر آنکه دست رسیده
گوهر و زریشتور و بنده و مال
قیس عاصم ضعیف عالمی بود
رفت در خانه با عیال بگفت

حکیم متین ذوالذی نوز و نزل
پیش مہتر کشید و ستر کشید
ہر چہ در وسع بود شان حال
کہ نگاہ دے طلب دنیا سود
ز انکہ بدینند هیچ مک نہ نفست

گروہ دیگر: قادیان

حق بازداشت و محاکمه

کشف الیقین و قوت الیقین

ایستاد و دانشمند

وہابیہ کی زندگی

تقدیر و تقویٰ آدمی

خدا را باری بندگان
 یاری دهم و دانم و دان
 نهادن طالب و غرض بندگان
 درین راه از برای او صفای بسیار بهم
 تم شمار قصه و اصفاف کثیر یار و از
 تنگ میکند روزی بر بعضی
 و در حدیث

کمانچین آیت آمدست امروز
 آنچه در خانه حاصل است بیار
 گفت نه بن چیز نیست در خانه
 گفت آخر بجوی آن قدر
 رفت و خانه بخت بسیار
 یافت در خانه صاعی از حرام
 پیش تیسر و دید زن شمال
 تیس خراب است بن در کرد
 چون درون رفت تیس و مسجد
 گفت باومی مناسقه که بیا
 گوهرت این شمع با درویم
 زان سخن قیاس گشت و در خجل
 رفت و در گوشه بغیر نشست
 آمد از سر بره جبریل امین
 مژ را اندر آتظار مدار

در خانه بنی زنی نامی بود

خیر و ما را در انتظار مسوز
 ما گفتم پیش سید آن ایشار
 تو نه زین سر می بگمان
 هر چه یابی سبک بنزد من آر
 تا بر آید در امانه کار
 در قتل و خشاک گشته نابخوا
 گفت زین پیش نیست ما را مال
 شاه و امانه بر رسول آورد
 نزد سر نزل بلکه از سر
 تا چه آورده سبک پیش آر
 پیش هست همی کنی تسلیم
 بسنگ ترا چه آمدش حاصل
 بر نهاده و شرم دست بست
 گفت کافی سید زان زمین
 و آنچه آورده است خوار مدار

در خانه

۷
تولید شیرین انار
از راه طبیعی و ارگانیک
در استان قزوین

الْمُطَوِّعِينَ مِنْ

مجلس

قصیدہ شوقیہ

۱۰۰

مصطفیٰ را از حال کرد و آگاه
ملکوت آمده بنظر آمد
و لرزه است از قیام و ملکوت
حق تعالی چنین است گوید
کامی سفر از روی گزیده رسول
که بنزد من این قتل بعیان
از و پذیر ختم این متاع متیس
از همه چیز با بے بگریه
قیس را و ان سبب بر آمد کا
گشت رسوا منافق اندر حال
نابدانی که هر که پیش آمد
با خدای آنکه او در دل باشد
راستی بهتر از همه کار است

ایمروزن اُطو عین ناگاه
مرورا انتظا رچون ازند
نیست حاجی قرار و جای سکوت
دل او را بطاعت می جوید
ایفتد رز وود کن قیس قبول
بهتر از رز و گوهر و گران
زانکه دستش رسیدیت نخیل
هست جهنم المقل پس ندیده
زان منافق بفعل بد گفتار
قیس اکا گشت از ان کمال
هم بر آسان که بود پیش آمد
از ملک فعل خود خجل باشد
خدا نده باشی توانمند بر کار

فِي الْإِسْتِخَارَةِ وَالْمَوْتِ

پنج جسٹس باپ چوہدری قمر

د جهان کیشیان چوسو و شویت

[illegible]

اول امتحان
فوقه کرد اول الکلی هم چون
نشان سودت در حقیقت
از دست دوم یک یک
مانند سودت اعی سوپان
میش از سودت سوپان
آن سودت سوپان
داد سودت سوپان
مطلوبان نمود سوپان

تا مگر برخلاف نفس نفس بخیل آنگس که نفس او دارد	بخواهم زدن در عیم حس خوار و کور پیش خویش نگذار
فی الزام	
زاده ای از میان قوم خجسته روزی از اتفاق دامان برگزشت و بدید زاهد را گفت و یکس چو ابرین بالا گفت نه ابد که اهل وین پاک باز دنیا افتاد و در پرواز بنیان فصیح سب گوید هر زمان گوید اهل شمع را و ای آنکو ز من خد نکند تا مگر و در چیت نکه و قسط ط	بر سر کوه رفت و صومعه بنا عالمی پر خرد توانا نشسته آنجنان پارسا و عابد را ساختنی مقام میسکن بچاک و طلب کردنش شدند هلاک و جنگ ده بهر دیار آواز در نهان صید خویش و توبه حضرت بلوی و فرزند سله را و طلب کرد و غم نظر نکند اندک منع و باز چیرا و اط
فی حب الدنيا و ضلعه اهلها	
است شهر سه بزرگ و در حدوم	باز بسیار اندران بر دهم

۱۲۳۴
حافظ میرزا

نام آن شهر شهره فطحت
 و اندرون مرغ خانگی نبرد
 و اندران شهر مرغ نگذارد
 همچو فطاط شد زمانه کنون
 من نهان گشته ام بدین بالا
 گفت و اما که با تو اینجا کیست
 گفت زاهد که نفس من با من
 گفت و اما که پس نگروی ایچ
 گفت زاهد که نفس من وخته آمد
 نتوانم زوی جسد گشتن
 گفت اما زاهد آن به تو حکیم
 گفت زاهد که من به باخته ام
 هست بیار نفس من چو طیب
 بعدا وای نفس مشغولم
 که نور اقدس من فرمایم

عالمی
 ۱۲۴

در عالمی که این شهر و دین از خاک است

ساعتش تا سجد و میا طست
 زانکه با دوازدهوانس می شکرد
 زانکه در ساعتش بیو بارود
 علما همچو مرغ خوار و زبون
 تا شوم امین از بد و نیا
 بر سر کوه پاچا لیت صیت
 هست وزو شب اندرین کن
 پیسده راه زاهدی پیچ
 و رمن وری ویم فروخته اند
 حکیم چاره را گشتن
 نفست افعال بکشد تعلیم
 زانکه من نفس رسته مانده ام
 یکم ز و زو شب و رتیب
 زانکه گوید سحر که معلوم
 محمل ازوید گشتن کشتایم

۱۲۵

چون قصد گشت رفرو بارو
 که در اسباب لغت رایم
 حب و نیا و بغض و حق و صد
 از خورش خوی خویش باز کند
 گاه نهیش کنم من از شهوت
 پویش از باغی دو دانه کنم
 ساعی نفس را کنم در خواب
 پیش از آن که ز خواب برخیزد
 یکدور گشت بی او چو بگذرم
 مردوانا چو این سخن بشنید
 گفت بعد درک اسی زاهد
 وین سخن جز ترا مسلم نیست
 هر چیت امر و نهیت اگر پیش
 نیست آلوده که گشت نه خیزد
 زن کند بهر مہیا نئے پاک

قصد تکیه اندر آورد
 علل از جسم او بی لایم
 غل غشش بر من شود و جسد
 در شهوت بخود فزاد کند
 تا مگر بازماند از لذت
 خانه بروی چو گور خانه کنم
 پس کنم یکدور کفایت شباب
 همچو بسیار در من آویزد
 بعد از آن نفس گشت بیدارم
 جامه بر خود یگان یگان بدرم
 بابرک الله عمرک ای غابد
 ملکت تو ز ملک جم کنم نیست
 و آنکه فردات باشد الایش
 آن که ز اندوه آه و آه خیزد
 موی ابرو و موی رخ چالاک

دل بدینجا غریب نادانست
 خرد اینجا استی کسند جعبه
 پیش کعبه مگر که بود الهوس
 هر که در کعبه با سحره مرد
 در سه زندان غل عقد جسد
 پنج حس که چهار ارکانست
 دل که شد محرم خزانه راز
 نیز بان زبان او گویند
 هر چه جزو دست آتش اندزن
 که نه یارند و یار می بیند
 گلین باغ خوشین میان
 نیک معلوم کن که در محشر
 پیشش آید هر آنچه بکیند

تا به بند چهار ارکانست
 که سحره بدست در کعب
 بشنود علم سمت قبله است
 زیره تربیوسه کرمان بر
 عقل را بسته به بند جسد
 پنج نماز این سه زندانست
 چه کس ننگ منعی و غماز
 بی نشانان نشان او جویند
 آنکه از آب شوق سر بر زن
 همه ز منهار غوار می بیند
 شاره چون دلم دلم بدینان
 نشود مسیح حال حلق و
 اینجا برینجا بر جهان بیند

فسح الله تعالى من الخلق و الخلق و الزاقي و الابل

هر چه آن که خدا اسی و کانداز
 سوی خانه فرستد از بازار

دلم بهم اول نشانی
 بنمایند پیش پند
 ۱۲۶
 حلقه و سحره
 و سحره و سحره

قبله جان ستانه صمدیت
 در آید حمزه در جان در باز
 هر چه جز حق بسوزد غارت کن
 بانیارت بلطف بر گیرند
 بی نیاز از غم نماز خور
 باز اگر با نماز هست نیاز
 پس چو در بارگاه لطف شست
 ورنه آیس در ورون نماز
 تو نسیم آمدی نماز کریم
 هفده رکعت نماز از دل جان
 پس بدان کای جبار بر کیت
 حسد خوشم و بخل و شهوت و آز
 هر که او هفده رکعه بگزاید
 تا حسد را زول برون نهی
 چون نه بیند ز دین شینیت تو

احدثین کعبه احدث
 تا بیابی مزه زبانگ نماز
 هر چه جز دین از ان طهارت کن
 بی نیازت نماز نپندیز
 از جگر قلبی نیاز خور
 بر گیر دست لطف پرده باز
 داوئی داد و جستن دریت
 که پیش گیر و بروفت آید باز
 تو حدیث آمدی نماز قدیم
 ملک شروه هزار عالم دان
 زانکه هفده به شروه نزد کیت
 بسخدا می ارگه از دوت بنام
 ملک شروه هزار او دارد
 از علمای زشت او نهی
 نکند هم نماز قیمت تو

قیمت تو عنان چو برتابد
گرچه پاکست هر چه بابت تست
طالب اول از غسل در گیرد
تا تراخل و غش درون باشد
غسل کرده از صفات دهم
چون ترا از تو دل بکسیند
اصل و فرع نماز غسل و وضو
تا سجده و سوره لا ایزد بی راه
عده پسوی حق نماز جو از
نار می و بخودی طهارت تست
چون کشتی تو نفس را در راه
بانی از آبی تابانی با
کمان نماز که در حضور بود
هرگز چون جان تو بکسیند
تن چو در خاک افت جان نصیب

نوعی

نوعی

و اعتقاد حسیه نیک در یاد
همه در جنب حق جنابت تست
که جنب حق نماز نپسیرد
غسل ناکرده تو چون باشد
نپسیرد نماز رب عظیم
پس نماز از نپسیرد بر خیزد
صحت دار ملت از دست
کی شوی در سراسر ای الا
چون طهارت نکرده بنماز
کشتن نفس تو کفارت تست
روی بنمود زو و غسل آله
در نیابی سبک للاق سه با
از تری آب روی دود بود
از نیابت نماز بر خیزد
روح خود در نماز بین چون ملک

فِي حُضُورِ الْقَلْبِ وَالصَّلَاةِ

در آنست بیهوش بر گزار
ماند پیکان تیر در پایش
که برون آرد از قدم پیکان
ز دود و جلاشته چو بید
تا که پیکان مگر پدید آید
هیچ طاقت نیست با دم کار
چون نشد اندر نماز خجسته
تیر پیکان از دبر برون آرد
چون برون آمد از نماز علی
گفت کشته شد آن الم چشت
گفت با او جمال عصر حسین
گفت چون در نماز رفیق تو
که ز پیکان ز تو برون حمام
گفت جیب در بخالق الاکبر

یافت زخمی قوی در آن پیک
اتقضا کرد آن زمان برایش
که همان بود مروز در آن
بسته زخم را با ساخت کلید
فصل آن زخم را کلید آید
گفت بگذر تا بوقت نماز
ببرید آن لطیف اندیش
و آتشده به بنجر ز ناله و درد
آن مرا و را خدا می اندک
وز چه جامی نماز چرخ نیست
آن بر اولاد مصطفی شریفین
برایزد و من از رفیق تو
باز ناداده از نماز سلام
که مرا زین الم نبود خبر

۱۳۱

حدیثی است
در پیکان

ای شده در نماز بس معروف
 و پنجمین گن نماز خوشی بد
 چون تو با صدق در نماز آتی
 و رتوبی صدق صد سلام کنی
 یک سلامی دو صد سلام از تو
 کان نماز سے کہ عادتی باشد
 جان گزار و نماز بار خدا سے
 گوید از روی جمل نما اہلی
 کا درین رہ نماز روحانی
 گرت باید کہ در کشی سائے مرد
 گرت نماید بجز وقت خوش آب
 چنک در راه حق زنی سیر شک
 مرد کہ خاک و آب دارد عار
 کلمہ آسان منہ بر سر
 تاج گہ و دتر کلاہ ملک

عبادت پر کسان موصوف
 ورنہ بر خیر و خیرہ ریش ملان
 باہمہ کام خوش باز گئے
 نیستی سخت کار خاتم کنے
 سجدہ صدق صد قیام از تو
 خاک باشد کہ باد بر پاش
 خشک خنیاں بود ہمیشہ گدا
 چون پذیر طریق بود جلی
 آن بہ آید کہ خشک خنیاں
 خشک بگذارد و گرد و ریگر
 ہم تو دانی کہ در سانی آت آب
 گرت نبود مرا و نبودنگ
 بہو ابر شیند آتش وار
 تا بیابی ز جبریل افسر
 باش گویہ شود کلاہ خاک
 بے مالک

فیضان با اول
 منقح از دست
 کی کن با
 جوئے بیوم سنا
 بیکری از روی
 سخن نقیب
 در کتب
 از خوشنما

گفته که مبعودی بلفظ از من بعون و در کمال عنبر و روزادانی پروه از روی کار خود بر پشت در جهان از بلب درایانم لفظ فرعون بهر حسابت هست و در آن راز خوشی تن به نیت	گفته که ترا در زمانه بودی عنون که وی از غایت پریشانی چون سر بندگی و عجز داشت گفت من بر ترا خدا یا غم همه ترا این غرور و نخوت هست لیکن از بیم شر نیاورد گفت
--	---

فی التفتیر فی الصلوة

که در راه کسی همه بستود یافت از زهد و در زمان بهر جسته بیرون از زرتشتان بزه گفت شیخا بودت من در غرور بقناعت ترا عیال شوم نکنم یا و نیت ماسخ گر قناعت کنی تو نرسد یافته از حسن زین بهر تمام	بوشیعی لای امانی بود قائم للیل و صائم الیه برده از شهر صیوت بر کوه زنی از اتفاق رغبت کرد گرخواهی ترا حلال شوم بقناعت زیم بگر راسخ گفت بخ و بخ دوست پسندم بود این زن عقیقه جوهره نام
---	--

لغة قلمه را از
مرا از لفظ
نسخه شون

۱۳۴
آثار و تصانیف
محمد علی

محمد علی

نظارت

با عفاف و کفاف خلق همان
شهر گزاشت غم صومعه کرد
بویا پاره فکندره بدید
مرو را بوشیعیث ابر گفت
از برای چه برگزشتی فرشت
گفت بهر سلاح جیبم
که بود بهشتین هر طاعت
جیبت بند راز عین تراب
بود هر شب دو قرص اتاب
بدو قرص جبین که فطار
بوشیعیث از قیام شب رنجور
آن شب از ضعف دیده آن سره مرد
زن یکی قرص پیش شیخ نهاد
شیخ گفت ای زن این طایفه من
گفت زیرا انسان را قاعد را

محابت حسن و آیت احسان
قانع از حکم چرخ گرداگرد
جوهره بویا بسکاب جبر پید
کامی شده مر مرا اگر می جفت
که بود خاک تیره موضع نقش
که من بمنین از تو بکشندیم
که نباشد حجابش آن ساعت
بویا بود در میان حجاب
بوظیفه که معشایب او
بود قانع همیشه آن ویندار
گشت رنجور بود وی معذور
فرض و سنت نماز قاعد کرد
قطره سر که داو و بیش نداو
بیش ازین ست کم چراش زن
مزد یک نیمه است عابد را

سازمانده است
بسیار که در این
روزها به این
نوعی که در این
نوعی که در این

حدیقه یوسفی
۱۳۶

تو نماز ارشسته کردستی
بیش یک نیمه از وظیفه خواه
که نماز ارشسته را سیم
چون تو نیمه عبادت بگزازی
جمله بگزارد و مزد جمله خواه
ای تو در راه صدق کم ز زنی
مر ترا زین نماز نز سر دل
طاعتی کان دل ندارد روح
زانکه در جمل خود نیاید نفع
هر نماز که با خلل باشد
از ششوع و است مغز نماز
آنکه در بند روزه ماند و نماز
زان و دین عالم فریب و پیوست
دست موزه ات کلاه جاہ آمد
هر که را در نماز غصه نکوست

دری فاعل طاعت و انقض شد

نیمه از وظیفه نور دوستی
از من ای شیخ کردیت آگاه
مزد استاده است تقصیر
جمله را مزد چشم چون واری
ورند این طاعت عین گنا
باز پست و زچو خوشتر
نیست جان کنونی که حاصل
کس ندارد و وجود آن بفتوح
بر سر کاسه استخوان بی مغز
و آنکه در حشر بے محل باشد
ورنیاشد ششوع نیست جوان
بر در جانش ماند فضل نیاید
و اندرین صدمه رساله انقض
که سرت برتر از کلاه آمد
غار مغرب سزای سجده است

۷۷
 قید کل من و من شکیا
 جید عطا دین
 ۱۳۷۲

۱۳۷۲
 حدیقه محمد شاهی

<p> که غارت تبه شد از نم آن کفش پای تو دست موزه تو بسته باد رو و بانیا آید دیو بر سبقتش کند بازی کوه را با بگ خرچ پنهانی صدر هزاران عود این صفت ربکا چون صداهم شربت آید باز چینی بنامه و بجز ۱۲ </p>	<p> رو قضا کن نماز بی دم آن شد ز رنگ نماز و روزه آتو مرد باید که در نماز آید ورنه باشد خشت و دمسازی کمن خوش و ار چون بکوه آتی کرده در ره دعا بر پای لاجرم چون آن کوه مجاز بر تو </p>
<p> از تنایت چو مشک بویشد هست در امر و در شیت تو ملک بی ملک و غرت ابدی همه از تو ترا شده جوین پیش عاقل به آشکار و نهان کمان همه چ نیست بی تو پس هر چه تو خواستی همه آفست </p>	<p> در دیان هر زبان که گویشد دل و جان اینچند و قریب تو دولت سرمدی و حسن دمی بند گانت بر روز و شب پویان دولت ملک غرور و جهان هست معلوم بی هوا و بوس عدمت چون وجود آسبست </p>

منی احمد و الشنا

و اگر گفته شود که مراد ایمان
 نفی است از عمل و نه ایمان
 و اگر گفته شود که مراد ایمان
 نفی است از عمل و نه ایمان
 و اگر گفته شود که مراد ایمان
 نفی است از عمل و نه ایمان

در شتای تو هر که کبر پزیر نیست در امر تو بکن نیست کون بنده را در ره معاش و معاد روزی آخر ز خلق سیر شوی آنکه اگر شوی ز نزع پیک از مرد ایمان همیشه در کار است تا نداری سر سر اندازی چون سر انداز وصف جور شوی کینه دل ز حق شده مقصور پیش شرع ز شعور جستن به شرع از اشعار سخت بیگانه است	اگر چه قادر تر است عاجب تر ز هر که کس اگر این چه پان چون نیست کس از صلاح و فساد یک دوری هنوز و پیر شوی که نیایی بر راه راست از آنکه ایمان ز بیار است توجه وانی که چیت جان بازی پرور در قدم در سجود شدنی هست سگ بر استخوان و قصور بیت را همچو بت شکستن به گرچه با او اکنون هم از خانه است
--	--

بی عذر چون از عمل غافل و نادان
 هم وقتی دارد در نزع غافل
 بی عذر چون از عمل غافل و نادان
 هم وقتی دارد در نزع غافل
 بی عذر چون از عمل غافل و نادان
 هم وقتی دارد در نزع غافل
 بی عذر چون از عمل غافل و نادان
 هم وقتی دارد در نزع غافل

و اگر گفته شود که مراد ایمان
 نفی است از عمل و نه ایمان
 و اگر گفته شود که مراد ایمان
 نفی است از عمل و نه ایمان
 و اگر گفته شود که مراد ایمان
 نفی است از عمل و نه ایمان

و اگر گفته شود که مراد ایمان
 نفی است از عمل و نه ایمان
 و اگر گفته شود که مراد ایمان
 نفی است از عمل و نه ایمان
 و اگر گفته شود که مراد ایمان
 نفی است از عمل و نه ایمان

هر چه مار اسباح و غفلت و سر
فرق حشر و آباءت او دانند
دل و همت در بصیرت حشر
نیکوئی با جهالت از غفلت

بر کسی که ازین دو آن دور است
کاسخ راحت جداست از او
ببر از خلق تا نبوی خلق
که فلک نامرئی و نیک است

خطوط مملوكة
الخطوط

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين

یعنی نام اندوز

بیت

مستمع نعمت نیاز از اول
چون در قول نیاز بکشاید
یارش از شرف از شرف
باری از توفیق و رحمت
سایبانیت عقل بر دوازده
زبد و نیک خلق پیوسته
گرگش را نیاز پیرایه
رپذیرد عنتم نیاز ترا
مست بودش بلال بر درگاه
که نگاهش ز بهر دلال

مطلع بر کسب راز اول
آنچه خواهد پیش باز آید
کرده لبیک دوست استقبال
ای سلام از قزوین از ملک
میباشیست جان لشکر او
رحمت و غمتش بگست
و نیاز آری سود و سزای
نیازی او نیاز ترا
ست بر تن چو دلف یا سیاه
نت بر روی خوشگین خال

[illegible][illegible]

از پنی راه حق کم از کدوک
 گرد آموختن کنت تقصیر
 بتلف بدار و بنوازش
 در کنارش آن مان کا کا
 در سخنان بخواه زود و وال
 بمسلم نامی تندیدش
 بنامش کند بنامش
 در ره آخرت ز بهر شود
 خلد کا کامی تستهین بشتاب
 در نه شرمشخانه و درخ تو
 زو بکتاب انبیا بچسبند
 لوجی او شرع انبیا بر خوان
 تا مگر یار انبیا گردی
 در جهان خراب بر زضر

نشو آن بودن ای کم از یک یک
 هر چه خواهد زوی سبک پذیر
 خیره در تپش برگدانش
 تا شود در اضمی و کنش جفا
 گوشه هایش بگیر و نیک مال
 تا بود گو شمال تا کیدش
 میروشان کند فشرده گلوش
 کمت از کدوک که نباید بود
 بدور کمت بهشت را دریاب
 در ره آن سرامی بر رخ تو
 بر خود این جمل و این سرمه بپسند
 چون ندانی بر و بخوان بدان
 زین جهالت مگر جدا گردی
 از جهالت بدان تو ای هیچ بر

فی الایام ساء و الاضرع الی الله

چند کلمه
 در کتب
 و تفصیل
 ماله کا کا
 یعنی نقلت

ای روان همه نومندان
تو کنی فصل من نکو در من
رحمت را اگر اندید نیست
انچه بدی به بند و پسته ده
و لکم از یاد حق من خوش کن
از تو بگوشه دست بخشدین
از تو دانم یقین که مستورم
را ندیده ساقبت ندانم چیست
عاجز من بنفشه خوشنودیت
دل گمراه گشت امانت جوئی
دل گمراه را رسته بنامه
که نیت از بکار سایه تو
ای برمت شبان این رسته تو
ای یکی خدمت ستانم را
تو بخشای بر گل و دل ما

آرزو بخش آرزو مستندان
مهربان تر من توانی بر من
مغمت را میانه پذیر نیست
بارشای خودش قمر پسته ده
نسب خاک و باد هم آتش کن
وز من افتاد دست بخشدین
پرده پوشیت کرده مغرورم
خوا نده خانت ندانم چیست
نکند نیندر لایم سونویت
مردم دیده شد جنابت جوئی
مردم دیده را در کس بکشی
که نترسد ز بی نیازی تو
چه حدیث است اینهم همه تو
گر گویو یوسف نگار خانت را
که نکا چشم دل از گل ما

۱۴۴
بسم الله الرحمن الرحیم

[illegible]

استاد دارد ۱۲
زده است که بشنوی
دارد و اینجا یعنی تنگ
و بیوده نیست
آدمه اینجا یعنی از ده
معه فرمایند سر
معه قسم و قسم
بسیار

[illegible]

از تو چو سپهر و بی تو چو خیر نیام
 سوی ماگر چه بچو کس کن نیست
 دین مان وادو یقین مان و
 نسیم بر نطق نفس شما تینم
 کس از بدی هم نداند به
 اسے مراد اکل نگازان تو
 ای نهان دان آشکار این
 همه امید من بر حمت است
 جگر تشنه مان ز کوش وین
 نیست نتر و نشی و نتر پیر
 هر چه بر سن قضای تو بیست
 استم از هر چه هست جمله گیر
 بابل عشق را ز کلین جیت
 باز مان من از طر فوق نیاز
 ملک ساز اند هر که سوی تو اند

منه نور از لعل

بقو سپهر و از تو سپهر نیام
 کرم تو توید گر بس نیست
 گرچه این است بیش ازین ده
 تشنه وادی سس و اتیم
 آنچه دانی که آن هست آن ده
 وی امید امید واران تو
 نورسانی امید ما به یقین
 جان و روزی همه لغت است
 شری بخش ز زور یقین
 جز تو ام سوی تو وکیل و
 همه سیکو بود و نباشد زشت
 تا که نرم توئی مرا پذیر
 در ترغم تو ای ای همه است
 بر سر سدره میکند چه از
 باز و ماند هر که زمین در ماند

۱۲۵
 حلقه خیمانی

که رسالت من بخرج میرد تو	که رسالت من بخرج میرد تو
نه می ویرد و نه گنج در تو	نه می ویرد و نه گنج در تو
چون بپایار کی و نه صفت من	چون بپایار کی و نه صفت من
سپنج و در تو سالوست	سپنج و در تو سالوست
به پیر کشتن پیر از پیرایه	به پیر کشتن پیر از پیرایه
از تو بپایان تو نیست با او مال	از تو بپایان تو نیست با او مال
صورت تو و در تو	صورت تو و در تو
سیرت ما و در تو	سیرت ما و در تو

دانش من و در تو	دانش من و در تو
بهره من و در تو	بهره من و در تو
چون بپایار کی و نه صفت من	چون بپایار کی و نه صفت من
سپنج و در تو سالوست	سپنج و در تو سالوست
به پیر کشتن پیر از پیرایه	به پیر کشتن پیر از پیرایه
از تو بپایان تو نیست با او مال	از تو بپایان تو نیست با او مال
صورت تو و در تو	صورت تو و در تو
سیرت ما و در تو	سیرت ما و در تو

در همین بیخ
 و نه می ویرد و نه گنج در تو
 ۱۴۰۴

کے تصور کا ایک اور پہلو یہ ہے کہ جو شخص اپنے لیے ایک نیا تصور بنائے اور اسے اپنی زندگی کا رہنما بنائے، وہ اپنے لیے ایک نیا وجود بن جائے گا۔

بحکم علی بن ابی طالب
 حضرت علی بن ابی طالب
 که میخواست این کتاب را
 بنویسد در کتابت و
 معیت خود بود این
 ازین طرف نوشته
 شد و این کتاب را
 به خود میزد تا آنکه این
 کتاب را تمام کرد
 و این کتاب را
 به خود میزد تا آنکه
 این کتاب را تمام کرد
 و این کتاب را
 به خود میزد تا آنکه
 این کتاب را تمام کرد

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله
الطيبين الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين أجمعين
أما بعد فقد بلغني عن بعض السادة المشايخ الكرام أن في هذا الكتاب فوائد عظيمة

[illegible][illegible]

[illegible]

کہ ازین مہرہ چپٹ میخو اہی
نشناسد کسی چه داری شمع
پس جو این گوہرم ہمارو بچا
گر سخو اہی کہ بر تو خند و خرا
دست گوہر شناس بداند
نیک دانی کہ در قضا لیل
گودہ امر خداے در ہر فن
تیا چو راہ شیشمہ یکشایند
آئکہ اور عہد م بد فرمان
کہ وہ یک اصر جملہ را بیدار
ہر چه استاد بزمشت و براند
گر نوشت اسجدی زوق قرین
عقل شد شاہ نفس شد دفتر
عشق را گفت جز زمین مرا
عقل و اکرم رعیت عشق ست

گفت یک کرده و دو تا مای
لعل و گوهر مگر بگوهر چشم
این گهر را بر تو ژاثر می
نزد گوهر شناس بر گوهر
چون کت پای بر صدق اند
دست صنع خدای عز وجل
قوتی را بغیر است
ز آنچه گشتند حال آن در این
کی وجود آرد اندر وعصیان
هر گمان آمدند در پر کار
طفل در مکتب آن تواند خواند
میتواند کند و گشت بر خویش
مای بصورت پذیر و جسم صور
عقل را گفت خویشین را بشناس
جان بسیاری حمیت عشق است

[illegible]

عبارت از غیرین
 یا از روح قدس معنی کنونی
 در شریکوم روح اندیشه نفس که معبر
 صفات کامل شده باز شود ویر
 شگفته و منقطع گردید یا از خود باز
 روح قدسی نفس برنی که استحقاق
 انسانیت را در دلش نهاده شود
 چون در قدسی نفس معنی نفس کلی
 یا نفس خود که حقیقت او نفس مطلقه
 اعنی عادتش و معنی آن روحی که عبادت
 مانند عقل پاک یا نشود معنی آن که عبادت
 و عقل کل یا عبادت حق یا عبادت حق باشد
 از نفس برنی توان بود تا نهایت جان که
 از نفس برنی توان بود تا نهایت جان که
 از نفس برنی توان بود تا نهایت جان که

<p> طبع را گفت که خدای کن پس بگفت کن تو آب حیوان را در روح قدسی در بار نفس چون عقل پاک باز شود روش او ستان نهایت جان و آنکه مجبور بند و کرده است غما غلند آمدی ز خیر و از شر آن توانست کرد و کو فرمود </p>	<p> عشق را گفت پادشاهی کن از عنایطه ساز ارکان را روح قدسی بایه سازد روح قدسی نفس باز شود همچنین ستان و بدایت جان و آنکه مختار زیر پرده او ست هر چه بود است هر چه خواهد بود </p>
---	---

عبارت از غیرین

۱۵۲
 عقل کل یا عبادت حق یا عبادت حق باشد
 از نفس برنی توان بود تا نهایت جان که
 از نفس برنی توان بود تا نهایت جان که
 از نفس برنی توان بود تا نهایت جان که

این متن در پایین جدول قرار دارد و به صورت عمودی و به زبان فارسی نوشته شده است. این متن به نظر می‌رسد که تفسیر یا توضیحی از محتوای جدول باشد.

عقل کل یا عبادت حق یا عبادت حق باشد
 از نفس برنی توان بود تا نهایت جان که
 از نفس برنی توان بود تا نهایت جان که
 از نفس برنی توان بود تا نهایت جان که

این متن در پایین صفحه قرار دارد و به صورت عمودی و به زبان فارسی نوشته شده است. این متن به نظر می‌رسد که تفسیر یا توضیحی از محتوای صفحه باشد.

فی الشوق

<p>از پس این براق شوق بود آتش پیش چو گشتند آتش آتش پیش از دردم را فروزند تا که جوایمی عشق خود بین ست بهر که آگهی عشق را تو نازده است شوق با یار خود سرور بود هوق در وقت تابش اندازد چون برون رفت جان در دزد صورت ازین طبع باز رهد افتد از سیر جان بی اندازد گر دگر با شوق و درد بود هر چه در راه رفتند انگیزد از سپید پایت ای پش که آتش را و ز بجه بالارا</p>	<p>بدل و جان و عقل و ذوق بود پس خلاصی طلب کند عاقل که از و جان و عقل موین سوزند بوته توبه از پی این ست توبه او کلیه در و از دست یار جوی از حسدای دور بود سوق شوق جو حوز بنوازند دل گشت از دشت و تازد دل و دیوت بر فح با و در از زمین تا بهر شش آوازده بر زن ار بگذرد چو مر بود همه شش از پیش راه بر خیزد پشم نگین شود به پیش که بهر دگر و هر دگر در یارا</p>
---	--

دل از پس این
 پیش از پس این
 سکه پیش از پس این
 آن پیش از پس این
 که پیش از پس این
 و آن بران جهانی
 نیست بلکه بدل و
 جان و عقل
 و ذوق و فدا بود
 ۱۲

چون مرا و را از دوبرا نیکترند
 زیده او چون پوره به بیت
 بدو نیک اندران جهان نبود
 هر که عاشق کوی او نبود
 آسمان و کریش گردانند
 بر زمین شوق از پی تگم پوی
 خود از غمره دلش کالیو
 آدمی سوز گشته از پی راه
 سر آتش ندانند هیچ عبور
 فعل آتش چو گرد بن داژد
 او روان گشته سوسو عالمیت
 مصطفی استاده برده او می
 اندر آویند از پی اشراق
 آب در راه او غایب زند
 همه را باز خود رسانند خود

اختران پیش او منور برینند
 شمس در جنب او سیه بنید
 خاک و غبارش قیفا اختران نبود
 در دلش حبس جوی او نبود
 بر زمینی دیگرش نبشاندند
 جبرایش آب حیوان روی
 اینهمه برقی فعل آتش دیو
 مالک در او با آتش آه
 بی او در نیاید هیچ عبور
 جبرایش جنوط جان سازد
 بادش را یکن کرکیدم هست
 از ده لطف است سگ گوی
 از درونش تر از دانه صاف
 مقعر آتش جان جبریل زند
 کلج یکت از نیاید بدید

۱۵۴
 در قلمرو
 کمالی

واقع شده و این در غایت
 بدست می رسد و قضا
 کرده اند و بر آنست که
 در کلام محمد و غیره
 غنیمت دانند و حال آنکه در حق
 دویت ابراهیم می آید و بعضی این
 حق را از او می دانند

<p>در حق غنیمت و این بود</p>	
<p>و آنکه صاحب غنیمت خدا بود</p>	<p>در حق غنیمت و این بود</p>
<p>و این نعمت سرده از او بود</p>	<p>غنیمت مقدم و محسوس بود</p>
<p>نیست از دست خداوند خود</p>	<p>غنیمت مقدم و محسوس بود</p>
<p>بست بر این گمان خود استوار</p>	<p>بهر رحمت بود و رحمت حق بار</p>
<p>بخودت نیکشاید با شکست کند</p>	<p>میدهد هرگز از رحمت پسند</p>
<p>بند است بر شکر و سپاس</p>	<p>در نیایی بر اندک سپاس</p>
<p>تو گرفته ز بهل راه گم شده</p>	<p>و آنکه مستی بپایین بریغ</p>
<p>آدم باز در این شادی تو خافت</p>	<p>و تو تو حیدر اتونی چو سعد</p>
<p>شوی از شگفتی باین سر پر</p>	<p>گر کنی ضایع آن تو حیدر</p>
<p>سر ز بخت و این بار بخت</p>	<p>و تو توان در را ملک داری</p>
<p>نرسد بر تر از جلال و زیا</p>	<p>بسرور ابدی پس از آن</p>
<p>در فضایی اول چو باز شوی</p>	<p>در زمان تو سر فرزند شوی</p>
<p>هر و پایت بر آید از همه کل</p>	<p>دست شاهان ترا شود منزل</p>
<p>تا شوی ترا چه بسید و چه عوا</p>	<p>بی بریافت نیافت کس مقصود</p>

غنیمت غنیمت که کند
 بدست می رسد و قضا
 کرده اند و بر آنست که
 در کلام محمد و غیره
 غنیمت دانند و حال آنکه در حق
 دویت ابراهیم می آید و بعضی این
 حق را از او می دانند

در کمال است و نوبت
 در کمال است و نوبت
 در کمال است و نوبت
 در کمال است و نوبت

فی الدی و طبعی و متعین

باز را چون زبیشه صید کنند
 هر دو پیش سبک فرود زنند
 خود را غنیمت رو عاده باز کنند
 اندک طعمه را شود بر من
 بازوایش ز خود پیاوه کنند
 تا همه بازو را بر اینند
 زوستانند بر طعام و شراب
 بعد از آن برگشاید یک چشم
 از سر رسم و عاده بر خیزد
 بنرم و دست ملوک را شاید
 چون ریاضت نیافت خوشی اند
 و دیگر آن غما غنیمت تو باشد
 شرط آن گوهر طعام و شراب
 رو ریاضت کشارت باید باز

گزن و هر دو پیش قید کنند
 همیست که کردن و را بیا موزند
 چشم از آن و دیگران فراد کنند
 یا و مار و ز طعمه ماضی
 گوشه چشم او کشاوه کنند
 خلق بر بازو را رنگزینند
 نشود یکسان بی او در خواب
 بر ضایع گردد و در چشم
 با گر کس بطبع نامیست و
 ضعیف که ز اندوه بیاید
 هر که ویش ز پیش خویش براند
 و اندرین ره زیانت فاش و
 از سبب تند از اسباب
 و در راه حبس را می سازد

۱۵۷
 حقیقتی که می دانم

[illegible]

کبره را که شده سه سال تمام
 مرورا و در هر سال پنج
 کبره را بر آب گلاب رام کند
 با برگ کبوتر ملوک را شاید
 چون ندید این ریاضت در خوا
 بابت بار آسینا باشد
 گاه با رجود و گاه ترسا
 آدمی نیز کش ریاضت نیست
 علقت و درخت و ترسنت
 مرده است جای خوش هر
 نفیض قرآن پذیرنده مانده
 خرد و جوان و صورت مطلق
 نور خورشید چون بر آب آید
 عکس نور ز آب بر جدار شود

والتواصی صلی علیہ وسلم
عادت و عفت و شرف
میزان و مروت و طهارت
و زهد و قناعت و تقوی
و محبت و اخلاص و کرم
و سخاوت و جود و فیاض
و تواضع و فروتنی و خضوع
و سستی و انکسار و استغفار
و توبه و پشیمانی و حسرت
و غم و اندوه و تألم و تأثر
و فراق و یاس و حزن و غم
و مصائب و آفات و شداید
و مشق و محنت و تعب و کد

آئینہ از عکس آفتاب شار
جان نروید بر بیم مجور سے
آن اویند در مکان و زمان
گفتہ از بہرست رشت درگہ
نفس وینستہ تا بگویند
سوی کن کفر و دین شست گشت
گر چہ بی اوت قصد و نیرودہ
کار دین خود نہ سر سری کارست
دین حق تلخ و افسر مر دست
دین نگہ دار تا بملک است
راہ دین رو کہ راہ دین چور
ای خوشا راہ دین و امر خدا
ہمہ از کار کہ دالہ است
در رہ جبر و اختیار خدا
و ذکر کلام الہی علیہ السلام یسبحلہ الملائکۃ و القل

جان نروید بر بیم مجور سے

آن دوم عکس آب بر دیوار
خاک در گاہ جزید بسوزی
از کین امر تا در یکسے گاشن
امر با جعت لہما اذیعوا اللہ
ہمہ چون بدہ اند جویندہ
کہ زمین نقش بیند از غر پست
کار دین بی قونی و بی اوند
دین حق را ہمیشہ بازاریست
تلخ نام در اچہ در غر روست
ورند بی دین بد انکہ بیج کہے
ہمچو شلخ از بڑہستگی تو نوی
از گل تیر و زور بار و دوپاک
نیکبخت آسکہ کہ آگاہ است
بی تو و ما تو نیست کار خدا
و ذکر کلام الہی علیہ السلام یسبحلہ الملائکۃ و القل

آئینہ از عکس آفتاب شار
جان نروید بر بیم مجور سے
آن اویند در مکان و زمان
گفتہ از بہرست رشت درگہ
نفس وینستہ تا بگویند
سوی کن کفر و دین شست گشت
گر چہ بی اوت قصد و نیرودہ
کار دین خود نہ سر سری کارست
دین حق تلخ و افسر مر دست
دین نگہ دار تا بملک است
راہ دین رو کہ راہ دین چور
ای خوشا راہ دین و امر خدا
ہمہ از کار کہ دالہ است
در رہ جبر و اختیار خدا
و ذکر کلام الہی علیہ السلام یسبحلہ الملائکۃ و القل
آئینہ از عکس آب بر دیوار
خاک در گاہ جزید بسوزی
از کین امر تا در یکسے گاشن
امر با جعت لہما اذیعوا اللہ
ہمہ چون بدہ اند جویندہ
کہ زمین نقش بیند از غر پست
کار دین بی قونی و بی اوند
دین حق را ہمیشہ بازاریست
تلخ نام در اچہ در غر روست
ورند بی دین بد انکہ بیج کہے
ہمچو شلخ از بڑہستگی تو نوی
از گل تیر و زور بار و دوپاک
نیکبخت آسکہ کہ آگاہ است
بی تو و ما تو نیست کار خدا
و ذکر کلام الہی علیہ السلام یسبحلہ الملائکۃ و القل

گفتہ از بہرست رشت درگہ
نفس وینستہ تا بگویند
سوی کن کفر و دین شست گشت
گر چہ بی اوت قصد و نیرودہ
کار دین خود نہ سر سری کارست
دین حق تلخ و افسر مر دست
دین نگہ دار تا بملک است
راہ دین رو کہ راہ دین چور
ای خوشا راہ دین و امر خدا
ہمہ از کار کہ دالہ است
در رہ جبر و اختیار خدا
و ذکر کلام الہی علیہ السلام یسبحلہ الملائکۃ و القل

[illegible]

قُلْ لِّمَنِ اِحْتَمَعْتُ اَلْوَسْ وَالْحَيُّ عَلٰى اَنْ يَّاتُوا مِنْ هٰذَا الْقَرْيَةِ وَيَقْتُلُوْكَ
يَحْيٰى وَكَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظٰلِمِيْنَ ۝۱۸۰ وَقَالَ النَّبِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ
وَالسَّلَامُ اَقْرٰنٌ عَيْنِيْ لَا فَرْقَ بَيْنَهُمَا وَلَا حَتْفِيْ دُونَهُ وَقَالَ عَلَيْهِ
السَّلَامُ الْقُرْآنُ هُوَ الدَّوَاءُ مِنْ كُلِّ دَاءٍ اِلَّا الْمَوْتَ
سَخَفُ رَازِسٍ لَطَافَتُ مَنْ
صَدِيقُ مَوْتٍ فِيْ وَرَجَّتْ

[illegible][illegible]

پرده و پرده دار از شام
و اندک آنست که می بصر دارد
فشار از نور طیارم از برق
سجود نقش و قرأت و آیتون
تو به نور از کفایت شب و روز
کامالین پوست نهفت و تلخ بود
سومین آن حریر زرد تنک
پنجمین هنر است حسایه تو
چون ز پنجم روان بسیارانی
تو ز قرآن نقاب او دیدی
پیش ما اهل چهره نکشادست
گر تر از آب و آتش اهل آن دیدی
مهر ترا در می خویش بنمودی
دل مجروح را شفا زو میست
تن چشمت طعم نقش از پیوست

نبود دل بهیچ سان آگاه
 پرده از شاه کی خبر دارد
 عرق است و ناله گیش غلغ
 از زمین ست تا سحر بر زمین
 قشراول چشیده از کون
 دومین چون ز راه سلخ بود
 چارمین مغرآ بد ار خنک
 سنت اندیا ستانه تو
 پس باول چرا فرمود آتی
 حرف او را جواب داد پیک
 نقش او پیش او بر استادت
 این نقاب رفیق به پیک
 تا روانت بدو بیا سوگ
 جان محروم را دوا دوست
 جان شناسد که طعم رخسار پیت

۱۴۴۰
 در روز دوشنبه
 در ماه رجب
 در سال ۱۰۴۰
 در شهر تبریز
 در محله کهنه
 در خانه شماره ۱۰
 در نزد خان
 در روز دوشنبه
 در ماه رجب
 در سال ۱۰۴۰
 در شهر تبریز
 در محله کهنه
 در خانه شماره ۱۰
 در نزد خان

صفت سوره ها
سم ۱۶

<p>حسن چه بیند مگر که صورت نغز صورت سورتش همچو انی کم ز ممانسرای عدل مدان حرف را در آن نقاب خود کرد صورت از عین روح پیوست تو بهان دیده ز صورت آن چه شماری حروف را قرآن حرف با او اگر چه همچو آب است که نه بیند نه همچو سب از آن</p>	<p>نغز و اندک چیست اندر مغز صفت سورتش نمیدانی خوان قرآن به پیش قرآن خوان که ز نامحریت در پر دست تن و گردان که روح خود گشت کامل صورت ز صورت سلطان چه حدیث حدیث کنی با آن بیخبر همچو نقش گریه است ذات او خفنگان طرار آن</p>
---	---

فی ذکر ستر القرآن

<p>چون نباشد ز حیران نیست ستر قرآن حرف را نکوبد اند کس بشناخت خبر بدیده جان من نگویم و گر چه عثمانی هست دنیا بسان تابستان</p>	<p>ستر قرآن زبان نداند گفت ز روشنود آنکه خود هموداند حرف پهای را ز قرآن خوان که تو قرآن همه نکودانی خلق دروسی لبان مستان</p>
---	--

در بیان

ببیند

در بیابان غفلتند همه
 و اندرین بادیه هوا و هوا
 هست قرآن چو آب سیر و قرا
 حرف و قرآن تو ظرف آب شکر
 گمان کین زان نماید تا وطن
 زان بماند ت نهادنی روزه
 ستر قرآن پاک با دل پاک
 عقل کی شرح و بسط او داد
 گر چه نقش سخن نه از سخن است
 بود در مصر مانده یوسف خوب
 حرف قرآن ز معنی قرآن
 حرف را بر زبان توان این
 صدف آمد حرف و قرآن در
 حرف او گر چه خوب منتقوش است
 از درون کن سماح موسی و ا

مرگ همچون شبان و خلق سر
 رنگ گرم است همچو آب و ان
 توجو عاصی کشند در عرصه
 آب میخور بظرف دستگر
 که تیز است و مهر در سلطان
 کباب سر دست و کاشنه پیرو
 در و گوید بصوت اژدها نیک
 ذوق او ستر ستر نکوداند
 بوسی یوسف درون نیست
 بوی بکفان رسیده ز می یعقوب
 همچنان است کز لباس تن جان
 جان قرآن بجان توان چون
 نشد و مائل صدف دل حرف
 کوه از و همچو عین نقوش است
 نزهت و نوحه چو زهر موسی و ا

۱۶۵
 حقایق و معانی

عبدالمجید
۱۶۹

جان چو آن خواند لقمه چرب کند
لفظ و آواز و حرف و ریاست
دوست را چه نه خوب و ناخوب
حکمت از غیث تو سر و آید
تا درین ترتیبی که ترتیب است
تا درین عالمی که نردبست
بصیرت بدین بدل مکتوب
بکن از مهر حرمت مستان
عقل نبود دلیل اسرارش
تو که کنان ناخفاظ غم سازی
تو بگشتی بستر او وقت
تا هوا خوار و هوا داری
چون جهان هوا خرد و گرفت
دیو بگرفت هم بد و رخ آرد
شد بهر میت ز ستر او شیطان

در خانه کجاست که از این شعر مراد است

هر که بشنود خرقه ضرر کند
چون سه چوبک کاسهای نبات
پوست هم برده و از غنم بود
بجی از جیل تو فست و آید
تا درین مرکز می که ترکیب است
تا درین مرکز می که ترکیب است
بزان حرف خوان بدل معنی
عقل را پیش نطق او قربان
عقل عاجز شد رست در کارش
بسنه او را پرده راز می
بسیار می هنوز در توقفت
کو دمی کن نه مردان کاری
نیکی محض جایی بد گرفت
یافت انگشتری سلیمان باز
چه عجب گرمان شد از قرآن

<p> یاشس کمانگ که صبح دین بدید چون بدین بند مترابی عیب مترادرسد ای غیب کردند ستر قرآن ترا چون نایسند خاک ای جزای خاک را بیند در دماغی که دیو کبوتر میسند ز آستماع نمی تابید گوش هوش اگر گوشمال حق یابد </p>	<p> شب و هم و خیال و حسن برید روی پوشیدگان عالم غیب پرده از پیش روی بردارند پروهای حروف بکشایند پاکه باید که پاک را بیند نغم قرآن از ان دماغ رسد وزنی ستر سوره نارد هوش ستر قرآن ز سوره و یابد </p>
--	--

رغنی قور زانجی و القرآن

<p> ای ز دریا بکف کف آورد منقر و زان بدست ناورد زمین صد فهای تیره دست گهر بے صدف درون گشت قیمت ورنه از صدف باشد آنکه داند بدین صفت از فقر </p>	<p> وز ملک صورت صفت آورد که بگرد صدف سه گردی در صافی ز فقر بجز بر آرد صدف بی گهر برون گشت تیرا قیمت از صدف باشد بشناسد زور و ریا بفر </p>
---	--

دشمن کبریا و جلاله

صاحب کمال

۱۶۷
صاحب کمال

۱۶۸
 حقیقه حقیقی

و آنکه بر شطرها این دریاست
 سطر قرآن چو شطرا این است
 صفت لطف و عزت قرآن
 قمر او پر زور و پر زگر
 زو است از بهر باطن و ظاهر
 پاک شود تا معانی مکنون
 تا برون نماید از حد انسان
 تا قویاشی ز نقش خود محبوب
 نشود دل ز حرف قرآن به
 نکند خیره زودی و دیری
 تو که در بند کلمات انقاسی
 بنویسد خاصه در جهان سخن
 چون قدم در زنی دران قلم
 چون بخوانی تو بسجد دین
 سیرت صادقان چنین باشد

در شطرها این دریاست
 در شطرها این دریاست
 در شطرها این دریاست
 در شطرها این دریاست

در سزاوار لو لو لاک است
 که از دور است دل و جانست
 هست بحر محیط عالم جان
 سلسلهش پر ز عود و از عنبر
 منشعب علم اول و آخر
 آید از پنجه حرکات برون
 کی برون آید از خرو و قرآن
 با تو عقل تو چه زشت بنویسد
 نشود در به به بی منبر به
 آب در خواب تشنه را سیری
 چهره را از قباب شناسی
 رنگ و بوی سخن چو جان سخن
 کندت آبجد و فالتیلم
 آب و جودان تو دشمن پرن
 آبجد عاشقان همین باشد

۱۶۸

پرونده روی روز تارکیت
گره می کنج دولت باید و جان
تا در گوهر یقین یابی
تا بیا بی تو درج و مرتبیم
در جها چیت سرتابی
تا نماید تو چه مهر و چه ماه
چون عروسی که از قاتلک

نظم این نکته سخت باریت
آیتی و بوجان دل بزبان
تا در کمبیا می دین یابی
تا بدانی تو در زبان باریت
در میان چیت رفر و جانی
روی خوب خود از نقاب سیاه
بدر آید لطیف و روح سبک

فی برای تیر الطران

رهم بر ست او و عاشقان اهی
درین چاه جانت را طونست
خیز و خود را برین چنگ آور
در گشتی بقعر چاه هلاک
تو چه یوسف بیاری از شیطان
گره می یوسفیت باید و چاه
را و مردان رسن بدان و از

رسنت او و غافلان چاهی
نور قرآن بسوی آن سنست
تا بیا بی نجات خویش مگر
آب و باوت هر باتش خاک
حزوت بشری و کین قرآن
چنگ دروی زن بری از چاه
تا بدان آب جان بدست آید

چندین
نکته
در
این
کتاب

له ز پایش سر بر می بخال
که بر آید خودش گمنان
سرمه نکر دی مگر به پیش راه
گماه گوئی فریفت جا بل را
که نویسم ترا سکه فتویند
لیکاب بود به پیکار می باید
دین همه حیل بهر یکدم درم
عمر بر دانه پنجه بسا
در یکی مسجد می خیزی بهوس
زین بهوس شرم شرع و دینت با
با چنین خود فضل و ذوق است

که در روش گمنان بر روی بحال
که بگویم خودش گمنان تقریب
گردیده و قدامی سیاره
یاد کردی پس بافت کا بل را
پاک دارای جوان مدار پسند
قون مرغ سیاه می باید
شام با پاشتی ز بهر شکم
من چه گویم هر که شربت باد
خلق پر باد و سپیدی و چرخ
یا خود یا اجل قرینت باد
شرم باد که نیت خودت

فی حقیقه الکلام

باشت را روز عین بایزدان
گوید این اصل مصدق تو
گوید ای کروکامیب رانی

کلام بیکان تو کند قرآن
چند باطل کشید از حق تو
آفتکار اچنانه پنهانی

۱۱
حقیقه الکلام

شب و روزم بخواند با فریاد
حق بخود معافی و اعراب
مجنون در سر و دیک آید
چند گولان ز دبدب عوی نا
بجز از گفت و گوی و دبدب
سوی میدان خاص نتاخت
بسر کوی بازشت و نگو
عقل و جازا بقول من بشود
که به تیغ هوا بخت مرا
که بسوی شراب افرومرا
که بخواند می مرا بر او مجاز
که شکستی چو چوب رسیده
که چو قوال که ده از نفس
ای مدبر زدی بری چنین
در سر ای مجاز از سر ناز

و او یک حرف من بصدق
ز و ندیدم بصدق در محراب
جای غشتم کمبود نیک آید
پس ندانست قدر معنی ما
تمیست گوشش نصیب این من
روی ما از نقاب ناشناخت
سکه آمد کسی نیسا دازو
سوی رای و هوای خویشم بود
گاه بروانم نفس بست مرا
که بر او سر و دخواند مرا
خیره بکشاده چون خزان آوا
سر و روی حرفم از شکسته
متفرق حرفم از زخمه
خدا هم انصاف تو بیوم الدین
که بباز از او گاه و گاه بنماز

من و ذکری
ببین سکول
او زاده و دوی
که بان و پرا
چندین
چندین
چندین
چندین

چندین
چندین
چندین
چندین

جلوہ کردی براہ اعجازی	کہ بحر نے دگہ آواز سے
فی خلاۃ القرآن	
<p>چون زبان بردی نبردی جان تماشای باغ قرآن آئے اسچہ بود انچہ هست اسچہ آید انچہ موجود شد کین فیکون ہمہ گرد و ترا از و معلوم گشتہ پیش بقصدی قصہ سرا گیر و شش لفظ مومی بر اندام چون بخوانی تو سوزہ الانکاس نظم او چون بنفشہ طبر سے گر تو از مرشد سے خبر پرست لوح محفوظ و سیرت سن قلم نقطہا خال مشک بر رخ نور تابدانی تو ستر سورت او</p>	<p>کی جشی طعم دلذت قرآن از درشن منظر جان آئے تا بحسان تو جملہ بساید ترو خشک جهان درون برین حکمائی کہ گشت از و محکوم بشنوند ترا صفات خدا مستمع چون کند سماع کلام تا بینی بدیدہ اسلاص سورتی همچو سرو غالتفر سے نصب و فرش پو عرش چون کری جز و جزم وی از طریق قدیم حرفا بالرفع و پرده نور پاک اینچنین در گزیر صورت او</p>

لے تکرار
 حلقہ یازدہ
 یوسف نام
 شمس
 مد
 از ترکستان
 غویان فرزند
 سر ازین کوہ و
 وزیر بنو
 ۱۱
 حاکم
 ۱۱

مشرقی زاهدان پی یکدبانگ
قول باری شنو هم از بارے
مرد عارف سخن حق شنود
طبع قدال راز بون باشد
در دل نفس نه بر رخ خال
با خیال لطیف گوید راز
هر چه آواز و نقش و آواز است
بیچ معنیست اگر دربانگ
دل بر معنی طلب حرف مجوی
عدتی دان درین سلسلی مجاز
نحس و فح جایی بی کوشیت
کی سر عشق دیدنی باشد
طبع را از غنا کردان شاد
یار کو بر سیریل آمد یار
یا آبکش فرو بر از سر کین

همچو قمری و دونه دار و بانگ
که حجابست صنعت قمارے
لاجرم ز اشتیاق کم غنود
عشق را مطرب از در و کوش
که خیالات نشان دہار حال
شکست چوچ و وقفہ در آواز
خانہ شان از برون دروازہ آ
بلبل بندہ نیستے بد و دنگ
کہ نیابی ز نقش عینر بوسے
چشم رازنگ و گوش را آواز
واندر آنجا سماع خاموشیت
لذتی کان چشیدنی باشد
کہ غنم جز غنائیار و یاد
قوم اور از آب دور مدار
یا بخاکش سپار و خوش نشین

درین صحنہ

درین صحنہ

<p> با حکمش خریدن از خردست ناله زار در دل خوشش با پای او گیر و سویی و دوزخ کش که بصد بند و حلیت در یو اس ناز تو عقل و هوش تو برید غم را عمر خوانده شمرت باد سخاو و تصرف و هت عاریت صحن قرآن چو در نامورست که شود سویی آسان شد آن نیست مانده شروع و چکش </p>	<p> هر چه در عشق نیک هر چه بت هر چه صورت دهد آتش ده چون برون ناله آید از دل خوش می نداری خبر تو ای شناس آن همه دیو نفس در تو دم ای درین بادیه پرازیبید راه دین صفت عبارتیت این صفات از کلام حق دور ناسک باشد ای مسلمانان گر چه ماندست نزد ما نش </p>
<p> فی استماع القرآن نقره بپایه خبری و تربیت حرف و طفرش همه و دواع کند سکار با جلگی ز سر گیرد همچنان دان که مرد عاشق و </p>	<p> در طریقی که شرط جان بپسیت مرد و انا بجان سماع کند جان از د خط نوشش بر گیرد با مرید جان سر و دوشش </p>

سله قزاقان
 بایقون در بار
 کوه و مسکن
 دلق شده داد
 از استنارت
 ۱۷۶
 رنج عیال
 که عیالست
 بنام دوست
 قزاق بود
 عشق
 سنجی در
 ع

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

آن کجاست که در این دنیا نیست و آن کجاست که در این دنیا نیست و آن کجاست که در این دنیا نیست

<p>تو کیستی ولیک بهر چه رسد او چون و رآمد و صال را حال گر چه دلاله پیشه کارست زانکه باشد ز روی عقل نظر پس تو ای پوخته دل بدانی</p>	<p>نام واری و پس چو نقش زیاده سر و کشت گفت و گوی و لاله کجا و خلعت ترا اگر انبارست و دهر میت بوقت خود و خطره چون درین و در بریل و غاری</p>
<p>اول از انچه پادشاه پیشترست</p>	
<p>انبیاء استبان وین بودند چون یغربه فخر و خستند پیر و پادشاهت از شمشیر این چلیپا چو شمشیر گل درخت این صفت کرده سال منم بود این شمرده و جمل بے برهان خاک پاشان آتش آستان این چو باو در مغر و قتل درو این دشمن را خدای خود خواند</p>	<p>خلق را را و راست بنمودند باز خرد و کامکان بهشتند بوسه و او کفر بر لب شکر و ان چو نیکو فر آفتاب است و ان خدا مانده از همه مقصود بدستی از دیو و نیکی از یزدان آب کو این باد و آرا مان و ان چو گنبد از سر عامه ربا و ان دشمن و اردین بهشتان</p>

۴۹
مجموعه کتب خطی
موزه ملی ایران

۱۸۰
 حقیقت
 کمال

این سیکه سحر و آن دگر و جیم
 همه ناخوب بپیرتان بودند
 عام قانع شده برین دین
 دین حق روی خود نشان کردند
 بدعت و شرک پر بر آورد
 این بقلیقین هر زده و رسته
 گوش سرشان بپوشش و نو ده
 شده نزدیک عام و دانشمند
 خاص در بند شهوت و لذت
 مندرس شده علم دین بعد از
 غر و حبه و در بهانه علم
 راست بهانه بیم بپوشم
 خاکسگان چون بجانه بار شدند
 آن یکی رفته بر ربه موئے
 گیش ز روشنی آشکاره شد

در این باب اولی صفت حق و اولی صفت باطل

این یکی در امید و آن در بیم
 همه اسعی بصیرت آن بودند
 خاص مشغول در شستن دین
 هر یک دین بدعیان کرده
 زنده جمله سر بر آورده
 و آن بختیست بپیده خر سهند
 هزبان شان هدی نموده دیو
 سغه و غیبت و فضولی پند
 عام در بند هنر و تراثات
 همگان ژاژ خامی و هر زده و را
 عقل پوشیده در میان علم
 روی پوشیده چون لعل و بیم
 عامه هم با سر مجاز شدند
 و آن دگر مقتدی می او عیسی
 پرده جسم پاره پاره شد

ملک توران و ملکت ایران
همیشه تا خست سویشرب
نخایه کعبه گشته تجنایه
عقبه و شیبه و لعین و جیل
عالمی پس باغ و دیو و ستور
بر چپ و راست غول و شیر و تنگ
خسته جیل از پی خواسته
پیر جهان و جهان و پیرینک
بانگ برداشته سحر گاهان
اسی سنائی چو برگرفتی ملک
چون بگفتی شناسی حق اول
چون ز توحید گفته شد طرغ
خاصه لغت رسول باو سپین
احمد مرسل آن چرخ جهان

شده از چو رنگد گرد و بران
فیل با ابرو نه ز رخ هر گشت
بگرفت منصب بیکان
یک جهان پیر نه اسفنا اهل
صد نه از ان ره و چه و همه کج
راه گشته کج و همه لنگ
کثر و محقق کرده و با سبب
بر خرومند راه دین شتاب
سگ و خرد جهان گردان
مور معنی کشیدی اندر سلک
پس بگوشت احمد بر سل
گفت خدا هم ز انبیا شریف
آن ز پیغمبران همین و گزین
رحمت عالم آشکار و نهان

الكتاب الثاني في فضيلة نبينا محمد صلى الله عليه وآله وسلم

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

در این کتاب ۱۲ فصل و ۱۲ فصل و ۱۲ فصل

[illegible]

۱۸۸۰
 باطاعت و تقوی و شوق
 مقبول و توبه و شوق
 برادر فاضل و شوق
 عذر از غایت و شوق
 شوق و تقوی و شوق

بوده مقصود آن فرمایش او
 یافتند بهر پای خواجه دین
 پیش از اسلام در بابت خوش
 کرده و در کوسه عاشقی برآید
 و دلش چون گدشت علیار
 آئینه خاقل از چنان دور
 ورنه نگذاشتیش حبستن دین
 وزیر طوطا هم یافته او
 گشته همان ورا عدد و در
 مستلزم دین نشد بجز ^{دین} و بجا

انبیه را با بان ^{دین} شیشه
 رتبت شیر مرغ گما و زمین
 و یوکش بوده در ولایت خوش
 جان و دل را بهر آینه زاد
 راهبرد بود و مر جبار
 و در زادیده آنگهان نترس
 بروی همیشه بروح ایدین
 در محاکک نظم هم یافته او
 وزیر گیش ناسخه آگاه
 و وسیله جزب و دولت احمد

[illegible]

۱- حضرت علیؓ سے فرمایا کہ میں نے تم کو اپنا جانشین مقرر کیا ہے۔
 ۲- حضرت علیؓ سے فرمایا کہ میں نے تم کو اپنا جانشین مقرر کیا ہے۔
 ۳- حضرت علیؓ سے فرمایا کہ میں نے تم کو اپنا جانشین مقرر کیا ہے۔
 ۴- حضرت علیؓ سے فرمایا کہ میں نے تم کو اپنا جانشین مقرر کیا ہے۔
 ۵- حضرت علیؓ سے فرمایا کہ میں نے تم کو اپنا جانشین مقرر کیا ہے۔
 ۶- حضرت علیؓ سے فرمایا کہ میں نے تم کو اپنا جانشین مقرر کیا ہے۔
 ۷- حضرت علیؓ سے فرمایا کہ میں نے تم کو اپنا جانشین مقرر کیا ہے۔
 ۸- حضرت علیؓ سے فرمایا کہ میں نے تم کو اپنا جانشین مقرر کیا ہے۔
 ۹- حضرت علیؓ سے فرمایا کہ میں نے تم کو اپنا جانشین مقرر کیا ہے۔
 ۱۰- حضرت علیؓ سے فرمایا کہ میں نے تم کو اپنا جانشین مقرر کیا ہے۔

و آنجا که بخت سازد رسیدن
 که از آنجا که بخت سازد رسیدن
 که از آنجا که بخت سازد رسیدن
 که از آنجا که بخت سازد رسیدن

چنان بدین جای که سفر کرده خورده با آب پاک بنشسته خاک او بوده ز آب تهریش باد بد قصد جانش ناکرده سیل نامر مهال کن ترازو همتش رفیق الا علی جو شیخ راسا نور داده چشمت او را بنده بود او را سر بر	خاک آنجا که با خود آورده ز آب گردش چو آسمان بسته سفر دل مقام توحیدش آب غربت دریاش ناکرده مرغ نامد قفس شکن ترازو غرقش لایمی بعدی گیسو خاک را آبروی داده چو آب همه عالم ز پامی او سحر
---	--

این بیت را که در کتاب
 این بیت را که در کتاب
 این بیت را که در کتاب
 این بیت را که در کتاب

این بیت را که در کتاب
 این بیت را که در کتاب
 این بیت را که در کتاب
 این بیت را که در کتاب

این بیت را که در کتاب
 این بیت را که در کتاب
 این بیت را که در کتاب
 این بیت را که در کتاب

[illegible]

هر که از دور فر آمده بر او
 از پی خود نه از برای سجود
 خاتم شریع و خاتم در قمر
 از پی سنورت دل جانش
 نفس پرچشم همچو نرگس تر

تاج زدنی نهاد بر سر او
 صدر را آب کعبه برده ز جود
 صدق الله نبشته بر جاتم
 پیش حکم و خطاب فرمایش
 تعقل پر گوش همچو سیسنبه

فِي بَرَايَةِ ذَوَاتِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ

آدم از نادان و عیبد مردم زاد و
 عجب یزدان نهاده و دل او
 دیده او بگاه منزل خواب
 جان او بود در طریقت حق
 ز محبت آب بگل درین عالم
 قرار شبها می قدر از گل او
 حلقه حلقه با حلقه مو
 غرض کن ز حکم در ازل او

او چو راغنی بدو فرستاد و
 آب حیوان برشته در گل او
 تا سوغوشش برگرفته حجاب
 گوهر حضرت حقیقت حق
 رحمتش نام کرد و فضل قدم
 روز روز قیامت ازل او
 شعله رشرعها بصفتی بر
 اول الهی که آخرا لعل او

۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲
 ۴۸۳
 ۴۸۴
 ۴۸۵
 ۴۸۶
 ۴۸۷
 ۴۸۸
 ۴۸۹
 ۴۹۰
 ۴۹۱
 ۴۹۲
 ۴۹۳
 ۴۹۴
 ۴۹۵
 ۴۹۶
 ۴۹۷
 ۴۹۸
 ۴۹۹
 ۵۰۰
 ۵۰۱
 ۵۰۲
 ۵۰۳
 ۵۰۴
 ۵۰۵
 ۵۰۶
 ۵۰۷
 ۵۰۸
 ۵۰۹
 ۵۱۰
 ۵۱۱
 ۵۱۲
 ۵۱۳
 ۵۱۴
 ۵۱۵
 ۵۱۶
 ۵۱۷
 ۵۱۸
 ۵۱۹
 ۵۲۰
 ۵۲۱
 ۵۲۲
 ۵۲۳
 ۵۲۴
 ۵۲۵
 ۵۲۶
 ۵۲۷
 ۵۲۸
 ۵۲۹
 ۵۳۰
 ۵۳۱
 ۵۳۲
 ۵۳۳
 ۵۳۴
 ۵۳۵
 ۵۳۶
 ۵۳۷
 ۵۳۸
 ۵۳۹
 ۵۴۰
 ۵۴۱
 ۵۴۲
 ۵۴۳
 ۵۴۴
 ۵۴۵
 ۵۴۶
 ۵۴۷
 ۵۴۸
 ۵۴۹
 ۵۵۰
 ۵۵۱
 ۵۵۲
 ۵۵۳
 ۵۵۴
 ۵۵۵
 ۵۵۶
 ۵۵۷
 ۵۵۸
 ۵۵۹
 ۵۶۰
 ۵۶۱
 ۵۶۲

دوست منی از کلام او مستغرق و به شربت
 و بهشت غریق و آنکه در کمال است و در شرف
 او می باشد و درین است و عقل و جان
 و آن که در کمال است و در شرف
 او می باشد و درین است و عقل و جان

[illegible]

و منکر فرزان سید کا بیان وقت محبوبان
سختی کشیدن مبارک و وقت محبوبان
که به خود باستانی باشند از عالمات است که یکبار
بنا بر روی چرخ یک مرتبه بگردانند و باز
از این بی جاگزینست و منقش شده

لکون اوماه را چو گل کر بس
 خلق خالق از برای طوق فرش
 فرش نو بار فرغ او گشته
 پر از شادانیت و اقبال گشته
 بوده همزاد با ازل سببش
 دیده از چشم دل بنور حسد
 کرده از بکایت به سرودی
 من نگویم که غیب بدان بودم
 غیب بدان در شیشه کن و کان
 یزدا بش بوقت نشر حکم
 زانکه بنود حق بجان و دلش
 طینتش زینت جهان آمد
 شرع او چون نشست بر عیون
 چون زبان را بنامه کرد روان
 بشقاوت چو رشه کرد در با
 چونکه عینش قضا و بعسنوان

بوی او مشک انجلی کر بس
 خلق خالق نسیم خاک در شش
 عرش مقلوب شرع او گشته
 گشته همراز با ابدادش
 از در سچ ازل سراخی اید
 سوره سیرت جو افروزی
 گرچه از چشمها نهان بود او
 نیست جز خالق یکین برکان
 گفت لوتعلیون ما سلم
 روضای حقیقت او شش
 ساختش راحت روان آمد
 شد گشته عنان عزیمت
 تا شود کسری آرمیده روان
 از سعادت یعنی بامه جسد او
 زهر شد نوش جان تو مشروران

طبع
 نور از شش او گشته
 به پیشانیست
 نور از شش او
 طبع از شش او
 طبع از شش او
 طبع از شش او
 ۱۹۳۳
 اگر بیدار نیستی
 بوی از شش او
 بوی از شش او
 بوی از شش او
 بوی از شش او

<p>شد ز تابش نشان که سر پای کوبان عروس شوق ازل داوه و او شس همه خلایق را رفته از اقتدا شستن عیون پادشاه بر جهان آدم است ملک تن را خرابی از پیش جنج و لعش ز بهر عز و شرف روزی را و شست و شست از پی زرقه دادن از لب او حق کل بوده در بستانش دیو را بوده روز بدر و چنین</p>	<p>سر ایوان طارم که سر سنگون افقاده لات چهل عز معشوق و دل عاشق را زشت و نیکو و لاحق و مسبوق پارسا سیدی ملک اعظم است ملک جادو اعدا از پیش گوشها کرده چو گوشت صدق زلف و رویش شفیق هر گشت وزیری زاد راه مرکب او نقص کل گاه و بگاه صورت سوزده متعوضین</p>
--	---

ملک زرقه
چو کبوتر گلان
۱۹
در بستان
سینه صفت
شکایت بجای

<p>فی کرامتہ علیہ السلام</p>	
<p>که ملک دیو شد که آدم نور بیننده و تر گویند هیچ سالن کشندی و ششم</p>	<p>دیو در عهد او ملک شد نام جز از ان دل ندیده جوینده لا در بروی او ندیده چشم</p>

2

۵
قد فرمود جان الزام
حقیقت فرمود و صاف
نواقص و عیوب

علیه السلام و آنکه در کتاب کوشا جمع
در بیان غلبه و فقه ایمان و سبط

فَاتِيكُمْ

وَلَا تَحْطَبُوا فِيهِنَّ النَّارَ ۖ إِنَّهَا خَالِيَةٌ مِنْكُمْ

مکتبی را کتب مرده را می خوانی
تاکید است مکتبی را می خوانی
نهان نیست که اگر خوانی

است و
و
و

فِي اتِّبَاعِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ

واسطه در میان خلقت و خدا
کی دل تیره را چو ماه کسند
کی دم از خانه سیاه زد
کی شدی بارگیر خامه خام
کی کشیدی زخامه حلقه میم
کی شدی در زمانه پیشه حروف
کی سخن را سیاه روی کسند
از دریغ مشکب حنجره
از زجاجی و از جلیدی دور
انبیا گشته اند همان شش
همچو جان در تن و یکی ز شمار
فلک است یقم زیر تو دم
جان خود زیر پای پیش رخیت
نار ز درشت جان شارا آورد
خواه سدره شد حلال ربنده

خرد و جهان او بهر دو سر
صرف کاغذ همی سپاه کند
آن بنان کو میان ماه و دو
ضرب کردی میان ماه تمام
آن شبی که کردم بد و نیم
آنکه هر حرف را دلش بد ظرف
آنکه شب را سپید موی کند
کی توان دید نور جان نبی
که شد از کاش از بلندی نور
آوی زنده اند از جانش
او همه هست از جلال با مایار
چون فروخت از آسمان تقدیر
آتش کسری از نقش کج بخت
پیش شامی که نور بار آورد
خدیجش از بارگاه بلند

و ان هکام منک انچه
و ان منی منقذی کون منقذ
ان ابوبکر عثمان الخ

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲
 ۴۸۳
 ۴۸۴
 ۴۸۵
 ۴۸۶
 ۴۸۷
 ۴۸۸
 ۴۸۹
 ۴۹۰

و در این کتاب که در میان ما
در دست است و در میان ما
در دست است و در میان ما

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

این کتاب از کتب معتبره است و در آن
 در بیان احوال و عیال و اولاد و غیره
 و در بیان احوال و عیال و اولاد و غیره
 و در بیان احوال و عیال و اولاد و غیره

<p> مهرش او پس ابداده نوید سیاه پروردگان پرده غیب رفعت زور عطا چو پنج کبود ذوق و شوقش ز نیک بد کوتا هر خلق و دغا و بسط و فوج </p>	<p> لطفش ابله را اگر دیک از بی رنگ و شک و شبهت و یب تا بگردن در آفتاب شد و چشم چشمش ز روح و روح آگاه شرح این نعمت الم نشرح </p>
<p> سینه او کشاده بر لوح شست وزیر به دشت در زمان آذو سینه را که حق حکم باشد بهر آن تا کند دین بنیاد از پر جبریل گشت درست دل او بودی از خیانت پاک بر قم اوست قمر مت جان را انبیا گر چه محنتش بودند پیش بودند نشانی و خویش </p>	<p> هر چه جز پاک دید پاک شست در رکبش و همچنان ادوی وزیر بکش دانش چه کم باشد چون ز غیبیند از نو گریاد آن جراحت با مر ایند چیست چون ز اشکال بهند شسته خاک شسته خاک امریزان را هر یک صفرا آن قوس بود پیش بودند بهر مستند و پیش </p>

این کتاب از کتب معتبره است و در آن
 در بیان احوال و عیال و اولاد و غیره
 و در بیان احوال و عیال و اولاد و غیره
 و در بیان احوال و عیال و اولاد و غیره

این کتاب از کتب معتبره است و در آن
 در بیان احوال و عیال و اولاد و غیره
 و در بیان احوال و عیال و اولاد و غیره
 و در بیان احوال و عیال و اولاد و غیره

قدیم صدق یافت نقل از کتب
چون در آمد بمرکز سفسلی
و ایگی کرد و دین یزدان را
پیش او گنج گشته عقل همه
هر صلاح که مصطفی فرمود
نقل پیش حکم اوست ای
عقل در کتاب هدایت اوست
که چه همان ز بیم گمراهی
عقل را در دوار در محراب
پیش و عقل قد خیسره رود
نقل جان ساز هر چه و شد نقل
رهنمای تو فوراً ریافت
عقل تو در مراتب دل و تن
عقل خود کار سهر سخی کنند
عقل و فرمان کشید فی باشد

<p>این دو بیرون عقل جان خیزد شرع اوری عقل و عادت چون سران جبرشیم زخم بین هر کجا شرع روی خویش نمود دست باشرع کار رایی قیاس رای شرع آنکه نفس اسوزد</p>	<p>این بران آن برین بیایند رایی تو بیا روی نفس نیست رایی بر پیش شرع او گردان رایی در گردنم او فرسود همچو پیش کلام حق و سواس رایی عقل آنکه عسله افروزد</p>
---	--

مجلس
توکلین و وفات
از او از وقت
در ایام و قوت
این زمان بر سر
عشق و فتنه
آن بزم بر سر
شربت شادمانی
سبزه شادمانی
آب آتش در دانه کوه
مجلس آب انار
به پیش من است

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ	
چون تو بیماری از هوا و همی هرگز از کمال مایه بود بست دیوار بهر منت را گردد آید ای هوا گوشان تا بگویند راز زبان چو سر کافین کلید پر از کوران او به از فصل شما او دلیل تو بس تو را و جوی	رحمة العالمین طیب تو بین خرد مصطفاش وایه بود سیرت او سراسی سنت را بشنوید این سخن ز فامو شان هر کرد دل دار و آفرین و اندرین کارگاه فرد و ران خبر و او به از کمال شما او زبان تو بس تو یا نه گوی

[illegible]

ہمارا ہندوستان دو منہ زشت
 کرتا دیدہ بہت و بینائی
 سنت اور دست ہین پنجین
 کاتھانت احمد ریل
 آفتانہس چو قطرہ باران
 وایہ جان بجز فوس خوانش
 اندرین کارگاہ گون فساد
 چون نیم مرد فوش ایوش
 با حسام خوش از فذلکم اوست
 مالک ملک وینج داوست او
 تارادانش ست دین دارم
 پی او گیرم سرے گریم

پس رساند ترا بحسن نیت
چون ز دوزخ بیکت و نانی
در بردای محمدی آویز
اولش آخر آخرش اول
کاول و آخرش بود چو میان
ذوق را دایمی و دانش
کار و بارش و بود و فقر و جفا
من غلام غلام در باش
من غلام سقر چو لکلم است
هر چه بایت داد و دست او
دهنش از دست نگیرد
بر سرش عرش افروز کردم

فیاضات

ما بحشر اسی دل رشت گفتی
ما او بروی از جهان منویش

ہمہ گفتی جو مصطفیٰ لفتے
حور وندان گمان فدائیش

[illegible]

دیدم در دلی خفته
 که دل آن حضرت بخت داد
 دیدم در دلی خفته
 که دل آن حضرت بخت داد
 دیدم در دلی خفته
 که دل آن حضرت بخت داد
 دیدم در دلی خفته
 که دل آن حضرت بخت داد

رفت آدریس از برای توفیت خضر آتش با دیمه سپرد بسته بودی نقاب در پیشی شربت نقاب از آن نقاب فرو جان روحانیان دل تو بدید اهل بهشت آسمان همان مانده بهشت در چار طبع بی فریاد بهشت و رهبر کرد بهمت تو روی روحانیان سوگرت	سدره جبریل از برای توفیت آب حیوان ز خاک پای تو برد چون کشا دی تو قفل در پیشی رفت عرش عرش تو بر بود دیده بر سر نهاد پیش کشید سرانگشت در دلمان مانده بر جویب و بلال تو بکشاد بر دل عاصیان اقامت تو کاشب آمین عرض شکر تو
--	---

دیدم در دلی خفته
 که دل آن حضرت بخت داد
 دیدم در دلی خفته
 که دل آن حضرت بخت داد
 دیدم در دلی خفته
 که دل آن حضرت بخت داد
 دیدم در دلی خفته
 که دل آن حضرت بخت داد

غایت تقویم بخت داد
 کشید چه در بر از کزادون
 دل مظهری چه جز در کزادون
 پیش کشیدن بخت سوی دل
 معذرت آن حضرت بخت داد
 جان شکر که بخت بخت
 دیدم در دلی خفته
 که دل آن حضرت بخت داد
 دیدم در دلی خفته
 که دل آن حضرت بخت داد
 دیدم در دلی خفته
 که دل آن حضرت بخت داد

دیدم در دلی خفته
 که دل آن حضرت بخت داد
 دیدم در دلی خفته
 که دل آن حضرت بخت داد
 دیدم در دلی خفته
 که دل آن حضرت بخت داد
 دیدم در دلی خفته
 که دل آن حضرت بخت داد

مقدم مبارک بوی ارم
حضرت عیسیٰ علی نبینا وعلیه السلام
و سید الشهداء امام حسین
پادشاه عالم بالصلوات

[illegible]

[illegible][illegible]

و غرض از اینست و فرمود که این کتاب را
برای من است و من آن را به تو بخشیدم
که بطوری که حق است و در اینست
یعنی آن در منزل حضرت پیر است
عبد و آله و کرم و پیغمبر است
شایسته اذان بود و در قصر
کافران و زنگین و غیره
ظاهر است و آله و کرم
مع اذن شایسته است
و آله و کرم و پیغمبر است

[illegible]

۱۵۰

و اجدوا ابراهيم و اسمعيل
 و اسحاق هم شفای اهل تشنه
 لا تيسر لوليا شهره جهان

و اجدوا ابراهيم و اسمعيل
 و اسحاق هم شفای اهل تشنه
 لا تيسر لوليا شهره جهان

و اجدوا ابراهيم و اسمعيل
 و اسحاق هم شفای اهل تشنه
 لا تيسر لوليا شهره جهان

و اجدوا ابراهيم و اسمعيل
 و اسحاق هم شفای اهل تشنه
 لا تيسر لوليا شهره جهان

و اجدوا ابراهيم و اسمعيل
 و اسحاق هم شفای اهل تشنه
 لا تيسر لوليا شهره جهان

و غفلت از سلام از هر که غلامی را دوست دارد و
و غفلت از عزت و غفلت از ایمان و غفلت از خود را
بر روی آسان شود هر چیزی را هر که غلامی را دوست دارد و
از غفلت از خود غافل شود هر چیزی را هر که غلامی را دوست دارد و
از غفلت از خود غافل شود هر چیزی را هر که غلامی را دوست دارد و

از تو که کلاه تشنه‌ی نفس
صا برین برین ارباش
تانتین بریا ارباش
نقد ستغیرین فراوانش
مرکب اکت را کرده برین
جان و دلا و شجاعتش

[illegible][illegible]

گفته در گوشش اختیار از دل
کاهی شنید برین شریف فراز
تا زنده خدو آسمان یقین
تو در می پناخ و بزم سالار
بر هست کوئی می سپهر پناخت
کی توان خود ز روی جنت بیم
چه گوئی با تقایب عالم نفس
اگر بیا قوت گفتن و بگردان
کافی است که از خدو مژدگان
بر روی تو می قراران
تا زنده خدو آسمان یقین
تو در می پناخ و بزم سالار
بر هست کوئی می سپهر پناخت
کی توان خود ز روی جنت بیم
چه گوئی با تقایب عالم نفس
اگر بیا قوت گفتن و بگردان
کافی است که از خدو مژدگان
بر روی تو می قراران

که هر که میرسد
بگوید که این
جنت و قیام
اندولگی
الطاف و الشرف
و احسان است که
بفرموده و بفرموده

14

100

داغ بر ران اشتب و او هم
 او لکم وینکم ولی وین چند
 بیخ کفر ازین جهان برنگن
 مهتری چون شوی از یون
 منتظ رتو و هر چنر کند
 میز نیش کن بیخ الباب
 آینه گل کن و میلان گل
 چرخ ویز از سنان تا و کلاف
 گنجه شجانه گشت پاکش کن
 تا به بر غریزه گفت تو پیک
 مشرکان را با او گشت
 و جهان را چه کوشش کردن جو
 مروه جمل در پیرو جهان
 جوان در جهان رو و عیب و بیک
 جهان را چه کوشش کردن جو

و بعد از این که در این کتاب
در مورد این که چگونه می توان
در این دنیا زندگی کرد و چگونه
در این دنیا می توان بهشت را
در این دنیا به دست آورد و چگونه
در این دنیا می توان بهشت را
در این دنیا به دست آورد و چگونه
در این دنیا می توان بهشت را

لب مبارک بشاوه در رویان گنم
 فی فکر درون گنم بیکار
 لب مبارک بشاوه در رویان گنم
 فی فکر درون گنم بیکار
 لب مبارک بشاوه در رویان گنم
 فی فکر درون گنم بیکار

بسته چشم و کلاه و اسر بود	پیش آنکه وصل بدو بود
عشق و خرافت و حیرت کی گنجد	شرح را دست عقل کی بنبه
از تن عقل برپا رو کرد	آنکه شب اسپید و اند کرد
بر قبا سی بقا طراز طراز	چیت جز شرح او بخاند راز
و نفس جبری و منافق بود	سخ او میزبان صادق بود
خلق خلقش و جو آوم بود	رنج و زلفش صلح عالم بود
خو انداه و طیف او آوم بود	غرض و بند ز گردش عالم بود
بیر تشریف و پیر قوت قوت	یا قوت قشرب سجد و ملکوت
دل یا شش و شش شاق مستح	زان دل نه و زبان فصیح
کیسه و دونه ز حکمت و سلم	جله یاران او در دانش علم

و این قدرت است که کلام درین
 تو اندر آرد و می بیند عقل چون کرد
 عقل است چون تو اندر آرد و می بیند عقل چون کرد
 تو اندر آرد و می بیند عقل چون کرد
 عقل است چون تو اندر آرد و می بیند عقل چون کرد

لب مبارک بشاوه در رویان گنم
 فی فکر درون گنم بیکار
 لب مبارک بشاوه در رویان گنم
 فی فکر درون گنم بیکار
 لب مبارک بشاوه در رویان گنم
 فی فکر درون گنم بیکار

و این قدرت است که کلام درین
 تو اندر آرد و می بیند عقل چون کرد
 عقل است چون تو اندر آرد و می بیند عقل چون کرد
 تو اندر آرد و می بیند عقل چون کرد
 عقل است چون تو اندر آرد و می بیند عقل چون کرد

لب مبارک بشاوه در رویان گنم
 فی فکر درون گنم بیکار
 لب مبارک بشاوه در رویان گنم
 فی فکر درون گنم بیکار
 لب مبارک بشاوه در رویان گنم
 فی فکر درون گنم بیکار

نقش هاشم بجای روشن رسد
همه سادات دین از دم محوم
در شطیج سوختن عقل از شمع
چون شمع بگفتی ای درویش
تا ترا عقل هم در وی سمعوب
گویند منی محسوس است
محو کفر از سبب ای پرده دین
هم ستانده اند که از احمق
آنکه را از غمزی او نورست
جان عاقل جهان بدو دیده
خلق بنده خدای و چاکر او
هر که یکدم نبوده بزخاوش
طینتی نه از او محسوس تر
اوست بر کفر چون گرفت شتاب
ملک دین همین و ناصر او

ای بی ادب که از کلام ما ندان

بسیار از این بزرگواران

از در غیب ریب قفل کشای
همه ز ما محرمان از دم محوم
دعای عقل سوختن رشد از شمع
شونیز و یک عقل و رواندیش
پشت پانی زندگ در خواب
مح و دست هر دو بر و عطا
مداطنا بشارت ما پر دین
هم دهنده بکه بصاحب حق
از غمزی زمانه بهجورست
زنش بر جان خویش بگذرد
قبله شان او قبله بر او
عقل و خون گسیخته بر جانش
سایه نه از او مشعرتر
نور تو بر می گدازد چون متساب
تخت اشرف را غنا صراحت

از در غیب ریب قفل کشای
همه ز ما محرمان از دم محوم
دعای عقل سوختن رشد از شمع
شونیز و یک عقل و رواندیش
پشت پانی زندگ در خواب
مح و دست هر دو بر و عطا
مداطنا بشارت ما پر دین
هم دهنده بکه بصاحب حق
از غمزی زمانه بهجورست
زنش بر جان خویش بگذرد
قبله شان او قبله بر او
عقل و خون گسیخته بر جانش
سایه نه از او مشعرتر
نور تو بر می گدازد چون متساب
تخت اشرف را غنا صراحت

[illegible]

فلا بد منی قصه بعد جبهه میوه باندسته نطق در
عاریت باشد و ایلی زبان ابوالکاش
نیت دادن همکار دوست و غالی در
میدان که یک در کلام نفسی باشد مراد
نیت کچین ازین فرقه فقط شکر
برای کچین و حق الواعی که ازین نیت مراد
دست از یک در کلام نفسی مراد شده
و باقی فواید کچین اصلیه علی که در کلام

[illegible]

در هر چه صفت مکرم اوست
هر که از هر ملک ملکش
از هر خلق و از هر غیب
از پنی شرح در جهان خدا
نه زبانی که گوشه تین باشد
از خلق و گوش عاریت باشد
نیت پاک چون نروین نیر
معنی گل ز تین چو شمع
چون هر دل گرفت شامی شد
رومی او چون ابله تین شد

و بطریق خدا معظم او دست
پای بند بود انبوه چو خس
چشم بر دو خست چو بازنگار
و ان خاموش از زبان خدا
بل زانی که گوش تین شد
خاک تین بصیبت گوشت باشد
فقطه شرک را بر لباید زد
اندرینش چو جان شهید دل
گوشه را چو پشته صافی شد
بامی او درین تین شد

[illegible]

معدن و صنایع
کشاورزی و دامپروری
صنایع دستی و نساجی
تجارت و بازرگانی
خدمات و گردشگری

این بیت که در این کتاب است
 از زبان پیر می شود به فتود
 این بیت که در این کتاب است
 از زبان پیر می شود به فتود

جان گل پیر می شود به فتود با کوشش تم به نعمت سید قصاب قواز و چو شیر در میشه دل در اندیشه روشن و محتای حکمت اندر صفت کعب صدی گرچه در خلق شکل گوسا که است اخترش قهرمان راه ملک دست گرد جهان بر آورده	خون دل شیر می شود به فتود برگرقم ز روی عذر نقاب من از و همچو دل در اندیشه بدیشه دین ز شیر شرفا نیست در نبوت و دواعی اسدی به تکرار زو که صد سال است عصمتش سپاس شاه فلک هر چه جز حق بهم بدر کرده
---	---

این بیت که در این کتاب است
 از زبان پیر می شود به فتود
 این بیت که در این کتاب است
 از زبان پیر می شود به فتود

این بیت که در این کتاب است
 از زبان پیر می شود به فتود
 این بیت که در این کتاب است
 از زبان پیر می شود به فتود

این بیت که در این کتاب است
 از زبان پیر می شود به فتود
 این بیت که در این کتاب است
 از زبان پیر می شود به فتود

[illegible][illegible]

<p>منع رجب دروید و شست هر که گرفت پایی اهل صبر چون سوراخ بخودی پوید مزد آن خواجهمان نهفت نه چنان رو که شیر در پیشه</p>	<p>الانج صدق در و ایر و دوت هر که از نزل نیاید اندر نقش خود از آب و می خوشی بشت روید و باز گشت بگفت ایچنان رو که در ول اندیشه</p>
<p>از خدای آمده بر جانست بسیخوی تخت و بی کلاهی تاج سیرت و فلق او مکه سلم شده جبریل در وقتش پشت احمد چو گشت محرابی</p>	<p>رسالت بشه ویرانت اشکدش عرب و کیش معراج خرو و جان او نمود علم بدوی صورت از مرشش پیش روی آیدی چو اعرابی</p>

[illegible]

چیریل از پی و عاگردن
گرفتندی پوشش قیام غریبی
از گریبان بعثت سر بر کرد
که بر پیشینش اشار و محشر
و جاش کرده زیر پای شمار
مشرقی نشان اسپرده عطا
داود و محشر از بر اخیط
شمس پیش کشیده بهر حال
زهره بروی نشانده از پی نور
برده پیش عطار و از معلوم
کرده بروی شمار جبرم

[illegible]

میرزا محمد علی قزوینی

[illegible]

بود که آنکه ساقی تا آنکه
 از سبزه ای ایضاً تا آنکه
 به چارباشی بر صورت بزدی
 که در آن روز جلالتش
 ملک و نام و در عالم
 ای چارباشان آن روز
 بود و آنکه ایسان را
 گفته اند مشیت صفت و ملاک
 بود و آنکه ایسان را ملاک
 آلاء و احسان

واده شود حاصل یعنی آنکه
 در جهان غذای دین ماه نو زنده
 چنانکه رسم و مراسم از غایت
 چادر رویت و نامی از غایت
 شوق یا بهجت مبارکی ماه که
 قائده متعارف است از غایت
 بروی او دیده و چشم بر او
 و اگر در وادی از حال او
 جهان امر و بی شکست است
 شکر که کعبه شکست است
 شریه فی انور تبه نقصان و اندر کس
 از کائنات که در زمان با کمال او

بر سر چار سوی کون فساد ماه نو دین بروی او دیده شده نیک از جمال شکست تکه از تارک و من داران پس باز رخ شان او دیده با صمیمیت و با عشق و شوق همچو آب و گیاهی که بهر بارش از هر قدر می کشد نه نوان را از همه گشته تا آمده شده او منزه و دل به گمان جان بود اندرین سر سبز و دین میان	آینه با هزار عترو مراد در جهان چند ای و ز دیده لاجرم در جهان که کشش بگره زلف و منسل بی یاران همه او در طلب کوه بهر یاران او زرم و من بوجه اصحاب صدفه یارش جان فوری کرده بهر زوایا وین شاعری رسیده او ان چهاری که پیش رخ ان بود هر کی زان چهار چون مردان
---	---

رسیده بود و بیکال رسیده بهر
 ماه نو دین بروی او دیده
 منی پیوستن و او در و دیده
 بهر آب و گیاهی که بهر بارش
 با از صفای و منی از غایت
 بیکال بروی رسیده او
 وین شاعری رسیده او
 ان چهاری که پیش رخ ان بود
 هر کی زان چهار چون مردان

وین شاعری رسیده او
 ان چهاری که پیش رخ ان بود
 هر کی زان چهار چون مردان

وین شاعری رسیده او
 ان چهاری که پیش رخ ان بود
 هر کی زان چهار چون مردان

منیرا صدق داد دل ابدی
 دل شمشیر ز راه حق
 نیک را بد نکرده هرگز خود
 نفس شرک دوستان و رقیب
 آن نفس با صفا چو در هم شد
 طاق و در صحرای تنهایی او
 طوق و در آتش زوای و بی
 جمله یار آتش جان فانی کرد
 جاده او هم مرکاب غلیبین
 و را حد یا حد یکی بوده
 او و قومی در آن میان آمده
 گوهر از زخم سنگ بدر زدی
 لب دندان او پر از خون شد
 زو چو شد کابل و فزون آتش
 دانگی ویدانست از ورگاه

دیده بشیرم واده جان ابدی
 خلق خلقش ز کبر و غرور
 و ایچ یار از و تن سارده بد
 قفس جان و تنان شکست
 آن نفس نیز چو در هم شد
 طوق و در آن پاوی کاهی
 و تن شک بعروقه او سرشته
 لفظ او و زو شب فانی کرد
 وین او تنان پیغمبر الین
 و چه یار از اندر که بود
 و رکشش عشق ناسفته
 یافت از ساز جان او سوز
 آتششش چو موج چو کشت
 جان جیل نوره ابدی
 از پی مستی آن سپهر سپاه

این شعر
 در
 کتاب
 دیوان
 شمس
 است
 و
 در
 کتاب
 دیوان
 شمس
 است
 و
 در
 کتاب
 دیوان
 شمس
 است

[illegible]

چیرگیل مده ز سدره برش
 جز از و کس ندیده در برش
 خلق او بر این سر پرده
 سالها از چرخ می نبسته
 گلشک و شربت با خود از دل خود
 نو کسی را که آن زبان دارد
 چون زبان از زبان خلق نیست
 چاشمش چون خمر کوی آورد
 پیشتر دمی چون نشسته
 بهره دادی وجود و تمهید
 بوده بحری همیشه محرابش
 و اندران بیکرانه دریا بار
 چون دم از حضرت سجود کرد
 چون جهان چو گلی طغیان بود
 ماهش خسوف پذیرد

این شعر از مولانا خواجه نصیر الدین اورد
 ۱۱

ابودو سو گند صعب حق برش
 در طلب گریه نیند خنده کرد
 ز خمها خورده و جسمش کرده
 تا گو از نه نور و جانش همه
 زبان نشاید هیچ تا گو ازش
 تا گو از نه نور و جانش همه
 رفت بر فوق فرق عرش
 عرش و پیش از قشوع آورد
 گهر گهره و قشوع بست
 زبان لب دید با بسین سلام
 آتش عشق لم نزل آتش
 صد نذران نهنگش م غدا
 آتش اندر همه وجود بود
 انس و جن کثرین فیاض بود
 شمس شمعش کسوف نپذیرد

این شعر از مولانا خواجه نصیر الدین اورد
 ۱۲

برتازن فرش و عرش قدرش بجز
 در ره مصطفی شریف نیست
 تا ابد نور و نور و نورش
 گریه گشایست پیر افلاک
 است گریه وین باریان و
 طوطی بانش چون قشش است
 ز آنکه ویش ویش است
 بدو مشتاق حضرت ملوت
 از پی جو و زیر اسکندر
 حکم او همچو حکمت است و ان
 بهش بر صراط حق نشمار
 زان و شود که با جبریل است
 شیخ رسا و رسا و رسا
 دین او در جهان رفیع شده
 تابنده ز سایان تشویر

این بیت از کلام
 حضرت علی علیه السلام است

فقه عرش زیر صدرش بود
 برتر از قدر او بلند نیست
 پای بسته بماند در محرابش
 شرح او را از ان نباید پاک
 شرحش شرح او کبیر و کرد
 رفت به فرق خیر است
 زان بی الفریق الا حق گفت
 سیر بود او سبای پافت
 صدر او آب بگل برده وجود
 عم او همچو دولت است و ان
 خالق نهشیشش خوش گوار
 شمع تنزل میوه طوسیت
 خاک را آبروی داده چاب
 از پی هستان شمع شده
 هر چه خواهند زود گوید کیم

این بیت از کلام
 حضرت علی علیه السلام است

[illegible]

خوش چون شگوفه پیر و چون
مویش بر قضا می نمود
ز بگشت و گیسو یا این
همه عالم ز پای می او ببرد
خاک عالم ز آتشده ظاهر
و آخر روز همه در خاک او
بر ترست از تپا عشق و سخا
از ترست ز خیال چسپا کرد

بیخست او چون بهار تیر و خیزان
 مولدش برده عای ظلمون
 و فو فلک و از سببی و مؤمن
 از کیمیه بند بود از سر به
 بود پاکیزه باطن و طهار
 اول روز وین شهنشاه او
 شرح او در بصیرت و جهان
 شغل نیک و او ستا

[illegible][illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

من قسب الله الوحدان كان عليه السلام
السلام من قسب الله الوحدان كان عليه السلام

[Faint handwritten signature]

مملکت و دو هدف از گلشن
معنی نور انیس زو گوش

تعلقه صفت ۳۴
پس یافت و در خاص لغات که آید
از این پندگان باشد زبان جاری است آوا
شانه صفت از یک شب بوسه که
از این بهشت قطع شد ازل و ازین
اشارت بقبح معصیت بود اندک آنرا
که شرمنا و تواریخ میسر بودست عجب کباب
مفصل کن که دلیل طلب روز غفر منم بود
معافه و پیش وقت مدتی نکرده بود
که اگر در حدیث گوید که اگر کسی را دعا
نمایند خدای سبحان و تعالی در دنیا و آخرت او
زیادت دهد و در حق سعادتمندان اول
در صورت حال اول
بگوید

[illegible]

دست او در گداز گشته بود
فرزندان دوست

[illegible]

بہارِ حیات کی زندگی بھر کی ساری باتیں

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

از این که در روزگار این دنیا

یہاں پر ایک اور عجیب و غریب واقعہ درج ہے۔

<p>معنی نور انبیا زو کاش طاقت آن نفس خلاق کرا موج دریا چو آتش فرو راه او جز زنده نتوان رفت اشتر بارش بپادشاه</p>	<p>طقت و ذوق همیوار کاش نفسی که بنوا می عشقش نجات شود از وقت آن نفس چو نمود را و پس را میور از کاش دلدار در دامن دلدار از پی جان آن سر سادات</p>
<p>فی قیامت علی سائر الامم</p>	<p>فی قیامت علی سائر الامم</p>

شب معراج چون بجزرت رفت
بین بر فوق رسید روح امین
پیش از آنکه از محضام معلومش
رفت شایا که چون تو خود بخام
ش ازین کبریا یم ایست
و آنکشت سوخته سر و شپ
لعلین سخن روایت کرد
تاز عجز از گشتن من
مطهر را صفات تو گفت گرم
و چون دست بقول حقیت خبر نیل
نمود و چون دست بقول حقیت خبر نیل

[illegible]

فان من كان

[illegible]

چون ز کوفین بدر نشاء قدم
تا سفر بود و دست مار را
ساکل او بود و خون دست او
او ز من حال او همی پدید
چون قدم بر نهاده بر کوفین
گفتم از زمین چنین سوال کن
معدن را جوابم سان بود
بخیج بودم از حدیثت هم
بیش از آنکه مانند آب جواب
او برشت و بدید آنچه بدید
من ز ناله دیده و نند دانسته
بیش از آن مر مرا مجال نماند
زین سبب قاصدا هم از آن راه
مر مرا تا بساق را او بود
ز آن بهامی که من بماند و بس

حدشان را بماند و مانا قدم
 شکا کشتن لود چون عشتارا
 هر دو همراه حامل و محمول
 مردن تخی شمع و ابلمی بدید
 مردن است دوخته نخلین
 هر چه گویم مراد اول کن
 ایک جان از قدم هرسان
 گشت باز صیفت پر قدم
 گشت از انان حال کل مرین و بار
 گشت با حق سخن جواب شنید
 باز ماندم شدم قدیم به
 حدشان را از زبان قال نهاد
 که نبود من حال راه آگاه
 چون گذشتم ز خلق آگاه
 تر سیرج و هم و خاطر کرد

[illegible]

تا ثبات کبریا از غایت کبریا
از دست نیاید با او یک چو آب
از دست نیاید با او یک چو آب
از دست نیاید با او یک چو آب

چون نهفت از قبا جبین غرب آفتاب گرم چو در برست خواجه با خلاص با اخلاص در سراسر سرور و شوق و یار از زبان صادق ز جان بقیق بوده از پاشنه طریقت سکه زنده خویش کرده در کارش بوده بار از عشق پرورش مهرین گدازشته چو دل منش	کرده ماه خلافت آخر چرب قمر نایب آن کبر بر دست باشش آزاد که میگیرد خالص تا فی اثنین از دجانی الغار چون نبی مشفق و چو کعبه یقین پیش جان سول را فضا بر او گشته بهر ویدارش همه در هم مزاج و چو دروش پرست بگنجد بهر چو مار منش
---	---

باز این که در این عالم
باز این که در این عالم
باز این که در این عالم
باز این که در این عالم

وین میانی است چو آب
وین میانی است چو آب
وین میانی است چو آب
وین میانی است چو آب

باز این که در این عالم
باز این که در این عالم
باز این که در این عالم
باز این که در این عالم

سلوکی
 از بود و نودانی
 شد حاصل قول
 که در میان خواب
 باین دین
 معنون بدین
 و نوری است که
 در این عالم
 چنانکه در کتب
 مذکور است
 چنانکه در کتب
 مذکور است
 چنانکه در کتب
 مذکور است

هر چه حق بر دل محمد خواند
 چون جمال نهاد او بر بیت
 هر کی شمع میوه دار فر
 جبریل آمدی بهر
 کای محمد ز بهر فاش است
 موشش گفت چون خود بگفت
 که زمین آن شراب سینه اش
 بل بفرمان حق بستم قاق
 پیش از اسلام قابل زمین بود
 صدق و امانی سلامت راه
 بروی بر شمع راه امانت صدق
 بر فشانده عشق عقل نویسه
 از بیوت بجان دشت راه
 مشورت را فریز پیس بر
 انفس باو می گرفته روح رسول

در این عالم
 چنانکه در کتب
 مذکور است

در این عالم
 چنانکه در کتب
 مذکور است

بروی در باغ جان اندیشانه
 غنچه بکشا و میوه عقد بهت
 امام آن میوه با و صدق
 بدیارت ز حق پیام آور
 و رو دندان خوا چه بهتر است
 وحی در جام جانم ایچ بخت
 ریخته بهر عهد ویرینه اش
 رکنیت نزره ریا و نفاق
 پیش ازین رنما سخن این بود
 بود و ساحر شناسش کامرگاه
 قائم صدق و بقدر صدق
 در قدوم رکاب عدل و حق
 هم نیایند و اهم رساننده
 وقت خلوت و بسیر پیس
 در آنکه به فارغ از طریق فضول

ول احمدز کون بود فقط انبیاء خط دائره بودند	آدم و جهل انبیاء بد خط همه بر خط جمال بودند
---	--

[illegible]

فصل المفقود

[illegible][illegible][illegible][illegible]

1000

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible]

شماره ۱۰۰ - ۱۳۸۵

آنکه از گریه ران باشد
یا سیاه یا خندان هفت بدند
بعد از آن سگ تنابست بنور
کما بود بگریه خود بدست جمع
لفظ سیاهی چو در ران شبنم
بیک لفظ وی بدو اقرار
اجب هر دو میان آن دو بود
انها بگریه و سیاهی لفظ
بعد از آن ترجمه و مقرر

کی خد اسی ہمہ جهان بشد
 بود جمعیتے جو جمع شدند
 تا از ان یک قدم و راه پیو
 از هدایت بیافت او شسته
 در شب و راج زانہ رست بدید
 گشت از ہنہام و زوشن پیرا
 سببے زیان مرزا بر آید سو
 جان بوبکر و پیسا نہ خط
 از سنان آسمان اور سان

فِي قَوْمٍ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

چون زوی کو س شریع روح
بغیر اگر دجان شایسته
استد اور ضامی بزوانی
تو پند ان کرمت فطرتش
ز عطیت بقود حاصل و

چشم بر گوش و نهادی دین
از زبان نو چون بسته
و خست پیراهن سیلانی
که او لغزش خوانند لغزش
تا چو دل دشت یار بجان دل

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

چشم من جمال و بیند
جان بیکر که عقل بر کت
تو بدین چشم مختصر نشیند
چشم بیکر بین ز دین نیز
کرد بیکر کار بیکر
حور صدر قیامتش خواند
ای نه استه صدق بیکری
و شمنش اهل و ان آورد
تا بخواهد و به نگار تو شد
سر زیده چون بید از خود
رغبتی راسل آن نبود
توجه مرد علی و عیسی
آنکه آبلیس و اترن بیند
او چه دانند که تابش جان
آنکه جان بهر خاندان خواهد

کور کی چپه و نکو بیند
کی نماید جمال بیکرت
چون توانی بیدین چشم
و ز رفیع هوا و کین بیند
تو نه مرد عیسیار بیکری
رغبتی متدرا و کجا داند
توجه دانی صلاح بی مکر
که هوام و راهوان آورد
مار و موش مل شکار تو شد
گویدا و با هزار شد انا خیر
و آنچه از وطن بر و چنان بود
مصلحت از جمل شناسی
همه آنچه خوشیستن بیند
چه شناسد که مرد ایمان
کی علی را بجان خیان خواهد

۴۴۴
چشم بیکر
چشم بیکر
چشم بیکر

[illegible]

کرد و در غرور دولت ستر
بود و میسر شهنشاه دین
از پیشه ویو در زمانه او
گر بگفته زبانش ناچار حق
کرده بهر رسول یزدانش
در ره دین و دل فرائع از او
زد و عقلش درین سراسی مجاب
از پی حکم نافذش بشناس
خون دل با دوسم و قابض
نیل تانامه عسر بر خواند
رانده فی کاندرو نبود و توفیق
کرده پیوند و نق خوشین برگ
بهتر از هر زمان زمانه او
رومی او سدید تحقیق آرا
دست بسته ز حضرتش تبس

عمری را به دل العبد
جان خدا کرد و مال و دهر کن
سایه او سیلج خانه او
در سینه رانش شاد حق
خسبک اندر رویه پایش
بلغ فرو و سوا چرخ آرد
آتش اندر سیلج خانه آرد
نامه او بخانده آب جواب
نیل نامه بر سفال نوشت
آب چون گشت و دیده برآ
خواندنی کانر و نبود حرف
دیده از آن برگزیده ارش برگ
سرا بسیر بر ستانه او
رای او سر و باغ دین پیر
کوچ کرده ز کوچی پیر

۱۲
که در همین دوران که در بعضی
عنوان گذارسته است
این آثار در همین
از سبک عمری است
پیشتران میسر
چندین سال پیش
طریق کتب
یعنی مکتوب
امام الشیخان
استاد شمس
در این زمان

که ستاره با آن در کمال
 و کار و رفت نه از او از سر
 و در پیش که در دهنش
 و در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش

چرخ مالید گمان که نخوازد گروه خورشید را جدا کند پیش ستاره که در خورشید گشته قیسه گویان تحت رفیع کرده تلقین بی ضرورت را از پی مومنان پرتیغ و کند روح کرده زراج سرکش در ماستش در ممال بهار	عمر یاسد گمان به نیر و از سایه نور و برق به نیر و از پیش شمش سرکش کرده سر و زده در دست او و به بقیع سوره سنت اهل صورت را خارش بهت ز راه ایمان کند امر حق داوره در دستش گل پایده به باند و باوه سواد
---	--

که در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش

که در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش

که در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش
 و در دست که در دهنش

[illegible]

متساوی خلافت عمر
چون دل دوست طبع خویش کشا
خسته بار و زنگار دولت او
بستد از شام وصل تر و دردم
آن دو آذاده روان میبای
بدل مسلم داد و داد او
کفر و اسلام در شده و خرب
آشنایان حسد عه سجای آورد
از فرست بدان دل پر نور
گفت یا ساریه ز خصم سذر
جسبه کرد دست چله بر و کفر
و آن کینه گاه کفر جسبه بدید
مشفیه ند و فاش گشت آن راز
باز گشته از آن مضیق تب
هم به پشت زار و بسته شدند

گرفتند کم بیش شمس و قمر
عمر و شام را بیا من برادر
جنابا عبدل او شوکت او
بجلایت کشا در دم بزم
سعد و قاصص غم و معدی را
بعجم هر دو را فرستاد
در نماز و چون قوی شد رب
او بفرط کجاست از سر درو
حیلت کا فران بیدار دور
رونگا دینه بر سر منبر
ابجیل الحسبیل که شکر کفر
سعد و قاصص لفظ او بشنید
کوه ابشکاف سعد عمر و آواز
زان کی گنگاه شان شدند آفتا
کافران دران شبکسته شدند

[illegible]

شرم او را خدای کرد قبول
 مدد او را خلق جشن عشرت را
 از پی ساز مصلحت شب روز
 بدل و بدل سر و آواز
 کرده در کار ملک ملت ملک
 دل و جان اعقیده عثمان
 صورتش خوب نیستش کامل
 علم تنزیل مرور حاصل
 عاشق شکار تلبیه و طریقت
 بهر ز اسلام متر آمده او
 دل او پیش ز شوق در محراب
 در قراوت همه ثنا و ثبات
 بذل او پشت ملت نبوی
 دل او با بنی موافق بود
 شرم او کار ساز خوب و نواز

انکسار کمال شایسته طریقت انوار

شده خوشنود و خدا و سبیل
 عدت از مال پیش تخت را
 بود منتفق گفت و منافق بود
 بد و چشم و چراغ و اما و شش
 در قرآن کشت پیران و ملک
 ساخته و معصیت قرآن
 قائل صدق و عالم عامل
 دل او به ریحی مجمل
 ز امر خود او بلیب و نظایت
 در کنار شرف بر آمده او
 چشمه آفتاب چشمه آب
 با قرابت همه سیاحات
 شرم او روی دولت اموی
 نور جانش صبح صادق بود
 گرچه بد و از و جسم بود

۲۶۱
 عذری که در کمال

<p> شمر دیده زبان ایماست چشم بیان دوفی نه بیند هیچ پیش او بدنهان نیک جان ورنه توحید به بر نکند دیور چون فرشته پذیرد که بنزد تو دین کفر کیست پایش چشمش چه مرد و چه بلور کجا سچ باطل نکر و حق هرگز زبان نپزیرد و گیرد زنگ راست کج را بر است بر گیرد از خود الارحام بود و او صاحبش درشت زنگی بود نه آینه شمره ایمانش غده خوله بس اند هم در جستن بود اسی خود اند سوی یاران خویشین اشت </p>	<p> شوخ چشمی دیان ایماست دروغی محفل راست چنانچ تعالی ما چه آینه ایسان محفل خورشید خیر و شر نکند بدونیک و درون چه بر گیرد نزد تو صید بل و شرک و کینست چشم اغنی چه کرد علت کور بل جان چاشنی پیش که عز روی آینه را که نبود رنگ هیچ که هیچ راست نمیزد فست نه را که فاست و پیش آن نه دو بود و فست نه و کینه خلق را از آنچه عالی اند خوش اند خلق عالم هر آنکه نیک بدند و بهر نیک بود و نیکی یافت </p>
---	--

لایق دین
که است
ملک دینیت
از بود و در حق
نشده و الا کار
فیر و یوفین
در حق
رب
و جبر
منه
چندین
از و در
بسته

در حق
چندین
از و در
بسته

این مقاله در بیان
 مقتضای شوق فاطمه زهرا
 که مقتضای شوق فاطمه زهرا
 قتال و جهاد باشد بر حضرت
 کبابی طالب باشد بر حضرت
 غنا جنگ کشنده دلوری
 کرده و در هر کجاست که
 بهر لشکر برین بخت که
 دید و یاری دهنگان
 یاری آن سرور و صواب
 قی قالی ذات او را که
 یکدو دست او را که
 در زینت او را که
 قی قالی ذات او را که
 یکدو دست او را که

آفرین خدا می سنوید
 فی کتاب روح البیول و ابن عم الرسول آلی الحسن الحسنین
 المیار الکفر و غیر القسار علی العلیش سید المصاحیر و الا نصبار
 امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب کرم الله و وجهه من احب
 علیاً فقد استحسنک بالرسالة الوثقی الذی انزل تعالی فی شکایه
 الله و نیکم الله و رسوله و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلوة
 یؤتوا الزکوة و هم را کحون و قال النبی علیه السلام انا
 مدینه العلم و علی بابها و قال یا علی انت منی و منی هادون
 من مؤمنی الا الله لا ینی بعدی و قال صل الله علیه و آله سلم الله
 و آله من کلاه و عاده و عاده و آله من نصره و احده من خدایه
 و قال من کنت مولاه فلی مولاه و قال جابر بن عبد الله الانصاری
 رضی الله عنه ما دخلت نقاشته رضی الله عنه و عن ابیها علی النبی علیه
 السلام علیه و آله و سلم فقال یا عاتشه اقولین فی امیر المؤمنین
 علی ابن ابی طالب کرم الله وجهه فاطرت ملیاً ثم رقت
 رأسها فقالت بکیتین

در زینت او را که
 قی قالی ذات او را که
 یکدو دست او را که
 در زینت او را که
 قی قالی ذات او را که
 یکدو دست او را که
 در زینت او را که
 قی قالی ذات او را که
 یکدو دست او را که
 در زینت او را که
 قی قالی ذات او را که
 یکدو دست او را که
 در زینت او را که
 قی قالی ذات او را که
 یکدو دست او را که

این مقاله در بیان
 مقتضای شوق فاطمه زهرا
 که مقتضای شوق فاطمه زهرا
 قتال و جهاد باشد بر حضرت
 کبابی طالب باشد بر حضرت
 غنا جنگ کشنده دلوری
 کرده و در هر کجاست که
 بهر لشکر برین بخت که
 دید و یاری دهنگان
 یاری آن سرور و صواب
 قی قالی ذات او را که
 یکدو دست او را که
 در زینت او را که
 قی قالی ذات او را که
 یکدو دست او را که

این کتاب در بیان فضائل و مناقب ائمه اطهار علیهم السلام و در بیان حقایق و اسرار دینی است
 و در بیان حقایق و اسرار دینی است و در بیان حقایق و اسرار دینی است
 و در بیان حقایق و اسرار دینی است و در بیان حقایق و اسرار دینی است
 و در بیان حقایق و اسرار دینی است و در بیان حقایق و اسرار دینی است

<p> اِنَّ اَمَّا اَللّٰهُ عَلٰى اَلْعَالَمِ وَفِيْنَا اَلْخَشْيَ وَالَّذِيْ لَمْ يَمُوتْ اَبَدًا عَمْرٍ وَّ حَيِّدٌ رَّكَزًا اَعْلٰى سَنَانِيْ بَقُوْتِ اِيْمَانِ بَاهِشِشِ مَدَائِيْ طَلُوتِ اَنْ رَّضُلِ اَفْتِ سِرَاجِيْ خُصُولِ اَنْ سِرَافِيْلِ سِرِّ اَزَاوِ عِلْمِ </p>	<p> تَكُنْ غِيَاثًا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ حَكِيْمًا يَدِيْنُكَ اَلْحَكْمُ كَلِمَتِ بِيْرِيْنِ مَصْطَفٰى سَالارِ مَحْ حَيِّدٌ رَّكَزٍ پَسَلِ زَعْمَانِ زَهْمَقِ اَلْبَاهِلِطِ جَبَّارِ اَمَقِ اَنْ تَكْمِلُ دَارُ عِلْمِ دَارِ رَسُوْلِ مَلَكِ لَمُوْتِ رِيُوْا زَاوِ عِلْمِ </p>
--	---

این کتاب در بیان فضائل و مناقب ائمه اطهار علیهم السلام و در بیان حقایق و اسرار دینی است
 و در بیان حقایق و اسرار دینی است و در بیان حقایق و اسرار دینی است
 و در بیان حقایق و اسرار دینی است و در بیان حقایق و اسرار دینی است
 و در بیان حقایق و اسرار دینی است و در بیان حقایق و اسرار دینی است

این کتاب در بیان فضائل و مناقب ائمه اطهار علیهم السلام و در بیان حقایق و اسرار دینی است
 و در بیان حقایق و اسرار دینی است و در بیان حقایق و اسرار دینی است
 و در بیان حقایق و اسرار دینی است و در بیان حقایق و اسرار دینی است
 و در بیان حقایق و اسرار دینی است و در بیان حقایق و اسرار دینی است

این کتاب در بیان فضائل و مناقب ائمه اطهار علیهم السلام و در بیان حقایق و اسرار دینی است
 و در بیان حقایق و اسرار دینی است و در بیان حقایق و اسرار دینی است
 و در بیان حقایق و اسرار دینی است و در بیان حقایق و اسرار دینی است
 و در بیان حقایق و اسرار دینی است و در بیان حقایق و اسرار دینی است

[illegible]

آنچه خدا کرده در به تسلیم
حکم تسلیم را خلیل بشرط
رسانیده که مصطفی تاویل
مصطفی چشم روشن از روش
آنکه و شرع تاج دین او بود
شروع پسرخ تیز گرد او بود
بانع سنت با مفروده
هرگز از چشم هیچ سر نبرد
هر عدد و را که در فغان از پا
غیر از آل صمد بر نبوده
خراب و آرام تر و خسته
هرگز از هیچ سر نبوده و جبر
از در کعبه گسل بر آورده
بروین آن بر روی بی سیغ
بود تیغ از زبان که هر کس

[illegible]

دیگرے ذوالفقار بران بود
 بدو تیغ او بدو الفقار و بران
 زان دو تیغ کشیده در عالم
 نو عیش کشنده کوثر
 در صحن رزم پای او محکم
 دست تیغش چو پای کفر بخت
 هر که نامش بر دست ایل او
 کرده از دشمنانین چو سحاب
 کنه زورشش در جود که
 حس او چون طیس بود و کبر
 غیر از تیغ او خراب شده
 هم مباد و بطلیم و امیس
 در صفا فیکه پای بفرست
 شبنم پلدا اساج او بود
 دل و بازویش اندیده بچشم

این بیت از کاتب است
 در بیان کبر و شجاعت

گفت جان شیر نقران بود
 که دیک تیغ همچو تیر حسان
 شمع را که در همچو تیر و قلم
 با تیغش کشیده کمان
 و ز پی زفر جان او محکم
 بیدتش گردن عدو شکست
 و آنکه قابل نبود ستار او
 خانه ریگ را بخون سیلاب
 و در علم و عمل بدو بسته
 گشت مقلوب و سحاب شیر
 سرابش همه سراب شده
 هم مبارز چو شیر و چون خورشید
 آفت دولت که دست او بود
 روبرو بیجا میسج او بود
 و سبزه وی و پایم و پی شمشیر

۲۶۴
 در بیان کبر و شجاعت

[illegible]

علی السلام
 بوی آمد از آنکه در میان
 بستان علی بن ابی طالب
 غروب شد از آنکه در میان
 چمن ببول آمد از آنکه در میان
 بستان علی بن ابی طالب
 غروب شد از آنکه در میان
 چمن ببول آمد از آنکه در میان

هر دو یک در ز یک صد و بود دور و نده چو اختر و گردون جز منتظر مباد شاکاش سایه چاکر اشک از ره علم سیر تو عید اندرین گنجش در ره خدمت رسول محمد با کسی علم دین نگفت استخ سایلان که آتش کار توخت در نیر کیم شد شوی بتول چون تو نیست چاه کفر است قدرش ترش فوت نماز	هر دو پیر این شهر بود و برادر چو نوسه و هارون لوح محفوظ مصطفی جاش قدوه عاشقش از سر علم پیش جان عزیز او روشن اندرین کارگاه دیو نامه ز آنکه دل تنگ بود و علم فراغ جز با ندازه علمش غمگفت و در دین ابد و کسر و رسول چاه دین هم نگاه و اندرشت چمن را دشته ز گشتن باز
--	--

بوی آمد از آنکه در میان
 بستان علی بن ابی طالب
 غروب شد از آنکه در میان
 چمن ببول آمد از آنکه در میان
 بستان علی بن ابی طالب
 غروب شد از آنکه در میان
 چمن ببول آمد از آنکه در میان
 بستان علی بن ابی طالب
 غروب شد از آنکه در میان
 چمن ببول آمد از آنکه در میان

ای کاش که در میان
 بستان علی بن ابی طالب
 غروب شد از آنکه در میان
 چمن ببول آمد از آنکه در میان
 بستان علی بن ابی طالب
 غروب شد از آنکه در میان
 چمن ببول آمد از آنکه در میان

وینیت امانیت
فقه حجت الباء
وینیت امانیت
فقه حجت الباء

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

لا یمیلے تو ایسے

[illegible][illegible]

کرم و عذابت علی باشد
 عالمی بود همچو فوج استخوان
 دل او عالم معسانی بود
 بود چو پیوسته در عقیده و قیل
 دل او را چو راسی بر کان کرد
 عقد او با بتول در سلو می
 نمی که این عقیده پیش ازین بود
 با شریافتی بر سر برادرش
 نیک آن شد برو جهان سرگ

شیر رایت ز پرولی باشد
 عالمی بود همچو روح منسراخ
 لفظ او آب و رنگانی بود
 تا کجا تا بدر و چشم عقیده
 چرخ را شرح تنگ میدان کرد
 بود در دیر ساینه طوبی
 از ازل تا ابد قرین بود
 چون علی با نبی برادرش
 که جهان تنگ بود و موم و بزرگ

کرم و عذابت علی باشد
 عالمی بود همچو فوج استخوان
 دل او عالم معسانی بود
 بود چو پیوسته در عقیده و قیل
 دل او را چو راسی بر کان کرد
 عقد او با بتول در سلو می
 نمی که این عقیده پیش ازین بود
 با شریافتی بر سر برادرش
 نیک آن شد برو جهان سرگ

روزه صفتین چو در بپرست
 زود عمارت بر سر آمد پیش
 آلت و ساز جنگ پیش آمد
 از پی وین چو جان کف ایشار
 سال و در گذشته از صلیح
 که مرشد کارزار دستاوست
 که خدا کرد خواهم این سرخوش
 در شوم کشته ز ناله انکارند
 روز محشر مگر نمانم خوار
 تیغ را بر کشیده نه و درین

کرم و عذابت علی باشد
 عالمی بود همچو فوج استخوان
 دل او عالم معسانی بود
 بود چو پیوسته در عقیده و قیل
 دل او را چو راسی بر کان کرد
 عقد او با بتول در سلو می
 نمی که این عقیده پیش ازین بود
 با شریافتی بر سر برادرش
 نیک آن شد برو جهان سرگ

کرم و عذابت علی باشد
 عالمی بود همچو فوج استخوان
 دل او عالم معسانی بود
 بود چو پیوسته در عقیده و قیل
 دل او را چو راسی بر کان کرد
 عقد او با بتول در سلو می
 نمی که این عقیده پیش ازین بود
 با شریافتی بر سر برادرش
 نیک آن شد برو جهان سرگ

چشم خود را عصابه بر بست
 در مصاف آمد و گفت شب
 که در جولان و گفت یکس
 سبک در سپ خود بر افتاد
 چون بدیدند مراد نهان
 که شنیدیم باز قول رسول
 گفت عمار بس با نیست
 این زمان گشته شد چاره نهم
 ز به تیغ و سپر بگفتند
 عمر و عاص را یث چون بشنید
 گفت ملکن شما خطاست چنین
 آنکه صد ساله را بحرب آورد
 پس علی هست قاتل عمار
 جمله را منی شدند و بشنید
 آنکه را که زمین غلط باشد

به بیهوشی بر آید
 که منم شیخ دین و غیر سرب
 سفل که مروان و ابوبکر
 در زمان حبان بدر و در پنج
 زود بر غاست این یانه نغان
 که گفت این سخن بشوی قبول
 قاتل او بداند که ملعون است
 دل درین درد و در پنج پاره نهم
 خود و موفقی ز سر بگفتند
 بجز از کرمی چچ چاره نهم
 اینهمه گفتگو چراست چنین
 بیشکه زود گشته انکار و
 نیست جابی لامت و آئینا
 روفق کار خود دوران بدیدند
 مرد خوانی و را غلط باشد

۲۶۹
 حدیث و حکایات

علی بن ابی طالب کو اپنے
امیر المؤمنین امیر المومنین
موصیایا علی بن ابی طالب
در اول خلافت حضرت
سی و ششمین خلیفہ
بنگ علی در سال
ظاہر ہو گیا ہے کہ
وفاقان جزو آثار
نہاد و اقصان میرزا باقر
فوتہ در محفل الخ

چنين كس على نياميزد
 شايد ار عقل از وي سپهرزد
 در جل چون معاويه بگنجيت
 گشته از فعل حشت خود ناشد
 سراجدار حيدر گدار
 سرفراز مهاجر و انصار
 چون معاويه معاويگيت
 يافت برش كه معاويه دست
 جل آن ستيزه را پي كرد
 برگ و ساز معاويه ني كرد
 بومنج زن بنجاك تيره قناد
 بيز خجالت تقاب منغ كشاد
 گفت بد کرده ام اما نموده
 و زير چشم كنون زانموده
 چون بيدارند زود برگشتند
 در خموي و خمون و رانباشتند
 خاند حيدر برادرش ازود
 جلد حاكش و را به نمود
 رفت و قتي محمد بزرگ
 آن همه صدق و فاني از بهر
 پس بر آهنيخت تينغ تا بنزد
 گفت حيدر كن كس اين بكند
 عفو كن تا بسوي خانه رود
 بعد از اين كار هاي بچگون
 بگر خفتش محمد از سر راه
 جلد اشكر شد روز كارگاه

عبداللہ بنی طالب کہ
وہ ہر ذات شدہ نہاد
در وقت در شام بود
ہم نوزد کم غزل اواز
وہ یوں کلمات کا کہ
نیا قدم و این شہر کی کہ
نہا میں وقوع آمد
ہم نوزد کم غزل اواز
وہ یوں کلمات کا کہ
نیا قدم و این شہر کی کہ
نہا میں وقوع آمد

والتقوى من الله عز وجل
والله اعلم بالصواب

بسو که درو و بفرستاد
 با هزاران خجالت و تشویر
 عاقبت هم بدست آن حاج
 آنکه باجفت مصطفی زنیان
 چون ازین گشت فارغ آن بزر
 تاب را در دو دو جیسله و مار
 پس حسد اگر دید و بد کرد
 چه زبان آفتاب را از ابر
 او ز خصمان چونام بود از تنگ
 زبان را در و خضم او فروتر بود
 مرد را چون پس بود خوشید
 او را اما می شنید که می
 او چو خوشید بود و خوشش
 او ز خصمان سپهر نیکد
 خضم را روز چند مملت داد

مع گرم بکام خالصی مخصوص به ثانی زده نمود اینده سخت باشد ۱۷

در تو اضع محل او ننهاد
رفت زری که جنت گرفت نصیر
شد شهید بکشتن آن طاعن
پد کست در را بجز و مخوان
قصد جان امیر حیدر کرد
تو مر این شخص را بجز و بداد
آن بدی دانکه جمله باغچه کرد
کی شود جنت با سلمان کبر
او ز مردان چو لعل بود و اشک
که نمر در امام حیدر بود
سایه پیشی کست در و چاوید
سایه زان پیش او دوید
میخ کوتاه کرد از وی تیغ
حلم را کار بست یکپند
لاجرم خصم پاید ام نه سار

١٠٠٠

پس بچشم آن سگ باری دین
 بر زنی گشت عاشق آن مشغول
 بود آن زن آن آل و پیوفیان
 مرد فاسد چو گشت عاشق او
 گشت زمین سر معایه آگاه
 گفت کار تو با یک آل شود
 گر تو در کار خویش شیر ولی
 گر تو فارغ کنی بچشم آن سگ
 زن ترا با هزار زینت و زیب
 است چو کعبه جم تر این زن
 مرد مدبر و بهر شوق و رغبت
 آفتابان اهل جبل منبسط
 رفت زوی کو فدا ز پی این کار
 این سخن حله با علی گفتند

آن که نواز از دستش نشیند
آن که نواز چو پیر است به هم
منم و مادر و خود و جهان
کفر شد و در میان جان او
مرد او شد چو که کاشیاء
وینچنین زن ترا حلال شود
بسته که این مرد خون
بفرودت نیز و من مقدار
نرساند ترا کسی اشیب
نیز فی و در جوار من آسان
اندرا کنند و در جهان من
خیر بگزیند خون چون علی
انجمن خاکسار بیعت را
وینچنین منم بیخ نهفتند

میشوم و
میستونم
والمعقولات
میشوم در آن
در سبب
منبع این
فلسفه است
در هر دو

۱۰۰

تذکره
تیمور
شاهی

این چه گشت یارب این خود است	و آنکه فرمود شادمانه بزمیست
فی کدست اندر این	
<p>لیک خالی ز خیر با خالی خال پر دیده بود یک سیمید آن نه خال و نه عم که بایست و آنکه در بایست او به اش سگ بود که کلیچ نگه نبرد روز خود بدر خواهد و شب قدر شرم مخلوق و ترس خالق نیست مطیع اینجا و دوزخ آنجا پُر کیسه با کاسه پُر تواند بود که بر آرزو نام شان بزیان که ز فتنه جز برای عمت و کی ز بیز عوام بابت ایست طاغیان همچو کرم عا و بدند</p>	<p>حال با بوی خصم او خالی بخال مشکین نبود ز خوشید آنکه مرد و با تو کلبیس است و آنکه خوانی کنون معاویه است شیر حق زینجهان مهر سیزد تا بش روح خواهد و وقف صند آنکه جز ابله و منافق نیست که در خصمان او چه بنده چرخ بهر گریه زیر چرخ کبود چه خطر دار و آل بد سفیان آل مروان آل سفله زیاد با علی کی بود منگشت دوست در ره دین یکیش یار بدند</p>

دور و دورند در نهاد و در شست
 دین چو باغی میان و در جا
 هر که او بر حلقه بر وزن آید
 هر که باشد در خارج و ملعون
 پس تو گوئی که خرم و حلم و وفا
 یعنی که در بر پیم نیست
 مصطفی گاه رفتن از دنیا
 جمله اصحاب مرد گرفتند
 گفت بگذر از شتم کلام الله
 آنکه دایمیس حلیه جوید و خدا
 علی از زبان زبان بود
 صورت ملک که روح شد
 ملک معنی گرفت و نیک بود
 نشوئی غافل از بنی کاشم
 در این شیرای جهان بر آ

با خیا لش در باغهای شبت
 طبع انچه دان و بیم قضا
 روز محشر بگو که چون آید
 واجب است کش به نیمی نوا
 بود با حالت معاویه یار
 علی آفرین از حکیمی نیست
 چون سپید نخل عقبا
 که چه بگذر از شتی بر شفتند
 جگر تهر آنکو که سید نگاه
 او را در پس ر چه داند قدر
 شیر با گاو پیش چون بود
 از پی مرد و صورتی بگشت
 آینه غریب از جهان بود
 در این اندک وقت ایستادیم
 بر قضاش نهاد و قضا

۲۸۵
 کتابخانه
 خطی

دور گردان دو گوناگون است
جانب هر که با محلی نه گوی
کی بود آنکس سلیم که او
کداز بهر لوت و باد بهر لوت
او برای دو سیر و رخ گاه
خال ما واد بجه و نیار
هر که خالی زمین شمار بود
گر به خالی بادت ناچار
عایش بهترست خواهر او
مقصود زینب دوم زینب
ما و میوه بود و در میانه
چون قناری بدخت بوفیا
اینهمه جفت مصطفی بودند
هر یک را برادران بودند
از چه مخصوص شد بخالی

نامه دوست حاکی دل است
 قره العین مصطفی او بود
 آسپهان در دران جیدن او بود
 جگر و جان علی و زهر ارا
 منیج صدق در دلائل او
 بوده مانند جگر عظیم
 فیلد زنده از دل زهر ارا
 زهر خشم و عداوت او بود
 باک ناید ز مردم بیباک
 ماه در چشم او طالع نمود
 و آنکه زان و نه چشمین هر
 بجایانید جانش از ره خلق
 روز باطل چو حق شود بینان
 پای باطل چو دست بر تابد
 چون جهان خیر را میسر کند

دوست چو هست پنهان نه دوست
سید القوم انبیا او بود
اصغیا را بحق اخلاص او بود
دیدد دول حبیب مولارا
مستری رست و رفیق او
پاک عرق و نفیس خلق و کیم
جست او و حدیقه الکبریا
فقدت رایک درو ناگش کرد
عفو نماید زود و چوب رایک
ز هر سر در کام او زلال نمود
و آن زوشن بسی کشیدن فقر
هر داندیش ز زواریت خلق
اهل حق را تو به ز کج بردان
دل و دانا برگ بشتابد
زال ز روی چون زیر کند

[illegible]

[illegible]

غیر و بنامی عشق را قاست
 عشق گوینده نماند خنث
 عشق هیچ آفریده را نبود
 آب آتش فروز عشق آمد
 عشق بی چار میخ تن باشد
 جان که دور از یگانگی باشد
 کش بسوی علو سفر نمود
 همتش آن بود که دانه غور
 بنده عشق باشد تا بری
 بنده عشق جان محراب
 سرکشی ز آرزو دان پیر
 طبع از دست آید را بر سر
 عزم خشکی بر آب و بر زگر
 مرد و جوهر را بدریا بار
 سفر آب را بر سر پیش

که موزن بگفت قد قامت
 عشق پوشیده بر تهنیت
 عاشقی حسنه گزیده را نبود
 آتش آب سوز عشق آمد
 مرغ وانا نفس شکن باشد
 و آنکه چون مرغ خاکلی باشد
 پر بود لیک اوج پر نبود
 قوتش آنکه گرد خانه پرود
 از بلا با وز شتی و تهمی
 مرد کشتی نه مرد و ر باشد
 قعودیست جای طالب
 خردی را چهره بودی در
 چون بدر نیازی قدم سر کن
 جان و سر و ان پیشانی افرا
 اندر آموزم هر سایه تویش

این قافیه عشق
 مرغ و چرخش
 حقیقت یک
 عشق را در دست
 قفس بند و در قفس
 چرخ و چرخش
 معجزه فانی
 صفت عشق
 در و خلق
 دوران
 آفریننده
 کمال
 رتبه

[illegible]

علی الاصحتر ایستاد و چپاے
عمر و عاص و زید و ابن زیاد
بر جفا کرده هر یک ۴ سوار
ایسج ناوره و در ره پیدار
یکسو انداخته مجاهد را
کروه و خون برای خویش نمک
ره آزرجم و شرم بر بسته

وان سنگان ظلم را بدو در صف
ایچو قوم بشود و صلح و عا
رفت از محمد پسر زه انکار
مردمان را و در تقه را یاد
فرشت گزیده را معالیه را
به احکام را گزیده جبر
عرب و پیمان شرح بشکسته

في صفة الدنيا

حبذا اگر بلا و آن لغظ میسم
و آن تن سر بریده در گلن جا
و آن گزین همه جهان گشته
و آنچنان ظالمان بد کرد
حرمت دین خاندان رسول
تینما لعلکون ز خون حسین
تاج بر سر نهاده بد کرد

کرم بهشت آور و مخلوق کرم
وان غریزین بتیغ ولها چاک
و گل و خوان تنش بیاغشته
که روه بخلکم خویشتن اصرار
جمله بدوشسته ز بهل و فضل
چند بود و در جهان تبرزین
که از ان تاج خود تر منش

در خیم شمشیر و نیزه و پیکان
آل یاسین بداده کی جان
کرده آل زیاد و شمر لعین
خاطمه جامه جسد بدریده
مصطفی رویها خراشیده
حسن از رجم کرده جامه کی بود
شهر بانوبی پرگشته حزن
عالمی بر چنادر کشیده
کافرانے در اول پیکار
همه ابرو دل زعلی صد داغ
کین دل باز خواست حرمین
هر که بدگوسی آن سگان شام

بر سر نزه سر بجای سنان
عاجز و خوار و یکس و عطشان
ابتدال چنین تبه بروین
خون بار میجوی از دیده
علی از دیده خون پشیده
ز مینب از دیده بارانده و در
علی الاصفهان دوزخ چرین
زوبه مرده خشره شیر شده
شده از زخم ذوالفقار فگار
شده یکسر قرین طاعنی و باغ
شده قانع بدین شات وین
وانکه او شاه آسپهان تهنه

۱۔ ابتدائی دور باختر

التبيين في امارة صالحه خير من الف جبل مورا

بود در محراب کوفه پیر خسته
بود از اولاد مصطفی و علی

سا کھوزادہ ضعیف ستے
مستن نازہ بی حبیب ولی

۱۹۶
 و غرض از مسطور است
 سلطانان و قضاة
 و شایان و شرفداران
 و اعیان و اعیان
 و باغ و اعیان
 و باغ و اعیان

ای از غایت شوقی که بدارد
 از این که بدارد
 که بدارد
 خوشنودی شده اند
 قلمبراه که بدارد
 ای از غایت شوقی که بدارد
 از این که بدارد
 که بدارد
 خوشنودی شده اند
 قلمبراه که بدارد

<p> شده قانع ز کربلا به بیم کو و کمان را فکند ز یاد راه دیده از طالع طالعان زحمت بکشیدی ز کوه و دل باو وین کوه باور این بیدار بیدار از این بیدار باو چون گشت شهرت چو ده سوی نا اهل خوسر کمان بگذرد روز و یار و یار از قفا باو خوسر مهر اسد </p>	<p> کوهی چند زیر دست و تیم زال هر روز با دوا بگاه آمدی از میان شهر برون به کربلا با شاد گفته اطفال ای بوی پیشتر زانکه در شود و در شهر شو از هر و مانع آلود و قلا این چسب باو بر و این من غلام زنی که از مدد ست در پی رسیدن شباسد </p>
<p> هر چه خواهی کن که فاضلت نوز و نیش چه و فتن و چشمت که نیش نیش نار بپسند بکار بکار و دور می که نشد </p>	<p> از می چون است است است هر که را می شود بکار و شست مرد عاقل به گشتی خست و وین بدین بخت و فقر و شد </p>

ای از غایت شوقی که بدارد
 از این که بدارد
 که بدارد
 خوشنودی شده اند
 قلمبراه که بدارد
 ای از غایت شوقی که بدارد
 از این که بدارد
 که بدارد
 خوشنودی شده اند
 قلمبراه که بدارد
 ای از غایت شوقی که بدارد
 از این که بدارد
 که بدارد
 خوشنودی شده اند
 قلمبراه که بدارد

<p>خیره را صحنی شود و سخن چین آنگاه را این چنین خال بود من ازین ابن خال نیز ارم آنگاه را عمر و عاص باشد پیر مستحق عداوت لفرین است لعنت داد و گرفتار بس بود من نیم دوستدار شمر و نیزید هر که را شکی شود به بدر کردن از سنائی سبحان میر حسین</p>	<p>که نغز و نود و قشش ثقلین مومنان را کی ابن خال بود کز پدر زینر هم دل آزارم یا نریز یلپید با شمشیر بدرگ و بدرغال فرید است که مرا و را کست به نیکی یاد ز ان قبیل منم بعد بعد الغنتش طوق گشت در کردن صد هزاران شناسست از دین</p>
--	---

فِي فَضِيلَةِ الْأَمَامَيْنِ الْهَادِيَيْنِ أَبِي حَلِيفَةَ ثَعْمَانَ بْنِ ثَابِتٍ الْكُوفِيِّ
وَالْأَمَامِ الْعَالِمِ مُحَمَّدِ بْنِ إِدْرِيسَ الشَّافِعِيِّ رَحِمَهُ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ذِكْرُ الثَّمَنَيْنِ
صَوْنٍ عَنِ الْخَوَّصَانِ فِي فَضِيلَةِ الْأَمَامِ الْأَعْظَمِ الزَّاهِدِ
مِفْتَاحِ الشَّرِيعَةِ نَظَامِ الدِّينِ قَوَامِ الْأَسْلَامِ أَبِي حَلِيفَةَ ثَعْمَانَ
بْنِ ثَابِتٍ الْكُوفِيِّ رَحِمَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ

<p>دین پر گزشت ازین بزرگوار</p>	<p>خلق در دین شدند سرگوار</p>
---------------------------------	-------------------------------

در سنائی
۲۹۹
در سنائی
در سنائی

سکه قزاقی
 اولیاد او
 بهشتی گاه
 سکه قزاقی
 در راه این جهان
 مرکب است از
 صفت و خلق
 و این جهان
 و این جهان
 و این جهان
 و این جهان

همه را از برای نعمانی
 آفتاب سپهر معرونی
 همه را از برای صلاح جهان
 بوده در زیر گنبد انزرق
 دل او چون سرخورد بهشیار
 گریسی او ز برای او جدا
 پیشوای امت دین بود
 چون پدر در مهول ثابت بود
 کرده تو فریق پادشاهی نمودن
 از پی قنط و هدایت او
 دیده بی واسطه هدایت نقل
 حجت اصل و فرع ایران بود
 کرده در شاه راه فتح و ظفر
 سیکندرو زو و شیب عا و غلامک
 باد در راه جان بد عملان

در
 این
 جهان

در
 این
 جهان

اشق و او با سلمانی
 بدر و دین بو ضیفه کوفی
 مغر و ست نهاد و اندر جان
 حجت صدق و در محبت حق
 تن او چون ل قضا بیدار
 لوح محفوظ شمع احمد او
 علم و علم و سخی شش آئین بود
 چون نبی کار کرد و راه نمود
 شاه شامان رعیت خروش
 پادشاهان بنیر رایت او
 چهره سنت از در حقیقت نقل
 لغت خوان شمع نعمان بود
 شاخ پنج در سه چو نامر پدید
 از دل آفتاب روشن مایل
 دست آتش چارگاه تنگد لان

در
 این
 جهان

دل همیگوید از طریق دعا
 که روان ابو حنیفه نما
 شخه راه دین صلابت او
 روزگارش بعلم مستغرق
 آسمان اسی و شترکی دیدار
 راه دین بر خلافت آسمان کرد
 هر کس از خود گرفته را پیش
 برگرفت از فلک بلندی را
 علم او که جسد را یک رنگ
 تاج بر فرق بر خطیب او بود
 زان عنان سحر آسمان برآ
 تیغ از روی خشم بکشید
 قابل تابش نبوت بود
 بود و مفتاح کنج خانه بود
 صورتش دیوار پیر می شد کرد

بتفسیر چو ما در شهدا
 شادمان با تو ما بر تو جزا
 روح عشق نبی شایسته او
 جمله آسوده از جدال فریق
 مفتی خلق و محتسب کردار
 همه را در مهول یکسان کرد
 این ره دین گرفته آن کدش
 دور که از جهان دور نگری را
 گشت ناپیر زرق جلیست نگ
 تخت وزیر بر او بیاد بود
 تا چو خورشید و جهان در فیت
 سپهر هیچ خصم نکرشید
 لوح مخفی از شرع و سنت بود
 بود مصباح آسمان وجود
 سیرتش منقار ماه را خویش کرد

در راه حق نمون
 یکسان کرد خواه
 غلاق این تبارق
 کند و خواه ننگ
 او کار خود ساخت
 و هفتاق حق نمود

ذِكْرُ الشَّافِعِيِّ فِي حَالِ الشَّافِعِيِّ فِي قَضِيَّةِ الْأَمَامِ الْعِلْمِ الْمَعْلُومِ
قَوَامِ الدِّينِ يُطَاعُ الْأُسْلَامُ مُقْبِلُ الشَّرْقِ وَالْقَرْبِ سَيِّدِ الْمَلَأِ
وَالْفَتْهَاءِ مُنَاجِ الشَّرِيعَةِ سِرَاجِ السُّنَّةِ كُنُوزِ الْأَحَادِيثِ أَبِي
عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدًا ذِي رُسُلِ شَافِعِي رَحِمَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ

چون فروشد چنانچه وین بنی
انزلیس بدر وین نه ویر پنجه و
رویکو انزه ویدره وریلی
اصل او در قواعد و بیان
نیش بار رسول پیچسته
ورسین ساخت اپنی تقدیس
انپی طالبان نور یقین
بر خود از عقل خویش هیچ نداشت
مصطفی گفته او شنیده بنیان
تا حدیث پیما و خوانده
آنکه نار و چینه صنایع دهر

روی بنمود ماه مظسلی
آفتاب زمانه چهره نمود
راه شرع از امام مظسلی
فرع مثل معتدین عدنان
ادبش از فضول بسته
صد سنت محمد ادریس
نمایشش از وقت کرده بر زمین
در ره شرع نویشتن در شب
زان نموده شرع او بران
پرخروش اقامه نامانده
که ده خصمان دین حق را قهر

۱۰۰

سید محمد علی

(Signature)

42

مجلس

2021

1324

بسم الله الرحمن الرحيم

100

شیخ محمد علی قزوینی

سنگ کین از بغل برون بماند
 قامتت شد و تراز بد خوئی
 قودق تا کرده باز قامت رست
 توفشانی بناقدی ایشان
 باسلامین گدای بی نیرو
 خیره باجسل تا کی آفریزی
 عمرت از گوی عقل رفت بر
 چون و چه آلت عداوتست
 سخن از گوی عقل باید گفت
 و یوم مردم ز پذیرمن دورست
 تو را آورده دست بر دهان
 حید و خند کرده آلت جنگ
 سخن از زسی بدین خدای
 کی کند جلوه عتد الله
 و در دورست شاهبازی

سنگ نباشد و در بجای نماز
که چرا تا شما تو یک تویی
که چرا تا است فلان کجاست
خمیه زن خونبزد و درویشان
شاید اگر کم زنده بکین پهلوی
از رنگ قبا تر تا کی آتشی
در غم آنکه این چه یاکان چون
سنگ بیشیشه از شقا و قسوت
و در معنی بعقل شاید سفت
خزیده عین فرشته معذرت
که چرا دست می بر آرد آن
و یو حقدت گرفته اند رنگ
تو بدین خوبی شست شوی را
قدیس لا الهوت بر دل لاهی
همچو را از آتشی از لاهی

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

از برای سرگلان و گریگان
 ملن منورم ترا طریق نجات
 که نخواهی نصیحت و بینی
 گزین منستی تو پس پذیر
 پهلون ترا چشمهای بدینایت
 هر که از آب این دوزخ فتنه نهاد
 از دوس گفت هیچ معنی نه
 هر که چشم عقل کور بود
 مرد باید که عیب خود بیند
 تو اگر عیب خود همب رانی
 زینچنین قترات دست بردار
 که ترا از نهاد خود خبرست
 دین طلب کن گرت عجم دست
 هر که از دول رحمتی دل خود
 آن تریش کرده کج بر میان

اینچنینها مگر برزگان را
 که نخواهی تودانی و ترات
 پذیرستی جزای خود بینی
 تودانی تو تو میزن و میگپ
 این غرامت بر اهل نیایت
 تازه و تر چور و ده چر باو
 چون بر سر نایاب بخرد و عوی
 نبود آدمی ستور بود
 بر ره ترویج و غیب نشیند
 نه از عامه بل جانیانی
 کار کن کار بگذر از گفتار
 درو باید که در دراهمست
 که کلید در دولت این است
 مر جاکوش جبریل بود
 که زد و فی چو جان شما و تان

این شعر از
 منورم ترا
 طریق نجات
 که نخواهی
 نصیحت و بینی
 گزین منستی
 تو پس پذیر
 پهلون ترا
 چشمهای بدینایت
 هر که از آب این
 دوزخ فتنه نهاد
 از دوس گفت
 هیچ معنی نه
 هر که چشم عقل
 کور بود
 مرد باید که
 عیب خود بیند
 تو اگر عیب خود
 همب رانی
 زینچنین قترات
 دست بردار
 که ترا از نهاد
 خود خبرست
 دین طلب کن
 گرت عجم دست
 هر که از دول
 رحمتی دل خود
 آن تریش کرده
 کج بر میان

تا سهم قتل من نکو بشود
 چون زمین پر بکوه شود و فلکند
 این همه دایمان الله اند
 نه نمک بلکه شوره خاکند
 بنده ام بنده من امان را
 شتره ام چون بنام ایشانم
 پای درپایم از خجالت ب
 شتره ام مار سندیام و سلام
 بوضیفه کار چو نیست پسند
 شافعی گریه بر تو بطلبست
 بر من برود و بهترند و امام
 آن یعنی مشال بحر محیط
 آن یعنی امام قرآن است
 آن بکر دار قلزم خضه
 آن بسان ستاره کیوان

ورنه کم کن سخن بد و فرخ رو
 چون جهان پیمره شود و نکند
 باز آنساکه داعی جاها اند
 زبان همه بی برند و میا کند
 نشنوم قول خام خلمان ا
 نخواهد ام چون غلام ایشانم
 دست بر دست چو نیم بطرب
 خواجه ام با بوم غلام غلام
 خوشترن را بسوزا همچو پسند
 بسو من امین حق طلبست
 بر روانشان زمین در و دسلام
 دین فقیهوی جهان علم بسید
 دین بدعوی دلیل برهان
 دین بگفتار حبیب ر صد ر
 دین چو ز آوش بنور خود درخشان

طه ان نیت
 اگر کسی درین
 عقود کار و دق
 شده اند و در قتل
 ایشان مرد
 و اوقاف و
 و غیره
 اگر کسی بخواهد
 این شعر را
 بخواند
 غلامان و
 و غیره

شرح زمین نیست و نون رز
 آن کی شمع را چو ارکانست
 هر دورا اجتهاد بوده دست
 شاد و ریشان روان پیغمبر
 یافته دین ز سعی شان و نون
 جان من هر دورا فدای باد
 بادیردان نه هر دورا خشنود
 خایب خامسگر آتی را دان
 تا نگردد و شتر پراگنده
 تا نگردد و تباه کار سیف
 تو که یک مسئله ندانی حل
 مرد و جلا چون سوار شود
 مرد نادان چه قصه انا کرد
 هر که او از ویسل ماند باز
 دستگیر خاکی یارب

۵۰ اینهاست میان هر دو دست که پیدا از انگشتها

زنده یافتم اذان آتیب
وین مر سلام باتن و جات
این باخبر رسید و آن خست
سعی ایشان بشروع کرده اثر
نزد عاقل نام بوده بحق
روح را قول شاکن غدی بودا
که بے خلق یافت ایشان بود
که گفتار ایشان نیافت ان
نمود کرد و گورده و کسند
نزد پوستان هر دو
با سخت مان چرخن توجدل
بکم از سامعی فکار شود
از تن خوشتن بر آرد کرد
ماند بچپاره در چرخ صدای
بنده را روزی در ظلمت شب

یاد و غبار سے
دراشدہ مژدہ میں
بیابان گندہ
عزیز نفس
کشش پیوستہ
روان تو تباد
کی بچارہ در پرت
ماند کہ بعد قصد
جسد ازو
نشان آب کی شبنم

بہارِ نبویؐ
زبانِ گلستاں
ایمانِ قادری
نیکیاں
نیکیاں
نیکیاں

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

چون ز لاجول تو نیز سزید دیو دین را ز اعتماد بقول دیو دین آنگه ز تو برسد لیک هستی تو در همه کردار	عیست مجموع لایه نزد خدیو منهزم کن بیلی لاجول که ز تو گشت معصیت ندید کنده و بی طهاره چون مردار
فی الریح الکبریه علی غنیمه الخ	فی الریح الکبریه علی غنیمه الخ
گفت روزی مرید خود را پیر کاشکے معصیت بدادی گند هر کسی دم ز غنیمه بر بسته ور نشسته در ایسات کره زان خجالت دگر بغیبت کس هست غیبت بسان کم اخیه بجز از ابله و خسر بر و سفیه سخن و کج اخ که گفتار ای را در خذر کن با غنیمت گفت کم کن سبک بکار در آ	که ز غنیمت کن تو چهره چو قمر تا که منتقاب اشدی چون بنجر هر کسی دم ز غنیمه بر بسته گندیده گشته میان جمع سفیه نزدی نزد خلق هیچ نفس سخن و کج اخ مرد و خبیث نماید شمره بلغم اخیه جز که مردار و خوار چون گفتار از یقین ساز تو شده نزد میت چون در میت خیره یافته در آ

یزدانا منوا سپهرنگین
 ز چو مردان درای درنگ و پیک
 عساکر چنانچه جنگین
 لیکن خیر نفس تو ناپاک
 که سپید و سیاه و دختر جاه
 در گفتار بید و در بند
 چون گوئی سپید نام شوی
 و رنگی بسا فی اندر رنج
 شیر گردن سطر اردان دار و
 رازی در ره ربانی بخش
 چون شوی چون ستور و دیو و دوز
 نیست دروغی ز معنی آلت مرسان
 گرچه چرخ برگزشتن چیست
 در بهوس عالمی نه بینی سود
 کار کن کار بگذر از گفتار

نه ز لا تقطعوا قصص شكن
تخته گفتند اب وی بشوی
فت از نقشبند تن شكن
سکاب او آتش تپان باوشناک
دیده دارد سپید و نامه سیاه
بقضای خدای شو خرسند
رستی ازینج و خوش کاره شوی
بشوائین پند و خیر باوینج
که رسوایی بخمر س نگذارو
از خودی دور شو خدائی باش
چارینج اندرین گدای کده
همه جابه ست و گندگی چو پیاز
اگر داین خاک و گوشت چمن پست
از هوا زنده میسری زود
کاندیرین راه کار دارد کار

[illegible]

گفت کم کن که من چه خواهم کرد	گوی کردم مگو که خواهم کرد
حکایت	
گفت روزی مرید با پسر کارین راه بر مجاهدیت سوار توفیق وارو اندر راه چنگتا محبا بده کردی چنگلی بندگی بسر بردی شد یقینم که ناجو مغزوی انچه برتست روی بجا آور بندگی کن تو جود خود کن جهد برتست بر خدا توفیق	که درین راه چیت تدبیر در ره جهد خود مشا بده نیست نرسد کس بجهد سوی آله شرط شرعش بجای آوردی پای در شرط شرع بفشردی در زبش بد زنی نه بدردی وز سخنه ساسی جا بلان بگذر راه رو راه و پیش مار سخن زانکه توفیق جهد برتست رتق
خلاق را زیر کشید و وار هر که از خواندنی که اند کند	وید با کور و خواندنی بسیار اوستادش بو بخانه کند

اشعار بکار گرفته شده
در کتابت و تفسیر
استقوی انما وی گویی
در ادای و انصاف و عفاف
و حیات و غیر از خطاب
بکلیت با بساط و تقاضا
و در بیان و در بیان
از انصاف و در بیان
در بیان و در بیان
اشهره و در بیان
از دولت و حاکمات
از دولت و حاکمات
از دولت و حاکمات

نیست اندر جهان نگوئی نفسه
 خواب لا حول گوی در کوت
 اندرین کارگاه با مره
 کاندین روزگار بنامیس
 تو چنانی بچیلست و بکس
 و انگسانی که راه دین رفتند
 واسطه عقد نفسیان بودند
 پخته از حسرت طلب گل شان
 کرده از بهر جذب فائده شان
 هر چه اندر جهان پریشان بود
 چون بخت بدند یاد زنده
 همه رفتند گام و دولت ماند
 دین گروهی که نور سید رفتند
 سر بلغ و دل زمین دانند
 همه از راه صدق بخیرند

نه کسی ماند چرخ را نه کسی
 زان بماندست تا کند موت
 تو بلا حول شان مشو غره
 نان لا حول می خورد و لبس
 که تو اعراض میکنی لبس
 چهره از تنگ خلق بنهفتند
 نه خبروری نه مرخصی بود
 سوخته ز آتش و فادل شان
 شمشیر جبریل نامه شان
 لاجرم زیر حکم ایشان بود
 عالمی بود زان گره زنده
 همه مردند نام و حشمت ماند
 عبثوه جان و دل خربستند
 کی دل عقل و شرع و دین آرند
 آدمی صورتند لیک حسنه

این قول در خطه
 تاریخ معنی صاحبان
 نفیس محاسبان
 این نفس مبین
 علی در عالمی
 از راه غلغله
 خود بیست و بیست
 از غم نام فیلدین
 که از غم و غم و غم
 این همه بیست و بیست
 که از غم و غم و غم
 این همه بیست و بیست
 که از غم و غم و غم
 این همه بیست و بیست

که در سوره اعراف در
 مکتب شریع را ندیده هستند
 همه دیوان آدمی رویند
 معنی دیو صیت بیدادی
 ما هر ویان تیره هوشانند
 همه رعنا و سحر حق تازند
 از هم آواز خود پیریزند
 اصل بگفته شدن از بی فرع
 همه باز آشیان و شایین خشم
 همه در راه آنجاستانی کور
 همه بر کل و بر جلع حص
 همه گشته نقایسیم غل
 همه خو خوار و آذ و بر چوکس
 بجدل کوش و بکس ابرتر
 بی فراغند و بی فرغ همه
 آنکه نیک از حدیث بگذارند

بد عقل نرسیده هستند
 همه غولان بیرهی پویند
 تو به بیداد پس چرا شادی
 جابه جویان دین فرودشانند
 کور و زشت کرد و خوار دارند
 هم ز آواز خویش بگریزند
 بر عوام و بهانه شیان شرع
 همه طوطی زبان و کرس خشم
 بنده خور و وقت همچو سوز
 آتشان سال و ماه کرده گریس
 آنکه گفتش خدای بل جهل
 همه فریزین بکشوی و فرس
 بی سخن منم به و بدین لاغر
 که دریغ اندر که در فرغ همه
 و آنچه باشد شمع بر دارند

ساعتی که در این عالم است

در این عالم است

سید عالم السلام
 واقع شده آن گروه
 درگاه شایسته خود را
 همه بیداد و بی عدالتی
 همه در راه آنجاستانی کور
 همه بر کل و بر جلع حص
 همه گشته نقایسیم غل
 همه خو خوار و آذ و بر چوکس
 بجدل کوش و بکس ابرتر
 بی فراغند و بی فرغ همه
 آنکه نیک از حدیث بگذارند

تعالی علی هر چه
 در این عالم است

بود افضولان برای تمکین را
 بسند اربشروع ره دهند
 زندگی شان بتر زمرگ بود
 چون کینه شتر ز باز پسان
 همه جای پی کبر و تمکین اند
 سر پوره گرفته زیر عجل
 کرده با جان شان نخر جفتی
 در سر آن تا که زیر پای شود
 داده فتوی بخون اهل زمین
 گشته گویان ز بعض یکدیگر
 همه در علم سامری دارند
 علم در دست یک مه رنای
 همه بسیار گوی و کم دانند
 دیو و افعال شان حذر کرد
 در نفاق و حیانت تمبیس

۱۹۱۱ استیلا و تفتیش و لو و حصر و غارت و غنای

همه سگاسه کجا شوم دین را
بی نصیب از حیات و جهانند
مرگ را زانکسان چه برگ بوز
رسخه وارنده تر ز خندان
همه قلب شمع است و دین اند
آنگهان خدایه امام اجل
نزی پی دین برای کین مینتی
تا که با جان و جابه و جامی شود
از سر حقد و جمل و ز سر کین
کین فلان ملیح آن فلان کافر
از برون موسی از درون دارند
همچو شمع ست پیش نابینا
همه چون غول و بر بیابانند
انچه او گفته ندان بهتر کرده
ور گذشته بسد کرج ز نابین

۱۰
 این قول
 بواسطه بیان آن است که
 فتنه خانات طوقی باشد
 و فتنه که پیشتر
 بنشیند و منتهی بجلد
 شود و فتنه که
 در زمین و درین هم باشد
 و در دست این مردم
 اول گله که سفندان
 و جهات مردم رعیت
 اول زن که پیشتر
 باشد

عبداللہ را با حق یار رسول
مبعود یار گزیده و همه کار
بر سید حقوق صحبت و شت
آتش زانی که جبریل امین
که بود است ترا ناچار
نیک و بد واروند بر آتش
چون شنید این حدیث عبداللہ
رفت و در خانه و برون نام
زن در گفت خیز و بیرون
غیب باشد سخنان اندر مرد
مرد گفتا چو این شنیدم من

رسنده دگر زنده بر دوزخ
ایمان و مومنان رود گزند
آتش مرده و آفرین گردد
هم هست ز دیر دوزخ بر
ببرود و گدازد تری و قطعی
کاری جای کرده شده بر
یعنی وعده است که البته
واقع خواهد بود و در آن
شماره ۲۸
خلاص است
که در دست می نویسد
باب بیست و نهم از حضرت
صالح علیه السلام که در آن
روایت کرده که در روزی
میتج سحری فاجعه می افتاد
الایه دوزخ و آتش با تری
پیش نشان

[illegible]

جنت آن کرد با پدرم لابد که ضعیف است مرد را در سبب مگر از شرع چاره سازم آمد آیت و گر که یافت فرج الذین اتقوا و درست نجات گفت بنی تقوی اگر گرانباریم راه تقوی رویم و نندیشیم آنکه بنی تقوی است و دره کین	که گفتم عاجزی چو کوه حسد هست ترس و نیست از سبب که در آتش چو روی نگدازم آنکه محلیت است ثم پنج زنده و دشمن گر چاره موت راه تقوی گدازد آریم که زیار ان بنتر کیشیم آدمی نیست هست و یقین
فی سوال موسی فقال لاریب شی خلقک افضل من الاشیاء در مناجات با خدا موسی از هر آنچه از فردی از هر کون گفت که خلقها ایاموس سر طاعتی یقین تقوی است و اعیانی که زاده زمین اند از خودی خویش زیچنان برتر	گفت یا کردگار یا موسی چو نیست بهتر از خلقها در کون نمیت بهتر بعالم از تقوی متقی شاه جنت الماوست بیشتر در هوای خویشین اند و زبیدی از جمل ملکوت برتر

[illegible][illegible]

این اشارت است به بندگان
 این الذی فی کل شیء
 احوال الی کل شیء
 انشا یا کون
 فی بطنها یخون
 که در سینه نه آفرین
 در بطن او کینه است
 این اشارت است به بندگان
 این الذی فی کل شیء
 احوال الی کل شیء
 انشا یا کون
 فی بطنها یخون
 که در سینه نه آفرین
 در بطن او کینه است

پرنده بر دیده بسته کین فتمست
 همه چون از کتاب فتمست
 روی شان چون پای لعل و سحر
 چون پای از لباس تو بر تو
 همه بر شوه خورند و فاعده
 از پیشان و بیوگان وینار
 سازبان در جلد جری کرد
 این که در کونان جی پربال
 است بالا چون نقطه جابه همه
 گشته ماهر ولی بجای دون
 هوش شان در سراسر بی نریا
 کرده از بهر جابه و مال و دود
 از بی کسب پذیره و ضره
 شاگرد فعل شان شد خفاک
 از پی شرط شرع برگشته

کینه در سینه گشته کین فتمست
 چتر اسبوی خویش فتمست
 چون نکو بگری بود همه پست
 لیک چون سیر گنبد و بد خو
 زیر بارند و خوار همچون
 کرده دانه بطون شان پربا
 عقل را عاشق کرمی کرد
 چون که در و مال و دود
 نیک میدان چو قطب جابه همه
 مستحق ساط و جلد دون
 باز چون گوش گریه مادر زاد
 سر ز شردل نول جسد زنده
 صدق الله گوئی و بو مره
 پیش هاروت نشسته بخاک
 تشنه خون یکدگر گشته

در صریح اول واقع شده ۱۱

این اشارت است به بندگان
 این الذی فی کل شیء
 احوال الی کل شیء
 انشا یا کون
 فی بطنها یخون
 که در سینه نه آفرین
 در بطن او کینه است

<p>قصید کرده بخون سادو دلان از پی صید عامی و خامی همه اندر بدی بهی دیده گر چه با یکدگر نه اصحاب اند همچو سیاب بر کفت مغلوج بکرم کابل و در قم مانل پیش مردانین چلاو بنند چون خرصین خسو و دودورین هر که در خود ز داز فضولی پاک همه از جابه و مال قش و آس همه بی مغزو دشمن عجب همه ز شتان آینه دشمن</p>	<p>شده آری آری آمد ز شتاب</p>	<p>ایچنین ناکسان مستحلان ساخته شرع و صدد اولیا همه از باد فربهی دیده سنگها بر مثال سیاب اند از پی مال خلق و حرص فروج جمل شان پیش عقل شان مانل که هیال یتیم و بیوه زیند بکراتی بیکدگر پوسند دست او دست شرع باز خدا همه یوسف فروش نایبیک همه بیار و عیب جوی هنر همه خفاش چشمه روشن</p>
<p>یافت آئینه ز نیکی و در راه بینی پنج دید و رفتی ز شتاب</p>		<p>و اندر و کرد نقش خویش گناه چشمه ان نقش و رخی ز شتاب</p>

به پنج ابدل
 مفتوح و خفاش
 حسن و جمال
 بین است که
 از زلفش نیز
 خوانند ۱۱۱

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

حاشیه صفحه ۳۳
 حاشیه صفحه ۳۴
 حاشیه صفحه ۳۵
 حاشیه صفحه ۳۶
 حاشیه صفحه ۳۷
 حاشیه صفحه ۳۸
 حاشیه صفحه ۳۹
 حاشیه صفحه ۴۰
 حاشیه صفحه ۴۱
 حاشیه صفحه ۴۲
 حاشیه صفحه ۴۳
 حاشیه صفحه ۴۴
 حاشیه صفحه ۴۵
 حاشیه صفحه ۴۶
 حاشیه صفحه ۴۷
 حاشیه صفحه ۴۸
 حاشیه صفحه ۴۹
 حاشیه صفحه ۵۰
 حاشیه صفحه ۵۱
 حاشیه صفحه ۵۲
 حاشیه صفحه ۵۳
 حاشیه صفحه ۵۴
 حاشیه صفحه ۵۵
 حاشیه صفحه ۵۶
 حاشیه صفحه ۵۷
 حاشیه صفحه ۵۸
 حاشیه صفحه ۵۹
 حاشیه صفحه ۶۰
 حاشیه صفحه ۶۱
 حاشیه صفحه ۶۲
 حاشیه صفحه ۶۳
 حاشیه صفحه ۶۴
 حاشیه صفحه ۶۵
 حاشیه صفحه ۶۶
 حاشیه صفحه ۶۷
 حاشیه صفحه ۶۸
 حاشیه صفحه ۶۹
 حاشیه صفحه ۷۰
 حاشیه صفحه ۷۱
 حاشیه صفحه ۷۲
 حاشیه صفحه ۷۳
 حاشیه صفحه ۷۴
 حاشیه صفحه ۷۵
 حاشیه صفحه ۷۶
 حاشیه صفحه ۷۷
 حاشیه صفحه ۷۸
 حاشیه صفحه ۷۹
 حاشیه صفحه ۸۰
 حاشیه صفحه ۸۱
 حاشیه صفحه ۸۲
 حاشیه صفحه ۸۳
 حاشیه صفحه ۸۴
 حاشیه صفحه ۸۵
 حاشیه صفحه ۸۶
 حاشیه صفحه ۸۷
 حاشیه صفحه ۸۸
 حاشیه صفحه ۸۹
 حاشیه صفحه ۹۰
 حاشیه صفحه ۹۱
 حاشیه صفحه ۹۲
 حاشیه صفحه ۹۳
 حاشیه صفحه ۹۴
 حاشیه صفحه ۹۵
 حاشیه صفحه ۹۶
 حاشیه صفحه ۹۷
 حاشیه صفحه ۹۸
 حاشیه صفحه ۹۹
 حاشیه صفحه ۱۰۰

<p> یکی بام گوش چون داری یکی خانه خود داری تاب تافت کوه است بگرانش بر دل خلق کاف کبر و کبریا خصم خود را تو چون جدیت بان شکله کابل بر جواب و هر خود ندارد هیچ تدبیر کی ستانند حکیم من زانه چون نباشد برآه چپاچ خصمی از غول خشم چون وارو گرترا نیست جابلی در راه هست بر لوح اوست مدت تا فرو آید از در مشربان عالم مظلوم از تر و شش نور رفت و فضل رسول شد گفته </p>	<p> بد و خانه فروش چون اری وز وجود تو خانه گشته غراب هر که احمق بود چنان باشد نبود هیچ کمر از کبر قاف مرد مصروفی را طبیب بدان ز سر می دان که با در زاب هر زره آب طاقت تیر س وار و صرع را زو روان عاقل از چشم بدتر سبب آنکه از خصمی از درون ارتو گام در نه حدیث کن کوتاه با تو عقل و جان آفت حدیث عقل نفس و نفس برسان یافت رخشده شد طعوت جو هر عقل فعال کن نعت </p>
--	--

حاشیه صفحه ۳۳
 حاشیه صفحه ۳۴
 حاشیه صفحه ۳۵
 حاشیه صفحه ۳۶
 حاشیه صفحه ۳۷
 حاشیه صفحه ۳۸
 حاشیه صفحه ۳۹
 حاشیه صفحه ۴۰
 حاشیه صفحه ۴۱
 حاشیه صفحه ۴۲
 حاشیه صفحه ۴۳
 حاشیه صفحه ۴۴
 حاشیه صفحه ۴۵
 حاشیه صفحه ۴۶
 حاشیه صفحه ۴۷
 حاشیه صفحه ۴۸
 حاشیه صفحه ۴۹
 حاشیه صفحه ۵۰
 حاشیه صفحه ۵۱
 حاشیه صفحه ۵۲
 حاشیه صفحه ۵۳
 حاشیه صفحه ۵۴
 حاشیه صفحه ۵۵
 حاشیه صفحه ۵۶
 حاشیه صفحه ۵۷
 حاشیه صفحه ۵۸
 حاشیه صفحه ۵۹
 حاشیه صفحه ۶۰
 حاشیه صفحه ۶۱
 حاشیه صفحه ۶۲
 حاشیه صفحه ۶۳
 حاشیه صفحه ۶۴
 حاشیه صفحه ۶۵
 حاشیه صفحه ۶۶
 حاشیه صفحه ۶۷
 حاشیه صفحه ۶۸
 حاشیه صفحه ۶۹
 حاشیه صفحه ۷۰
 حاشیه صفحه ۷۱
 حاشیه صفحه ۷۲
 حاشیه صفحه ۷۳
 حاشیه صفحه ۷۴
 حاشیه صفحه ۷۵
 حاشیه صفحه ۷۶
 حاشیه صفحه ۷۷
 حاشیه صفحه ۷۸
 حاشیه صفحه ۷۹
 حاشیه صفحه ۸۰
 حاشیه صفحه ۸۱
 حاشیه صفحه ۸۲
 حاشیه صفحه ۸۳
 حاشیه صفحه ۸۴
 حاشیه صفحه ۸۵
 حاشیه صفحه ۸۶
 حاشیه صفحه ۸۷
 حاشیه صفحه ۸۸
 حاشیه صفحه ۸۹
 حاشیه صفحه ۹۰
 حاشیه صفحه ۹۱
 حاشیه صفحه ۹۲
 حاشیه صفحه ۹۳
 حاشیه صفحه ۹۴
 حاشیه صفحه ۹۵
 حاشیه صفحه ۹۶
 حاشیه صفحه ۹۷
 حاشیه صفحه ۹۸
 حاشیه صفحه ۹۹
 حاشیه صفحه ۱۰۰

حاشیه صفحه ۳۳
 حاشیه صفحه ۳۴
 حاشیه صفحه ۳۵
 حاشیه صفحه ۳۶
 حاشیه صفحه ۳۷
 حاشیه صفحه ۳۸
 حاشیه صفحه ۳۹
 حاشیه صفحه ۴۰
 حاشیه صفحه ۴۱
 حاشیه صفحه ۴۲
 حاشیه صفحه ۴۳
 حاشیه صفحه ۴۴
 حاشیه صفحه ۴۵
 حاشیه صفحه ۴۶
 حاشیه صفحه ۴۷
 حاشیه صفحه ۴۸
 حاشیه صفحه ۴۹
 حاشیه صفحه ۵۰
 حاشیه صفحه ۵۱
 حاشیه صفحه ۵۲
 حاشیه صفحه ۵۳
 حاشیه صفحه ۵۴
 حاشیه صفحه ۵۵
 حاشیه صفحه ۵۶
 حاشیه صفحه ۵۷
 حاشیه صفحه ۵۸
 حاشیه صفحه ۵۹
 حاشیه صفحه ۶۰
 حاشیه صفحه ۶۱
 حاشیه صفحه ۶۲
 حاشیه صفحه ۶۳
 حاشیه صفحه ۶۴
 حاشیه صفحه ۶۵
 حاشیه صفحه ۶۶
 حاشیه صفحه ۶۷
 حاشیه صفحه ۶۸
 حاشیه صفحه ۶۹
 حاشیه صفحه ۷۰
 حاشیه صفحه ۷۱
 حاشیه صفحه ۷۲
 حاشیه صفحه ۷۳
 حاشیه صفحه ۷۴
 حاشیه صفحه ۷۵
 حاشیه صفحه ۷۶
 حاشیه صفحه ۷۷
 حاشیه صفحه ۷۸
 حاشیه صفحه ۷۹
 حاشیه صفحه ۸۰
 حاشیه صفحه ۸۱
 حاشیه صفحه ۸۲
 حاشیه صفحه ۸۳
 حاشیه صفحه ۸۴
 حاشیه صفحه ۸۵
 حاشیه صفحه ۸۶
 حاشیه صفحه ۸۷
 حاشیه صفحه ۸۸
 حاشیه صفحه ۸۹
 حاشیه صفحه ۹۰
 حاشیه صفحه ۹۱
 حاشیه صفحه ۹۲
 حاشیه صفحه ۹۳
 حاشیه صفحه ۹۴
 حاشیه صفحه ۹۵
 حاشیه صفحه ۹۶
 حاشیه صفحه ۹۷
 حاشیه صفحه ۹۸
 حاشیه صفحه ۹۹
 حاشیه صفحه ۱۰۰

[illegible]

این هر سه ظاهر است و در صورت اول
عقل ذاتی از حق واجب ان ثابت است
از عقل بی اول باشد که میسر است از عقل
و اعتبار حقیقت است شامی معانی و اگر مقصود
پس ثابت شد که آن هر سه باطل است
که نقل نقض شود کرده و اعلی است

عقلت فمهم ووجوه وپوش آمد
غیب ابر کدولت وپوش آمد
شبه بی هیچ غیب یب و
که برهنه برهنه پوش آمد
گماه پوشنده که صبح ناری
عقل و معقول و مقل این یک

[illegible][illegible][illegible]

[illegible]

[illegible]

عقلست و خاکیان طغیاند
 تشنه در آب گاه و آه نخل
 عقل هم آدم است و هم مامور
 در دروازه جهان از نال
 زانکه در مرتبت ز عقل کم اند
 ورنه بیچاره است و گمراه است
 مردوبان پایه سوی بام حواس
 نقش امرست و نقشند خدا
 ورنه کی دیدی این شیرین هرگز
 آن در عقلست آن بحقیقت است
 ایت ریش رسو تو عقل نیست
 عقل خوانده حواس و شن و
 گشت پروانه را چراغ از نور
 لا جرم عقل حجت او آفت
 رخ واپست چو شد کم شمع گیر

منه عقل است اختران نفلند
وای عقل آمد از برای سخن
عقل هم قادر است هم مقدر
برتر از صورت مکان و محل
عقل شاه است و یکدین شهنشاه
همه تشریف عقل و آفتاب
عقل کل ایسان نام شناس
عقل شمس است و نفس نقش سما
عقل اودا که دو کار این عزیز
عقل کان بهنامی حیله
سومی تو عقل صلح با کین است
از برای سلاح و دشمن را
منکر آن روشنی که هم بغور
عقل اهر که بادی است سخت
آنچه عقلت نمود آن ره گیر

[illegible]

سہارا نہ ہو تو کھڑے ہو کر
 قیامت اڑھٹاں سے
 ہم پہنچی اُڑھٹاں سے
 کھینچیں گے کھجور
 افکار شکر گزشتہ
 شکر گزشتہ

[illegible]

آشنا نیست هر که بیگانه است
گنگ باید مرید پیر نیاید
چون بنگاه می گشت عقل مرید
هر که در عقل پیر سلمان نشسته
لاجرم چون در عقل یافت مال
هر که ارای و روی سلما نیست
نیست از عقل و سرای غرور
وز خرد نیست در میان سر
خرد از بجه بر امن ام آمد
عقل فرمان پادشاهی است
در آجیزه مروناهی خمر است
وین سلاطین که ترره ویرانند
عقل که نه بر مال و جاه و ده
عقل طراز و جیسا که نبود
عقل از اشعار عار و اوعار

ایزید بن عیسیٰ بن اقصیٰ بن کاسر بن ابراهیم

معتر غالب شدن ایقمار بر کسی در صحنه

هر که عقل نیست دیوانه است
 نه شود عقلا از او سخن پرور
 مرده جز در شبانه و یوم میر
 و آنکه دیو و لشکر سلطان شد
 سه بیایان بزرگ بیصد سال
 آفرینشش مسلمان نیست
 نبش از تابشش دم و انگور
 می و شطرنج و زرد و بر بط و نا
 تنزی خمر و زمر و شکر آمد
 تنزی لاهی و ملاهی راست
 آنکه بشناید او لوا لام او
 نه سلاطین که آن شیاطین اند
 و آنکه عطار نیست تا که است
 عقل دور روی و کینه و نیر
 عقل را با دماغ مهر نه چو کا

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

بیان طبع و نفس
و تلبیس شوک و طعنه

لا اوست و
خبر دوست و
نامت و
یا عالم هسته
و لاس و
کیات از آماره
که صفت

[illegible]

[illegible]

این همه زرنماخی کد که اند
عقل خن کار با که اند کتب
کریم کردار گنج خویش تنند
گرچه از برق خدعه طبع پس
از گل ذوب نشسته رویانند
آنکه زایشان حکیم تر و کار
در سخا کند و در صفت تیزند
آنچه زین وی عقل مرد و زین
فهن قلاب کاهن و ساهن
این همه فطنت و دها و سیل
خود بدست تمامه بکاری
و چشم تیر خویش کیوان
و یوزین عقل گشت با شر و شو
بگذر از عقل خدعه طبع پس
خزوی را که آن لیل بست

همه عطار شکل تا که ه اند
عقل کی قصد واضح وانه کند
زانکه در بند جمل خویش میزند
وز پی شادی دل ابلیس
تیره رایان خیره رویان
در نهان گردش پیدایار
همچو بهمان بهمن آید زند
این نه عقل استراق اهرت
رای دوز و مشعبد و شاعر
از عطای عطار دست جمل
چو دهن پر دمی و طاری
گوشه کشت کنند همچو گمان
تا بخراق لعنتی شد که
که غز از بل زین شد ابلیس
لعنتش کن که بخور و دوست

نشی و نیکو دین و خوشی از بد نامی آزادی بخیر و بهر میانه ازین

۴۱ اشارت است به این که در این کتاب

وہی ہے جو یہ کہتا ہے کہ میں نے اپنے رب سے سوال کیا ہے کہ میں تم کو اپنا دوست بناؤں اور تم میرا دوست بنو گے۔

خارجی و داخلی امور

بیخیز و بیدار است فضل و همت
 ما را چون اجل فراز آید
 و بدین و گهر سوال و جواب
 و پیل و در جان خوشی تن و کار
 و زنده و اریح با و راز قرآن
 عقل را چون بیاختی بنواز
 عقل کردت بخیر و رحمت

زانکہ باشد ہلاک مورا ز پر
 بسیرہ و را جو از آید
 ہر کسے را بقدر عقل ثواب
 گر خرد را در دفع زن داری
 دلیل و المرسلات بر خود خوا
 از دول خویش حاجی اورسان
 مسخ گشت آنکہ مسح عقل گشت

مَنْ بَرَّ الْوَالِدَيْنِ

پدر و مادر جهان لطیف
 زین جنت نظر و طاق مباح
 بندگی کن همیشه ایشان را
 اگرشان بعد از مرگ بستند
 پدر و مادر تو که نماز دارند
 مایه نجش سپهر و ارکانش
 سبب جنت این ج و جنت است
 این دو دوزخ و آرزو رسیدنجا

نفس گویا شناس عقل نیست
و اندرین هر دو اصل عاقبت
دروازت در پریشان را
این دو گره هر زمانی آن
حکما نفس مع عقل دارند
پیشکاران عالم جانند
علت و هست این دو موجودات
و این دو از علم رفته بر افلاک

[illegible][illegible]

فقر کی ابتدا کہ فقر کا یہ دو معنی ہیں۔ پہلے فقر بمعنی غنا کی کمی اور دوسرے فقر بمعنی غنا کی عدم موجودگی۔

در خدمت منسوب می شود و در آن
 به اذن ان کتب ببنده ابله چشم
 در خدمت منسوب می شود و در آن
 به اذن ان کتب ببنده ابله چشم

و در بادوی از صحبت حبلا	همه کار تو باد و بختلا
فی الزموة و استخ	
<p>باز گروی ملکس در دره جو د مال خویشی خروست عقل ندیم بکس بنا مروی لیکن اندر معالمت بسته مرد بهتد که زنده و خنجر از شریانیون فتنه شرک آرزو بر اس مال ابله وان سنگو نسا که ده آرزو سنگ میدان بگرد و گرد بهتر آئی چو بدنداری دل ستد و داد و خیر و نکند بود و آتش است سویش و چشم را خیره خیره گی آرد</p>	<p>معین و ادوی خم درم بجه گفتی این خوی نرمین بجه مال بدیم بی جو اندروی در سخاوت چنانکه خواهی ده ستد و داد را مباحش بون مرو باشی بگناه بیع و شرک عقل دست زبان کوته وان ای خرد کرده سر فراز ترا مرد گرد و دیر خرد گرد به کجای خ نهادی ای عاقل هر که تدبیر را می بد نکند بیخورد و از خط و نیاست سود که از و تیره تیره گی آرد</p>

لطفه
معین و ادوی خم
بجه
بجه
در داد و ستد
کردن بدین بود

(Handwritten notes in Urdu script at the bottom of the page.)

[illegible]

رنگ پنداشت از تخته آفر
 زانکه اندر سوا و شارع شرع
 مایه دا و از پی درنگ ترا
 جان چو در عالم درنگ آمد
 از بی جستن سلامت جان
 و اندک نگرش اهل عین و ذوق است
 دست پاید بید و غل قضا
 پس تو با پای و دست بسته
 آشنا را اگر نمیدانی
 و رندانی تو آشنا بشو
 در سیاحت اگر چه استادی
 نه چو کشتی شکست در دریا

رویش و پیش مایه نیار
 اصل حین را برای نکته فرع
 سه قوی چار گونه رنگ ترا
 خود ازین رنگهاش رنگ آمد
 اسپ تن را درین محیط و ان
 که سلامت بسا جل در است
 هست بسته درین قبیح فضا
 روی دریا مجو به پشت کمر
 خبر بد ریا درون چه میرانی
 خیره بیهوده بر دست راه مرو
 پیش من درین قبل بر تهاوی
 شد سیاحت و بال می رغان

رنگ پنداشت از تخته آفر
 زانکه اندر سوا و شارع شرع
 مایه دا و از پی درنگ ترا
 جان چو در عالم درنگ آمد
 از بی جستن سلامت جان
 و اندک نگرش اهل عین و ذوق است
 دست پاید بید و غل قضا
 پس تو با پای و دست بسته
 آشنا را اگر نمیدانی
 و رندانی تو آشنا بشو
 در سیاحت اگر چه استادی
 نه چو کشتی شکست در دریا

قولی از نادر
 سه قوی و چهار دست و پا
 با شمع و شمع و شمع و شمع
 و شمع و شمع و شمع و شمع
 و شمع و شمع و شمع و شمع
 و شمع و شمع و شمع و شمع
 و شمع و شمع و شمع و شمع
 و شمع و شمع و شمع و شمع

رنگ پنداشت از تخته آفر
 زانکه اندر سوا و شارع شرع
 مایه دا و از پی درنگ ترا
 جان چو در عالم درنگ آمد
 از بی جستن سلامت جان
 و اندک نگرش اهل عین و ذوق است
 دست پاید بید و غل قضا
 پس تو با پای و دست بسته
 آشنا را اگر نمیدانی
 و رندانی تو آشنا بشو
 در سیاحت اگر چه استادی
 نه چو کشتی شکست در دریا

رنگ پنداشت از تخته آفر
 زانکه اندر سوا و شارع شرع
 مایه دا و از پی درنگ ترا
 جان چو در عالم درنگ آمد
 از بی جستن سلامت جان
 و اندک نگرش اهل عین و ذوق است
 دست پاید بید و غل قضا
 پس تو با پای و دست بسته
 آشنا را اگر نمیدانی
 و رندانی تو آشنا بشو
 در سیاحت اگر چه استادی
 نه چو کشتی شکست در دریا

۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲

<p>خداست او گشته مشت برادر نفس مایه و پایدارج اسم این همه عقل بر اسم گشت</p>	<p>جنبش او اثر پذیر از نفس علت و آلات مراتب جسم آسان عقل و روح سلم گشت</p>
<p>۵۲ سبب است و رسولی او او نهاد دست هم با دستم کمان وجود و یک بی زبان باشد از برای شناسای اندر کرد متساوی نهاد چون گوشت هست منزه جهان و اندر حد</p>	<p>۵۳ علت صورت و هیولی او صورت اندر هیولی عالم از شیولی عقل و جان باشد عالم جسم کوچی آمد کرد متفاوت و نسبی از سوسه متنهای جهت بود مست</p>

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶

فعل و طبیعت منفصل ۱۷
 نفس پذیرست و نفس
 نفس ناقص و طبیعت
 ولایت صورت را بدان که
 میسر نماید بعد از عقل در
 اول که در تیره عقل و

بعد از آن در ولایت تصویر ز اول جان و آخر مر جان در سر می صفت پذیرنا عقل در بند امر نشسته صورت از بهر مایه اندر بند و در درون خلک چهار گهر سه موالید ازین چهار ارکان چون بناتی غذای حیوان شد نطق انسان چو شد غذای و در در عالم یقین و گمان نطق زیبا ز غامشی بهت در سخن و در بابت سفتن گنگ اندر حدیث کم آواز که و خلقت نصیحت محکم	مرتبه نفس از ان و نقش پذیر فی عمل منفعیل و زین و میان از پی رفت قصور و بنا نفس در شوق عقل بسته نه خلک ابدیت هفت گند همه در بند و خصم یکدیگر چون نبات و معاد و حیوان حیوانان هم غذای انسان شد تا بدین روی باز شد بخلک خردمان بود و حکیم همان و در نه از جان و غامشی بهت و در گنگی به از سخن گفتن نه زیبا گوی بهیده ساز که نگو گوی باشن یا بگو
فی الکتاب الجیمانی	

میسر نماید از اول مرتبه
 در اول که در تیره عقل و
 نفس غلبی باشد و آخر
 که از تیره غایت به هم جان
 و جادای دین گمان هر چه
 هست فاعل منفعیل است
 و در در سرای لایق
 از پی رفت و تصور و بین
 در سر می صفت پذیرنا
 عقل در بند امر نشسته
 صورت از بهر مایه اندر بند
 و در درون خلک چهار گهر
 سه موالید ازین چهار ارکان
 چون بناتی غذای حیوان شد
 نطق انسان چو شد غذای
 و در در عالم یقین و گمان
 نطق زیبا ز غامشی بهت
 در سخن و در بابت سفتن
 گنگ اندر حدیث کم آواز
 که و خلقت نصیحت محکم

در سر می صفت پذیرنا
 عقل در بند امر نشسته
 صورت از بهر مایه اندر بند
 و در درون خلک چهار گهر
 سه موالید ازین چهار ارکان
 چون بناتی غذای حیوان شد
 نطق انسان چو شد غذای
 و در در عالم یقین و گمان
 نطق زیبا ز غامشی بهت
 در سخن و در بابت سفتن
 گنگ اندر حدیث کم آواز
 که و خلقت نصیحت محکم

چیست عیضا چو شمشیر
 خیمه خفته است آرزو عالم
 عالم را هیچ شرط بگذارد
 شمشیر که هیچ کجاست سکا لید
 نفس سلطان اگر بود عاقل
 تیر جان و دست نطق زبان
 تیر جان چون عروسی دوزخ
 گریبان در نیک گفتن محضر
 در همه طالبان کام شکند
 گزند در اعقل دل باشد
 عقل من دل اگر مطیع شوند

عقل و خرد و قوت سلطان
این یکی ظالم آن دیگر جابر
خرد او را بشنید بسیار
وین مکر کل بر او بود ز خرد
باتن و عقل جان شود بیدل
مر زبان نیست سود و زیان
پشت باید ز قوت سلطان
خوشش بود با شاه و خرم
ملک ملک ناتمام شوند
همه هم خوار و همه خجل باشند
دجند بیض فنا رنج شوند

فی ضحی القوی الشاہ

نفس کو متراچو جاندار است
گرچه آن پنج ستمه بیکارند
آن گندم به هم و این گندم

بی تو در جسم تو پی کار است
سه وکیل از درونت بیدارند
آن بر دامن تو این نعمت

[illegible]

در بیت شادمانی که
 بانی و مولی و صاحب
 کنی از انون بر سر
 منظر ابریت و درون
 تن منور بر این
 توانی بود در بیت شادمانی
 حافظ و نور بر این
 باطن عاقل است که
 در بیت اول اشاره
 و ذکر آن نماید

این نماید ره این کند تدبیر آن نبینی که چون بخوابی از برای فراغت خوابت اندرین خاکدانی آتش و باد تا نشاء بر سر بر سر خرد تو بر آسوده و سرور و کمال	این شود و حافظ آن کنشیر خارج از رحمت عذاب شوی و ز برای صلاح اسباب ز ابروی تو پیر خاک نشاء بنشاند ز بهر آفت خود تو بختی در وشت او بیدار
---	---

فی الجمع بین العقل و الشریع

عقل چشم تدبیری نورست نور بی چشم گشای بی رودان این که در دست شهوت و خشمند این تواضع نمای تبلیس این ز دست امیر چیز و هر نیست ز شرع عقل جان و نام چون ترا از مزد هوا بدست چون خرد سنجی هر دلی پوید	این از انان ازین بن ورت چشم بی نور جسم بی سردان چشم بی نور و نور به چشمند وان تکبر فرای چون تبلیس وان ز کون رئیس شیر و هر خلق را در و خط چشم و چراغ خندت آید ز هر چه جز کجاست و ز دل هر کس سخن گوید
--	--

در بیت شادمانی که
 بانی و مولی و صاحب
 کنی از انون بر سر
 منظر ابریت و درون
 تن منور بر این
 توانی بود در بیت شادمانی
 حافظ و نور بر این
 باطن عاقل است که
 در بیت اول اشاره
 و ذکر آن نماید
 این نماید ره این کند تدبیر
 آن نبینی که چون بخوابی
 از برای فراغت خوابت
 اندرین خاکدانی آتش و باد
 تا نشاء بر سر بر سر خرد
 تو بر آسوده و سرور و کمال
 این شود و حافظ آن کنشیر
 خارج از رحمت عذاب شوی
 و ز برای صلاح اسباب
 ز ابروی تو پیر خاک نشاء
 بنشاند ز بهر آفت خود
 تو بختی در وشت او بیدار
 فی الجمع بین العقل و الشریع
 عقل چشم تدبیری نورست
 نور بی چشم گشای بی رودان
 این که در دست شهوت و خشمند
 این تواضع نمای تبلیس
 این ز دست امیر چیز و هر
 نیست ز شرع عقل جان و نام
 چون ترا از مزد هوا بدست
 چون خرد سنجی هر دلی پوید
 این از انان ازین بن ورت
 چشم بی نور جسم بی سردان
 چشم بی نور و نور به چشمند
 وان تکبر فرای چون تبلیس
 وان ز کون رئیس شیر و هر
 خلق را در و خط چشم و چراغ
 خندت آید ز هر چه جز کجاست
 و ز دل هر کس سخن گوید

این نماید ره این کند تدبیر
 آن نبینی که چون بخوابی
 از برای فراغت خوابت
 اندرین خاکدانی آتش و باد
 تا نشاء بر سر بر سر خرد
 تو بر آسوده و سرور و کمال
 این شود و حافظ آن کنشیر
 خارج از رحمت عذاب شوی
 و ز برای صلاح اسباب
 ز ابروی تو پیر خاک نشاء
 بنشاند ز بهر آفت خود
 تو بختی در وشت او بیدار

[illegible]

از پی مصلحت و دین بنیاد
 قهرمان این یزدانی است
 عقل جزو او و جز که من نکند
 عقل چون پر کشد از غایب
 را یکی که خرد و غمتان واد
 چه سره را که روز بد نبود
 از خرد بد که نگیرد و فسر
 دره ای خواجه و زنی که بد
 با خرد و بخش و ز بهوا بگیرد
 گون بی تجربت و فساد بود
 خرد از اهل عاطفت بشد
 خرد از اهل پیر و احسانست
 حرف بدیر زبان خون بشد
 ملک عقل از عقود و کانی بد
 عقل که اسج و مخ نتوانست

کما و لشکر آتش است آخرباد
به زمان نگیان انسانی است
که او که الامر خودستم ننگد
در کشن چون تندر و سر خوش
اسپانجام زیربان دارد
هیچ مشاطه چون خرد نبود
کفی شود سنگ بدگر گوهر
با حسن و راز گوینا بول خود
که بهو علتیت زهر آمیز
شجربت عقل مستفاد بود
عظم عرش برین صفت باشد
ز آنکه خود خلقش برین ساست
هر که بادین بودند و دل باشد
پادشاهی نرپاسیانی به
جز بدو در مدح نتوان گفت

[illegible]

و از علم که برین عالم است
 کنیز باغی که در دستان است
 و از علم که برین عالم است
 کنیز باغی که در دستان است
 و از علم که برین عالم است
 کنیز باغی که در دستان است

تا بدانی جبال مانی را هر دو عالم چنانکه هست بدید در دل آویز خاک بر سر گل من بهی را بملک عقل سیان	شور با کین جهان خانی را هم کسی کو بملک عقل رسید از برای حصول نعمت دل ای خداوند خالق سبحان
آلیا با لایح فی فضیله اعلم و الذین او تو العلم در حیات علم را در جهان طاعت مام نه سوا نفس و مال و جاه بود پس اگر علم جوئی از پی کار بر خور از علم خود آمده جاگست علم با علم آبرو می بود شک خبی با بر و دل بگیر اند مزد آجل بعد اجل آرد زود در زبحر بزرگ حسرت بود دست او زبان اسی کو تا است مرد را جمل در کش کجیم	سخن عقل چون بتام آید علم سوسه در آ که برود انچه دانگ تبه بکار در آرد علم باید نخست پس علمت علم بے علم خاک کوی بود جان بی علم کن میسر اند حاصل از علم جهل جوید سود مرد بی علم لیفت درد بود هر که را علم نیست گمراست مرد را علم ره و پوچیم

و از علم که برین عالم است
 کنیز باغی که در دستان است
 و از علم که برین عالم است
 کنیز باغی که در دستان است
 و از علم که برین عالم است
 کنیز باغی که در دستان است
 و از علم که برین عالم است
 کنیز باغی که در دستان است

و از علم که برین عالم است
 کنیز باغی که در دستان است
 و از علم که برین عالم است
 کنیز باغی که در دستان است
 و از علم که برین عالم است
 کنیز باغی که در دستان است

علم باشد دلیل غایت ناز
روزگار نند اهل علم و هنر
صبر مردان جو جفت شد علم
علم از حس نیک بی گردد

نخک آندا که علم شد مساز
سینه شان حسن و انکته شان
چون بدانت خلق باشد و علم
سنگ بی سنگ لعل کی گردد

رقی و خلق آشی بغیر موصوفه

آن شنیدی که ایلم برستا
که بگو سرگذشته ای بهمان
کسی از چیز سرگذشت بخت
که شل سوی همه بخت و آ
هر چه باقی صفایان و ده رو
حجبت این دست و کردون
که ده همچو کور بن گردون
مخ آن عشو کالدرین بنیاد
مشک پیرادی از سر و اع تن
در جهان خراب بی مسنیاد

سرگذشتی از چیزی اندر خوات
گفت روز و روزه خزن بدان
چیز را کون گذشت باشد پست
و آنچه زو به درون جان بنگار
و آنچه بینی که رگد رکن ازو
خواندن علم و کار ناکردن
از چه از عشو و قفا خودون
عشو تن پر کند و کیس از باد
رسمیانی شعوی بیک سوزن
کس گرفتار باد عشو مباد

بن سنگ سنگی بنیاد
روزگار نند اهل علم و هنر
صبر مردان جو جفت شد علم
علم از حس نیک بی گردد
سرگذشتی از چیزی اندر خوات
گفت روز و روزه خزن بدان
چیز را کون گذشت باشد پست
و آنچه زو به درون جان بنگار
و آنچه بینی که رگد رکن ازو
خواندن علم و کار ناکردن
از چه از عشو و قفا خودون
عشو تن پر کند و کیس از باد
رسمیانی شعوی بیک سوزن
کس گرفتار باد عشو مباد

یگیت در رفیق بطون
 درون بالاتر از ادراک
 واقع شده و فساد آن
 اعتقاد اعلی بدن و دماغ
 را میباید باشد و بیگیت
 یگیت در رفیق بطون
 درون بالاتر از ادراک
 واقع شده و فساد آن
 اعتقاد اعلی بدن و دماغ
 را میباید باشد و بیگیت

قبله اول از قبله یازدهم شناس
 چند ازین در نقاب محتمالی
 هر که مغرور بانگ غول است
 علت از جانی مالیت ازین است
 پاک شود از اهل مین گردی
 هر مردان را از نطق بنود ساز
 علمدان که خدای دو جهات
 حکما بار جمله بر بستند
 توکل دل درین جهانستی
 علمدان خاصه خدا آمد
 بهر دین بر سفیه رای فری
 باز در پیکان سلامتی نشود
 و در دین برای زرنزند
 آنکه راسته بود در پشت
 چون تو بر سر منی و در هم

تا بدانی تو فریبی ز ابا س
 چشمها در دو لاف کجای
 جایش زیر ارم غیلاست
 آن دو مشوقه این چشم است
 آنچنان بشتن چشمن گردی
 پیل مندر به بود ضعیف آوا
 و آنکه نادان حقیر و جیر است
 جمله فرستند درین دین
 اسی نه همیشه چون چنین هستی
 علم خود را شمع و زکد آرد
 رگ اقیال بهر پای دین
 که ز جیب او دین نشود
 با شلیق از برای سر نزنند
 چون بنا لدر پنجه و انگشت
 فقر اید ز مهرش مرهم

[illegible]

عالم خوان گرت ز دوست گم
از صفات سگی تهنی کمن ریگ
ننگ وار و پسی بطبع و بدل
چون نباشد چو خر سرفکنده
علم دین بام گاشین نبست
از پی دوست را و دشمن را
سوی عالم نه سوی صاحب ظن
حلقه دهر تو توانش شن

و انکہ شد خاص شد بعلم کے
 ورنہ درست تخیل خیر می ماند
 سب عالم زاد و مہربان
 تیز خبر بر در شین خیریت به
 مردمان عقل و حسن الهانت
 علم جان را به و عمل دن را
 دانش جان به از تو دانش تن
 هست شہما بر تو را بہتین

من العالمين

از محل مر و علم باشد و دور
آن ستانده اند پس وانا
و آن گفت در دو ماه بنا کرد
باز شاگردان چشدر بر پا
مزد این کم ز مزد آن زشت
این بکبر و بدید و قهقهه

مثلاً این مهندسین و موزون
بیکه و دم که پنج مده بیست
که در بیست و بیست و بیست
که بیست و بیست و بیست و بیست
که بیست و بیست و بیست و بیست
که بیست و بیست و بیست و بیست
که بیست و بیست و بیست و بیست
که بیست و بیست و بیست و بیست

بهر دو پند کسے کہ جانورست
 هر که شر جان علمش آسوده
 جان عالم بود آسوده بین
 زانکه نادر کان و طراران
 باز عالم چو پندش با گل
 لذت کل پذیرش سر و گند
 از پی مصیحت پر و خفت
 چون تر از تری دل بست
 نیک نادان و جهل نیکوخت
 کار یک ساله را بنها و دوم
 آن کس در زمین این کشت زان
 چه کنی علم و ریاست نه گنج
 علم ز آید خوش باد
 عالمان خود کم اند در عالم
 زعفران خوار تازه روی بون

و انکه نابوده بیند کارن گریست
 بوده دانست ویدنا بوده
 ویده چایست چالی بین
 گل فرستند سویی گاهواران
 سر و گردانش گل اندر دل
 دلش از گل همیشه فرو کند
 کاخ اخي در بر و ت او بندد
 آنکه شیر خفت و دهر ز خست
 بدو دانا و نهنگ نادان
 عسل یک لحظه راهها عالم
 که عمل گریست و علم سوار
 کار باید که کار واد و
 چین و دولت ازین پیشور
 باز عامل میان عالم کم
 و عرفان ساسی یافته گوی

[illegible]

[illegible]

شادی دل شراب خوار خود چند پر سیم چون گرا بخانان مرد را زده ز حال بر نیزه از سنجکوی قاتل پرین حال زاد این راه عجز و فاشویت رهر وان اچو درو را بهست	انده دل شراب ابر خود که عمل چیست چن زان حال باید که قاتل خبریزد از زره گداز ره طلب جوال قوت و قوت مردکم گوشت آنکه را درویت کم ز حرکت
<p style="text-align: center;">فنی شکر الحیثیه</p>	
آن یکی خیره را شتر پیسید که چو ایا چنین بت و قعات هر یکلت من تنگ گاه طلاع و او شتر جواب گفت ای مرد من خود اذ که در کس به نیم در که دست مرد را گردوی هر کرا در و راه بهر نبود مرد را در عشق را بهر است	که مرده را چنین مسخوید که دو کان را به یکینی طاعت که دو کان را چو شوی طواع من شدتم چنین مستایع و دو بهار در سن کنی نگر م من شدتم مستایع و روی مرد را زان جبارن بهر نبود آتش عشق منش حکیر است

گر چه حاجی مناسک میروست
 پیوست عالم نیز بهر آموست
 عالم آنکس آید و که معنی بگر
 که محمد زشت بود و ندیش و ان
 در ره از آبهایی جا که هست
 لاجرم و دید بایت ناچار
 زان همه هیچ جوهری طلب
 گر خود از بهر آکب و ان نبود
 بهتر پاسبانست مایه بگنج
 مناطق عقل و صدق و ایمان
 کار بی علم مایه و بر ندم
 درونی عالم تخم و رشور هست
 دانشی کان فزون از کار بود
 حکم کان زیر دست مزدور
 مرد دین تا بخت و دین است

محل و علم آورده افرودست
 وز دروش بکشاند و دست
 آورده او بیرون زاندر
 و محقق بود چگیش خزان
 پیل نگهبان بودند همراست
 اندرین ره رباطیان بسیار
 توشه جوی از برای خود
 هر چه بنگاهبسان نبود
 تنی پی آنکه گیرد از وی خنج
 مستحق عرسل توانا به
 تخم بے مغربس شمرند به
 علم بے درونگ کور است
 حکیم چه در دیده پیش ر بود
 آن نه علمت کان بدست
 همچو نافه درخت و سیاحت
 نماند مغربس نیست ترک

۱۵- حضرت اولیٰ موزون
 طریقی بی شادی و
 زبانی حال صرف
 و سودم آمده
 بیان است

علم را چون تو خوانی از بازی
 کشد آن علم جانت در امواج
 بازگر علم مرا ترا خواند
 تا بدانجا که چشم او بیند
 علم کن بهر روین واد بود
 علم کن بهر پانچ وراغ بود
 علم کن بهر حشمت آموزی
 زانکه جان آن فرین چو جان نبوی
 نیک خواند و لیک بد کرد
 نزی پی کار داشت علم آید
 و در دین تو و یوبه داند
 تو و ابلیس کم نه ای حسد
 چون تو در دام او بر آویزی
 هر که هست کرد گفتارش
 انگشتی از حسد ای بر نخورد

آفت جاده و سادره سازی
 بدل تراج وین کنت تاراج
 بر براق بقات بنشانند
 تا به بنشاندت نه بنشیند
 آتش و آب و خاک باد بود
 همچو مرد در آتش پراغ بود
 حاصلش رنج و اندر بد روزی
 علم دان همچو علم خوان نبوی
 ره جود لیک کرد و خود کرد
 داشت بهر تکبیر تلخیص
 که دهد عشو و عینت بتاند
 زانکه تو دین فروشی و دین خر
 از حلائی و رسول بگریزی
 تا ابد کس ندید بهایش
 که حدیث و حدیث یکی شمرید

در علم خوانی

علم تو را علم
 چون از نماز
 یعنی ساد
 ساد علم
 علم تو را علم
 اله حدیث

در علم خوانی
 در علم خوانی
 در علم خوانی
 در علم خوانی
 در علم خوانی

که بشارت از انجا پیشد
 در یافت که دزد
 بالای نام که در
 است ازین خود گفت که
 اگر کسی لفظ شوم بیاورد
 مریه بر زبان براند
 بایش ماه که در از نام
 بخاد در یک متاب زبان
 پاد او میشود و ایسی
 همس و دزدانی است
 در این راه است
 از نام بر انداخت
 شکست و گشت
 رفتن شش
 غنای غنای
 از قضاوند خود گفت
 نشود تمام آن گفت
 جام منی است اگر کسی
 نماند و با آن
 از قضاوند خود گفت
 نشود تمام آن گفت
 جام منی است اگر کسی
 نماند و با آن

<p>دو آنکه بود دست مغز را است نزد بان پایه کی بود و تاب هر که از دوسه و گاه گداید علم دوروی بر زبان باشد علم که کار پایست بود همچو در جوی خرد روشن آب بد ۶ بر مزاج او جانست برگ باشد که او جانست همچو نور چراغ دروغن است پیر افلج جوان را حق لیک هستند مدعی بسیار مزد دانش سخلق بگذارو نزد بدانی که می مدانی هیچ نزد بان پایه به نزد علم و عمل و زنی مال جا به هیت پس</p>	<p>هر معنی سخن ندارد و دوست از مقلد مجوی راه صواب هر که از علم صدق محبت بیرون علم مخلص درون جان باشد علم با کار سودمند بود علم حق از درون اهل صواب که بهر جا رسد چه در شمس زمین بطیار کار با بدست علم در مغزت و عمل در دلت که کند به چه نیست یک عاقل نیست یک مرد صادق اندک دانش آنجا که رخ سخلق آرد دانش آن خوبتر که بهر هیچ نیست از بهر آسان ازل گر برای خدا هست ایمک پس</p>
---	---

از قضاوند خود گفت
 نشود تمام آن گفت
 جام منی است اگر کسی
 نماند و با آن
 از قضاوند خود گفت
 نشود تمام آن گفت
 جام منی است اگر کسی
 نماند و با آن

فی الحج و کسکوت

شبلی از پیر روزگار بنید
گفت پیرانها و جمله علما
تا بداند که راه عقوبت چیست
گفت برگیر خواجه زود علم
شبلی اندر زمان تلمذ بر پشت
گفت بنویس برین قلم
گفت و دیگر گفت نیت جوین
علما جمله زیر این کلمه است
علم جمله جهان خیرین مشتمل
این بدان و ز قیل قال گیر
راه روانی که چشم سحر دارند
روی و خلق تقصدی نه روا
توبه و داده و او توبه روی
بهر او اثرات او را دوست

این سخن از پیران و علماست

کرد و نیکو سوالی از پی صید
مر مر کن درین بلدان معلوم
مروا این راه ازین خلایق است
تا بگویم ترا از سر مستدم
و آنچه او گفت همچنان بشکست
چون بشتی حدیث شد کوتا
خود همین است که وقت یقین
هست صحت یکی و لیک همه
بشنو فرق و بهی را تا اس
جمله نیست زبان و گهر بر این
و دیده بر پشت راه بر دارند
که نه راه خدای راه هوست
هر دو همه چو حلقها در سوس
بت پرستی توبت پرستی است

این سخن از پیران و علماست
که در این بلدان معلوم
مروا این راه ازین خلایق است
تا بگویم ترا از سر مستدم
و آنچه او گفت همچنان بشکست
چون بشتی حدیث شد کوتا
خود همین است که وقت یقین
هست صحت یکی و لیک همه
بشنو فرق و بهی را تا اس
جمله نیست زبان و گهر بر این
و دیده بر پشت راه بر دارند
که نه راه خدای راه هوست
هر دو همه چو حلقها در سوس
بت پرستی توبت پرستی است

[illegible]

خیز و بنامی عشق را قمار است
عشق گوینده نمان سخن است
عشق هیچ آفریده را نبود
آب آتش فروز عشق آمد
عشق بی چار میخ تن باشد
جان که دور از یگانگی باشد
کش بسوی علوم سفر نمود
همتش آن بود که دانه خورد
بند که عشق باشن تا برای
بند که عشق جان محراب شد
سرکشی و آرزو دان پر
طبع از دست آید از بس
خونم شکلی بر لب و بر خرگن
مرد و دگر جوے را بد ریا بار
سفر آب را بر شو پیش

که موزون بگفت قد قامت
عشق پوشیده بر تنه
عاشق جز گزیده را نبود
آتش کرب سوز عشق آمد
منع و انانقص شکن باشد
و آنکه چون منع خانگی باشد
پرز بود لیک اوج پر نبود
قوتش آنکه گره خانه پرد
از بلا باور شستی و تهی
مرد شستی نه مرد در باشد
قعر دریاست جای طالع
خردی را چهره بودی در
چون بدر یارسی قدم سحر
جان و سر دان همیشه ای ازار
اندر آمو درم سایه خویش

من تو عشق چو
 زلف عشق صفت
 صفت کجایه
 عشق را در عشق
 قفس نیکو نه عشق
 به عشق نیست عشق
 و به عشق عشق
 عشق را در عشق
 در عشق پیدا کنند
 و در عشق زنده شوند
 آفریننده است عشق
 آفریننده است عشق
 همه اقدار از عشق
 همه اقدار از عشق

مله و کده
 چمن از قفله
 چمن بزم زنده
 که فانی از خون
 است و از آرد
 باز نگاه او عا
 نواز زنده و ک
 چنانچه در کتب
 ۲۷
 که بر کتب
 برانست

در چنین جوی در پیش و گاه
 ما ازین سایه می براسی تو
 نیست در عشق حفظ خود موجود
 عشق و مقصود کافری باشد
 بخودان راز عشق فاش کرده
 عاشق آفت که ز جان دزن
 جان دزن را بی محل نهد
 ما بود جعفری بلون چو ماه
 کرد کار لطیف و خالق بار
 ای دریغا که با تو این معنی
 بر صدون در چو یافت جانست
 خالت از سایه هویت برو
 مخطه خاک لود و بازی است
 عاشقان سر نهند در شب تار
 عشق آتش نشان بی آبت

خود
 سحر
 سحر
 سحر

تو و حسن هر مهره بتانی نان
 و ز خر مهره چون شناسی تو
 عاشقان را چه کار به مقصود
 عاشق از کام دل بری باشد
 عشق و مقصود خویش بهیسته
 زو و بر نیزه او گفت سخن
 گنج را سکه و دخل نهد
 نهند بدرهای سیم سیاه
 هست خود پاک و پاک و پاک
 عنوان گفت و آنکه هست عی
 و زنه خر مهره را زد دست دره
 لاف که برگ طاعت بدو
 عالم پاک با کبازی راست
 تو بر آبی که چون بری دستار
 عشق بسیار جوی گیس است

بیجا

که کلامی به هم می رسد
 در حقیقت ساقط و بی اثر است
 می ماند و می ماند
 کفایت بجای و کلام که کلام
 که کلامی به هم می رسد
 در حقیقت ساقط و بی اثر است
 می ماند و می ماند
 کفایت بجای و کلام که کلام

عشق با کینه و دین که هم در ره عشق طاقی است همه را که در آتش یک رنگ دو و اگر بود یکیت خاکستر کفر و دین هر دو پرده و راست کفش و ستار دانه گردان که زوین نقش بدین از غریب از سر اضراب عشق بیرون است بی مع اندوخت مرده است عشق در دیت یا دشاهی روز پسر در عشق باشه گیرند	کفر و دین عقل نام است هر چه در کائنات جزو هست دین و مذهب و راه و خوار و ننگ بید و خواب و که سوختی اهر نوز و آنکس که عشق رهبر است مرد و صورت پرست را که کا سوزی آن کفر و دین است هر چه آن نقد و در گردن است عشق بر تر عقل از نیست عقل مردیت غافل آموزد طفل ابا از عشق بیگانه
--	---

فی قصه آدم و حوا

آن به بشنیده که آدم را دل مشتاقش سزا که آن آورد چون پی دل گرفت عریان شد	دل خردار نیست جز غم را غمکش سو جهان آورد چون ره علم رفت سلطان شد
---	--

و در این وقت که آدم و حوا
 در بهشت بودند و در آن
 بهشت درختی بود به نام
 درخت حیات که اگر از
 آن می خوردی تا ابد
 عمر می خوردی تا ابد
 عمر می خوردی تا ابد
 عمر می خوردی تا ابد

این داستان که در قرآن مجید
 آمده است و در حدیث و تفسیر
 بسیار از آن یاد شده است
 و در این قصه که در این
 کتاب آمده است و در این
 کتاب آمده است و در این
 کتاب آمده است و در این

۹۴
 زار آمد و عشق انور
 اشارت بر چرخا انسلطو ازین
 چرخا با کاشا کاشا کاشا کاشا
 عشق بیخود و بیخود و بیخود

عشق بیخود و بیخود و بیخود
 عشق بیخود و بیخود و بیخود
 عشق بیخود و بیخود و بیخود
 عشق بیخود و بیخود و بیخود

عشق بیخود و بیخود و بیخود
 عشق بیخود و بیخود و بیخود
 عشق بیخود و بیخود و بیخود
 عشق بیخود و بیخود و بیخود

چون همه لطیف با بدید از حق
 گرچه ذرات بقتل نوزاد است
 زیر کی دیو و عاشق آوم
 عشق در پیش گیر و دل بکنده
 مرد و عاشق تاج سر باشد
 عاشق بستانه حسد و نبود
 آوم از عشق هر بطور منشا
 عقل غم احاطت وی کرد
 بگزیده و مورخ بهر دو کار
 قدم عقل نقشه عالی جو
 باشد عقل صحرای گیسو بود
 در ره عشق ما طبع سلیم
 مانع عقل ما لیس یابی
 در جهان که عشق گوید راز
 تا تو به عقل تو شک و مانع

عشق جانش نده نشید از حق
 عشق مگذار که هم از خانه است
 این بهان تا بدان روی دم
 کند دل خیره بر نیاید کار
 عشق بهتر از هر هنر باشد
 علت عشق تیک و بد نبود
 آمد اندر جهان جان منشا
 غیرت عشق پای او پی کرد
 عقل طوطی و عشق بوتیار
 شعله عشق لا ابالی گوی
 اگر کس عشق باز پیر بود
 عاشقان صافی اند و تقییم
 بالغ عشق کم کس یابی
 عقل بشد در آن جهان عجا
 تو چو کسکی و عشق چون باد

عشق بیخود و بیخود و بیخود
 عشق بیخود و بیخود و بیخود
 عشق بیخود و بیخود و بیخود
 عشق بیخود و بیخود و بیخود

عشق بیخود و بیخود و بیخود
 عشق بیخود و بیخود و بیخود
 عشق بیخود و بیخود و بیخود
 عشق بیخود و بیخود و بیخود

این عالم در حق بنان و در حق بنان
 این عالم در حق بنان و در حق بنان
 این عالم در حق بنان و در حق بنان
 این عالم در حق بنان و در حق بنان

هر که عشق آن جال بود
 گرچه بیرون طرب فزون دارد
 مرد عاشق که بود بر باشد
 در رخت خلق و کام اهل هنر
 هست حلاوت ارق تصنی بلایش
 گرچه لعل پادت کان کن
 مرقار کات اسی روشن روی
 عقل و نفس و طبیعت بی کسب
 نفس نقشه و عقل نقاشی
 عقل چون نقش لبست نفس تیره
 در طریقت سر و کلاه مداد
 تا دولت زیر چرخ گرد نیست
 بجز زین سراسرانی هنر
 در جهانی چه بایست بودن
 آدمی از طریق کسب کی شاید

در دبی دال رمی و دال بود
 نوحه که عاشق از درون آورد
 مرغ دولت بریده پرست
 از پی کام جستن غمگین
 هست غزل کسب و غوغا
 و در همی عشق بایست جان کن
 که بود از لطف عشق چو شمع و می
 همه در جنب عشق وانی هست
 طبع کرده و عشق فزایش
 عشق چون دبی و اول طبع برود
 و در باری چو شمع دارا ز نار
 هر چه زنی تو بدست نیک است
 مرزا آن سراسر می خلد نه بس
 که به فیکان که آتش می چون
 چار حلال مرده را باید

لعل تیره
 هر که بیرون طرب فزون دارد
 جال عاشق که بود بر باشد
 در رخت خلق و کام اهل هنر
 هست حلاوت ارق تصنی بلایش
 گرچه لعل پادت کان کن
 مرقار کات اسی روشن روی
 عقل و نفس و طبیعت بی کسب
 نفس نقشه و عقل نقاشی
 عقل چون نقش لبست نفس تیره
 در طریقت سر و کلاه مداد
 تا دولت زیر چرخ گرد نیست
 بجز زین سراسرانی هنر
 در جهانی چه بایست بودن
 آدمی از طریق کسب کی شاید
 در دبی دال رمی و دال بود
 نوحه که عاشق از درون آورد
 مرغ دولت بریده پرست
 از پی کام جستن غمگین
 هست غزل کسب و غوغا
 و در همی عشق بایست جان کن
 که بود از لطف عشق چو شمع و می
 همه در جنب عشق وانی هست
 طبع کرده و عشق فزایش
 عشق چون دبی و اول طبع برود
 و در باری چو شمع دارا ز نار
 هر چه زنی تو بدست نیک است
 مرزا آن سراسر می خلد نه بس
 که به فیکان که آتش می چون
 چار حلال مرده را باید

<p>خلق را تا از عشق معشوقیت ایچین و حببتن این و مشغولیت</p>	<p>فی الزلزال عشق</p>
<p>بود در دوسه دول و دست ناگهان گشت بر زنی عاشق چون کسب آید جلد گشته حساب راه و جلد سبک گرفت پیش و نیز گشته او ز جان و تن و ز و قاحت سباح کرده است آتش عشق اندکی گشت کرد چون و چرا همه کردید مرد و خال زن چو کرد نگاه با من احوال خال خویش بگوی منشین جان خود را در یاب آتش عشق تو شد در نهان پیر شدی زین جلال فرخ من</p>	<p>ایچنین خوانده ام که در بغداد در روز عشق مرد شد صادق بود نهرا المصلی کی این باب شب این مرد آتش لعل خویش عجب و کردی شدی بجای زن با و ده عشق کرده و بر است چون برین حال مدتی بگذشت خوشی تن را در آن میان بدید بود و خال بر آن رخاں چو ماه گفت کایر خال چیست آمد رو زن بدو گفت کاشکند بر آ خال بر رویمست ما در زاد تا بدیدی تو خال بر رخ من</p>

خلق را تا از عشق معشوقیت
 ایچین و حببتن این و مشغولیت
 فی الزلزال عشق
 ایچنین خوانده ام که در بغداد
 در روز عشق مرد شد صادق
 بود نهرا المصلی کی این باب
 شب این مرد آتش لعل خویش
 عجب و کردی شدی بجای زن
 با و ده عشق کرده و بر است
 چون برین حال مدتی بگذشت
 خوشی تن را در آن میان بدید
 بود و خال بر آن رخاں چو ماه
 گفت کایر خال چیست آمد رو
 زن بدو گفت کاشکند بر آ
 خال بر رویمست ما در زاد
 تا بدیدی تو خال بر رخ من

در این کتاب

<p>مرد نشین رو شد بدجله درون غرق گشت بداد جان در آب مرد تا بود مانده اندر خشک چون هستی عشق شد بیدار مرد را بود مشرور و دل چون مشرور گشت و خیر یابد و آنکه او در معیت در عشق هست و نیست لعلقه مانده حال و همچو آن جوان پش نشیندی که آن غرق گشت</p>	<p>به تهور بر سبخت خود را خون گشت جان تویش در آب بود راه سلامت اندر خشک کرد جان عزیز در سبک بنمود طبع بجای کل آنکه او عقل خود خطریابد شیر او هست کم ز رو به عشق آنکه او معنی خوش برانده که خجل گشته از زمان باش چون برود و در او نهفت</p>
<p>رفت وقتی زنی نکو در راه دید مردی جوان سران زن را پری زن بر رفت مرد بر راه کامی جو افرو پریم بچکار</p>	<p>شده از کارهای مرد و کارگاه کرد پیدادان زمان من را زن زن پس کرد با که غمناک آمدستی بخیله رود بگناه</p>

این قصه است
 و در این قصه
 از این قصه
 حکایت است
 و در این قصه
 از این قصه
 حکایت است
 و در این قصه
 از این قصه
 حکایت است
 و در این قصه
 از این قصه
 حکایت است

مرد گفت که عاشق تو شدم
بیم آنست که غم تو کنون
شد که جو دم بر آید دل ز دوست
با من بکنون و حال ندونه چون
نظاره بر پانسم تو مشغول
که دمیست بروز و نانا
گفت که شد و است برن مشغول
لیک که تو جمال خواهر من
چو با همیست و شب به و چا
مرد که و التفات ز می بین
عشق و پس التفات ز می و کن
زد و و یک طیاره بجزار
گفت کاسی من ز درش بیا
ور و چونست بمن بدی مشغول
کل تو سوی کل من طاهر

ای چو عذر اچو دایق تو شد
بدوم در جهان شویم مجنون
شیشہ جان و سنگ شکست
شد زیادت مرا جان فرمون
گشت انداز جهانیاں مغرول
ز آنکہ آن مرد بود بس کمان
شد وجودم دل ترا بندول
بنگاری در زمان شوی لکن
بنگہ آنک چو صد هزار گلزار
گفت کای سرسبز توحیدت من
سوی غیرے بغافلگی نکران
تا باشد از دود چشم او خونبار
گر بدے از جهان نسبت نظر
نہ پیری غیر من برت مقبول
گر چہ ہے کی پیرے زیر میان ہر

[illegible]

چیز بمن التفات کی کر وے
در نہادت مرید می طلق
سوی جز من چو التفات آری
مردانی نہ مرد آلائے
سست بازو و سخت آزاری
سوفتہ مغزو خام گفت آری
ہر کہ او در معبود و عشق
عشق را بچو دی صفت بشد
بر اگر عشق چہرہ بناید
کس نہاید عشق بر پیر و ز
عشق را کیستی نکوئی تو
عاشقی کار شیر مرد است
ہر کہ اسد بہ از کلام بود
تا بہ انجاسے ما و تو دانہ
عقل گمانہ رجاں جنون نہد

عمر زشت و نگو کجا خور و
 بدر اگر کس کجا شد و ملحق
 از جال رنم رات آری
 ناف زنگی نه زنگ انانی
 خربزه خورنه خربزه کاری
 سوده سودا و سوده بازاری
 بخت بیدا کرده او عشق
 عشق را خون دل طعنت شد
 دل و جان شن بجه باید
 عشق غنای منی بخت مراد
 بر ره عاشقی چه پونی تو
 نه بد محبت بل بر داشت
 بر سر او کلاه گناه بود
 چون همه سوخت او را و دان
 بر سر در خود و در و ز سر

مفتی محمد رفیع الرحمن صاحب مدظلہ العالی

چون اوباشد
واو فخر مندا
و شانی بسکین
چو بدست اول
کا از جهان اند
مستطاب الحیات
پیشینه و پیشه
منصب دارن
در پیشگاه
پادشاه

دست چو از دست است
ایها تقصیب نشمری میان

فی حقیقه عشق

عشق مردان بود بر راه نیاز	عشق تو هست سوختن از نیاز
ورره می نیازی ای در پیش	رو تو بیکانه و ازانی خوش
کوشش از تن طلبش از جان	چشش از عشق و جانشین از جان
کمی بود جز چشم ابدش	آنکه او جان تن ستاند خوش
بهر جان سعادت اندیش	هشت خدایت و نهخوان شیت
عشق چون شمع زنده خواهد بود	دید و دل سپید و طاعت زد
هر کجا شونی و خوشی باشد	غزه جاسن و دلگشی باشد
آینجانی از عشق طبع و مزاج	که شنبی بچشم عاقل هیچ
کی در آئی بچشم مرشد	تو فروشی نفاق و نفس خرد
تا تو او را فروشی این طاعت	او بهر دم نوت و در خلعت
بملکش ساعت با تو و بس	خلعتش دام در و بند قفس
گر ازین دام و بند او بزی	کفش بیرون کنی کلاه تنه

فی اصاعده الحزب کمال عجب

طالع نفع خوش
در آفرینش
سختی که بود کرد
اول سر او است
نفع بر جان
دست از دست

این است که در دنیا و آخرت
 در هر دو جا احسان
 و از حق شده تا احسان
 من خستنی تو را الله
 و اما احسان تو را الله
 و اما احسان تو را الله
 و اما احسان تو را الله

<p> که چه باشد بطا هرت نه چوب نیک و اند خدا می ستر و کت کی شو عقل تو بدو مدرک نه چوبه ای تو بود بهر نیکوست کی بسازد و بکس مطلق تو خیر و شر نیست در جهان چهل آنچه پیدا و آنچه پنهانست مرگ اگر چند بدگوست ترا هر چه در خلق سوزی و تبارت اسی بسا شیرکان ترا آهوت بنده گان را که اندر خدرست قدر و تقدیر او نهاد چو چنگ در آن چو بر و بطن بهر خیال همه پیش دیوان حکم حق جز مرد که کند با قضا می او آید </p>	<p> لیک باطن بود بهر معیوب و آنکه ز اهل خود او سرشت چه نماید ترا بکس مهملک هر چه از دست سرگرد دست با و با و بان زورق تو نیست چیزی زو نهان همه با و نش تو کیاست مال و میراث جلد اوست ترا اندر آن مر خدا یار اوست می بسا در و کان ترا در کار آن نه زویشان که آنهم از قدرت کی شناسد همی ز نام ز شک خفته ناله در گوش مال کس شکسته سیلی حق که و اند کرد جز من و مایه و مگر است </p>
--	--

این است که در دنیا و آخرت
 در هر دو جا احسان
 و از حق شده تا احسان
 من خستنی تو را الله
 و اما احسان تو را الله
 و اما احسان تو را الله
 و اما احسان تو را الله

این است که در دنیا و آخرت
 در هر دو جا احسان
 و از حق شده تا احسان
 من خستنی تو را الله
 و اما احسان تو را الله
 و اما احسان تو را الله
 و اما احسان تو را الله

دل برشته اند و در رفتن شان خبر
 بد بگویش گشت کردن و حق حقیقت
 گذشته است و در جود و در سر
 تاد و در زبان معنی این آیه
 برستی که در رفتن راندن و خشم
 از پشت و در دوشه از به که
 صورت ملائک پس از آنکه
 از پشت یا از آسمان یا از

بر فضایش دل تو ناشاید نشناسی خدای را بخت را که تو آمد قضا می حق خود را تا ز دست لغبت سیلی حکم را بخت میان بار شدند و آنکه جان میکنند و مخینند دل ترخم کنان که یار شدند گر سیه در هزارشاید ازو هر چه او داد و چه عطا نمود	آه تو با قضا و اوست با قضا متر اچو نیست رضا که کو درین کاسی و فی کج و ن که و فی با بدت عسند از بی که و فی نه که با خدای شدند چون چه عسند اگر چه در بند تن و جان از می قضا و در کس هر ملائی که دل نساید ازو حکم و مقتدر او بلا نمود
--	--

ذوالقلب کفیع لای شانه از روح

چو زنده بود بر ستانه دل دل چه شوت پذیرد از جان	نزل نبود و کلید خانه دل که پذیرد ز دست رضوان
---	---

اگر در میان کمال
 و در میان کمال
 و در میان کمال
 و در میان کمال

نفسی که دل اهل نفس نفسی و کمال
 و اگر نفسی که دل اهل نفس نفسی و کمال
 و اگر نفسی که دل اهل نفس نفسی و کمال
 و اگر نفسی که دل اهل نفس نفسی و کمال
 و اگر نفسی که دل اهل نفس نفسی و کمال
 و اگر نفسی که دل اهل نفس نفسی و کمال
 و اگر نفسی که دل اهل نفس نفسی و کمال
 و اگر نفسی که دل اهل نفس نفسی و کمال

از جان خود را در میان کمال
 و در میان کمال
 و در میان کمال
 و در میان کمال

دل باشد غایب دل که بیرون است
 ریائی و عمل اندازد حاکمیت
 شیون است که بیرون است
 که بجای جمع مراتب و تهور
 مثل انسان مخلوق تهور
 باطن دولت و تهور
 که اثرش مخلوق است
 آن شی است انسان
 دوزخ و تهور
 نور است که باطن
 نور است که باطن

<p>پیر و پال خروزر جان را باطن تو دل تو در آن است موضع ویرج است و تهور دل بود و تهور دل که نفس هستری یا بد نه چنان دل که از پیوسته اصل حرص و نیاز دل نبود دل که باشد چنین اما فی خواه پاره گوشت گنده باشد و بس بد شود تن چو دل تیار شود ستم اندر جهان نه ز آب و ست گرد است نیست بصورت تراغ عاشقان را بر ایمی چنین نام یک قنات بفرق فرق خاک زان همه کار بات بی نور</p>	<p>از تن تیره جان و دل ناید نهار و دل برون غایت همچو بزر و رفت یله نور چراغ که تواند نمود چهره برون بر همه سر و دران سری یا باد بفروشد باندگی عجب مایه دل ز آب و گل نبود نبود از علم ایزدی آگاه که مر آنرا اکس هم از کس ظلم لشکر ضعف شاه بود کین همه ظلمها ز کین است همه طاف و گیردی چو چراغ از برای حصول لذت و کام یک حدیث و بجا به چاکاچاک که تو تا نور راه بس و برست</p>
---	---

پیر و پال خروزر جان را
 باطن تو دل تو در آن است
 موضع ویرج است و تهور
 دل بود و تهور
 دل که نفس هستری یا بد
 نه چنان دل که از پیوسته
 اصل حرص و نیاز دل نبود
 دل که باشد چنین اما فی خواه
 پاره گوشت گنده باشد و بس
 بد شود تن چو دل تیار شود
 ستم اندر جهان نه ز آب و ست
 گرد است نیست بصورت تراغ
 عاشقان را بر ایمی چنین نام
 یک قنات بفرق فرق خاک
 زان همه کار بات بی نور

دل باشد غایب دل که بیرون است
 ریائی و عمل اندازد حاکمیت
 شیون است که بیرون است
 که بجای جمع مراتب و تهور
 مثل انسان مخلوق تهور
 باطن دولت و تهور
 که اثرش مخلوق است
 آن شی است انسان
 دوزخ و تهور
 نور است که باطن
 نور است که باطن

با چنین دل سفر سقر باشد
 ساقی پیوسته گرگ و زنده است
 پس درین آه توشه از جان ساز
 خوشی تن و رنگن بزور حق دین
 سغله از گرگ و سگ تیر باشد
 سغله سالوسن لوس خربنده است
 نه زولق و عصا و انبان ساز
 که ازین ره رسمی بیتیست

کوشش تا دوات چون قلم گردد
 پیش از آن کت امل لکم گردد
 تا بدل صد هزار ساله هست
 همچو موسی و خصم و منزل نیل
 بر ساکنان بوقت حیل
 ناز گردد و با قوت وین
 همچو زنجیر و زهرم افکندست
 از در نقش تا در دل خویش
 عقل از آن قمارت گوشت
 هست چون چیز و منزل و دل
 گفتی ای مکّه و کعبه و ری
 جز بر خن هزار از فرست

فقط و طلب
پیش از آن که اصل علم گردد
تا بدل صد هزار سال هست
همچو موسی و خصم و منزل نیل
ناگرود بعاقت وینا
همچو زنجیر و زهرم افکندست
از در نفس تا در دل خویش
عقل از آن قاصرست گویند
هست چون چرخ و منزل و دل
گفتی ای مکه بود که بین وری
جز بر رفتن هزار فرسنگست

کتابت شد و در وقت فراغ این روزی که در سالک از آنجا می گذشتند و به قصد بیرون آمدن بودند و در وقت فراغ این روزی که در سالک از آنجا می گذشتند و به قصد بیرون آمدن بودند

[illegible]

تو مشغور به برنگو ستمی
 خوشی خوبت نقد و زیباست
 نهش منی بخور و ناله ایست
 غما غلمان فریه از بطر زان شد
 بهر دلی که غم بود و سکون
 بهر دلی که گداز خود بود
 تا کی از گنج خانه پیر و آ
 دل البه جگر صحرای باد

که خلق پیش مر خلق نکوست
خوبی خوش با کلاه و دیسپایت
نقدی جان خوان بی نهایت
که غم نان و جامه گم و نشسته
نه دلت آنکه هست خا و تلون
مرور راه نجات خود جوید
در راه که در کار بیچون است
بیشتر جوید او که میاید

فی تشبیب الکلیل حنفیہ

چون نهان شد بر سر دژین
و هر چون در ساری قیر اندود
پیش دیوان و من مکه رشت
ظلمه های سپهر دریا دهم
گشته پر روده و دیده بامون
شب بسان سماگون دریا

آتش بر آسمان زد و در زمین
تودّه دود به باتلاطم دود
زنگیاری ای کوب برنگشت
مشت به در طبع و هر مستحکم
کرده عالم خلاقه فایده کون
من چو گوهر صدف نهاد دسرا

[Handwritten notes, mostly illegible]

100

۱۲۰

مجلس

100

۱۰۰

Y
M.C.K.

11

<p>بهست چون شکست چشم نابینا هفت سیاره و دوازده برج گشت مانند اشک جسته من در میان خورشید و ماه گفتی جان همی که در آید شاه گردون سزای تو یکه شوق چون بروی باخت حق هیچ علم شب شد از بیم روز ناپیدا زنگی از زو میاں گریزان شد گسترید او نور شاد و روشن ناکه آمد بدید و لب بر من چون بجا نور مشک می اندود</p>	<p>که کس در راه که نشان پیدا مانده ساکن چون هر اندر کون آخر و آسمان ز کسب من چون در سراسر می چرخ ز کسب من تجربه و معنی برون ز کسب من تا به کس که به خود برین ورق چون من در روی شد عالم شده جهان تازه چون دل و نام انیم از بیم هیچ ریزان شد چرخ چون شد نور شاد و روشن با ما و چگاه از دور من دلیر می کوی روان بر من</p>
<p>انعم الله صباغ که بایان بهر تیز چشم و ره فرادان</p>	<p>الباب السادس فی ذکر نقیض الکلی اندر آمد چو ماه در شبگیر گندم و ساکن از کاشی</p>

اندر آمد از فراداد
 نفس کی از کون
 پادشاه که بخت
 نفس کی از کون
 ستمش بهادون
 نفس شاد و روشن
 در میان خورشید و ماه
 گشتی جان همی که در آید
 شاه گردون سزای تو یکه شوق
 چون بروی باخت حق هیچ علم
 شب شد از بیم روز ناپیدا
 زنگی از زو میاں گریزان شد
 گسترید او نور شاد و روشن
 ناکه آمد بدید و لب بر من
 چون بجا نور مشک می اندود

کاین بود فعل و خلق ایران
 این چه جای چو تو جهان بین
 که عمارت سرای پنج بود
 جایی گنجست موضع ویران
 تیرگی با عمارتت انباز
 نبود دین سرای پنج و ثقب
 که بجای درست نایستند
 زیرک از زخم ده خسته بهست
 دل تیره یک بسان کوز بود
 مغرانا دگست پوست نکوت
 سنگ بید چو مرد کامل شد
 گفتم اسی جان پرازنکوئی تو
 گفت من دستگرد لاهوتم
 اول خلق در جهان بنامم
 برنازل و سفل گم گردیم

که ایران گسند اسیران را
 گفت خود بایم از جهان است
 در خرابی مفتام گنج بود
 سنگ بود سنگ بجای آبادان
 نور گرد و خراب گرد و باغ
 ماه و نورشید خبر خراب طلب
 رخنه بمینند و روی بنایند
 پوست بر مغر و شکست
 دل نادان چو پوست جو بود
 چون قوی شد حجاب گرد و پوست
 مغر نفرت ز سنگ حاصل شد
 از کجائی مرا نگوئی تو
 متاند ورنه ناسوم
 از همه عیسی چهره بناییم
 در جلیت ز خلقتا فرویم

این قریب
 شیکه از خن
 بدون چند
 بوی با و بوی
 صبح
 ۹۹
 کون تانی
 دوازده نقطه دار
 معرب گوشت
 که گردگان باشد
 ثقب اللغات

بسم الله الرحمن الرحيم

چه صفت گویم آن کوه امن
 عند لیسان روضه انس اند
 بینی آن روضه را اگر خواهی
 بی عقوبت زمینش از دلفغم
 هم زمینش کوه و از کوه دور
 هر چه در صحن او مکان دارد
 من ز درگاه خازن ملکوت
 گفتم آخر کی است آن کشور
 جای چون گویش که شهر خدا
 این چنین نکته چو گفت مرا
 زانکه اندر حال آن دیبا
 اجل از دست آن لشکران
 چشم که صورتش ندارد بر رخ
 مر سب که کو بزیبران دارد
 حبان ما و ال از جلال او

همه اندر یقین جان بی ظن
 ساکنان خطیره قدس اند
 کنی از جان و دیده همراهی
 بی عفوشت بهوایش از لطف غم
 هم بهوایش از حوادث الجود و
 تا بسنگ و کلوخ جان دارد
 حجت و ام در خزانة ناسوت
 گفت از کیف و از کجا برتر
 جای جانست و جان ندارد و جا
 خبر و اندر بصر نجف مرا
 مانده بودم چو نقش بر دیبا
 سر انگشت مانده بر دندان
 دیده زو بر گرفت کر و دم چرخ
 آخور از راه کمکشان دارد
 مدرک کس نگشته حالت او

بسم الله الرحمن الرحيم
 این بیتها را در
 کتابهای مختلف
 دیده ام و در
 بعضی از آنها
 کلماتی را
 که در اینجا
 آمده است
 ندیده ام
 و بعضی از
 آنها را
 در کتابهای
 دیگر
 ندیده ام
 و بعضی از
 آنها را
 در کتابهای
 دیگر
 ندیده ام
 و بعضی از
 آنها را
 در کتابهای
 دیگر
 ندیده ام

نقش اللغات
 فکله المرقع
 باشد از

جان من به اس جلیست چو خوش
نشدم من از ان سخندان زبیر
جان ز دید اردو ست پرورد
معه از علم زان نگر دوست
بی چو پیر در جوانی خویش
لب چو کشاد پیر سران
پیر را گفتم او مستحق
منکه با تو دمی بگفتم
عربی دوستان نه عمر بود
عمر بادوستی که او کیاست
دل زبند تو خوش بود بعد ابا
جان ز روی تو در ارم شد
چو نتو در مرکز حقیقت جدت
از تو صحرای حیرت پوش شود
از تو یاب کلبه قفل وفا

چشم بنهاده بر در چرخ گوش
شده از پرنک نگر و دیر
هست چون شد و گلشک خور و
که طعام و شره بود بهت
که خور و بر زن گمانی خویش
سایه برون گر سخت از خانه
ای ترا ملک من چو حق
به به سمرند هر آن یکدم
عمر بی یار عمر عمر بود
یکدش از هزار سال بهت
چه عجب کرنک خوشست کباب
دل ز تائید تو خرم باشد
نیست یک پادشا بقدر صدق
وز تو ینها شکر فروش شود
سر صندوق صدق و صفا

مجلس

[illegible]

از انظار و ادب
در حضورت روح
مقامی صفت نفس
کلی خواہد بود
از غلبہ بغیبت
بطریق انکسار
یعنی نفس کی
افاضہ استعداد
صورت می نیاید
بر روی مجسمہ
از صورت

که تو سپوش جفت پوش آمد
 مردم از نیک نیکم کرد
 چون خرد در لبست نهان کردم
 آینه روشنی بدست خرد
 پیش تو چون نشان کمر بندم
 همچو چنگ ارد در هرات زخم
 خواجه آنگه که باز سلطان گفت
 کانکه از بیم نفس بگریزد
 جز خواجه پس از فراق تنش
 پشت از روی پشش غیره مجبه

که هیولی برهنه پوش آمد
 باز چون بد بود چو گره دو
 چون قتل بر خطت بجان گذرم
 کس در آن کوی دم نیار و زو
 خون بجی گریه و سحر خستدم
 رسن اندر گلو توات زغم
 رسن اندر گلو انا الحق گفت
 عشق با خدای دل بر آینه و
 وصل حق بود جمله بخشش
 بر سر دار دست پایی مننه

او در نفس پارسینه
می شود ۱۲ ساله و در
مرزانیست و با
و بعد عن دامل
حق بود ۱۲ ساله
و در پارسینه
و در پارسینه
و در پارسینه

[illegible]

عبدالله بن محمد بن عبدالمطلب

[illegible]

[illegible]

سید و دو عشق اشک
و غیرت را در سینه
شیرین تر از مسه و اندوه
در گنجینه ای بی منت
عشق و محبت
عشق خفته بر لب
نمیدانست این بار
از آن که کشتی سر به
دسته کشیده
شد چو زلفش

استیج بر تن قبول بر جان او
من را ندربان که آخر کار
اولیت یک نظر نماید خرد
تخم عشق از دودم نظر باشد

و آنچه برای نیک برسد
نگارستن گریستن آرد بار
پس از آن لاغر رفت رشته بزر
پس از آن اشک و رشک بشمار

في نفقة المؤمن من قنطريون

آن شنیدی که در گره عیسی
رفت با قوم خود به شقا
با جایت نشد و عامقرون
تا که آمدند که مجسم را
با گنجانیت ادهن
یا دگشتند جمله آن انبوه
جز یک اعور نماند همی
گفت عیسی پس از رفتی تو
تا تو بودی بگو گمنام کردی

چه است باران بجاخت از بزم
 کرد هر کس ز عجز خویش دعا
 گشت عیسی از آن سبب مخزون
 از میان کن برون که مگر مرا
 نشود از گناه بگاردی
 که جهان بود از آن گردیده تیره
 جان ما باد جانش را بپوشی
 پشت چون دیگران غفلتی تو
 نامه خویش متن سیه کردی

گفت روزی همی برگردد
 بهمان دای کان نظر دیدم
 قدم از چشم برنگت دامن
 تا طغیان یافت و دیو به چشم
 آنچه از من نصیب بمان بود
 دور کردم ز خویش تن کیاه
 گفت عیسی گوی زود دعا
 دست بر که زود مرد این
 دست برداشت مردی زنی زود
 در هوا زد و گشت میغ پدید
 از چپ دست سیلها بر جات
 هر که ابرگزید نیزه اش
 گر توفان حق به می فرمان
 نظری کان نبایدت منکر
 هر که او نگر و بنا شاست

سوی نامحرم زدم نظر
 طمع از جان خویش بریدم
 تا ماین چشم برنگت دامن
 چشم کردم سیاه چون ششم
 گشته مردیورا بفرمان بود
 تا نمانم زین چشم اگر
 که توفی در زمانه خاص شد
 عیسی اندر عقه کنان آیین
 بودیزدان ز فعل و خشنود
 ابرابان گرفت می بارید
 رو و باره گرفت از چپ دست
 بر زمانه رواست فوافش
 بهی بر زمانه چون شایان
 تا نیابی تواز را می خط
 نکش برنج و غم ز نابایت

از چشم برنگت دامن
 چشم کردم سیاه چون ششم
 گشته مردیورا بفرمان بود
 تا نمانم زین چشم اگر
 که توفی در زمانه خاص شد
 عیسی اندر عقه کنان آیین
 بودیزدان ز فعل و خشنود
 ابرابان گرفت می بارید
 رو و باره گرفت از چپ دست
 بر زمانه رواست فوافش
 بهی بر زمانه چون شایان
 تا نیابی تواز را می خط
 نکش برنج و غم ز نابایت

تا خطیافت
 چشم جبار طاعت
 جبار که در ایام
 دستان بر پا بود
 دستها بلند
 زشت کردن
 در دست از آن
 راه بند کرد
 بهار ۱۲۰۳

<p>هر زلف کمان نشاید اندر دین آه عاشق با اختیار کجاست کجا بشت آب و بسیار یزد اندر آب بشت زمان شکم</p>	<p>سینه ست از سهام یو لعین عاشقی خود با اختیار کجاست آب بخ ز آب بشت بگریزد که دیر باوت اندرین عالم</p>
<p>فی حسن الخلق وسوء الخلق</p>	<p>فی حسن الخلق وسوء الخلق</p>
<p>شخته کدو کان و دیب اند پاره خوب از دیب چیت روی نیکو دلیل خوبی بدست زان خرد خوب بماند از دوست روی نیکو که روی نیکین است وانکه حسنش چو ماه عاریت است نخم زنده و زده ده</p>	<p>آنکه با نقشهای زیبای اند طبع او را از روی زیبا پیت هر که از روی خوب کم خردست روی نیکو بقدر خود بد خردست بر کسی کش نه دین آئین است هر که را با جمال بدنیت است چون چراغند لیک بزم مرده</p>
<p>فی الوجوه الملیح مع الفصل الفصیح</p>	<p>فی الوجوه الملیح مع الفصل الفصیح</p>
<p>ما بود ان شاخ شاخ زیر شاخ دست دل تنگ چن گذر که تیر</p>	<p>خوب از برای دست فراخ زشت از برای حسرت پزیر</p>

له قد
سینه ست از سهام
عاشقی خود با اختیار کجاست
آب بخ ز آب بشت بگریزد
که دیر باوت اندرین عالم
فی حسن الخلق وسوء الخلق
آنکه با نقشهای زیبای اند
طبع او را از روی زیبا پیت
هر که از روی خوب کم خردست
روی نیکو بقدر خود بد خردست
بر کسی کش نه دین آئین است
هر که را با جمال بدنیت است
چون چراغند لیک بزم مرده
فی الوجوه الملیح مع الفصل الفصیح
خوب از برای دست فراخ
زشت از برای حسرت پزیر

<p>همه در پند کام خوشیستند از پند و آردی رو انبار را بر خدای بروی دولت جسم بر دورخ زلفها گوازان همه دیو و فلن چنان آرند ماریا کیسند مشت کرده از قفل زلف مرغوان صد هزاران کلید بارنجیم جعد مفتول دل گسل باشد زمین نکوبان یکی ز روی عتاب</p>	<p>که از پند و آردی رو انبار را بر خدای بروی دولت جسم بر دورخ زلفها گوازان همه دیو و فلن چنان آرند ماریا کیسند مشت کرده از قفل زلف مرغوان صد هزاران کلید بارنجیم جعد مفتول دل گسل باشد زمین نکوبان یکی ز روی عتاب</p>	<p>عاشقان پیششان همه شمعند چشمشان بر خنده کرد جانها را زان کو زلف چو دیو و دیو چون که نیست آدمی پریشان که ز حور الهی شرف دارند ز هر و ریشک مهره فی در سر بهر دو سلف و فتنه دو لایان همه چرخین خوروی بدست زلف مرغول غول ل باشد پشت غم را حنی و در زلفهاست</p>
<p>آن نگار است که سویی و نگری روی اگر هیچ بی نقاب کند در کتد هر دو بند کیس و باز وایگان زلف و چو تانند</p>	<p>آن نگار است که سویی و نگری روی اگر هیچ بی نقاب کند در کتد هر دو بند کیس و باز وایگان زلف و چو تانند</p>	<p>او دولت بر و از تو و در و بری روز را با دو آفتاب کند سه شب و در بر کشاید را چینیان نقش خود تابند</p>

که در پند و آردی رو انبار را
 بر خدای بروی دولت جسم
 بر دورخ زلفها گوازان
 همه دیو و فلن چنان آرند
 ماریا کیسند مشت
 کرده از قفل زلف مرغوان
 صد هزاران کلید بارنجیم
 جعد مفتول دل گسل باشد
 زمین نکوبان یکی ز روی عتاب
 که در پند و آردی رو انبار را
 بر خدای بروی دولت جسم
 بر دورخ زلفها گوازان
 همه دیو و فلن چنان آرند
 ماریا کیسند مشت
 کرده از قفل زلف مرغوان
 صد هزاران کلید بارنجیم
 جعد مفتول دل گسل باشد
 زمین نکوبان یکی ز روی عتاب

بهر چشم که شسته شود چه سازد رنگ
 روان که خط لعل نگر مشک فروش

روز میران شود همی بر شبش
 و سده عاشق روان پروا
 نه بر غنچه دو دیده باز کند
 بند زلفش چه زیر تاب آمد
 خرم مشک توده بر توده
 صورت قمر و لطف خال لبش
 لعل و دلکش می جان وین
 کارخانه خوش بهار شکن
 جعد او قتل روح را خورگه
 هر کجا ز لعل او مصاف زند
 از زمین مشکبوی بر خیزد
 دیده نه از چشمها که پروا دارد
 قدا و در دو دیده و لحوه

گوش چشم شود چه آرد رنگ
 مردم دیده گشته و بیا پوش
 بوسه کم کند همی ز لبش
 وینش را که بخت ده یا بد باز
 نه ز خنده و دل لب فراز کند
 بند قندیل آفتاب آمد
 خوشه چنایان از و بر آسوده
 عالم لبط و قبض و زویش
 خنوع مر جان پریش شور انگیز
 مار وانه لبش نثار شکن
 چشم او چشم را تماشاگاه
 زشت باشد که ناله لاف زند
 خون عاشق که زلف او ریزد
 بجزر کسے کافت بصر دارد
 چو سحر و بلند بر لب جود

بهر چشم که شسته شود چه سازد رنگ
 روان که خط لعل نگر مشک فروش
 روز میران شود همی بر شبش
 و سده عاشق روان پروا
 نه بر غنچه دو دیده باز کند
 بند زلفش چه زیر تاب آمد
 خرم مشک توده بر توده
 صورت قمر و لطف خال لبش
 لعل و دلکش می جان وین
 کارخانه خوش بهار شکن
 جعد او قتل روح را خورگه
 هر کجا ز لعل او مصاف زند
 از زمین مشکبوی بر خیزد
 دیده نه از چشمها که پروا دارد
 قدا و در دو دیده و لحوه

نابر بنیاد

خنک آنکس که زویدارد دست
 ای سپرده بدرد دل همیش ا
 گشته فرزند و مادر و پدرت
 اثر دهارا بسوی خویش کنش
 پدرت را کشت وینی دار
 اندرین راه نشودین نمود
 گره تا در سر ای بو مرقه است
 پدر و مادران بزرگ سپر
 گر کند کوسه سوی کور پیچ
 کرده خود را بسحر خور او پیش
 وینی از روشنی شست چشم زینک
 د اندرون پیش عاقلان جای
 چون جهان در جهان نامردان
 عشق او زان چنین اثر کردست
 جام زرین دست پیرزنگار

نبود همچو عاقل و پر پرست
 چه کنی سوی خود بد کنش
 تو بد و خوش نشستی کو جلت
 که کشد جانت را سو آتش
 نان بر آزار دارد و آزار
 تبش و تابش یقین نبود
 تا بعد سال نام او گره است
 هر خطایش کند بجان پدر
 بنده جز نو خطش نتواند هیچ
 چاک و نغز و تر و تازه و خوش
 همچو بینه زنگه آمد لیک
 روی دارد سپاه و موسی سپید
 پای بر جایی بشن سرگردان
 کان سیاه سپید بر کردست
 و اندران جام هر جان و با

این شعر
 در وصف
 پیرزنگار
 است

این شعر
 در وصف
 پیرزنگار
 است

[illegible]

از او من در آید که بگوید
و از او من در آید که بگوید

[illegible]

[illegible]

فی محبت الدنیا منج حقیقه تعقی

گفت بملول را یک داری	جست برز و جشت خواهی
گفت خواهم دوست چو نب	گفت چو بت چو از دست بگو
اندین منزل فریب و غرور	راحت از پنج دل به بیم دور
از پی آنکه در سرای پنج	بیخ راحت نیافت کس چو پنج
جبه مرد ز بد و سنت اوست	ز آنکه تصحیف مجبه جنت اوست
جبه مرد را چه خواهد کرد	جبه بخشش نام او آورد
ز آنکه اندر سرای بازی پنج	از پی نام خود را و سر پنج
هر چه گردون بخلق سپهر است	نام جله بنده دین پر است
چو ستانی ز دست آنکس قوت	که کند دین علم مات است

فی کسان اکابر

گفت مردی ز ابله به آواز	باسی بد فعال غمازی
مرد غماز پیش هر او باش	را از آن مرد که و کسیر فاش
طیغ گشت ابد از چنان غماز	گفت با مرد و غم بکامی بد ساز
را از من فاش کرد بی نام او	بچو آوازی پتک بر سندان

گفت بملول از دمای
 زیرک و درست دس
 از پنج دل به بیم دور
 دار و اول طلب پیش
 دادم و دم نازم بود
 از پنج دل به بیم دور
 از پنج دل به بیم دور
 از پنج دل به بیم دور
 از پنج دل به بیم دور

کرمیہ سابقہ و غیر

<p> آمد که اندک چو چرخ گشت رها حرص دنیا ترا چنان کردست سیم دار و ترا چنان مشغول که صد آیت بجزانی از تحویم یوتم محمی سخنانی از مستران </p>	<p> برو و جسد ر و بخوان نهضت که خدا از دولت بیاد دوست که ترسی تو از خدا و رسول باک نماید ترا که باید سیم و اسیر جهان ابله نادان </p>
<p>فی العاروف الجلیل</p>	

در سوره که در وقت شنبه
از یک کرم که در شنبه
از نوین که در شنبه
از نوین که در شنبه
از نوین که در شنبه
از نوین که در شنبه

بگداست که بگفتم اسے نادان
ابله اند جواب داد از صفت
راست خواهی بدین تلک شکستم
ز آن سو گدیہ برد و از مرا
وہ کہ نادرجہان پر توشیش
اٹھی بسا ریش گاندین نیست
دینی دارد دست انعم و جہ نیست
گر بر امال و جاہ و تمکین است
مالستان آن کہ کام را ندان تو

دین بدنیا مدہ تو از پی نمان
کند پی خرقہ و جب ساع و علف
این کس نسیم یہ کہ یاد خلق کس
تا نباشد کہ کس نیاست ز مرا
چند شدند ابلہ مان آن پیش
کہ حسد او نہ پا و بقصر است
عاشق و دشمنان خوشین است
حادث و وارث از پی نیست
کاخچہ مان از تو آن نہ انداز تو

[illegible][illegible]

قلاد و دنیا و شرف
 از دست نماند
 قلاد و دنیا و شرف
 از دست نماند
 قلاد و دنیا و شرف
 از دست نماند

کوه غن کبر و احقری زاید کوه بدینا و این بدین نازد هیچ در مال ناکسان منکر با خدایش بود آتش هم کرد که بدینا و اهل و منکر چشمش از روی دوشان را چه گشت نقش بر رخ طلعت آن کی بسبب بسوی او نگر بنگر و بسوی تو بر چه بوی	و بتاوان چکنین آید کی غنی با فقیر در سازد از پی سیل بدیده سر هر که مال کسان بچشم آورد و او چنان حق بینیک و دیده بر نقش شنان آید تا بود روی بود و سلمان پس چو دنیات سوی خویش چو چسبید بدیده بنوع
---	---

فی الاخره و عن الدینا

دست زری او مبر که ما درت ما درت چون گشتی بر پیش که بیند از شش مگر بره او و او روی را به دست بکار آید هم نگهبان گنج شاه دست	و دنی ار چه زهر من لبرت که ز کبر پس خوش خنیش به چو دست بر ای فاش که چه کردم ز نیش بگزاید اشد و با گز عسکرها دست
--	---

کوه غن کبر و احقری زاید
 کوه بدینا و این بدین نازد
 هیچ در مال ناکسان منکر
 با خدایش بود آتش هم کرد
 که بدینا و اهل و منکر
 چشمش از روی دوشان را
 چه گشت نقش بر رخ طلعت آن
 کی بسبب بسوی او نگر
 بنگر و بسوی تو بر چه بوی
 و بتاوان چکنین آید
 کی غنی با فقیر در سازد
 از پی سیل بدیده سر
 هر که مال کسان بچشم آورد
 و او چنان حق بینیک
 و دیده بر نقش شنان آید
 تا بود روی بود و سلمان
 پس چو دنیات سوی خویش
 چو چسبید بدیده بنوع
 دست زری او مبر که ما درت
 ما درت چون گشتی بر پیش
 که بیند از شش مگر بره او
 و او روی را به دست بکار آید
 هم نگهبان گنج شاه دست
 و دنی ار چه زهر من لبرت
 که ز کبر پس خوش خنیش
 به چو دست بر ای فاش
 که چه کردم ز نیش بگزاید
 اشد و با گز عسکرها دست

کوه غن کبر و احقری زاید
 کوه بدینا و این بدین نازد
 هیچ در مال ناکسان منکر
 با خدایش بود آتش هم کرد
 که بدینا و اهل و منکر
 چشمش از روی دوشان را
 چه گشت نقش بر رخ طلعت آن
 کی بسبب بسوی او نگر
 بنگر و بسوی تو بر چه بوی
 و بتاوان چکنین آید
 کی غنی با فقیر در سازد
 از پی سیل بدیده سر
 هر که مال کسان بچشم آورد
 و او چنان حق بینیک
 و دیده بر نقش شنان آید
 تا بود روی بود و سلمان
 پس چو دنیات سوی خویش
 چو چسبید بدیده بنوع
 دست زری او مبر که ما درت
 ما درت چون گشتی بر پیش
 که بیند از شش مگر بره او
 و او روی را به دست بکار آید
 هم نگهبان گنج شاه دست
 و دنی ار چه زهر من لبرت
 که ز کبر پس خوش خنیش
 به چو دست بر ای فاش
 که چه کردم ز نیش بگزاید
 اشد و با گز عسکرها دست

هر را در ولایت پندوان
 زمین بیان جز گسارن که درم را
 پای کعبه و پای و بیست
 اینهم از فعل نیست کما در کتاب
 سر آبت سراب شد چو کنی
 میوه این دکان مجنن بپوش
 نور خواهی بدست موسی و آ
 راه بدین نرفته پیش شعیب
 باشد به ساحتی شبان به
 دل بر آن نه که باشد از خانه
 نبود چون تالاب ایچ بنجیل
 خوانست از هر نیت نیت
 همه نیت ترا شده حاصل
 زده اصلی رساندت در اصل
 هر چه از سعی بلعی فلکست

راستی تو ایست و فرمان جان
 ز دیوان نیست بام عالم را
 ز دیوان پایه خردان نیست
 از سر آب رفته لب سر آب
 عقل و دینت خراب چه کنی
 چون در بخان میوه درخت
 دست در گرد و جیبش برآ
 چند گردی بگرد و دروغ غیب
 چون بر آرمی عصا بگرد همه
 پیشک خود به که مشک بجان
 کتاب لیبی می تو بر لبیل
 یک دست گوش منفرد است
 تو ز اسباب جان مان فاعل
 زاده شتری نازد اسل
 ملک تو نیست ملک ملک

[illegible]

၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့၊ နံနက် ၈ နာရီ ၀၀ မိနစ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဝန်ကြီးရုံး၊ အထွေထွေအရာရှိများအား ရှိသည့်အတိုင်း အစည်းအဝေးကျင်းပခဲ့ပါသည်။

هر دو در یک بدن چون تواند	و اعی غیر و شمر درون تواند
هفت و پنج توفی و هشت	از هر خلق خوب سیرت رشت
توفی ای غافل از نعمت چون	همه مقصود آفرینش کون
صد هزار آسمان فروخ زمین	و درون تو هست از بی زمین
چندی جانست را نمیدانند	چیزی بقوت را بهسانند
سبب نفع نیک و دفع بدست	خشم و شهوت بهر کجا خربت
معتدل و از هر دو را درین	شهوت است و خشم سنگ تن
دار بر حد عفت رال نگاه	بسی فرازی هر دو را میبکاه
کمانک در سگ نکودر سگ است	آنکه داند سیکه را فیض است
با تو خشم و آرزو همراه	از پی نفع و دفع و قوت جاه
ور کیاست چنان نکون بود	آنکه از خشم و آرزو نبود
در سفر بے سلیح و بے دار	زود حسد که ایله و بد خو
نبود پای میز را تمیز	آدمی شد بر عقل عسری
چار طبع تو چار پای تواند	عقل جان تو که خدای تواند
کمره را دوست باشد و میوه	که خدا را که نیست یک کوب

بر زمین از خدای غافل
 ایچا تری که او توان داشت
 له زانکه داند ازین
 زیادت و عظمی و کرم
 ایچا تری که او توان داشت
 و در هر دو را میبکاه
 آنکه داند سیکه را فیض است
 از پی نفع و دفع و قوت جاه
 آنکه از خشم و آرزو نبود
 زود حسد که ایله و بد خو
 آدمی شد بر عقل عسری
 عقل جان تو که خدای تواند
 که خدا را که نیست یک کوب

<p>ختم تو شد نفوس و مردی که چون تو رفتی صفت نیا به ختم بهره از بهر طریق و این به نفس شومت غلام و دگر چو کن نقش نفس و این به از دو و دیو عقل بگریز در مبد و مشوره و این لیک و دزدوت بهم بر آید روح و عقل یکی گزید خانه یکد رمی موافق رست عقل جان ابد غلام تواند</p>	<p>چون ترا خورد گشت فریغم صفت غم توئی درین عالم ای همه ساله هم نایه دیو ایزوت خوانده خود کردی آنکه ز عقل گل بود کایو با دو و دیو عقل نایم شوی و این خانه از خاین کز در بسته دیو بگریزد پنج حس تو پنج در دارد خانیچ در منافق راست پنج حس بیخونه دام تواند</p>
<p>فی الدعوی بغیر المعنی</p>	<p>فی الدعوی بغیر المعنی</p>
<p>خوب دار این و ورده همان خا و میکند ز گنج گمان تفت فریاد گفت پر و چو</p>	<p>فاقدنمای پیش ازین جان ا عیسی جان تو گر سینه چو نفع جانت لاغر ز کربوبی منی</p>

آنکه دول با کایو
سرگشتن کج
شده و این به
ایزوت خوانده خود کردی
آنکه ز عقل گل بود کایو
با دو و دیو عقل نایم
شوی و این خانه از خاین
کز در بسته دیو بگریزد
پنج حس تو پنج در دارد
خانیچ در منافق راست
پنج حس بیخونه دام تواند

چون جرس پر غم و شوق غنچه
جسم شمع جان بسان خاک انکس
تن ز جان یافت رنگ بوئی خط
مردم از نور جان شود جلا بد
فیروزان شریعت جان پاک
خاک را مرقبت ز روح بود
خدا ن جان دروه فلک باشد
جان تن هست جان مین هر
غذای جان تن جنبش باد
جان پاکان غذای پاک خود
اسب جسم تو باد و خاک و در
جان و انا زوین غذا سازد
جان دین شد مرق و باقی
دینان چه کار با قدمت
مندان خود پر پر پیداشد

از سید صاحب قلم بر آنکه این کتاب را در روزهای یکشنبه و پنجشنبه

چون دل پُر فغان و دغوی نه
ورچه عالیت چون خاک انکس
تن بجان جونی بود بی بر
سنگ در شد ز تابش خورشید
چه بود جسم جز که مشت خاک
ورنه بی روح خاک کج بود
کس خوان او ملک باشد
زنده این از هواد آن از هو
غذای جانین ز دوش داد
مار باشد که باد و خاک خورد
آب جان تو دین پاک و مهر
چون نیاید غذا بست که دارد
مخلی دین اشیرت چنان فی
مارک او فروتر از قدست
با قدم عقل مست و شیدا شد

[illegible]

آفت
شود و منفعت
که از وزن پیدا
پایه چهار و گرد
چون گشت از بنیاد
سله و از آنکه

جان زتر گیت باد و در پیش
هر چه آن باعث عیش باشد
تنت از چرخ و طبع و اروساز
جانست حق داد و دوا جانند
کافکاز و غوغ و سرشت خاک ناز
ز آنکه بدست اقتضا گشت

هر کجا این جوهرستان است
نزد قدم وان که از حدت باشد
آن و این ساز خویش خواهد بود
ز آنکه حق و او را بازستاند
و آنکه او خود را بگنجش پاید
هر چه حکمت کند میساختند

صفت ہیمی و انواع شہوت

سبب خشم و شهوت از لغت است
 و شهوت پرست را در خیم
 بنده بطن و لذت و شهوت
 کین زخوی از بند سازد
 خشم و شهوت خصایل حیوانیت
 تو گوهر خایفه ز خداست
 تا تو از خشم آرزوستی
 کرده بادل و جگر در هم

آفت و مہر فطنت از قہرست
 بتر از بت پرست خواند حکیم
 بتر از بندہ غری و منات
 و این ز شہوت بیدارید باز
 علم و حکمت جال انساقت
 بسگی و خری فرو و میاے
 بحس اگر تو آدمی هستی
 خشم ابیس و شہوت آدم

تحریر و طبعت ۱۱۱۱

زین دو وقت بجای نام نبرد
عفت و علم آلت حسد روند
نور و تقیط که دید یکم
یا بود خفته یا بود بیدار
سر یکم خدا می خویش در آ
ای ز شهوت طغیان لوده
خشم و شهوت زیر پای در آ
ای مقیم از و دیو دیوانه
همچو آره و کس و زنا خشنو
این که لطف لیک تلبیس
آمی شده شاه بر همه حیوان
چون تر نیست بر خدا و ثوق
مر ترا این نیاز نیست کند
مخاف از که و کار و کارش
انچه گفته مکن بگردیده

من سبب التفرغ است

بیباع و بیبیم مانند مرد
شهووت چشم آفت خردند
ز آنکه صفت را و جمع نتوان کرد
هر دو در یک سو یعنی چشم در
تا که آدمی شوی یکبار
زیر دست چهار زن بوده
آرزو را و آرزو را بگذارد
شهووت چشم آفت خردند
آفت زین سوگند دین آن
و آن کند کبر لیک چون ایلیس
تا کی اندوه جامه و غم نان
نیست جانت بر زرق او و رقت
دل و دین تو از نیست کند
کرده خستیار از ارش
در آنچه گفته مخور بخورده همه

[illegible][illegible]

مجلس

تاریخ

سید محمد علی

۱۰۰

1994

عزیز

مجلس طهاریت

مجلسی اعلیٰ ہند

پیشانی پر

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

10

تشیخ و تفحص بر زمان

تفصیل کرد و خدای تعالی
که در دینش بر وی دیگر
تفصیل بر دان بکمال عقل
و علم و نور و روشن فرمود

وہ جبکہ دو کہاں میں
وہ جبکہ جاہت وادان میں
وہ کہ کمان و فدا و عینا و نیاہ
وہ کہ سات و سعد و دوز و قضا
وہ کہ تری پرست و شاہان
وہ کہ ایک و نہان و انوار
وہ کہ تری

کتابخانه عمومی
شعبه کتب خطی
کتابخانه عمومی
کتابخانه عمومی

<p>تا شش نیده زمینی گردون مردنوی بد زمان چه بسا</p>	<p>آیت الکرسی پنجم و دو رک و دو کلام چند</p>
<p>تا تو زمین منزل آدمی نشوی باش تا خلق را برابر انگیزند گرچه اینجا قبا و دو پوزیری ورچه اینجا امیری از زور و زور ورچه اینجا غرشنه نشاهی ورقیعی و لیک شورانگی وربوی زهد و در لیک خند وربوی عالم و نه عامل تو چون تو با سیرت بدی نیزی وربوی قاضی و ستم گاه در طبع چون گمان فرله بوی گرچه بزم روی شوی هم دوست</p>	<p>و آنکه اندر دوم سقر کردی تا کیند از درون چنان خیزند چون عوانی ز کل سگی خیزی از تکبر ز خاک خیزی کوی یا بی از طاعت دست کوتاهی و یونیزی بر نور ستا خیز هیزم و وزخی و لیکن تر دو ربانی بوی نه کامل تو و آنکه بر صدرت وی خیزی روزم عشر شوی تو بچاره ای کم از گریه دست وی نشوی لا جرم زان سرای بی مزوت</p>

و اگر که اینها
 بودند و حال که من از او شنیدم
 که گویند فیض است از دودوران او
 و اینها را سبب میگویند که نقطه
 پیش از آن بود که از آنجا
 میآمدند و از آنجا که
 بهشتی و رفیع که میگوید
 را که در آن است و در آنجا
 که اینها را میگویند و
 ظاهر

موش را موی سبزه چون بجا
 پذیرد و با غشا رچه نکوست
 نامی و چنگی که گریبان دارند
 مور حص از درون سینه برار
 باز پس دزد خانه کن باشد
 چون بشه از گسبان که خرسندند
 روتناعت گزین که طالع دین
 معنی از خانه چون بگویی آمد
 کند از بهر جلوه مبدع چون
 بد و نیک تو بر تو باشد همه
 نیکی از خود آب باز پس آن
 اینقدر بس تراورین کلمه
 که تو نیکی مرا چه فائده دان
 گریهی خود در و انت نه رسد

ادا دل کسورت
 «بیت در بیان غم»

لیک یا کی نیاید از دریا
 نشو و پاکی سپید دیگر نیست
 موشن اخذ بر قصه نگذارند
 زانکه این مور زود گرد و مار
 مور هم وز و هم رسن باشد
 که از بجز خواجگی بستند
 در و گیتی ست با عذاب الهی
 نقش و لها بسوی روی آمد
 قوت از اندرون نقش برون
 از بد و نیک کس کسی را چه
 از بدی خاک بر سر گسبان
 هموس موش و دانش گریه
 و ر بدم من ترا از ان چه پان
 و ریدی از منبت پر باشد
 فی یوم القیامه قال انساب بنیم کو میزند و لا یتساکون

موش را موی سبزه چون بجا
 پذیرد و با غشا رچه نکوست
 نامی و چنگی که گریبان دارند
 مور حص از درون سینه برار
 باز پس دزد خانه کن باشد
 چون بشه از گسبان که خرسندند
 روتناعت گزین که طالع دین
 معنی از خانه چون بگویی آمد
 کند از بهر جلوه مبدع چون
 بد و نیک تو بر تو باشد همه
 نیکی از خود آب باز پس آن
 اینقدر بس تراورین کلمه
 که تو نیکی مرا چه فائده دان
 گریهی خود در و انت نه رسد

[illegible]

هنگامین جرمی
طفت الکون
اذا امارت الرب
۱۷ مصلح
کلی لیس اول
و کمرانی است
شدن نو دهی
مصدق و غیره
در این کتاب
نوشته شده است
که در این کتاب
نوشته شده است
که در این کتاب
نوشته شده است

<p>روح چون سفت خان پاک بماند هر که زمین جبرعه طامع مثل است رازا اگر چون زمین نماند واری در شب و فصل پرده گریاشد رود باشد قمودیل و غمت از زنانکه مقلوب روز و زور بود</p>	<p>روح چون سفت خان پاک بماند هر که زمین جبرعه طامع مثل است رازا اگر چون زمین نماند واری در شب و فصل پرده گریاشد رود باشد قمودیل و غمت از زنانکه مقلوب روز و زور بود</p>
<p>روح چون سفت خان پاک بماند هر که زمین جبرعه طامع مثل است رازا اگر چون زمین نماند واری در شب و فصل پرده گریاشد رود باشد قمودیل و غمت از زنانکه مقلوب روز و زور بود</p>	<p>روح چون سفت خان پاک بماند هر که زمین جبرعه طامع مثل است رازا اگر چون زمین نماند واری در شب و فصل پرده گریاشد رود باشد قمودیل و غمت از زنانکه مقلوب روز و زور بود</p>

[illegible]

از هوا و در طبع و در انسان
کز پی جسم و جان آید دین
و دختر طفل را سپه پیوندد
نه در آید بوقت جنینش گل
و اندک آنکش دل خرد و دست
فرق و دست مردم شیار
هیچ بدنامی آدمی را پیش
چه حدیث است هر چه پیش آید
حق پسندست عالم و عاقل
آدمی با گنه شکسته ترست
که آنکه گوید منم شرم معصوم
و آنکه خود را شکسته دل بیند
اوست شایسته خدای کریم
گفت و او در اخراجی جهان
جان با پکان خزان فلکست

چون همسایه
با دانشهاست
غنا یکدیگر
پیرز با کوزه
آن مالت را
ارغنون فوخته
نوسین نام
سازیت
مهر و مهر
شفا شمع
سیاه است
دانش سر و سامان
تواند به
گنجینه جهان
فروشنی جهان

گفتار از استاد گرامر

بیت گردی نموده بهر بیگانه
 در پیش پادشاه کزین
 اولین را نام برین
 و از کار داری

شکر داری شکر خورازی فی	صبر داری صبر خورازی فی
فی نقد الدنیای شکر آینه	
آن نبش نیده که در سر است که همی شد به کشته گشته تا که میوه هست شاخ شود چون غنث بدید بهت دریا گفت بگذر تر بات خان پس پی پی بگو که از ره درو چون پیشدی خلوت گنج تو نیستی که خورون کید سگ اگر جلد بودی و فریه خاکست از نهاد خود و مردم	آن غنث چه گفت با دانه بهر پی پی بسو و ابرده راه نادن بر و فراخ شود زو پی سپید و او بگفت او را رو پی پی سلام من بیان با چمن کون ایله توان خوان کیش اکنون شقت نادن نام و تنگ ندارد و اندر زیر یک شکار چه نماید می اندر هیچ نذر نه دارد و او خود مردم
فی انجمن اشجاعت	
شکست این که از عذا بکده مرد را بهیم جان ز زخم تیر	حد زده به وجود که بیم زده و در کز زخم تیر و تنگ و کبر

بیت گردی نموده بهر بیگانه
 در پیش پادشاه کزین
 اولین را نام برین
 و از کار داری
 غنث خورازی
 شکر خورازی
 فی نقد الدنیای
 فی انجمن اشجاعت
 شکست این که از عذا بکده
 مرد را بهیم جان ز زخم تیر
 حد زده به وجود که بیم زده
 و در کز زخم تیر و تنگ و کبر

بیت گردی نموده بهر بیگانه
 در پیش پادشاه کزین
 اولین را نام برین
 و از کار داری

مرد را از اجل بود تا
چون بجزا که ازل نگردد و پند
اندر آن صفت که زور دار بود
مرد کور و زور و مری با نیت
مرد چو دل که شد بچنگ فرا
هر که در چنگ بد دل و عمر
مرد بی دست پای و جوشن ار
تنیغ با مرد پای و برگشت
فرق خریا بیان مسلم نیست
تنیغ ^{مرد} خور و مرد مرد و ادات
مرد را آهنگین زور و حرکت
از زور بود و پشت خیدر فرو
تا بود روی به زور باشد
آب باشند مرد چون بولا
مرد مرد و ایچو که باشد

مرگ با بدو است همکار
و در مع نفق در بدو لانج نید
مرد را مرغ دل نسیاید بود
دامن خیمه بهترین دایه است
بهترین عذیبت عمر خوارتر
سپرد پوشش دوم است
هیچو مای بود بدشت او بقا
مرد نامر و سایه گشت
تیغ را جز شجاع محرم نیست
و ز جهان تیغ تیز بجا نماند
اجل نماند قوی دوست
که ز خصم سوال گفتار مرد
چون در پشت کشته باشد
گو زره پوشش گردانید
که از باد و آفتاب شده باشد

[illegible]

از آنکه در این کتاب مذکور است که این کتاب در سال ۱۰۰۰ هجری قمری در شهر...

<p>یکی تن از وی شجاعت آموزد و آن بجز غم نیایدش حاصل از آن که در این کتاب مذکور است...</p>	<p>تا وقت دل ز کینه نفوذ عسقم تا که در جزو دودل لقمه با جیم سبب از این...</p>
<p>که علی و عمر بگویند چنانچه در دلم بفرغ حبس شکست که تقصیر باشد هم بیکره فرو با دلم کسل و شرب جفت آمد نه چه قلم آن ز لقمه نایش زید سیر خورده کرسنه دین باشد</p>	<p>تا پیر رسید و ترجیحی نیست گفت با وی حجبی که انداخت شده لقمه آفتاب نم کرد مر مرا کار خور و دقت آمد هر که او پیش خور و پیش یار مرو با مال بی یقین باشد</p>
<p>بدو نای گل و طبل شکست که در دلم طبل طبل شکست هم دو گنگ از خوار و جزو بیکره و آنکه خور و شرب حجبی در دلم شکست</p>	<p>اولین پسند در ره آدم بهترین بنا به دست نای گل طبل نایست اصل منت نه خور هر کس از مرقه قبله طبل شکست</p>

که در این کتاب مذکور است که این کتاب در سال ۱۰۰۰ هجری قمری در شهر...
و در این کتاب مذکور است که این کتاب در سال ۱۰۰۰ هجری قمری در شهر...
و در این کتاب مذکور است که این کتاب در سال ۱۰۰۰ هجری قمری در شهر...

در این کتاب مذکور است که این کتاب در سال ۱۰۰۰ هجری قمری در شهر...

آوجی را درین کهن برزخ
 شوره جانور و کار آمد
 گویی نام معده تخم نکنی
 چون سگ و گربه آب شرم
 که خوش تخم خور و بطنت نیست
 که خورشش مردگونی باشد
 بهر کم خور و دست بی آونی
 این بود ویرگان نباشد خرم
 چون خوری پیش پیل باشی تو
 که خور بی دهن فطنت
 خفت ز اورا هب اندر ویر
 هر که بسیار خوار باشد او
 باز نه ناطق که کم خوار است
 نتجت کی شود و علم غریب
 خور اندک فروین کند علت

نه برین سخن

هم در مطبخ و حیث در دوزخ
 تا نیاید مرا و نار آمد
 که طریق تا طریق کم کنی
 تا از خلق آب نان گرم برد
 هر کجا بطنت فطنت نیست
 مرگ و زمان ز خوردنی باشد
 و این همنه و نطق اعرابی
 این نه بیمار و آن نه اندک عمر
 کم خوری جبریل باشی تو
 پر خوری تخم خواب آلت نیز
 دار و دش در صلاح و خا طریخ
 و آنکه بسیار خوار باشد او
 بحقیقت بدانکه کم خوار است
 جز بقلب خفیف و بطن غریب
 خور بسیار کم کند علت

این معنی ندارد
 که بطاعت از
 رشتن است
 معنی دیگر
 این معنی ندارد
 که در این کتاب
 ۲۹
 حدیث است
 بدای نام
 این که در این کتاب
 از قوی و ضعیف
 کردن است
 این که در این کتاب
 از قوی و ضعیف
 کردن است

گریه چو بر روی قلزم از رشتی
 مثل خمر خواره پیکوست
 هست چون حقه بانو بی آردا
 در دل از سوز او سرور و رشت
 چون کند عرابه دلی شکست
 مست کو را و فحوش سخن بشد
 مست چون صبح کا و بخت بل
 او سر است، اگر فتنه زبرد و پا
 تو بد و دین و بجزوی داده
 توان و آن خوری که پستی است
 عمر وادی بباد از پی سست
 بنشاند و سماع مشغولی
 فانی از مرگ و ایمن ناگوری
 چنگ درونی زبون زده
 حشمت ز دست کوه احمد

هر چه او داد جز غرور است
 و بر سخاوت کند دروغ نیت
 نور صبح دروغ زن باشد
 روز و شب عمر جا خوبت بفعیل
 تو ز جان ساخته تنش را چاک
 او بتو دیوی و دودی داد
 و او ز تو آن هر که هستی است
 خاکی زین شمار عمر خاک
 در سراسر ای تقا تو مغرور
 سن چه گویم ترا بدل کوری
 دل پاکیزه را بخون زده
 سپهر ما بد که باشد لابد

[illegible]

مورن باشد خدا وین شاید
همچو خدمت بتر از دنیا نیست

و یو وینی چینیست سرباید
سا که گویم که چشم بینایت

فی التوحید و ترک الشریک

رنج را چون پیر و روح این
 واد مرچر کل را سران
 کجاست در راهم جاک
 چون کجاست سوزنی دیدار
 کز پی چیست با تو این سوزن
 که بخاقان زمریت خلاقان
 تا بود زنده ژنده پیر این
 جا که گفتند خالق مانی
 بر زده و لوق سوز نیست و را
 زبانی آمد و را زردی دوف
 بوی دنیا همی دید زمین تن
 گر نه این سوزنش بدی همرا

چرخ چارم فرو داد و زمین
خالق و کار و کار هر دو جهان
تا چه دارد در نعمت دنیا
برزخه دل و او پر رسیدند
گفت که بهر ستر عورت من
تا قدم در چرخستم حقان
هست محتاج رستم و سوزن
بر همه حالها تو و انانی
نیست چیزیش پیش ازین دنیا
که گنیش دران مکان موقوف
چرخ چارم و را بود مسکن
بر رسیدے بنیر عرش اک

[illegible]

<p>بکمان جمعیت قائم گشت سوزنی گشت روح را بوال دل و دنیا و لذتیش برگیر بسرور و عز و بهای رسی راه عقبه در راه که صید است رو تو باز هر سار عقبی را بهست چون بت پرست مل</p>	<p>سوزنی روح را چو مانع گشت با زمانه از کمان قرب جلال ای جوانمرد بنده من بسپار تا مرقه بدان سراسی رسی ورنه با خاک تیره گردی ترا زهر قاتل شناس دنیا را ز آنکه دنیا پرست خبر سپاره</p>
---	--

فی روح و ترک دنیا

<p>شد بصحرای شبی برون ناگه بسو خواب که شتاب گرفت خواب یا اگر گشت پیش جنت دید بسین او را نینجا بچکار آمدی بر هم بفسون مرترکی در آن مکان ماوتی دیر سر ایم تو سر نه کردی</p>	<p>در اثر خوانده ام که روح اند ساعتی چون برفت خوابت بسیک انگشته دیدایش خشت ساعتی خفت زده و شد بداد گفتش ای اندوهی سگ فلان جایگجایی که عصمت عیسوی است گفتت زمین تو زحمته آورو</p>
---	--

دهر قاتل را بپایان
 زایان روز و سکون پاکیز
 درای قوت هر قدر است
 که زبان را گویند بر زبان
 که قاتل را شتاب گرفتن
 نه بدین بشماره را
 در این دنیا هر چه هست
 همه در دست خداست
 راه و دنیا هر چه هست
 همه در دست خداست
 راه و دنیا هر چه هست
 همه در دست خداست

با من آفرینکند از چه کنی
 جمله دنیا پرست سراسر اینست
 ملکات من پرست چون گیری
 گفت بر تو چه رحمت آورم
 گفت کین شگفتا که باشد
 چینی آن شگفتا لبیک خدشت
 گفت خود رستی و مرا ندی
 با تو زین پس مرا نباشد کار
 تا چنین طایبی تو دنیا را
 بر تو دنیا طمع بپر کیسر
 خاک بر سر هر آنکه دنیا خواست
 پرست بسیار خواهد چون گام
 گرد و از رانی صاحب خفت
 نه فلک را فروختی بدو نان
 تا ترا روزگار چون کوبد

در سر ایم تقصیر از چه کنی
 جای تو نیست ملک عالمی
 تو نصبت مرا ز دیوان گیری
 قصد ملک بگو که نسب که گویم
 نه ز دنیا ست چون گزینستی
 شخص المپیان آن سبب بگفت
 هر دو دانه از بند بر باندی
 ملک من تو زو بمن بگذار
 کی توانی بدید عقبه را
 که روز ترا و تو خاک شمر
 مرد دنیا پرست باد و بخت
 معدوم چون آبیا گلگون باد
 خیره بسیار خواهد که گوشت
 لقمه ده سیر کم وزن بر خوان
 لقمه در معدیات بر شود بد

طاعت تو کند
 بسیار خواهد بود
 تا در دشت کافران
 چو می آید
 در این جهان
 را و بعضی از کافران
 و بعضی از کافران
 و بعضی از کافران
 و بعضی از کافران

روزگار تو از پی پنداشت
زان همی را ایگان میبری تو
چون کسی از شره بجهد
چند شپن ز مره ملک میند

شادی شام برود و انداخت
کزنی افتد دوزخ سی تو
عشقم با و برون خود بر
با خود و پنجمین فلک میند

فی حبس الدنیا والمانیة

گل همی خور میو می گل سپهر
 ای چه فرعون شوم که گردش
 چه کنی در میان رنج خار
 و آشنایان خون که او گلایه نبرد
 نه گزیده شوی گزنده شوی
 چون چو شیران بگرد و خود بخوری
 عشق بیرون بر دتر از خودی
 با خرد میل سوی مل چه کنی
 آنکه دارد خرد و سخا اهل
 از حق میوش بر مگردان میل

باشش تا برود و ز کور تو خار
از ره آب رفت و تراش
کار آبی که آتش آرد بار
پس ز تابوت خم بگساید
از لکد گشته چه زنده شودی
همچو رو باه خون رز چه خبری
بیخودی را بدان ز بیخودی
سپهر خار برگ گل چه کنی
و آنکه پیش خرم نبود گل
خاصه مستی و خانه بره سیل

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

چون بر اقامتی نداشتی اندر ده
بد بود و خواجیه را درین بازار
خانه خالی و بی صاحب
گویی مردود و مردوم نشی
خیزم خود کن که در ده است
ای گوی بود نه گوی بودن
اندرین سویر بر ز شورش و غیب
باده خوروی ولیک باهی نه
چون شدی ست تهی ای
چو گوی باده کا درین رخسار
خراشنگ و ضعیف و بار گران
را آقاری چنان غی ر و غن
سرمه و پایی حکم نه
خوابگاه ساخته ز شاخ و دست
ناترا اندرین سفر گزاف

داشت خزا بدست خرد و ده
 و اندرین گلشن درین گلزار
 شرح خصم و ندیم نام محرم
 تو ای کو که گوشت از نوحی
 خازنت خانتست بیگانه است
 دلت گرفت از آدمی بودن
 دل میر از غم نشین مهر لب
 و نوح خوردی ولیک ای
 خیاب باده چو خوک افتاده
 بارشیشه است بیخ و زغلنگ
 نرسدت سنگالرخ و تو میران
 باد صرصر تو با و خانه شکن
 مال بدست و یار محرم
 تا نهاده قدم بجای سخت
 باشد اندر خیال غایب لاف

میرزا فتح علی خان قزوینی

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۱۰ برهان قاطع ۱۱ و تائید بجای سلف

ایمان قاطع

شب سر خواب روز غم ز سر
تو بشامی و کام اندر ب
گر چه شامی و نهای اول است
که بدین خاکدان ویران و
داندان گوشت و درگ باشد
مرو فر چون چرخ کام برفت
تو چو پستی حساب از و گریه
که گریه یان چو دامن و تیر
آزرا از دروان خود پیوست
آزرا اماردان که در محاسن
صورت طبع کافیت بهشت
ظلم را چون سگان و دیوانگان
خشم و زور خانه نقاش
صورت آرزو چو طاق و سحت
بهشت نقش حسد و سواد ار

گفتن جز که ملک و دینت خراب
 اینست بد مهر و ناله فرزند
 کیسته گم شده محلول اوست
 کیسه لایع کنست متن فرو
 که میان بسته تیر گمشد
 هفت عفتوش پای طبع تفت
 چون پوست ند جانست شکم
 عطسه و فحوی گرفت و سر تیر
 خاک بر بشمار و باد است
 نشود جز خاک سپر شکم
 بوزنه سنگ مست گریه است
 نجس و آبریزد آتشخوار
 ساک شده است و یواکش باش
 بال مسعود و پای محسوس
 گرگ بوسف و زرشیت فخر

[illegible]

[illegible]

بیش یامید که او حسن و بری
 کا ندرین خطه ز اهل نفس و پویش
 میر این زندگی بطبع بر شیر
 زنده آسجا گیکه میر تن خویش
 حشر به قاتم شده میان و تن
 که چو این چشم اجل فراز کند
 تا به بینی نهاد و عالم را
 تا به بینی یکیک بچشم نهان
 تو میوز از جهان چه دیدستی
 تو چو داماد و عیبتی هست عرو
 خاقلی از جهان و از کارش
 ترسم این غفلت از به قصد
 پیش سلطان سیاستان

تا بدان فتنه لبست ببری
بمیسیر و در گریز و کس
هم بدینجای باز کنش از شیر
آب حیوان و بدش خویش
چه دمی تیغ خویش ز می دشمن
پس در آن عقل چشمت باز کند
تا به بینی جهان آدم را
چیز را را چنانکه هست چنان
ز نیمان نام او شنیدی
سوی دنیا نگه کن بدش خویش
ناز موده بفعل کردارش
باز دارد و ترا که موعود
نظر شاه متر است

فِي أَصْحَابِ الْعُقَلَةِ

آن شنیدی که در طواف روزه گفت با آن جوان نکو سخن

چون در او بطوان می یابم
گشت عاشق بیک نظر و حال
گفت با آن جوان بن از دانش
کای جوان نیست مگر معلوم
البت این موضع اسی جوان نظر
و سبک از خالقت نیاید شرم
خالق تو بتو شده ناظر
این نه جایی تمتع و بطرت
کردگار تو مرا نگردان
مرد در شرم به بهر کار
شرم دار از خدا اسی خالق با
هر که از کردگار تر سنده است
روزگار اسی تن را تو فخری
دور زنی در شکم که این است
در خرابی نشسته کین چنیت

گشت لختی زعبود و آتش خود
گفت بازین حال خوشی احوال
آنچنان زن نمرود و آتش
کز که ماندی درین نظر محروم
آن چه آید که اوست مرد عقیق
که بیک سو نگشته آرم
تو بدل نشده برش حاضر
جایی ترسست و وضع خست
تو بیشتر ستایع و گران
نیست چون شرم ترا یک
و آنکه از خلق هیچ باک در
خلق عالم از او هر چند است
شرم دارد از هر دم دست برد
سنگ اندر جگر که این رایت
رسم گبران گرفته کین نیست

بہارِ نبوت: حضرت شادی نورون اصلاح

[illegible]

[illegible]

في صنعة البيع والشراء

[illegible]

سیر و چون عود و میان چین
پایه ابرو چو موج خورشید
منع نالان فراز گلین گل
ابر شسته ز روی ماهون پاک
راز دل کرده جمله عالم فاش
خانه بگذاشته همه زن و مرد
خنگ آنکس که او بفصل بسا
خم زلف نبشته و بجو
ماه و آب چو خورشید سنبلیله

همین پیشکدیه سپید امن
آمد از حد ارمن و سقلاب
مست بی مطربان ساغر مل
هر چه آلاشست بر رخ خاک
زیر کان زمانه چون او باش
سوی صحرای برون شد زنی
لذتی دارد و ز بوسه کنار
عود و ناست سینه بر لب
بولش از کبود قافیه طور گشت

فیه قصیدة العربیة و اخلاص

مفضل بن درویش سلیمانیت
هست محتاج کار سازی ملک
از پیوین و شغل پردازی
تا نغمه شمع تازیان بفریخت
ملک عدلست ین دل پرود

هنر ملک ره فراوانی ست
چه کس ز فارسی تازی ملک
پیش در بسته نیست در تازی
کشته ای اندر عجم چو همیشه بسوخت
تازی و پارسی چه خواهی کرد

لعل شکر
بایه ابرو چو موج خورشید
منع نالان فراز گلین گل
ابر شسته ز روی ماهون پاک
راز دل کرده جمله عالم فاش
خانه بگذاشته همه زن و مرد
خنگ آنکس که او بفصل بسا
خم زلف نبشته و بجو
ماه و آب چو خورشید سنبلیله
اول و لام الف
بوزن مثاب نام
و لایحه است از دویم و یزنی
بجای هر دو اول صوابی نقط
ام بنظر آمده است ۱۴۸

222

وہاں پہنچ کر انہوں نے کہا کہ یہاں
میں نے ایک عجیب و غریب
مقام دیکھا ہے جہاں
میں نے ایک عجیب و غریب
مقام دیکھا ہے جہاں

100

九、

...

مجلس

۱۰۰

三

پس درین راه با سلاسل و غل
نمیست خبر نبوت ره نمیری
کی شد از بهر پاسبی مجبور
کرد چون ابل بیت خود را یاد
باز به جبل گرچه نزو کیست
نصبت دین درست باید پس
و دولت از روی شدت نصبت

سے نبوت اُتےجبرائیلؑ بلندہ شدن زمین بلند۱۱

یار قل حُر زت بر سرِ پل
نقلِ سنجوی و شبِ لغوی
تا جِ مینا ز فرقِ سلیمان دور
دلِ سلیمان با غنچه مینا شد
و دستِ دور دستِ تارِ کست
ز آنکه دولت شکسته شد بهوس
و دایم و زودان و فِردالت

در صفت شراب خواص آن گوید

مرسران را چو طایع میخواند
میچوبارسم در نهادش شود
زان بر او چو طایع دست یافت
هست می در نهاد خود پیوست
شاه می بر چال تن چیده است
بای گرمی اشک سران او
از کف پُر میچوبد موسی

بهر چه در دس در هم چو خمار
آتش و خاک و آب باد شود
کز نیل رخ پامی خود بشتافت
در گشت پامی عقل و بر سر ست
ماه عقل از کمال می خیره است
زنان پی زرقا که مردان آید
مرد زنده گشت چن عیسی

پادشاهی
 بنشیند گشت که گفت
 ای باب یعنی از طریق دست و پا
 بنشیند اسلوب و تبحر و در
 و از پنج باب اسلوب و تبحر و در
 که حساب چهل پنج است و چون از نظر
 طاق شده از باب اعتبار صورت طاق
 بطایفه شده است و در صورت
 است آن باشد که تمام و در صورت
 بر بادوست بیاید از این
 و در طبیعت یافتند و از این
 که در اول و از این
 و هر که در این
 شد که بر این
 از این عالم
 سالی تا
 کرده

بقیہ را حیدر امید اندوز
کیا دینے پامی مونی یک پائیت
عبادت از غزلت
و نیز غزلت از
بقیہ را حیدر امید اندوز

١٤١٦

١٠٠

آیت از روی بهر عقل در را
آنکه داشت در دل و جانش

توسونان منور آتشهای
بارونی باره وادما نشین

Figure 6

فی دارالغزوہ والی دارالکفر

مال پر کھنچو نیل و توتیت
مال مسلح چو آب زیتون
و آن مستک چو آب فیکست
مرد را چون دم و درم بشد
تا بدینجا کش کس جگر نگوارد
گر چه دنیا بحر لطافت نیت
بحلال از جن راضی شغولی
پسر بخون راز بهر سلال
بنود خود و حکیم شبست جوی
گر چه در چرخ پناه پناه بود
در زردی کم اگر چه دانسته
مال اگر باطل خزان نشد

مال و در دل چو نعل و در تنیت
کما یازد نشش گزیت تن
که وجودش مقدم ملکوت
آن نکوتر که خیر هم باشد
نه بدان جای حسرتی برود
لیک بودش بی این آفت
بهرام از حسدای مغروری
بیر مصطفی نبود مجال
از جلال زمانه دست بشوی
لیکن انهم حجاب راه بود
کی قرین گد و دوانسته
حلقه فرج استران نشد

[illegible]

241

10

三

السلامة

22

75

12/2/2014

امام

١٠٠

11/11/20

محکم دلائل سے مزین متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

الحمد لله

تاریخ و جغرافیہ

۱۰۰

مومن قاطع سانسے " و آواز بلند سیز

[illegible]

دید از بعد محنت بسیار
 دید یک جفت موش بر سر چاه
 می برید نیخ خار بنان
 مردان آن چو دید حالت بد
 در دم از دو پا مکان سازم
 از همه بدتر آنکه شد کین خواه
 آخر الامر تن بکس نه ساد
 دید در گوشه های خار خیف
 اندکے زمان ترنجبین بر کند
 لذت آن بکرو و بیوشش
 توئی آن مرد و چاهت این می
 آن دو موش سیه سپید و دم
 شیب و زریست آن سپید سیاه
 از دباغی که هست درین چاه
 بر سر چاه نیز است شربت

زیر هر پاشش نضت جفت ما
 آن سفید و دیگر چو قیر سیاه
 تا درشت سپاه مرد جوان
 گفت یارب چه حالت است این
 یا بدندان مار بگدازم
 شربت نیز بر سر چاه
 این دوش از کرم و سبک کشاد
 اندکے زمان ترنجبین لطیف
 کرم و پاکیزه در دباغی
 مگر آن خوف شد غر آشوش
 چار طبعت بسان چار افعی
 که بر دوخ خار بن مردم
 نیخ عمر تو میکشد تباہ
 گورتنگ است و زان نه آگاه
 ارجل استای ضعیف کو توت

[illegible]

۱۰. همان قاطع گویند ۱۲ و سیاه را هم میتره و تاریک کنند و سلطان اذنی هم

وایمینی: ایستاد

بود در شهر بلخ بقاے
 هم شکر و شادمانی هم گل خوشن
 ز اهل حرقت فرشته گردن
 ایلمی رفت تا مشک بر بخود
 مرد و بقال را بداد و دم
 بُرد و بقال دست ز می میزن
 در تران و نندید صد کاغذ گنگ
 که ازان گل کمی کند پانگ
 مرد ابله مگر که گل خوردی
 از تران و گملک ہے دزدید
 گفت مسکین خبر نپس دارد
 هر چه گل کم همی کن زین سر
 مردمان جهان همه نیشان
 خوشستن را بسا و بداد و
 چون نمودم بدین سخن بران

بیکران داشت در دوکان کله
 عسل و خرول و خل اندرون
 چاکبک اندر معالت کردن
 چونکه خرید سوئی خانه بُرد
 لغت شکر مراد به بکرم
 تا در شکر و بر و فرمان
 گشت در تنگ داران کرد و تنگ
 تا شکر بدیدش متعال تنگ
 تن و جان اذای گل کرد
 مرد و بخت نرغ مخینید
 کان زیانت شود و ندارد
 شکرش کم شود و دیگر
 گشته از مهر سود جفت زیان
 آسجمنان را بدینجهان داده
 سخن آغاز کردم از نسیان

[illegible]

الْبَاءُ لَا يَدْخُلُ فِي الْحَقْلِ وَلَا فِي الْكَيْسَانِ وَلَا فِي الْأَمْوَالِ
فِي الْأَمْوَالِ الدُّنْيَا وَالْكَسْبَانِ الْمَوْتِ وَمَا كَفَرُوا

خنده برق را چه عمر بود
چون همه ابلهان تو و خنده
مرو را خود چه جای خنده بود
عقل را خج در غرور ابل
پس تو انکار مروی آن بگذا
پس تو بر من محمد بر خود خند
روزے از زندگانی تو بیرون
که از وسوسه و مزه بر بند
کت از وجان گشت و اتم مزون
خبر نباش من از از پالان
که شش روز غافلان شست
روز و شب کام رخ و عرصه تنگ
از ره رفته پس شود آگاه

خندد هر ده کار خشم نبود
 پنج عمرت زمانه بر گسترده
 آنکه را احد و عفو کننده بود
 مکن ای دوست ساری عمل
 نه چون فردی نماند بومی و نگار
 ماه نو پیر و بال تو بر گستر
 هر شبی کان زمانه بر تو شمر
 در رخ ماه نو کس خندد
 پس تو باری چرا آنکری بی چون
 خا فلان خفته زیر کان لالان
 زیر کان را چو روز معکست
 سال چون مرحله است نه تنگ
 چون بتزلزل رسید مرد از راه

[illegible]

تفصیل انجام داد

کاهی ترا عمر از انبیا افزون
بر جهان یافتی جهان را تو
گفت دیدم جهان چه تیم و دور
تو زنا سوده کنی ز سیر و میل
میست هم جان می بر هم حشر
عمرش را بدرد از و دو کوته
ما قبت هم رفت و دشمنان

چون گذر کرد بر تو فانی و دن
چون سپاری کنون و آن را تو
آمد از در سے شدم ند و کر
کجا با کوازه پر بنیب میل
شتر نیم منزه شد و شفا شدت
ارشت بر سببش را و کجا و بر
آیت عزال خود شتر بر اند

افنی طالع الهمزة

داشت لقمان یکی کریم و ناس
شربت و در بهنج و تات بهت
یو لطف و سوال کرد و آید
هم عالم سرا و بستانست
در جهان فکس را و با هم پست
عالمی پزند و حشر و فوشی
بادم سر و چشم گریان پیر

چون کجا کاه فانی و سینه بهت
روز در پیش آت و بهت بهت
چست سارین بهت بهت بهت
درین که سبب بهت بهت بهت
چه کشتن باین کسج بهت بهت
سج این نگاشتی اند بهت بهت
گفت هذا لمن بهت بهت بهت

لله و در
لقمان یک
کشته و تات
در بهنج و تات
یو لطف و سوال
هم عالم سرا
در جهان فکس
عالمی پزند
بادم سر و چشم
گریان پیر

[illegible]

تو ز حرص و حسد میان سعیر
 با خودی از ایشان چون گدیزی
 خورشیدن را و داغ کن بستی
 ای فکند که بکمل مغوی شست
 آرزوی صنایع و حسابات
 آرزو را بریز پاشی در آت
 آرزو و هوس کجا جوید
 آنچه بد چون لعل می شمیری
 لعیب بازی برای کود که ترا
 بسته با عقد تناعت
 گریه بی تو در اجل ناخیر
 فارغ از فکر و ایم از تو بپای
 تو ز احوال خویش محجوبی
 بر گشایدن همی کنی اصرار
 خانه را گور ساز و دل خصم

کرد تو چون سراسی پرده ای
 بهیزی از سعیر چون گذری
 عسدر با جور بخیان بستی
 رویه اندر روز و بلخ در کشت
 رود آب بت بیرون و شربت
 هوس و آرزو بره بگذار
 آنکه او را و بخودی پوید
 و آنچه حق چون کذب می شمیری
 مرد را لایعنی نیاید رست
 توبه در نسیه گنایان
 نه ترا سکنست فقر و میر
 جرم عالی و توبه در تسویر
 زبان طبع کار مر و مقلوبی
 خورشیدن را ز غر و گمان انکار
 و در دیوار و خاک و گل در خصم

این شعر در
 کتاب
 تذکره
 شاعران
 ایران
 در
 قرن
 دهم
 هجری
 قمری
 در
 کتاب
 تذکره
 شاعران
 ایران
 در
 قرن
 دهم
 هجری
 قمری
 در
 کتاب
 تذکره
 شاعران
 ایران
 در
 قرن
 دهم
 هجری
 قمری

[illegible]

<p>به قتل تو او تو که زده ال یک یک کرده را جزا دیده به قتل تو عیلم و بصیر بر گرفته حجاب بار خدا ده که چون آمدی بروی نهفت</p>	<p>یافته گوشمال و خورده نوال وز شفیعیان طمع تو سبب بد تو ز احوال خویش گشته ضعیف روز پادشاهش فعل دور در جزا بسکه و احسرات باید گفت</p>
<p>مشقت هست در سرای غم در تود آن یکجانش ده پیش هر چه در دشت و بیخ و دشت تیغ که از آن شده ز گرمی و مز این هر یک گشت اشک می بارید نه آنکه عمر گذشته تابانی دشت قیمت روزگار آسانی چیست عقل اول اینجانب دین</p>	<p>همچو آن تیغ فروش نیشاپور یک خرمیاری فی واد و درویش آفتاب تو ز تیغ بگذاخت ببول در دماک و با و دم سرد که بیسه مان نمازد و کس نشوید آفتاب تو ز لیشش نگذاشت بسر روزگار اگر دانی میس که بشت برینجان پادشاه</p>

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

برهان قاطع

حال اسحاق و حال اسماعیل
 قصه رنج یوسف از اخوان
 تا بگوید ز مستلما ایوب
 حال الیاس و یوشع و ذوالکفل
 تا بگوید ز موسی و هارون
 تا بگوید ز گریه داود
 تا بگوید ز ملک پسرش
 انس و جن مرور شده مطوع
 تا بگوید ز اسماعیل و شعیب
 کالب و انیال و لوط و خضر
 پند لقمان و سرگذشت یسع
 تا بگوید ز شکر کفار
 تا بگوید ز عصمت یحیی
 تا بگوید ز سید سادات
 احمد مرسل آنکه فضل احد

با جبر و ساره و آل اسرائیل
 صبر یعقوب و خانه اخوان
 دل و جان در عنایه اکر
 یاخته هر یک از کفایت کفل
 آل عمران و حوت باذوالنون
 ناله و آب چشم و طول سجود
 سایه از تر مرغ گردش
 با و چون مرغی مطیع و مطاع
 پاکشان جیب دهن او عیب
 شده هر یک ز قوم خویش خنجر
 دل و دین در دوع بری طمع
 ز که تیا بریده از منشأ
 تا بگوید ز ناله عیسی
 که ز ما بر روان او صلوات
 کرده بر جله انبیاءش اوصد

این
 در حال اسحاق
 با جبر و ساره
 و آل اسرائیل
 صبر یعقوب
 و خانه اخوان
 دل و جان در
 عنایه اکر
 یاخته هر یک
 از کفایت کفل
 آل عمران
 و حوت باذوالنون
 ناله و آب چشم
 و طول سجود
 سایه از تر مرغ
 گردش
 با و چون مرغی
 مطیع و مطاع
 پاکشان جیب
 دهن او عیب
 شده هر یک
 ز قوم خویش
 خنجر
 دل و دین در
 دوع بری طمع
 ز که تیا
 بریده از منشأ
 تا بگوید
 ز ناله عیسی
 که ز ما
 بر روان او
 صلوات
 کرده بر جله
 انبیاءش
 اوصد

1599

که شد از بخت بد همه ناپیروز	ز آن سیرهای یزدگرد و غزنوی
فی اهل الارض خاصه عامه	
<p>که برآورده شد در جمله دما بچه را در کنار مادر خویش حلق بر نهی تازه پیش پدر مرد را از دکان و از بازار ز آن کلاه کیان که گردن ز آن همه خطبه بادل گردن پای بسته کشان و ضد بخت دل برین عمر بوی غم منعی ناخسینی مکن بد و بگرو گیرد و اندر زده و سخته و آ وزنی غسل ناکسی و خسی پیش تو مرگ نمود که یار گفت کی اجل حلق با پوشا گیرد</p>	<p>ز آن بنی آدم از صفار و کبا ز آن بجان اندرون طلیه تن ز آن بریدن بنبرل و بسفر ز آن بوفن فکندن اندر دما ز آن حفال سران سمرکون ز آن همه ملک بخل کردن ز آن بناگاه برون از بخت تا چون بشنیدی از غور می این همه قصه از و بشنو زین قفاهای گرم شیرین کا توز روی هوا و بوالهوسه آنچنان با غر و گشتی جفت چه حدیث است شاه کی میرد</p>

که در آن سیرهای یزدگرد و غزنوی
 که شد از بخت بد همه ناپیروز
 فی اهل الارض خاصه عامه
 که برآورده شد در جمله دما
 بچه را در کنار مادر خویش
 حلق بر نهی تازه پیش پدر
 مرد را از دکان و از بازار
 ز آن کلاه کیان که گردن
 ز آن همه خطبه بادل گردن
 پای بسته کشان و ضد بخت
 دل برین عمر بوی غم منعی
 ناخسینی مکن بد و بگرو
 گیرد و اندر زده و سخته و آ
 وزنی غسل ناکسی و خسی
 پیش تو مرگ نمود که یار گفت
 کی اجل حلق با پوشا گیرد

ای جهان را بنده بسیار زده
عزت از آتش گسسان هوده
بس بود زین پس گفت گفت
در جهانی که عقل ایاست
تن فدی کن که در جهان جن
معرفت در دولت خداوه است
لعل آفتاب پر و روست
شعله آوست آفتاب بلند
چون می زان خزان پذیرفته
بازوری که آب زانو خاک
بر فلک بشو که در جهان وجود
این همه هستی که در بدست
نه و چارست هر ترا بایه
گر غفلت زنی درین گن
بر تویی زمین سراسی بی معنی

کہ اگر باتو و مژندہ ہوت

کتاب در امور حسن و قیست

في الحلية والموعظة والنصيحة

منع و حور از بهشت ابد است
نبودن جمال ایزد قوت
تو چه دانی که می چه گیری قوت
ملکوت از پے گدائی را
و آنکه در بند رحر و غفلت
تو چه دانی بهشت یزدان است
چون تو بروی عالم وینقت
کی برو شتوت بسوی بهشت
بجو بر بطریق و صورت
ای بدل کرده دین نامرد
ولی آخر بدست کن روضه
گیرم اینچنان دیوی و زوشی
چون رسی در زبان بچونی

حکمت مودین بهشت یزدانست
عاشقان را بجهنم ملکوت
با چنین خیال کجا رسد ملکوت
حاجان و دهرانی رضائی را
نیست خواجگی که از غلامانست
توجه دانی که جنت هاجانست
ملک را باز دانی از ملکوت
نات حورو و قصوره باید و نیست
جستار آن است بهر شیب شیبست
چند بارین آن چندین رخ روی
که دور و باشت از دین سحر
عجب خود بر همه بهیمه پوشی
عجب گوید من اینک که بوی

مستوفى

۱۰ فیروز
 تند و درشت
 دزد و دزدین
 از این دست
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

جسم فریاد کن بلقینه بخش
 روده که کز باو گشت فربه و تر
 ابلهان ماده اندر سر پیل
 همه از آب این دور و زده نما
 بر عاقل که یافت عقل و بصیر
 بنده چون بصیر مرخصیر
 گر چه آبستنی زد و وز من
 تو درین خطه فسا و فجور
 گر تو مستی ز نسبت آدم
 اصل را هم صاهل باز رسان
 عقل و علمت آفت محوس
 هر چه گوئی نه در ره آدم
 کباب سفت بوستان نیاز
 کز سبک روح نیست و خردین
 نشود دل تنی ز پر گوشت

هسب فربه شود شود سرکش
 شود از سوزن سبک لایع
 پای در گل و دوست اندر
 تازه و تر چور و ده پز باو
 مندرهی دیگر و ورم دیگر
 نیست حاجت مرادین نظر
 او هم از مرگ تست آبستن
 از دل شا و ماده رنجور
 هم ز خود دای با که جوت سلم
 خوش بخوش بخش ناخوشی بخیان
 پر و بالست منت نه طاعت
 و دیو در دیده گیر و اندر دم
 در خور آید که در جنس امار باز
 هست باری چو کان گراکان
 پس تو خون را بخون چر اشوف

در غایت
 رخ شایسته
 از کاتب
 عاقل
 کرد و صیغه
 تفت
 و در
 نیست
 مایل
 بیک
 عالم
 یافت

دستورین که از دو بیت لغت و دو
 و نوازست بخوری ترا از این
 درم آن که می گری که از تو بخت
 رفت چون بگری که می بخت
 و دور و نزدیک بی من باش
 را با سحر آید و غنیش برین
 که آب در دهنش نهد و غنیش
 در دهنش نهد و غنیش

و زنجیر خیمه کیان فراز سبک و زنجیر خیمه کیان فراز سبک پس چگونگی که من گیم باب و زنجیر خیمه کیان فراز سبک آنکه از زنجیر خیمه کیان گری و خون گری که جایست سطح آبست حسا و غنیش رید چندانکه شد چو لاشه و بر تا چو خامه بگونه خاست کند شمع در دستش اشک است باش تا مقرر جزو خواهد کل باشش کل نمایدت بهر بنوشت اندر دهنش نیست گری و زنجیر خیمه کیان	و زنجیر خیمه کیان فراز سبک و زنجیر خیمه کیان فراز سبک پس چگونگی که من گیم باب و زنجیر خیمه کیان فراز سبک آنکه از زنجیر خیمه کیان گری و خون گری که جایست سطح آبست حسا و غنیش رید چندانکه شد چو لاشه و بر تا چو خامه بگونه خاست کند شمع در دستش اشک است باش تا مقرر جزو خواهد کل باشش کل نمایدت بهر بنوشت اندر دهنش نیست گری و زنجیر خیمه کیان
---	---

فی الشرحه و الاخر ص الشرحه

و زنجیر خیمه کیان فراز سبک
 و زنجیر خیمه کیان فراز سبک
 پس چگونگی که من گیم باب
 و زنجیر خیمه کیان فراز سبک
 آنکه از زنجیر خیمه کیان
 گری و خون گری که جایست
 سطح آبست حسا و غنیش
 رید چندانکه شد چو لاشه و بر
 تا چو خامه بگونه خاست کند
 شمع در دستش اشک است
 باش تا مقرر جزو خواهد کل
 باشش کل نمایدت بهر
 بنوشت اندر دهنش نیست
 گری و زنجیر خیمه کیان

هر کجا داغ بایدت مندر بود
 هر کجا هست دوستی و مسان
 من بجا لطمه درون نیست بزم
 کو درین روزگار یاز بسیار
 از این روزگار بی سوزن
 دوستی انی پی درم دارند
 هر زده دوان هم شریف هم خشن
 گرچه خوش بینی روشنی خوش گله
 رنج کاران و گنج پادشاهانند
 مرده صورت پرست کس نبون
 روزهی سکی نکند بهر دو با تو
 چون تو از ایمان گزینی یا
 یار حق قتل اگر چه بد سادست
 جامه دروغ خویش بشوئی به

که تو از ایمان گزینی یا بد سادست جامه دروغ خویش بشوئی به

ماه تهنات به که کشش پزین
 که تو مرعوس منی نه دار و سوز
 پیشی در جهان دها و از
 دوستی زان همیشه حیرانم
 که برو باشم استوار بسیار
 از برای تو روز بهر کس
 زهر و یاز هر را هر ستم دارند
 که کس که کس بود کس را
 زود سیرند و تنگ حوصله اند
 ز رنگ سدا و ساز فاشانند
 هوش او جز بهر هوس نمود
 چون بدی دید بد شود با تو
 یار غار آینه عار باشد عار
 چون درای شتر خویش آواز
 یار در غور و خویش جونی به

که تو مرعوس منی نه دار و سوز
 پیشی در جهان دها و از
 دوستی زان همیشه حیرانم
 که برو باشم استوار بسیار
 از برای تو روز بهر کس
 زهر و یاز هر را هر ستم دارند
 که کس که کس بود کس را
 زود سیرند و تنگ حوصله اند
 ز رنگ سدا و ساز فاشانند
 هوش او جز بهر هوس نمود
 چون بدی دید بد شود با تو
 یار غار آینه عار باشد عار
 چون درای شتر خویش آواز
 یار در غور و خویش جونی به

۱۔ حضرت علیؓ کو ذرا ہی راز سے مطلع کیا گیا کہ جو شخص اپنے
 ۲۔ اپنے آپ کو اللہ کے رسول کے ساتھ جانتا ہے وہ اللہ کے رسول ہے
 ۳۔ اللہ کے رسول کے ساتھ جانتا ہے وہ اللہ کے رسول ہے
 ۴۔ اللہ کے رسول کے ساتھ جانتا ہے وہ اللہ کے رسول ہے
 ۵۔ اللہ کے رسول کے ساتھ جانتا ہے وہ اللہ کے رسول ہے
 ۶۔ اللہ کے رسول کے ساتھ جانتا ہے وہ اللہ کے رسول ہے
 ۷۔ اللہ کے رسول کے ساتھ جانتا ہے وہ اللہ کے رسول ہے
 ۸۔ اللہ کے رسول کے ساتھ جانتا ہے وہ اللہ کے رسول ہے
 ۹۔ اللہ کے رسول کے ساتھ جانتا ہے وہ اللہ کے رسول ہے
 ۱۰۔ اللہ کے رسول کے ساتھ جانتا ہے وہ اللہ کے رسول ہے

حکما و مانند یو سے از دور رخ
 ز الہ پند بہشت بہت عز آیل
 ملک الموت من در مستقیم
 تدرستم من و نیم بسیار
 گرفتار مستی سے بایہ
 و ختم دوست من زیارم
 من پرستم تیرہانی و دختر
 تہا بدانی کہ وقت چہا چہ
 بی بلانازین شہر و اورا
 بحسب سال نکو بد و بدشاہ
 یار قبول کہ برادر زندان
 یار آن بہشدار نیار سی خشم
 گیر وار پر سدش پسندیدہ
 ہر کہ وقت بلاز تو بکہ سخت
 صحبتش را مجبور و براہ

تہذیب و تمدن

سوی آن را تا ناخت از مبلخ
بانگ برداشت از پی تنویل
من یک پیر زال مخفیتم
از حصار مرا بدوشمار
شوم را و را پیر مرا شاید
تو و او دست رخت بر دام
سوی او شود کار من بگذر
هیچکس مرا نماند هیچ
چون بلا دید و سپرد او را
به خیال بدش دست برد
چشم گریان لب بود خندان
که ز لبش گذر برای تو چشم
گفته ناگفته دیده نادیده
تو حقیقت بدانکه نگاشت
ز روز و زن بچه نه از در او

۵۲
دست قلم که
تاریخ از این
روز چون و چو
که میاید

لیکب می نشنوی که کج شده
 گریز آگوشش عقل بودی با
 در تو زیر سخن موثر نیست
 در جهان خدا برای از خاک
 چون کتابیت صورت عالم
 صورتش بر تن لیسان بند
 صورتش خامش سخن در دهان

عقل بگذشتی و حرش را
 بشنیدی چه عاقلان آورد
 که ترا از جهان مبشر نیست
 چکنی کلبه که آن کاواک
 کاندرویت بند و پند بسم
 صد نقش در دل چیمان پند
 تن او نو و جان کمن درو

فی تحقیق عشق

آن شنیدی که در غرب مجنون
 و دعوی دوستی لب کرد
 حلقه ز او و بوم خود بگذاشت
 کوه و صحرا گرفت مسکنش
 چند در او یافت هیچ طعام
 ز اتفاق آهوی قناد بهام
 چون بید آن ضعیف آهوا

بود بر لبه انچنان نهفتون
 همه سلوی خویش بلوی کرد
 رنج را راحت و طرب پنداشت
 بینه گشته از غم تن خویش
 صید را برینا و بره دام
 مروز انا گمان برآمد کام
 و انچنان چشم و روی نیکو را

لے قورک در جهان خدا
 لے کا خاک با واد
 جودن خاک ک بیان
 خالی و بیچ و بیخ
 را گویند بیچاره
 ۲۵
 زاده و بوم خود بگذاشت
 برینی و جامه کرد
 و شمشاد بار از او را
 و گویند آتش

سراسرین صییت خود تو میدانی
مرد در استخت ملک منتظر است
تو اگر مثل آدمی به نسب
سکار کن رنج کش بسان پدر
ورنه گدای ز شیطانی
ای دریغا که قیمت تن خویش

زانکه مقصود کار و دجانی
 وزیر عیث تخت ملک بر صدر
 پاک دار از عیث جدید حسب
 تا که یازگرموت بکسر
 هر چه خواهی بکن تو به دانی
 می ندانی سخن نگوییم بهش

فِي مُنْقِبَةِ الْإِنْسَانِ فِي مُنَاجِيهِ

آن شنیدی که رفتند قاضی
بودم و دس در آن میان گوا
چون که ای بدای قاضی گفت
نه فلان را و مرد جب تو بود
از عطا بودم کام راحت روح
مرد گفت از فرزدق و شاعر
گفت قاضی چه تو زن و دانی
قبول تو من کجا قبول کنم

تا آنکه خصم خویش را بینی
که ز آریای خود و تو و آگاه
کامی تو یا مردمی و را و حقیقت
که مفرق آدمی و را بستود
شعرا را بدار که مردم در
من ندارم خبر تو را بخوا
منتقبتهای خود نیستدانی
من همه کار را اصول کنم

سلامه و در دارگ
 منادی و نبوت
 بیعتن پند و
 بیعتن و نبوت
 سلامه و در دارگ
 منادی و نبوت
 بیعتن پند و
 بیعتن و نبوت

چون ندانی فرزدوق نه میج
تو اگر رآد منی چو آدم باش
آخیش جان و گسند دوار
چه کنی در جهان بیارزش
بر گذر کین سراسی پر چیلست
گر دوریاد و دو و جی خون گرد
جان بکفت بر نه و دلیر آسا
کین دور و زده حیات نزد خود
باش تا بیخ تو آب رسد
کو و کی تو هنوز معذوری
بسته کی گیردت بچهل نقل
تو چه دانی ز آفرینش حق
تو که در بند آبی و نیانی
وقت ریشگر کن که در ایام
خواری و ز حسنم کفر دید نه

۱۱۔ فیہ کیا کی ترغیب فرمادہ

جے این پی سہیل سنگھ

من ندارم شهادت تصحیح
راہ اور ابتلیش و فی کم بیش
مردگانست دزدگان فی غوار
زانکہ میں بیگزہ است تیمارش
نزد بان پایہ غم و خلیلست
ماہی از تابیہ صید نتوان کرد
قصدا این راہ کن در و آسا
چہ خوش و ناخوش چہ نیک و خبیث
ماہ خیمہ آب قنات رسد
زین طریق دقیق پس وری
ہر کہ وار و کشا و نامہ عقل
چہ شناسی بیان بیش حق
کی ہسان و نہان و دانی
زادہ در میاۃ اسلام
مشریت کافر ی چشیدہ نہ

على قرة العجبان
 انشجان بالحب
 نون صبح انشيت
 منصفه ضلالت
 مخالطان بلبش
 ۲۹
 نواحر ابد
 گویشد
 دل بر گداز
 غل بختین
 دونه بیگامی کار
 غیب لغات

له قله پائينده
 تو در دامن دولت بگر
 و تشنه يدم عهد
 مان وائل ذمه اهل
 کتاب که عهد و امان
 در دين اسلام در آيد
 و با نفع چيست اين
 در دامن دولت بگر
 و تشنه يدم عهد
 مان وائل ذمه اهل
 کتاب که عهد و امان
 در دين اسلام در آيد
 و با نفع چيست اين

پيشت کرده اندز ايمان جوان	سختی ناکرده در ره ايمان
فنی شکر بر دانه اگر اسلام	فنی شکر بر دانه اگر اسلام
کردش اصحاب صفه با غم و درد یاد نیکو و برکشاده کلام برده آوازه تا بدر و آوازه فوت ایام گفت مینویزدند ایک زبان در دوش بر قاص زود عسکر بر زبان کشاد خود مر این در دراکه باشی تو مرتزاد و در که رو باشد خوشن را ذلیل کرده نه گلخی گفت هیچ نچشیده زبان بدین رسول شادانیم هیچ نابرده نول و استحقار خدرا ايمان چه دانی جهان	بود عمر شسته روزی فر هر یک از شادی ره اسلام هم گمن چهره هم جوان تازه ملته جمله یاد میکردند بود عبد الله عمر حاضر منته کرد زود بر خود یاد گفت و یک چلان پاشی تو در و دین تو تا کجا باشد در و ایام گفت خورده نه تو در اسلام زاده و دیده انجین در و درخ مادانیم ناپشیده تو در دولت ما شناسی تولدت ايمان

ما شنایم کمان چه نونی بود
شکر اسلام کرد ما دانیم
شیر مردان غنای ره روزگار
توبه مروی این ره دین را
بچه بنم ترا بسیار جواب
نه زنی در ره صواب و نه مرد

وان چه بندی و آن چه شکسته بود
 کین زمان مرد راه ایام نیم
 بدینا مرد راه بسپردند
 جلد کردی خراب آنکین را
 ای ز تو دین شرع گشته خراب
 نه محبت از انت نبود درو

في الضلالتة

رفت نهی رویم قدی در اسلام
و بهی اقا و شایسته شدند
علوی و دالتو مند
کس فرستاد شان عظیم الریم
گفت شیت معانه بر بندید
ورنه هر ^{بچه کار} را بسوزانم
بنشستند هر سه رای زو وند
آفت مرد فقیه خضت هست

فِي الْإِسْلَامِ

تا شوند از جفا و نیل و نام
 چند کس در میان بسته شدند
 خیزم دے ولی خور و جده
 گرد بر هر سه شخص حکم شد و دم
 بت بجهود خویش پسندید
 بکنش هر دے که بتوانم
 هر سه آن دست و دعا می دادند
 بسته در چنگ خشم و عداوت

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible]

پندگان را ادیب بیگما بهت
 شاهزاده است آدمی نویب
 هرگز فرزند شاه کی باشد
 آدمی عالم مقتدر نیست
 تو که باشی مهنوز آدم را
 که ستورست و دیو و پریه
 نوک بے راه بخردی باشد
 آدمی چنین دستور بود
 گر تو جو یاسے عالم رازی
 چند ازین آسیا و این بزن
 سهر آن کرد پاوشات عزیز
 تا کی از دور و چرخ و این سیم
 سال و مه مانده در غم نانی
 قوت خود بینی از کفایت خود
 راز حق خویش را نمیدانی

خواجہ را خواویند خانه است
نبو و قیج بے ادب و قریب
بی ادب و قریب کی بشار
همه مهت و هم همه بریت
چه شناسی تو خاتم و جم را
هم فرومایه هم گرامیایه
درستوری و از دوی باشد
گریب وار و ویدہ کور بود
اشی فرمن با زمانہ چون سازنی
نامہ این باغ و وصفت گلشن
تا کنی نان و آب گو گویند
خورد و و نان بوی چو مال نیم
وز لباس معلوم سرایانی
و اعتقادات بدست و نیت بد
بدست رہ آب و چاکر نانی

[illegible]

که گاه است در شب بیدار و گاه است در روز
و گاه است در خواب و گاه است در آرزو

ای که بکافان قاری می دهد
 این معنی دارد و در
 دیک قاری هم
 کند و عاریت از
 میان قاری می
 باشد که اگر بخواهد
 تمام قاری کند
 کاف قاری و
 قاری را که
 به قاری می دهد

<p> گنج آگور نقش پوشیدی تنو در دو گاه مست که خفته خانه را بر سرست فرو آورد غافل از راه آب و ناوندان بر تو خنودن نقش کشید از آن دستنوش یافتت بلبست پاسی در گل بماند و سر بر باد از تو پیشه است عمر دست افزا و آنچه باشد ز یان بایه نشت را بجان دیو را شده مزدور </p>	<p> خانه چند را بکوشیدی سال طوفان و خانه آشفته نه کمون ترا از منبر و باره روز و شب گاه و بیگاه این باران چون ترا برد و بر سر طوفان بر تو کمان فریب و تلبیت هم ز دست خودت وین بیا هست از داور و نی به آرمیا آنچه سودا بداد و برد بدست نا گرفته بر شوت از وین نور </p>
<p> جسم روشن مدار و تارخیل از خلیفه خدای چون خلق بر خود آن راه نداشت گمن از پی آرزو غم از پی ناز </p>	<p> آدم پاک را بر آبر از گل سجده ای اربود ز بهر شرف گرتو اینجا نسبت گمن صبر کن تا درین سراسی مجاز </p>

به کاف قاری می دهد
 این معنی دارد و در
 دیک قاری هم
 کند و عاریت از
 میان قاری می
 باشد که اگر بخواهد
 تمام قاری کند
 کاف قاری و
 قاری را که
 به قاری می دهد
 ای که بکافان قاری می دهد
 این معنی دارد و در
 دیک قاری هم
 کند و عاریت از
 میان قاری می
 باشد که اگر بخواهد
 تمام قاری کند
 کاف قاری و
 قاری را که
 به قاری می دهد

ای که بکافان قاری می دهد
 این معنی دارد و در
 دیک قاری هم
 کند و عاریت از
 میان قاری می
 باشد که اگر بخواهد
 تمام قاری کند
 کاف قاری و
 قاری را که
 به قاری می دهد

بر کشندت بدست عاقبتی
نما چو از خاک خود برون آبی
را در موی گزین تو بادل خوش
اهل دنیا بخوبی و زشتی
با دوان بر کشیده بهر سفر
غافل از روی جمل از او سپر
کی با ستمگر دمی بغور
عمر بگذشت و تو چنین مغرور
هر که گشت از غرور غفلت
نه شتاب آیدت بکار نه بهر
با دی ره بجز هدایت نیست
کی غلظت بوسه و کنار خور
علم دین کمان بفعالت شتوی
لا اله الا الله
تا بگذشت عاقل از ارتش

از سر این پوستهای عاری
 هدران دم ز آب چون کفی
 همچو سفلو مباحش غواری کش
 خفتگانست جمله در کشتی
 خاک تیز ز آب و نهارش
 ابلقان سوار کش و زیر
 ابلق عمر تا با حسن صور
 از خدا و خلق یکس دور
 نیکی آنگهان باد از دست
 زانکه شبها فت و صبح کرد آن
 وان طریق اندرین لایقست
 هر که او کی و گو است از غور
 نکست اختتام و وفیت قوی
 دل سیه عمر کوت و خنده
 کی بر آید ز جانش خنده خوش

[illegible]

سله و دگفت از ویک
 که زخم بدش با کاف و غلاب
 یعنی زخم است در دشت
 غلبه و کاف و غلاب
 در بشت از دشت
 که از بشت از دشت
 سله و دگفت از ویک
 که زخم بدش با کاف و غلاب
 یعنی زخم است در دشت
 غلبه و کاف و غلاب
 در بشت از دشت
 که از بشت از دشت
 سله و دگفت از ویک
 که زخم بدش با کاف و غلاب
 یعنی زخم است در دشت
 غلبه و کاف و غلاب
 در بشت از دشت
 که از بشت از دشت

فی الحقیقه	فی الحقیقه
<p> در حرم حرم چو کرد طوای آنکه در عصر خود نداشت نظر تا برنج زمانه مرهوسه لفظ من سال ماه لایست همچو نادان بخود بر آشتنی که صراط دقیق بگذارد نیر چون با شای و دوشی از سلامت تو بهر بگریختی چون سلامت بود نیافته کام آنکه خیر ابشانی تو سلامت چو در بشت شوی خوشیش انچه گفته قرطی که یه او ستاد مزدوری در رکاب محمدی آید </p>	<p> آن شنیدی که حامد لقاف تا گم باز خور و بروی پیر گفت شینی بگو بسا چونی گفت عالم سلامت خیرت گفت و یک سخن خطا گشتی آدمی خیر آنکه دارد تو هنوز از صراط نگذشتی بعد از آن در بشت چونی تا شمره در بشت و دار سلام چون ازین هر دو فارغ آئی تو امین از هر نهاد رشت شیمی مرتزاهست هر دو آن در پی از حقیقت چنان میل مری یک زمان از نهاد خود خیز </p>

۱۴

در دیر و در حنیس و در دیو و
 چون ظفر یافت و در دیو و دیو
 باز چون در و در و در و در و
 تو خوشی و آنکه پیش تست قماش
 تا کنی دست زین خزان و فراد
 از در و در و پلنگ و موش بهم
 غافل از کید و حیلت شیطان
 در و در و در تو خصم با تو بهم
 با که گویم که غافلند از کار
 در هوا عاقلی نه بینی سود
 دل خود را از تنگ خود و بران
 پیش یا هیچ نفس خود و بدش
 کا که اچار طبع شد و درش
 در دگر شب جابه و مال محبت
 مرد چون رنج بود گنج برو

وز و نما و نفس و در و بود
بنزد و جز که حسد و خاند
همه کالای دور دست
زان دگر با خبر نداری پیش
و آنچه به بایدت نیایی باز
تو همی چسبی اینت جبل و ستم
کرده شیطان نکر قصد بجان
لفظ سید که بحری مجری لدم
این شیا طین مغبل مرد مسار
وز هوا زنده لبی روی زود
که نباید بدو برید جهان
پیش افغیش چون زمر و باش
چار باش نهند بر عمرشش
رفت و در دست انداخت
منع رحمت بیاغ رنج یزد

۱۲
فنون در اعصاب
مانند جسم بیان
در عروق می آید
جاری است و شود
با اسی که ایشان
بسم الله الرحمن الرحیم

و من بعد از آنکه
الاستیکان را بکار
برای ساختن کلاه
میشود و در وقت
پوشیدن بر سر

کلاه در صورتی که
پوشیده حدیث نیست
تور در صورتی که تور

سید علی بن ابی طالب (ع) در روز شنبه ۱۲ ذی القعدة ۱۲۰۰ هجری قمری در مدینه منوره درگذشت و در روز دوشنبه ۱۳ ذی القعدة ۱۲۰۰ هجری قمری در کربلا دفن شد.

تو که این را چون نگه داری
نبود متر از من و نه
چلکیت دنیا را سی آفت
هست چون بار که زه دولت
در غرضش توانگر و در خویش
تو که در بند او گرفتاری
تو بامید فخر و روزی
نیت پاوی و وفا و محنی یار
جمل خس را به میمیری نند
آز چون آتش است و تن چو آب
آز ب یار خود اوست و است
چون را به بیت آتش نه فریب
خودش را که آتش نه که پیچ
هست چون معده مغویه آتش
آتش را که دیو جنب ماند

گاه اذان عقل اسبیا نازاری
با دله پر ز حرص و دست نی
چون کلیدان پنج او له بدود
نرم و رنگین اندرون نیرنهر
شادمان چون خیال گنج اندیش
سیکیش از بهر او چنین خوار می
از بهر ناکسان و هر می
و دیده و آرزو و ده بسیار
از کس را توانگر می نده
ز آتش و بی موافقت مطلب
پادشاه صورت گدا می بوت
طالبان چون چو سیل رخ نهیب
چون بدود و رسد نباشد هیچ
که بجا که از تن تو گردد و دیا تر
ایزدش جز بجا که نشانند

مدائن شمره
۱۱۰۵

در دود در میان باغ آتش
که حال شمع چراغ خوب
بویون است بخت و کرم
تو که میباید از منم بدو

دردیدوار از جهان درون
برست قیامت و گنبد
پیش و دیار من برست
وزل عبادت از غرضی
و مضائقه تباستان
و این یکبار از ان زمین
چنانکه بود از ان زمین

حرص بگذارد و آرزوست بداد
 حرص را هیچ خواند قهر آگه
 گر کسی حرص را المم کند
 نقش رنگین و هیچ جان بدو
 حرص شصت و پنج از زیر
 هر که آید و حرص همان ببرد
 آرزو را چون در و پیچ
 هر که آید و آرزو را متابع گشت
 بعضی ببرد خواب همه
 خلق ازین گریه و خوان دیرینه
 تا قیامت بخورده و هاش
 ای دور و دور و رخ از درون بیا
 زین دور گردن ناپهیزی
 چیت دنیا و خلق و تنظیر
 بهر یک هاش این همه فریاد

حرص و آرزوست مایه تیسار
 زان از و عاقله ساخت پنا
 خواب و خور را بخور و حرام کند
 خوان درین و هیچ نام نبرد
 ممکن و هیچ بیکس را سیر
 تو حقیقت شمر که گرسنه مرد
 که گدا نیست خانه بر پیچ
 در گذشت از ثلاث و رگشت
 مان نداده بپرده آب همه
 دیده سیله و لیک سیری نه
 یک شکم نان سیر نه خوش
 بصورتش سوی خلق شهرت آید
 در بقا از درون شان خیزی
 خاکداسه بر از سگ مردار
 بهر یک خاک تو دوه این همه باد

مایه و تیسار که آید
 زان از و عاقله
 گرسنه و سیر
 که گدا نیست
 در بقا از درون
 شان خیزی
 خاکداسه
 بهر یک خاک
 تو دوه این همه باد

هست مهر زمانه با کینه
از پی گندم و دین عالم
بهر گندم تو روح رنجیده
در جهان بنگه از پی راوش
ایچنان ز انجمن نمود است
جمله چون سحر و انشان بشن
خاوندان شکسته زیر و زبر
نه در خیش میوه آورنده
را زول هر دو بر تو پیوده
مانده اندر غرور او شب روز
صفت مرگ و عمر و دولت و در
شاهد ابله و رقیب بهش
میزبان بی حفاظ و بی آرم
پس مرز یارت چرب یا بد و گ
را از این کلبه نفس نماز ست

سپهر وارو میان کوزینه
چند باشی برهنه چون آدم
کادم از بهر کند منم شد خوا
چه کنی رنگ بوی غمازش
لیکن آن ننه اینت مرد است
آخرش فوج دور و اول گفت
نقش دیوار پر درخت چو
نه سپهر مگ باز دارند
تو بغفلت زهر دوشنوده
همچو آدینه کو دکان از کوز
زیر دور زمانه دانی چیست
می شیرین و میزبان ترش
خوردنی جمله سرد آتش گرم
آب درویش رونم اندر رنگ
عقل کل گنجانه را رست

عاشرت کتبى الكمال الذى ذوقه على ايجواله ۱۱۱

[illegible]

بیدار عقل گرد تا برهی
از بلا یا وز شتی و تهی
مرد را عقل به بود دستور
ورنه ماند چو ایلهان مغرور

الكتاب انما من في احوال النجوم وذكر الالف واللام
وما فيها من الحقائق حسن من الخيرات الكواكب

چند گونی ز چرخ و مکه و نقش
چیت چرخ درین فراز و خاک
شب صد ششم چیت محال
ریش باشد بخاک نه ابدال
روز و شب بر این یک و عمر
چیت چرخ سپهر و دهر فرو
در فکرت و جو چرخ گردون
زده مار فلک تر استین
در خم ز ترس و خشم سیم سر
نره سبز و آب و گینیت
بر چرخ هست مردم خوا

[illegible]

از کشتن این درخت میوه بسیار است
 و درخت میوه بسیار است
 و درخت میوه بسیار است

<p>آفت کشت است برگردون از دو پیکر مجوی سازد پیچ راه خرنجک رای او میدنیر نخودش بر چرخ هرگز گور چینی طمع خوشتر از خوشه رو که ناید نصیب گنج ترا کی در بادیه خاصه نوشگوار راستی بر کمان چرخ مزن گرگ پی باش تا چون قتی دوستی ز آبریز چرخ بر جگر گزشتگیست کباب ماهی تشنه کو فلک سپرد بره گرگسار را بگذار این همه ترسبند غافل گل فروزند و دل گداور همه</p>	<p>گداور گدازنده از سرین مومن کمز دور وی کس نماند کثر و دگور ادا کسل بگیر لیک مزد مبر بر دسو گور که از و بر نه بست کس توشه از ترا زوی باد سنج ترا کشد م نوش خوارنیش گزار زانکه گشت آن کمان تیر شکن بز بیزیر فلک نگیسر و بز زانکه او که تته بود که پز تا زحمت فلک بخوی آب خود همه آبروی خلق خور کو لنگشت نشست مردم خوا که چه ترسبند ترند عاقل را ویوسوزند و ویوساز همه</p>
---	---

باید که درخت میوه بسیار است
 و درخت میوه بسیار است
 و درخت میوه بسیار است

ایمان است
 بوی بوی بوی
 بوی بوی بوی
 بوی بوی بوی

شب و روز و کسب و کار
و کار و روزگار
و فریاد و گریه
و صفت و چهره
با روی آردان
عالم بهار
و کسب و کار
و کار و روزگار

زانکه این چرخ تیز گردید
 گردیده باشد چو سیرت از گرد
 کار دین و آسمان این عالم
 هست چون مار گزیده سیرت
 طفل چون زهر مار کم دهند
 روز غوغا و شهر آشفت
 موج و گرد و آبها بدین زشتی
 بر نماند ازین جهان بار
 چرخ اگر در سنا و خود لغبت
 گنبد بر سر جهان زده اند
 ای بسا قاصد که چو گمان کرد
 غم و دانا درین ره و منزل
 تو چو گوری بکشت گشته
 برو فاسد زمانه کیسه مدون
 مرتز از دو چرخ بگذارد

این شعر از حضرت مولانا جامی است

هر که اتیغ کشت و خود ببنمود
 تا تو آگه شوی ز زنج پیر
 همچو گردون و زهره اند بهم
 از برون نرم از درون زهر
 نقش او را ستی تنی خوانند
 تو بدل غافل و متن خفت
 تو چنین خوش بختی در کشتی
 هیچ بیم نر از دو کار
 همچو با خفتن پیر بیم نرست
 میخ سپینش بر گران زده اند
 مرد را کشت و تیر پنهان کرد
 هیچ ناکرده زنده حاصل
 پاک و غم و لطیف و خوش شنده
 کلچ گنبد نگه ندارد کوز
 گوی که کوز را نگه دارد

این شعر از حضرت مولانا جامی است
 در وصف زهره و گرد
 و در بیان این که هر که
 در راه دنیا بکشد
 و در راه آخرت
 و در بیان این که
 هر که در راه دنیا
 و در راه آخرت
 و در بیان این که
 هر که در راه دنیا
 و در راه آخرت

گفت با او ز عروسی نادانی
گر بدار سی سیم تو خوار مرا
سبب است او بکون حقان به
ز آنکه پیش عقول حکمت خوار
نیست از نقطه تا خط فرمان
هر چه بزدان کند بران بگزین
کامیابی او نیست کرد دست کند
نقش نفسی مقیم که باشد
در سخاوت بلو که کان ماند
خوب بخنده بد و بسیار و ساز
ز دوش سبستان فلکست
ذوق این خطه خطا و خط
روز بدد ز آب خود زورش
روز بدد ز سوی خوشش قوت
روز بر آبش لکن بدروغ

سبکی خست در گریختن
پتیه بی پنبه و اندک کار مرا
و چنبدین ریش هم بقصران به
پس خرمیدن نیامدست بکار
کنج می رنج و درونی دران
و آنچه گردون دهد از آن نشین
و آنچه او بر فرشت پست کند
هر چه او نقشش کرد بر تراشد
بد هر نه و دزد و دستانند
خود بگریه از دست انداز
پیر با طبع کودکان فلکست
هست مانند حوض و نیلوفر
چون شب آید همچون کند کوشش
چون شب آید همو شود تابوت
از شب جان بد و سپار و باز

[illegible]

و آنکه در دیوانه
 سببیت اول ظاهر است
 غلام مدعی بیت شانی است
 لایقهای و سبب دوات شانی است
 که عبارت از حکمت باشد و اگر عدد
 از عدد دمو و دوات بود و اگر عدد
 یعنی خود هم باشد چون افسوس
 واحد عددی نیست که در افسوس
 حکمت خود مدعی است که در افسوس
 بیچاره که ذات باری
 عدد کوتاهی است که در افسوس
 بیچاره که ذات باری

روی بنو و بارگاه احمد که بر آرد ترا حاصل دل هست مکرده فرشت حاصل دل آفتش کبر و فقر و محتالیست باز آرت گدای ویده کند نکند جبت اکیری دنیا رخصت وین رخصت نیار بی نیار از مدعی دین دوست فرکت را بران و تیز بران نکند بار انتظار نسراق	که محمد و چون رسید بر سر حد دل ز دنیا و مهر او بس گزینش تو هست و تو حال دینی ارچه نواخت لمیت مرثت را خرد و گزیده کند زار ماندست مردی دنیا مده از بهر لاف احق و او ول بی برگ را نواخت آن بی خویش بخوانی بران صدت شوق در سرای بران
---	---

آفران نازنین کم از دو دو بر خرد خوان که هر چه با و باد بر خرد شمع مصطفی بکار دست بر سر کنی نیابی سر	چه کنی در کمنار ما در محو پای در نه براه بی مسر یاد خروت را بدان دست چون بوی بادت شنگ سقر
--	--

که محمد و چون رسید بر سر حد
 دل ز دنیا و مهر او بس
 گزینش تو هست و تو حال
 دینی ارچه نواخت لمیت
 مرثت را خرد و گزیده کند
 زار ماندست مردی دنیا
 مده از بهر لاف احق و او
 ول بی برگ را نواخت
 آن بی خویش بخوانی بران
 صدت شوق در سرای بران

و آنکه در دیوانه
 سببیت اول ظاهر است
 غلام مدعی بیت شانی است
 لایقهای و سبب دوات شانی است
 که عبارت از حکمت باشد و اگر عدد
 از عدد دمو و دوات بود و اگر عدد
 یعنی خود هم باشد چون افسوس
 واحد عددی نیست که در افسوس
 حکمت خود مدعی است که در افسوس
 بیچاره که ذات باری
 عدد کوتاهی است که در افسوس
 بیچاره که ذات باری

سیم را در دل پیچ را بده
تو در پیچ که آتش نشاند
آنکه بایل مال مل باشد
بیل و بیل مال تا چو کی
تا تو ترک می گیری بامن
تا تو خود را بنی جو ترک فعل
عطف پیش خود کرده بگفت
تو عطف گشته مر فزار رو
تو طلبکار قوت و خصم تو باز

بنامک نامه سیاه ده
فوج استر به نگو داند
نقد در دل زیم دل باشد
الفی مت چو ال تا یمنی
هندوت نقد گشت جان یمن
هندوت سر گرفت زیر بغل
گرگ رگش پیش علف
باز داده ز دست کوی رنج و
چنگ که زنجیر تو در اند

فِي تَسْلِيَةِ الْقُلُوبِ بِمَحْسَنِ الْأَقَارِبِ

شکوی خود را زنی بیدیدم
 که برای منست باد سی شاد
 از پی نان مرزیا کباب و رو
 آبروی از برای نان برود
 چون نه یکی نه قابل نیکی

شکل دل شد بشوی گفت این
و بر برای دست بشت باد
جو پیشی ز بوغیاث محوس
طرح نان بود که جان برو
تو دکا دکو کو و کی کی

که در فتنه از تشدید شد
یاد پیر را که نیکو کو بهنگ
هر دو کاف و سکون هر دو هم
صد او آواز خانه خود را کند
رازم گفته اند بر این تاریخ

مردم از زیر کان و درم شود
 مهر صاقل چو مهر گردانست
 زانکه گردان و بیضا باشد
 با هوامر و کین چه درخورد
 یا هوامر و نیک و بداین
 باز وقت و فاذ نیک و زبد
 هست با عشق حیلته دیگر
 و درخ آنکه که پرده بر دارد
 و اندک آنکه که لوث بینیست
 بغض گریستی بود و نیست
 تو و من که دادم را دو
 تو و من که هست ز و پر نیز
 تو توئی من منم سر جنگست
 با خودی و هر دیو و دش با شیم

مهر که عقل بود کم نشود
 مهر که عقل بود مهرانست
 چو هوامر که هوا باشد
 که هوا گاه گرم و گاه سردست
 و در آتختی سبک بگریز
 نزدیکی نه و نه مهر خورد
 صحت عشق حیلته دیگر
 تنقه و دوست را نگذارد
 کمالا خلا چو لوث بینیست
 مهر که عسلی بود و نیست
 بی من و تو تو من بوی من تو
 در من و تو با سبک آ و نیز
 تو چنان من چنین نه هست
 بی من و تو من و تو خوشی ایم

و در آنجا از آن
بعضی از ایشان
بعضی از ایشان
گفته اند که
از این میان
کسانی که
ایشان را
در میان
و در میان
میان
ایشان را
بوده و دوستی
ایشان با یکدیگر
یکدیگر را
کنند و
این

[illegible]

بی حضور من چنین سره مرد
 همه درویش را و هم عالم
 هست شکرانه ام کنون نور
 دوستان می پس چنین بود
 مال صانع دوست اخدا کرد
 تو بدانی که در صدم که دوست برد
 دوست اگر ز هم بدتر می شود
 چون گهی خیره دو تنی فحوی
 بابد و نیک وقت داد و ستد
 دوست گز کاس کا و بر بود
 و رگونی بدوست بر چنین
 یار بهر چو تیغ دیدار نیست
 یار بد و دشمنست رویارو
 مرد را هرگز نایقین باشد
 هر که او در پستانه یار نیست

سن بطا و کلمه و در دست و از انکار

مال من در آن خویش فرق کرد
 از چنین دوستی چرا نام
 ز آنکه در مال من تصرف کرد
 کز مرا حیات هم نیل سودند
 راحت دوست را خدا کرد
 سینه ات همچو نار پوست درد
 که کند آه او نباشد دوست
 بهمه گفتار هر زره بی معنی
 نکند هیچ نیک هرگز بد
 از بسوس و سباسب و ربود
 گوید تانجا بگویشین
 نرم و تیزست روشن و سبزه
 از چنین یار زود و دوری جو
 هر قرینے که دون دین باشد
 و آنکه در صحن خانه ما نیست

۱۲
 که در سر آدمی پیدا شود
 و از این پسند می آید
 گویند و در پخته است
 که بفرزند و در پخته است
 از زبان خفا و در پشته
 شکر و در صحن خانه بود
 دوست که از کسب و کار
 دوست که از کسب و کار
 دوست که از کسب و کار
 دوست که از کسب و کار

<p>یار بدین اکن بخشم بتر شلج بی برگ و پیوه غایب مرا آن منیق و یار آید دوستانی که بید مرغ بودند یار بهم کاسه است بسیار</p>	<p>نکند شیشه کس رفو به تبر یار بی دفع و دفع مار بود که بنیک و بید بکار آید دوست اچو شیخ و میخ بودند لیک هم کیسه کم بود بار</p>
<p>فی الاخوان بغیر الاخلاص</p> <p>آن شنیدی که عمر خطاب کرد از آن قوم مر عدل سوال جدا گفتند از قیامت انیم یکدیگر را هرا دران شده ایم گفت عمر که بے حضور دیگر سیم یکدیگر ان پنج کنید همه گفتند زان خویش خویم گفت عمر که کار هم نیست بدل آنکه برادران بشید</p>	<p>دید قوس نشسته در محراب که کیانند و چیتان احوال همه یکراه و یک طر قایم یکدل و جان یکینان شده ایم کیسه یکدیگر گسند خطه یا بجم حساب و هیچ گسند وزیر و سیم یا زنبیریم دین سخن جمله مسلم نیست که درو سیم یار بر پاشید</p>

دوست نادان بود نباید ستود
خلق دشمن شود و چون بگریزی
چون ترا دوستی پدید آید
وقت عشرت از او بکم دیدن
دوست بدخو بخاروان بدست
دوستی با مزاج و عین خری
تا نباشی حریف عین روان
با دگر لطف و دست جان کار
ز درونی ز راز قرین بدست
صحبت با غما بفصل بهار
روغن کجایی که نهامش عام
چون بگلهام سپر نفس نفس
این برست از سپهر آن زنگ
با بدان کم نشین که بدانی
و ربدی سیرت بودسته

در این کلام که در این سخن است

با بدین حکمت از علی آموخت
بد قرین گردی اردر آمیزی
عفتل باید که ز دوستت آید
دیدن کم به از پسندیدن
که همه دهنست بگیر و چست
دور دور و هم ایدر دست خودی
که نکو کار بد شود ز بدان
ز هر گرد و نه بصحبت بار
ورنه نخست تا قرین خودت
با در راه زمان کست عطار
شد ز گلهام غنیر و نیکو نام
روغن کجاش سخناند کس
گل از و نیکست م و از انگل
خونیدر دست نفس نکستی
که مبه و به شوی ز صحبت به

معنی این سخن
چون ترا دوستی پدید آید
وقت عشرت از او بکم دیدن
دوست بدخو بخاروان بدست
دوستی با مزاج و عین خری
تا نباشی حریف عین روان
با دگر لطف و دست جان کار
ز درونی ز راز قرین بدست
صحبت با غما بفصل بهار
روغن کجایی که نهامش عام
چون بگلهام سپر نفس نفس
این برست از سپهر آن زنگ
با بدان کم نشین که بدانی
و ربدی سیرت بودسته

[illegible]

به قول گفت باشد
 مردان و زنان با هم
 بدو عقل را بدو عقل
 در دانی بی غایت
 هر دو هم بهیچان بود
 هیچ و نفاق باقی
 را بعد کاغذ زنده و درن گند
 در دانی بی غایت
 هر دو هم بهیچان بود
 هیچ و نفاق باقی
 را بعد کاغذ زنده و درن گند

فنی اعتقاد و اسرار	
<p> گفت او بار را کجا باشی دل بر براق و مجسمه و راق گفت او بار را دو خانه نه پس سباعتی از حار جبل انزل یا بساز از ریختن نه بوم با حسن در از گویند بادل خود زان در ایام و بهت حاشی تا در خود تو بر نیار و گردد تو بیک پایه چون شوی خرسند عقل بهت که شاد و خوار بود زانکه فرمان پذیرد از دست </p>	<p> خوشتر از پی سخن باشی گفت باشد مرا دو جاشی نفاق گفت دیگر کجاست جویم پس زانکه گوید خرد درین منزل تا بوم در و آتش یا نه بوم ده ای خوابه روز نیک بید آن عزایل با هوا پیوست در هوا سودمیت زان برگردد پای بسیار سوی بام بلند خرد و بهت همیشه خوار بود ز هر در هر دریچه این راه است </p>
فنی انحر که تو ترک لا وطن فنی طلب الا خیر قرا	
<p> شب بش بگین ملکی بی از توانا تو اساندر کار </p>	<p> زمین زمین خبی بپسند کسی خاصه در غیر مار باشد مار </p>

دل و تن را غسل ده بسیار
که غسل کم غوری تر باشد
تو لیکن کار جز بدستوری
مرد و جولا همه چون بشود بریک
تو لیکن جلد خود بنفش و نقش
روغن گرم و سرخویده ز تاب
روغن انیسون بن بجای آورد
رنگش را منتهی آید گنج
اچو احرار سوی دولت پیک
قدر ره رفتن ار چه کم داند
تا تو در بند آن این باشی
نشود و مردی در دل وصلو ک
تو درین کار گاه بی سرو بن
جابه شونی و لیک عوران
علم دانی و لیک علم حیل

منہ کا کچھ بچا ہے

روزنامہ عمل پر دیکھو حضرت

کان غسل جز کس نیا رو بار
 گرمی دل غسل جیفه ناید
 مرگ اگر ره زند تو معذوری
 نکند زیر پا بگیا و ستار
 ورمی مرگ عذر خواه تو بس
 افسری شد ز پنج بر سر آب
 آب را سر بر زیر پای آورد
 بستر خواب راحت آمد زنج
 همچو بیخبت زاد و بود مجوس
 مرد و وقت سپیده دم دهن
 سایه پرور و نازنین باشی
 پیش مانا و بادریه و دوک
 و اندرین لانگاه باد سخن
 شمع ریوی و لیک کورای
 سیم داری و لیک سیم غل

۴
قوله شکر و دریاخ
سکون کعبه ازل
بروز من حضرت
بنی بر شین
و بنی علی
شیرین ایمنی
مهر و خورشید
نور است اولیت
قادر با داریک
چرم پادشاهی
درد که درد کرد
کنند» :افو

٤٤

1992

1992

١٢٠

میں نے

١٢

100

100

تکامل و ترقی

14-00000

...

1954

2.2

1992

172

4

راه روزگار ازین
 راه ازین نمی گزید
 قدم در راه مسو
 و پیاده نهاد سر او
 بجای پای می باید
 باشد و بجای باید
 بادیم هر گاه نقش
 بر زمین نهاده شد
 تا گشت خاکی شد
 مضافات تدبیر
 بجای پای می باید
 و بجای پای باید
 بنشیند و بجای

مرد را گلشن است سایه تنیغ
 نشو و کس هیچ غایه غنیت
 هر که او خورده نیست و در چرخ
 نه همه سال نوبت عیش است
 کی شود نایه نشاء طرب سرو
 از برون مرد مرد قوت نهند
 تا سمندت هنوز بر درخت
 کودکی در سفر تو مرد شوی
 اندرین راه بروم از پرواز
 زلفت باید بیاورم چو سخن
 لیکن این صعب تر که از نزل
 بار تو شیشه راه پر سنگ است
 بشنای تو مرد و ره نشو
 کاغذین ره هر آنکه پای نهاد
 چون بغیرت درون خدی گام

ورنه گیر و چو سپهر راه گیر
 کم بود مرغ خانگی را اسپه
 نشیند بکام دل بفرانغ
 مژده عیش مرگ در جیش است
 هم در انکور شیرین انکور
 و ام در خانه عنکبوت مله
 سایه اوقات بر سر قوت
 رنج از راه گرم و سرد شوی
 بلکه از سوز سپیده و زنیان
 لب کشاده سلب کشیده تن
 پایری حمل بیستی حامل
 دست پر کوز و نمره تنگست
 پاس خود و از تائبه نشوی
 سر بود پای و سایه بهش باد
 عمارت از فقر و ان تنگ از نام

فقط داده و این حرفه را به هر که می‌خواهد بیاموزد و در آن وقت که بخواهد از آن استفاده کند

دلورده بر نطق گفتن پاسخ
 بی روش روی پرورش نبو
 اقبال کوشش که خورشید است
 راه حق پر زوین یکیش است
 در میان ره چوسین ناست
 اندرین ره رفیق که دل را
 تا ترا نیست افتد تو ش
 معرفت آفتاب و هستی ابر
 هر که رخ سوی آفتابین از
 دل گرم تو زادگر گذشت
 مرد باید برای راه پناه
 راهبر راه را پناه آید
 راه را یا چسباید چو پست
 مرد چون شد بدون زور و از
 پا خردمند سازد او دستند

سپیکش این بار و پیخور این پتھر
کاین کشش نبود آن چشش نبود
از برون عیاره ز درون چشش
گرت خوش نیست او خوشتر
سین چو رفت از میان آن است
قوشه کو صد هزار منزل را
نزد روی زمین شمار یک خوشه
راه بر آسمان و مرکب جهر
بسد که براق دین دارد
دیم سر و تو بادا بر پست
چیز گزیند از میانه راه
موزه تنگ دست اشاید
خانه را به فنیق خو شد کل قسم
به رفیق قدیش از تازه
که قومی تر شود دزد خرو

[illegible]

[illegible][illegible]

دور ما هست خلق را از ماه
هر که را ماه پرور و کبشمار
بارونده روندگان پند
خانه جانت را بسال و بهاء
چینبر مرغ را خورشید و شورش
سکیش ذلت بخورد بدام و بدم
لیک اگر یور که ز جبر سازند
با تو عمر تو القیاته خوانند
چون به بنیدت آفرمان بادل
لیک که عز و گاه دل سازند
عقل داند عقل از پشتافت
که یک شمع زنده که در باغ
گره کف از آشیه در گذرد
جنس از جنس باز دار و رنج
ببر و از چن چیز بساید

عمر ماه است چون مهر کونا
شیر خواره اش دو قان کند چو خیا
بام و خمر که بگل نمیدانند
پاره پاره کنند چون خرگاه
این چو خرقه وانی آن چو باد
پاسبانان کنند عظم
هم از چرخ گیسویت پرده اند
زانکه و الیل و الضحیاش نماند
راست چون در بهار زنگش گل
کار و بارت همه بر اندازند
دیده را جز بیدیده نتوان یافت
بیکه بوسه صد هزار چسبناغ
دو برین دان شود که دید خود
که ترا زو بود ترا زو سنج
ببر و دیگریش بفرساید

نسخه از سوادان کمال

۱۰۰

[illegible]

با گر انجان گوی هرگز را
 خرسینه گر سینه بر آخر
 دست دیوان کشاده خاتم حجر
 یار در راه چون ان باشد
 دوستان در ره صلاح و صلاح
 مرد باید که اهل دید بود
 چون مدار و بصارت اندر کار
 دیده دل ترا چون نیست قرین
 اهل دین اجز اهل دین نگزید
 یار نامجنس تخم خواب آمد
 دوستان همچو آب ره سپید
 راه بی یار زلفت باشد زلفت
 بار فغان سفر مقر باشد
 بس نگو گفته اند به شیاریان
 کار بد هر کار رفیق بدست

کما سیاحون دوشد شتو و نما
 دامن راه ککشان پرور
 خواب شه بسته سحر و بزم
 بی روان مرد چون ان باشد
 یکدگر را مدد بود چو آب
 تا درین راه حق گزیده بود
 نشنود ست اولی الا بصا
 نیستی در نهسا و کار بصیر
 دیده را جز بدیده فتوان دید
 یار همجنس با پی آب آمد
 کتابها پاسبای یکدگرند
 جز تاب آب کی تواند رفت
 بی رفیقان مقر سفر باشد
 خانه را راه و راه را یاران
 و آنکه رنگ عاج از خردت

این شعر در
 تذکره شایسته
 کاتبه قاضی
 آقا میرزا
 محمد باقر
 در شهر
 قزوین
 در روز
 جمعه
 در ماه
 شعبان
 در سال
 ۱۲۰۰
 در شهر
 قزوین
 در روز
 جمعه
 در ماه
 شعبان
 در سال
 ۱۲۰۰

قلم از دل گرفت از زبان هم
 و آنکه نه یار شست بارش ان
 زندگی ستر و دل یار نیست
 بهر کی که کلیم نتوان سوخت
 گلستان گرد و آنچه بود خراب
 میوه بر شاخ شمریده شود
 ورنه پیش آیدت خراگ گفت
 ز آنکه خوش و سمن کنون بهت

<p> ز جهان همه سراسر مستم آنکه زو چاره نیست یارش ان تاوگی سر و گول ز بار نیست دوست اکس بیک بلا نیست آب را چون ندو بود هم از آب پس اگر این باد بریده شود راه بی یار نیک نتوان رفت یار نیک اندرین خانه کم است </p>	<p> ز جهان همه سراسر مستم آنکه زو چاره نیست یارش ان تاوگی سر و گول ز بار نیست دوست اکس بیک بلا نیست آب را چون ندو بود هم از آب پس اگر این باد بریده شود راه بی یار نیک نتوان رفت یار نیک اندرین خانه کم است </p>
<p>فی حفظ الصبیحة و الشفقة الرفیق</p>	<p>فی حفظ الصبیحة و الشفقة الرفیق</p>
<p> گفت چون شد ز هر پیشگاه پای سازم بره چو مور و چو ماه کم ز سگ مژگانم دارم پاسبان چون کینم با سگی قرین باشم بر که میان روز و دامن شب کین سگی کرد و پیوسته سال </p>	<p> آن شنیدی که پیر با هم راه گزمره و سیند بهر صحبت یار هم هست با شتم و زرد و دوا پس عجب نبود از چنین باشم بندم از بند و جد عشق طلب خرد پیران نباشد هیچ محال </p>

بیشتر این کار کرد و ۱۲

لعل خورشید در آرزو سینه سپار
 آب جگر در دگر کبک خنجر
 در آن انشای با آتش کبر
 نقشین دست جیت خط
 جایت بار کج و کدر کلام کلام
 بجای آورد و در کمال شجاعت
 خنجر در دگر کبک خنجر
 آب جگر در دگر کبک خنجر

پاست همراه داشت بر در غار یار در عین رمار و در و باد یار با یست همچو بو بکر سینه خاک فعلست و هوا آشمار راز پنهان ندارد و اندر دل کز دو عقل از حقیقه بی بوی جان بر دین آید و نیاید راز در غم و عین از صبیح طبیب بکنه دمی و ماند می معلول و آنچه بشنیده تو باز گوئی راز بر دل چود و در خانه بود و آنچه بر دل نهاد و شد چون زانکه باشد قومی ضعیف و آه ورنه از میل و غریبایه گیر زانکه سر جان نده بر پسته	خفته اصحاب که گفت سگید راه چون یار غار و در و باد مصطفی را بدفع هر بکر سینه آب را اگر نه آتش ته یار سر چه پوشی که در بهمان گل با بهمان ای زان بنهری کز تن دوست در سراسر مجاز راز پنهان در دست هیچ طبیب از طبیب نشان کنی تو هول جلد علت بگوئی راز بگوئی راز در دل چو مرغ و دانه بود واده چون مرغ خورشید پانیز با قومی گوئی اگر بگوئی راز اینکه گفته چو زیر کان بپذیر زنده هر چند زنده سپرد و ت
---	---

در آن انشای با آتش کبر
 نقشین دست جیت خط
 جایت بار کج و کدر کلام کلام
 بجای آورد و در کمال شجاعت
 خنجر در دگر کبک خنجر
 آب جگر در دگر کبک خنجر
 در آن انشای با آتش کبر
 نقشین دست جیت خط
 جایت بار کج و کدر کلام کلام
 بجای آورد و در کمال شجاعت
 خنجر در دگر کبک خنجر
 آب جگر در دگر کبک خنجر

در آن انشای با آتش کبر
 نقشین دست جیت خط
 جایت بار کج و کدر کلام کلام
 بجای آورد و در کمال شجاعت
 خنجر در دگر کبک خنجر
 آب جگر در دگر کبک خنجر

در آن انشای با آتش کبر
 نقشین دست جیت خط
 جایت بار کج و کدر کلام کلام
 بجای آورد و در کمال شجاعت
 خنجر در دگر کبک خنجر
 آب جگر در دگر کبک خنجر

<p>هر که مر و ست از مردان ا تا حدوت را بکار و کشکافند تو نیاجی بنجا صد را از ملوک</p>	<p>هر که نسیل صدت کند جان ا همچو دریا ز موج کی ناسند خیره با نهشین پنبه و دوک</p>
<p>فی اظهار الاله سرار مرخ الاله سرار</p>	
<p>آن شنبه بی که گفت مسکو گفت کاین را از ناگونی با شهر رے بود که نهوا اثر مرد سیر زنا محرمات نهان باید و دست محرم بود نیاز و نیاز در ره سیل و رود یا نفته راز جزیش عاتلان کشای آن نه بینی که تنه در گل کم ز خاکی که خاک نعمت ساز چون هو آ دست عدل کشاید راز و ریز کان نهان بشد</p>	<p>با قرینے از آن خود را آید گفت خود کی شنیده ام ز تورا از تو زاده آن زمان در من مرد ورنه محرم چو بشنود شاید بیش محرم به بهن باید راز سخن گفتند به که ناگفته دل خود جز با دل دل نکند نماید هیچ طم لم دل از زمستان نفته وار دراز راز و دل هر دو خاک بناید راز و دار از جهان جان بشد</p>

له و قد رده
سید امیر علیان
با قلم و توفیق
این بیت از فضل قوم
ملاک و معاون
ملوک دیده باشد
میتواند بود که حال
عقل و توفیق
توفیق و توفیق
مستحق
را بخت و توفیق
از خدا راز و راز
بخت و توفیق

ہر کہ در روز راز گستر دست
سوز و آتش چون دلش دریافت
گفت این سوزیروہ میانست

بجهد از لوح عقل مستبر است
نزد و لیل بدر و ارتبافت
شبست معراج روز را میبست

فِي حِفْظِ أَسْرَارِ الْمُلُوكِ

بود مردے تخیل از ورے
 رفت رفز سے بنو آسمانے
 گفت بنگر کہ از پهلوم
 چیست ^{بیش} چون بدرید و حکیم
 نیست در باطن تو هیچ حائل
 مرد گفت کہ باز گویم حال
 راز و ارملوک و باطن
 شه کند رود و چہ کام
 لیک از بیت و در و لم بیت
 متوانم کشا و راز نسیان
 سال و مرے تند و عظیم

اداں و رزم بنیادیں ہے
 زیر کے پر خرد تو انا ہے
 کز خور و غواہ عیش مغرولم
 گفت کامین نشین اندہ ویم
 مے یہ بنیم ز سچا گوہ علل
 کز چہ افتاد برین این اہوال
 با مزاج بلوں و تہسم
 کہ وراہن گزیدہ حجب اہم
 روز و شب جاننا وہر کف دست
 کہ اداں ہم سر بود زبان
 بیش ازین نیست راہ و آئینہ

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

چهار ساله
 ملوک و نوکر
 شده و بدین
 قول باز گفت
 سخن بسیار درین
 گفت و گو
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

گفت مرد حکیم رو تنها
 چاه را بر سر بیدین خراشیده
 و اندران چاه گوی را از بخت
 مرد بیند حکیم چون بشنید
 رفت صحابرون نه و نامزد
 دید چاه خراب و خالی بجا
 سر فرو بپا کرد و گفت اسی چاه
 شده سکندردو گوش همچو خزان
 باز گفت این سخن سه بار و بیست
 زان کهن چاه فی بنی برت
 دید مرد و شبان دران چاه
 کردند از ان فی تازه
 نامی چون در مید کرد و اندان
 شده سکندردو گوش خرد و ارد
 خاش گشت این سخن بگرد جهان

بی علامت نهان سحر
 گشته مسموم و مشک آب شده
 تا بیا ساید این سرشته گشت
 همچنان که روزانکه چاره ندید
 از پی دفع رنج و راحت فرو
 در و خود را دران شناخت و آ
 راز مار امگاه و از نگاه
 وار و اینست از و از نهان
 بنگر او را که چون گرفت گفت
 شد قوی فی بن و بر آید جنت
 بریدگان فی و سپر و شپ
 راز و دل را که داند انداز
 با خلعت که خاش کرد دم راز
 خلق ازین راز و خبر داند
 مرد و حجت را برید زبان

اندر شش پانچ سال
 دانی که یک سال
 فایده نام
 وایست نام
 وایست نام
 وایست نام

<p>تا با فی که راز بهروزان عالمی پیر ز آتش و تف و دود</p>	<p>بتر از جگر و آتش سوزان بهتر از یک سخن که راز تو بود</p>
<p>حکایت</p>	<p>چندین حکایت</p>
<p> بود اندر سرخس یک رود مجلسی پیر ز ناله و شیون آن چو موسی ز شوق بر سر بلور من بدان مجلس اندرون بوم این حکایت در روی نکته بر اند شش تو این که هست قتل سید در قضا و دند چون سما ع بود و جدا افتاد و دور و آتسم پیر می رقص کرد در حالت دیدم دے مرید آهسته گفت ای پیر این مانع حکایت پیر گفتش که اسی فضول نبوش </p>	<p> مجلسی بس بروفق و سوز گفت آن صدر روین فخر زن بوالفخ خرم محمد ز منصور زان عبارت بدل بر آسوم در معنی برو بر مرفشان که بجای مگر که پیر و مرید دیو را اندر و دغا ع بود در گذشتند از حلال و حرام زانکه از شوق بود با آلت زیر زمار بر میان بسته بسته زمار بر میان چوپیت سر جویدی خموش باش خموش </p>

گویند در این
 عین قول و شعور
 این که در شش
 چندین حکایت
 و دست و چشم
 استوار شد
 عین انکسار
 ۵۵۹
 عین قول و زانند
 چون از ذوق
 بالکسر و هست
 کردن و درنگ
 و هم سال کردن
 و او را سستی
 فخر از سر که
 کردن نیز که

و بوی ز نازک آهس
آهست و آن
ریسمانی باشد که
تیشیان بنزدون
بهر کینه زدنگاست
برگردانم افکنند
در ریسمان سازد
چرخش می کند
در ریسمان
و در ریسمان
نورانی می بینیم
که چرخش می کند
نیز از آهسته است
بعد از آنکه
زبون باشد

[illegible][illegible][illegible]

و منی ز نادر کس
آه و است و آن
رسمانی باشد که
تربیان شوند
برگرددند ملکات
در گردنم افکنند
در میان سزاوار
که در میان
شیران
دور و نزدیکان
فرزندان معصومان
کسیست که
بغیر از خانه
نزد باشد

و بوی ز نازک آهس
آهست و آن
ریسمانی باشد که
تیشیان بنزدون
بهر کینه زدنگاست
برگردانم افکنند
در ریسمان سازد
چرخش می کند
در ریسمان
و در میان
فرزندان معصومان
که هیچ است
نیز آمده است
بعد از شمس
نون باشد

[illegible]

ان فی دنیا اخرتین
رشتہ ایک تھا۔ خط خفنا
پوچھنا تو کیا

ان فی دنیا الزوال و البقا
استند بر آیه لکھ خلقنا
الانسان و کما یکبر سبات
عم و کما یکبر سبات
برستی کرانست بدو واقع شد
آردی را درستی و هیچ بعین
انچه نیست و ولادت و
مضاع و فطام و شش
حیات و موت و پیری
مصدق کرد و ای الکساندر
مرا از دنیا بچرخ

راد و غایت قوت
 که از پی نیا پیاندا و نیا
 آرد که بشود ای دیوانه
 میباید برین نیاید ای
 بیجی که در کسای
 میباید برین نیاید
 و از آن که
 آن فی دین آن
 از دنیا نظر داشته
 که در راه
 مسکو است که
 میباید برین
 از دنیا نظر داشته
 که در راه
 مسکو است که
 میباید برین

ان تمام غزوات میں

بهر اندام دادن او باش
 بشناسی ز راه ویدیه روح
 وسعت آسجاکه راه یزدست
 پیران بخا معلم مهدی
 ان فی دینش کجوان بد
 راه یزدان ه فراخ آمد
 هر مشایخ کزین لیس پرشت

<p>تنگی راه را صفت بشنو ره چو سوار خار چون پیکان ز فتنی رسد سمن بامون ز و گریان گسسته از گریان ره در لطف او چو خار یک ره از لطف شوره بدرنگ و چشمش خون آرا مهره یانی</p>	<p>فی صفة الطريق و تنبیه الريفیق در ره ناز نمود و خبره در مار نگین در و چو تیز کمان غصه فی میل و بی دلیل بران ام غنیلان او چو این دو کمان شوره بر سنگ او چو شاترنگ همچو سیاه یزه در وی رنگ جزو در گوشه تقاع کشای</p>
--	---

۱۵ بسم الله الرحمن الرحيم
 ۱۶ الحمد لله رب العالمين
 ۱۷ والصلاة والسلام على سيدنا محمد
 ۱۸ وآله الطيبين الطاهرين
 ۱۹ أجمعين
 ۲۰ وبعد
 ۲۱ فإن الله قد جعلنا
 ۲۲ هذا القرآن
 ۲۳ آية
 ۲۴ له
 ۲۵ ولعلنا
 ۲۶ نذكر
 ۲۷ به
 ۲۸ ما كنا
 ۲۹ نذكر
 ۳۰ به
 ۳۱ من قبل
 ۳۲ من قبل
 ۳۳ من قبل
 ۳۴ من قبل
 ۳۵ من قبل
 ۳۶ من قبل
 ۳۷ من قبل
 ۳۸ من قبل
 ۳۹ من قبل
 ۴۰ من قبل
 ۴۱ من قبل
 ۴۲ من قبل
 ۴۳ من قبل
 ۴۴ من قبل
 ۴۵ من قبل
 ۴۶ من قبل
 ۴۷ من قبل
 ۴۸ من قبل
 ۴۹ من قبل
 ۵۰ من قبل
 ۵۱ من قبل
 ۵۲ من قبل
 ۵۳ من قبل
 ۵۴ من قبل
 ۵۵ من قبل
 ۵۶ من قبل
 ۵۷ من قبل
 ۵۸ من قبل
 ۵۹ من قبل
 ۶۰ من قبل
 ۶۱ من قبل
 ۶۲ من قبل
 ۶۳ من قبل
 ۶۴ من قبل
 ۶۵ من قبل
 ۶۶ من قبل
 ۶۷ من قبل
 ۶۸ من قبل
 ۶۹ من قبل
 ۷۰ من قبل
 ۷۱ من قبل
 ۷۲ من قبل
 ۷۳ من قبل
 ۷۴ من قبل
 ۷۵ من قبل
 ۷۶ من قبل
 ۷۷ من قبل
 ۷۸ من قبل
 ۷۹ من قبل
 ۸۰ من قبل
 ۸۱ من قبل
 ۸۲ من قبل
 ۸۳ من قبل
 ۸۴ من قبل
 ۸۵ من قبل
 ۸۶ من قبل
 ۸۷ من قبل
 ۸۸ من قبل
 ۸۹ من قبل
 ۹۰ من قبل
 ۹۱ من قبل
 ۹۲ من قبل
 ۹۳ من قبل
 ۹۴ من قبل
 ۹۵ من قبل
 ۹۶ من قبل
 ۹۷ من قبل
 ۹۸ من قبل
 ۹۹ من قبل
 ۱۰۰ من قبل

A vertical strip of a manuscript page, likely from a medieval or early modern music book. It shows several staves of musical notation, with notes and clefs visible. The strip is narrow, showing only a portion of the original page.

<p> ابرهم روزگار خاکش را خضر و غولش سراب سموده شمس در رمی شعلع بسپرده کفکش شوره کرده سیما بی خاک سرمه سراب آئینه بار بر خاک او چوموم شده خاک همچون دل معاویه است نتوانست رفت عریس راه چون پشت آینه چینی کندش بر زینش چون کرم آفتاب میانه پرورین طشت شمع میان چشمه دود شش درم کرده گردین برفش نده تلاء طم امواج مانده بی آب همچو رمی شتم </p>	<p> نایب سوده پی بلاکش را سایه یکدم در و نیاسوده قمر آسنا طریق گم کرده مروه خاکش ز بهر بے آبی پیش چشم و خیال پر کینه ابر بهمن در و سموم زده بوده با من و چو باو یار است خضر بے رهبر اندر ان صحرا زانکه از رمی مقد و پر کینه از بی قوت و قوت مردم ز گس اندر خیال بود چنین چشمه آفتاب ابر آلود کوه از بهر مهر و دلدار قلزم قار و قیسر تا ابراج صحن بی امن او چو خانه بیم </p>
--	---

ماله قلد
 نایب سوده ایلمنی ادم
 روزگار باو اسطفا ماله
 ملاک فود خاک ادر
 نایب سوده ۱۷۰۰ ماله قلد
 قلزم قار و قیسر تا ابراج
 صحن بی امن او چو خانه بیم
 کوه از بهر مهر و دلدار
 زانکه از رمی مقد و پر کینه
 از بی قوت و قوت مردم
 ز گس اندر خیال بود چنین
 چشمه آفتاب ابر آلود
 کوه از بهر مهر و دلدار
 قلزم قار و قیسر تا ابراج
 صحن بی امن او چو خانه بیم

کوه از بهر مهر و دلدار
 زانکه از رمی مقد و پر کینه
 از بی قوت و قوت مردم
 ز گس اندر خیال بود چنین
 چشمه آفتاب ابر آلود
 کوه از بهر مهر و دلدار
 قلزم قار و قیسر تا ابراج
 صحن بی امن او چو خانه بیم

باد سروش ز دل بریده امید
 تا سیمویش صهام گوش آمد
 کتر دهم از خارا و کنگر مسواک
 خاک و بروی آب نا دیده
 نان ندید آنگه ز آب و شد شام
 نیت ز روست رشته چه او
 زین سیاهان ترا سبیه بهتر

رکیک گزمش برگ داد و فوید
 دست او پای بند پوشش کی مر
 مار افنی درویشا بد خاک
 گل او پشت مرم و دید
 جان نبرد آنکه دل بر و بنه
 مرگ شخت زفتن به او
 خانه آب سرد و دیگ کبر

پیشکش ۱۲۵

فی مذمتہ حسب حال الامانی

آنکه در بندمال و اسبابند
و انکسان کز بزبون در مانند
خاصه در عالم محایینه اند
همه دست نهال کن دارند
مرد نبود که گرد خود پیوید
تا کی از کج خانه بیرون آید
من غلام گنبدیه مردانم

همه غرقه میان گرد آمدند
و آنکه در دست خویش درانید
همچو سیاه روی آینه اند
همه مرغ قفس شکن دارند
مرد را در سخبات خود جوید
ازین خانه سیدی وشت گری
باد وایم فدای شان جانم

[illegible]

از هم می دانم که اینها بزرگوارند / گشته بخت بخت و کرم و کار / گشته بخت بخت و کرم و کار / گشته بخت بخت و کرم و کار

از پی ملک دین نه از پی ملک / هر نیازی از بی نیاز است / جامه شان از پی ریاضت است / سرشان از برای دار بند / همه با عذیب دل خوشینند / همه را در جهان نه روح جسم / اسلم خوانند و بختل آمده باز / گرچه کسی سلامتی رو بند / از پی ضیف آسان جلال / عاشق مرگ هر کس بی برگ / هر که اسنے که نیی از کرم / همه در دوی کشان لی بی غم / چون سر عشق آهنگان دارند / دانکه تا شان امید باشد و بیم / باشتن را روز برون و پنی و بار

روی زروان ل سپید کلب / رست بازان پاکبازانند / همچو طبع لیم خوری دوت / نروبان پایه حصار بلند / همه سیمنج خانه خوشینند / در گرفته چو کو دکان بی اسم / همه خاموش صید جوی چوب / حلقه خان و سولتی کو بند / همه شرب و لبان طیف خیال / نویشتن بر اکشیر ایشان / پاوشا هیست از خیال علم / همه مفری ولی نه موت نه تن / همچو شمشیر سر جان دارند / جانان تن خور و چو شمع میقم / پیش هر یک هزار مرتبه دعا

از هم می دانم که اینها بزرگوارند / گشته بخت بخت و کرم و کار / گشته بخت بخت و کرم و کار / گشته بخت بخت و کرم و کار

از پی ملک دین نه از پی ملک / هر نیازی از بی نیاز است / جامه شان از پی ریاضت است / سرشان از برای دار بند / همه با عذیب دل خوشینند / همه را در جهان نه روح جسم / اسلم خوانند و بختل آمده باز / گرچه کسی سلامتی رو بند / از پی ضیف آسان جلال / عاشق مرگ هر کس بی برگ / هر که اسنے که نیی از کرم / همه در دوی کشان لی بی غم / چون سر عشق آهنگان دارند / دانکه تا شان امید باشد و بیم / باشتن را روز برون و پنی و بار

روی زروان ل سپید کلب / رست بازان پاکبازانند / همچو طبع لیم خوری دوت / نروبان پایه حصار بلند / همه سیمنج خانه خوشینند / در گرفته چو کو دکان بی اسم / همه خاموش صید جوی چوب / حلقه خان و سولتی کو بند / همه شرب و لبان طیف خیال / نویشتن بر اکشیر ایشان / پاوشا هیست از خیال علم / همه مفری ولی نه موت نه تن / همچو شمشیر سر جان دارند / جانان تن خور و چو شمع میقم / پیش هر یک هزار مرتبه دعا

از پی ملک دین نه از پی ملک / هر نیازی از بی نیاز است / جامه شان از پی ریاضت است / سرشان از برای دار بند / همه با عذیب دل خوشینند / همه را در جهان نه روح جسم / اسلم خوانند و بختل آمده باز / گرچه کسی سلامتی رو بند / از پی ضیف آسان جلال / عاشق مرگ هر کس بی برگ / هر که اسنے که نیی از کرم / همه در دوی کشان لی بی غم / چون سر عشق آهنگان دارند / دانکه تا شان امید باشد و بیم / باشتن را روز برون و پنی و بار

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلوة والسلام
 على من لا نبي بعده
 وآل وصحبه الطيبين الطاهرين
 أجمعين

حرکت رفته از اشارت شان
 باش تار و ز شتر چسبند
 منتفی امید شان تا او
 همه خرابی که باشی از او باش
 و آنکه دل ز دل مران هرگز
 سگ در دوپوتین درویشان
 در دل کوب تاری بخدا
 از در کارا گرد آسفتو
 دل کند سوی آسمان پروان
 نزد بانف که سوی بام دست
 تنگهای شکر مزرب باغ
 طوطیانی چونای پیش تو در
 در نهاد و مزاج خورشید نگر
 این زمان طوطیان جگر خوانند
 ز مهر جان را با شیشه بزنند

هر فاجسته از عبارت شان
 همه در دامن دل آویزند
 قبله شان او و انشان با او
 و در شو جگر مرا و را باش
 گزیده دل بسی بکاشن عز
 ورنه چرخست بنده ایشان
 چند گزوی بگرد بام سر
 و آنکه بر بام دین بر آفی تو
 بام دین را بنزد بان نیست
 پایه عرش مرا و خجاست
 که همه باغ طوطی اند چو زانغ
 تو فرد ریخته بر تنگ شکر
 لوطیان را چو طوطیان شمر
 لیکن لکن بجایه گفتارند
 شکرت با ذواب خانه بزنند

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلوة والسلام
 على من لا نبي بعده
 وآل وصحبه الطيبين الطاهرين
 أجمعين

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلوة والسلام
 على من لا نبي بعده
 وآل وصحبه الطيبين الطاهرين
 أجمعين

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلوة والسلام
 على من لا نبي بعده
 وآل وصحبه الطيبين الطاهرين
 أجمعين

و اگر چه هست ایشان را
باعت باری ایشان میکنند
فوت کنند باطل آن از اشارت باری
که در سوره بقره در بیان ملک ارس
موت شده باطل بکنند و براه ارس
مردود قهای خود را بمنت نهادن
بهر ویش پدال آن قفس و درگاه
چال آن پس نیست و منت
حساب آن است
حال را وقت خفتن بپایان
باز نظر آنجا که بکنند و باز نیست
بگردن چون عطف بکنند و بکنند
که در آن وقت که در آنجا
کنند و قهای خود را بکنند و در آنجا
که در آن وقت که در آنجا

گفت پور از سر کبود بر آ
در سریت آرزو فیتی کن
جان و مال پدر بچله تراست
ز آنکه این صومنی خدای ده
کار کن کار و بر میار سخن

روایت از گفت و شنود با بابت ۲

با تو جز گفت ندانم جو امر دی
 یوسفی کی فرو شدت میقوب
 زانکه رشوت دست نشوت خوا
 خواه بصری و خواه کوفی باش
 مرگ بادلق و سوگ هر سه بهم
 و نمرودی از و بجان نری
 تا نریز و جالت یک بشت
 بالباس کبود و رو چو چراغ
 ز احتساب خرد و بچو مندیش
 و رند ارد ترا زمانه بهی
 هر دو عالم نیز یار پی کن
 جان و بهد از پی رضائی را
 خانه بر فرق آسمان دارد
 کشت بیگانه پر ز باران کن
 مال و جاه است هیزم سقر

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۱۱ بهار ۱۳۰۴ از دست خسته و کوفته بازی بفرستد و مژگی پیش بندی که بسته شود

اگر چه هست چنین سقر پیش
 بهینم این سقر ز جا به بود
 اگر چه هستی کمون بغفلت
 اگر چه نمرود آتش افروخت
 چون شنید او خطاب حق پادشاه
 در نداری چه غم خوری زایر
 ای فرومایگان شیط قدیم
 باش تا در رسد بهار شما
 دست مشاطه بهارازل
 هر که از جا به خویش در ماند
 و انکسائی که مرد این راهند
 بنیوش این حدیث بی درق
 صفت حال صوفیان است

همینم او مشو و زو مندیش
و آنچه داری بجا به جابه بود
سنگگون در فتنی دران آتش
نه چو آتش علف نیافت خست
سرد و خوش طبع شد چو دانه نا
خرنداری چه ترسی از خرمی
وسی فروماندگان بحر عدم
تا چه گلسا و مذر حنا ریشما
تا چه آراید از عروس علی
چوب رکش بعد حق را ند
از نهاده زمانه آگاهامند
دل منه بر فروغ هر برقی
راه ویران بی صدق جان نیست

فِي التَّفَكُّرِ وَالْمُرَاقَبَةِ فِي الْحَوَالِ الْيَتَخَذُونَ

دستین کن بعالم وعدل قوی | چون ملک پای سدیخته چندی

یون نشینا و عظیم ال
امارت بانه خننا
بناک و کو فی بند
و سلا ما علی او
که در سیده اقرب
سوره اینا واقع شد
شوم و
عظیم ال
نخ شط الفخ و شید
عظیم ال
که اندر دیو
که اندر دیو

[illegible]

آن شنیدی که تا خلیل نهفت
 کرد و بیرون سرانند و بیچهره جان
 گفت با جبرئیل نه در سر
 گشته از جنین حق حکم را
 دور کن یک مان ز خوشه نهم
 گفت پس من دلیل راه توام
 و چنان حال با منیب خلیل
 گفت هر چند پایم اسی و بلند
 عصمت و دلیل من نه هست
 بی تو بود و گمش تو حاضر شو
 یک سوانه از خط خود در میان
 چون بشت از چارست آتش است
 چون خلیل آن مهر نشین بگذاشت
 چون عنان را بدست حکم سپرد
 دید از میان آتش و دود

وقت آتش جبرئیل گفت
 کای برادر تو دور شود میان
 رب دیر کنان ز افر غنم
 کرد گردان چو گوی گرد هوا
 تا بر روی تو یک نفس زخم
 جبرئیل که نیک خواه توام
 از سر اعتماد و حفظ وکیل
 هست برگردن طعنه بنده
 علم او جبرئیل من نه هست
 چشمم بر دوز و پس تو حاضر شو
 تا بیای بی تولدت ایسان
 آتش از آتشی بدار دوست
 آتش از فعل خویش دست بدار
 آتشی و هست و زه بود
 چون صدای ندا سی حق شنید

آن آتش از جبرئیل گفت
 کای برادر تو دور شود میان
 رب دیر کنان ز افر غنم
 کرد گردان چو گوی گرد هوا
 تا بر روی تو یک نفس زخم
 جبرئیل که نیک خواه توام
 از سر اعتماد و حفظ وکیل
 هست برگردن طعنه بنده
 علم او جبرئیل من نه هست
 چشمم بر دوز و پس تو حاضر شو
 تا بیای بی تولدت ایسان
 آتش از آتشی بدار دوست
 آتش از فعل خویش دست بدار
 آتشی و هست و زه بود
 چون صدای ندا سی حق شنید

عجبم عهد و سون تحقیق
آری آری چو دوست آن باشد
آزنان کین حجاب برگیرند
بدونیک تو جله را زده اوست
تا درین بوته ز تو بخت شوی
خجست خجست تو بسوز و پاک
فلک است قیم جای تو شد
کاینکه نه خج و چارار کانت
نیک بدر که آن پرده درت
چلیست برین پیش دشمن دو
آزمایش میدا کنند پس پیش
در خیال رفزون و کاست بود
آدمی را که بر سقر گذرست
تا چو در بوته هلاک شود
شد هلاک اردش نباشد پاک

سنبیل سنت و کلل تو حقیق
نار غرود بوی شان باشد
کار با جلگی زر سر گیرند
تا بدانی که دشمنی یا دوست
رست چون سیم خام سخته شوی
بگذر خاک پایت از افلاک
چون خدای تو رهنمای تو شد
آزادیش سراسی یزدانست
آزمون جلوه ساز و پرده دار
بوته و کوزه و تراز و دوست
که ودانه بدو سره بکم و بیش
آزادیش گواهی رست بود
جلوه کفر و دین و خیر و شرست
ز آنچه آلوده گشت پاک شود
و ر بود پاک زمین سقرش چاک

ایک تئو زین سرامی پر شری شود
 آنکه او پاک رفت تا زین منزل
 و آنکه او بد گشت و آلوده
 بعد ازین معنی کتاب آرم

ورنه گروی زیر پای سوز
 گشت زاده ترش همه چال
 گشت در راه رنج فرسوده
 عدد بیت در حساب آرم

الکتاب الکاشفی فی حساب حال و بیان احوال و سبب انحراف
 من الدنيا و انزوائه و تحت میده عن استلاق

حسب حال آنکه دیو از مرا
 گرد آفاق گشته چون پیکار
 شاه خرسندیم جمال نمود
 شمع اندر طلا لال بلور
 بود طبعم ز نظم و شعر نفور
 تا درین جستم خرد و یقین
 یادگار طرازم از پی شاه
 روشش و در را بود وادی
 عقلم را بود نکودستور

بخت یکتا در گرد از مرا
 گرد گردان زمرصن اثره و
 جمع و منع و طمع محال نمود
 از جهان و جهانیان مغرور
 چون رسکند ز نظر نفور
 که داین نامه بدیع آیتین
 جانفرازی از معانی و لخواه
 مهتری را از و بود وادی
 بخور و زان سپس شراب غرور

در وقت که این
 سبب که این
 رنج که این
 در وقت که این
 سبب که این
 رنج که این
 در وقت که این
 سبب که این
 رنج که این

و آنکه در بعضی کتب
 میفرمایند که این کتاب
 در شمار کتب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است
 این کتاب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است
 که در آن کتب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است
 و این کتاب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است

<p> سرح و خرس کشیده چو تیز یا درش بهر خوشتر باشد تا چنین دور و رو بیاخته ام که دم افزون سانی آب و قصر که از مصر مصر منظم تر ضعف آن جفت باب ازین و آنکه از راه و بیابان نتوان با حروف شهماق تین کسیت رغز چون قصر عدن بی تقصیر با پنج جفت ساریلی دریل </p>	<p> محمد علی بن فوارسی از سر و و آنکه در میان لاف تن باشد صد و بیست و یک سالگانه ام اندرین دولت از بی یاک شهر که از دار عدن خرم تر الفت او خلف عزت و کثرت بنگاه دیدن این کتاب بجان در عهد و گریه بر ملک خلکیت کتابچه چون زلف حور در تقصیر طافش از طراوت و تجیل </p>
---	--

و آنکه در بعضی کتب
 میفرمایند که این کتاب
 در شمار کتب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است
 این کتاب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است
 که در آن کتب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است
 و این کتاب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است

و این کتاب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است
 که در آن کتب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است
 و این کتاب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است
 که در آن کتب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است

و این کتاب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است
 که در آن کتب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است
 و این کتاب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است
 که در آن کتب حدیث است
 و نه از کتب حدیث است

خا نهاش ز ریا طمع و غشول
 بوم او ساخته ز بام فلک
 طاهرش همچو مشکین کوسه
 خسته از زرد خسته از گهر
 هر نمایی چنان از معنی
 کرده از بهر روی و بگویش
 نقش او بر گیاه شبنم فدی
 و اندر و صد هزار پرده نور
 طرف حرفش چو زلف مهر و پا
 و اندر و قصه ای از حقیقت و قیا
 همچو رم در و معانی من
 شهرت آبا و پر زلفت و نام
 و اندر و بهر من عزت و سخت
 گرچه نظم سخن بخت نین بود
 هست با ساز واری دهر

پاک و عالی چو خاندان رسول
 و اندر و فرشت پر و بال ملک
 باطنش چون بهار زندان رو
 چوبه از مشک چوبی از بهر
 هر گیاه است شام از طوبی
 آب جاننا روان بهر جوش
 نایقه الله بر و گویش ندی
 پس هر پرده صد هزاران
 لقطه خال رخ زره مویان
 نام آن قصه کرده مقصد صد
 همه دو شیندگان آبتن
 در در و از بهر غریبان باز
 صفت شاه برشته تاجت
 دست او پای بند پر وین
 ز پنهان شهر این چنین شهر

این شعر از کلام مولانا
 در وصف حضرت علی بن ابی طالب
 علیه السلام است که در کتاب
 مناقب او آمده است
 و در این شعر
 به صفات و کمالات
 این بزرگوار
 اشاره شده است
 و در آخر
 به این بیت
 ختم شده است
 ۱۲۰

شاه سلطان از طغیان
نخستین دل و دین فطرت
بودن او را نام و کتابت
از ترکستان و ایران قانع
عقل بود زودین آراغ
عقلی به چنین گفته اند

و کما گفته اند در این کتاب
نیز از این است که در این
کتاب از این است که در این
کتاب از این است که در این
کتاب از این است که در این
کتاب از این است که در این
کتاب از این است که در این
کتاب از این است که در این

در چنین شهر و هر شهر مباد
که بگوید سال و گیر ازین
شاه طغیان سازد و شش توید
زین خنمای خوش چو از لال
عقل را شد رست این مونس
جا بلان را بسان افسانه است
باغ و شش چه جای بخت
بود باید نهان ز خلق جهان
خاطر مگفت مراد بر سر
کافی از محض عقل کنده ی باز
زود پیش که ز خوب تارده سخن
زین پس تا همی سخن نرسد
تا بنا کرده ام چنین شهر
صحن جنت ورا شده میدان
عمل و می در و در و گشته

ساکنش صفت شاه عالم باد
نسخه یا بند زین سخن در چین
قیصر روم را شد رست لذت
گشت طالب به بند و چوپال
فضلا را بنفشه و نرس
زانکه جاہل ز علم بیگانه است
علم و حکمت غذای ابد است
کرد و باید سخن ز خلق نهان
کما فی فضل تیر و در کار مقرر
شور و اندر جهان فکندی باز
که خلق شد کتابهای کهن
حکما ز زمانه این خوانند
مثل این کس ندیده در دهر
همچو جنت ز نعمت الوان
آب و شیرش غذای جان گشته

و اندر وقتی از یاد قوت
 و اندر و حوریان باد و نور
 چلیقستین باغ نر و پر شک
 اچو طوبی ستاره و خوش و نو
 هر بیان آفتاب بر کف
 شسته از بهر شک و بیش را
 هر یک بیت از و جهانی علم
 مطلقش سخت چون گد و کان
 بجای گران بلفظ سبک
 بجهانش برده از تنگ و پیک
 عالم عقل ملائیش گشته
 برده این را ز بهر قوت ملک
 ای صبا از برای روح القدس
 بتن و جان کسان و کسان
 هر که یعقوب و ارشپم خرد

گشته از روح را جالش قوت
 خاک بوش عبیر تنگ در
 جز بگر جاکت جیک بنج و کان
 همه جای که رسیده چو بو
 هر سخن فروخته جانے
 خرد آفتاب شرم رویش را
 هر یک سطر آسمان علم
 ماندهش سهل چون هوا از جان
 چون عروسه پیر شمع تنگ
 آفتاب از جمال او از بو
 نیست او با هم نمالیش گشته
 برده او در شرق و غرب تنگ
 برگد ز برده خطیره انس
 چرب شیرینش یک بیک بیان
 کاشاید بر اسے خاطر خود

این شعر در وصف
 حضرت علی بن ابی طالب
 علیه السلام است
 و در بیان
 عظمت و جلال
 او است
 و در بیان
 صفات و کمالات
 او است
 و در بیان
 آثار و افعال
 او است
 و در بیان
 مناقب و فضائل
 او است
 و در بیان
 شهادت و شجاعت
 او است
 و در بیان
 اخلاق و سیرت
 او است
 و در بیان
 کرامات و معجزات
 او است
 و در بیان
 جلال و اقبال
 او است
 و در بیان
 کبریا و جلال
 او است
 و در بیان
 عظمت و جلال
 او است
 و در بیان
 صفات و کمالات
 او است
 و در بیان
 آثار و افعال
 او است
 و در بیان
 مناقب و فضائل
 او است
 و در بیان
 شهادت و شجاعت
 او است
 و در بیان
 اخلاق و سیرت
 او است
 و در بیان
 کرامات و معجزات
 او است
 و در بیان
 جلال و اقبال
 او است
 و در بیان
 کبریا و جلال
 او است

و کلمه درین بیت
این سخن بگوید
معانی بسیار دارد
یک کلمه درین بیت
شواکت جاست
مخطوطه ابوالخ
از منتخب

و آنکه در دیده این بخواهد برد
چون بنام خودش نمونه کند
این فردو با یکسان سندان را
گرچه خوانده اند نندان شان کو
گرچه صورت نگار ایشانست
صورتی کا ندرو نباشد جان
صورت بی روان بود مرد و
مرد قشاش صورتی بجکاشت
چه کند چوئش گفت روح نگار
جان ان صورت بدیع عجیب
گر در آرد و یافت خلد و نعیم
آنکه بساو همیشه با من
شعر من کل محال و غارت
من بشکر درم چه ره جویم
حکما را بود بخوان جلال

این سخن بگوید
معانی بسیار دارد
یک کلمه درین بیت
شواکت جاست
مخطوطه ابوالخ
از منتخب

بر دلمس و بیافد برد
چون خودش شست باز گوید کند
وین ملامت خزان ندان را
در چه صورت کنند جان شان را
جان نهادن کار ایشانست
کی رود سوی او ملک میان
پاک را با پلید و مرده چه کار
پرده از پیش نقش خود برداشت
که درین شخص مرده روح در آرد
از سر معنی لطیف غریب
ورنه غایت او نقش کلیم
پهلوت را نداده اند اندام
خود حسد را پدیدارست
او شده حیض من چه سر شویم
لقمه و لطف و سحر هر طلال

این سخن بگوید
معانی بسیار دارد
یک کلمه درین بیت
شواکت جاست
مخطوطه ابوالخ
از منتخب
این سخن بگوید
معانی بسیار دارد
یک کلمه درین بیت
شواکت جاست
مخطوطه ابوالخ
از منتخب
این سخن بگوید
معانی بسیار دارد
یک کلمه درین بیت
شواکت جاست
مخطوطه ابوالخ
از منتخب

نخبه ایست
سلطان
کدام پیش
گاه در سید
دشمن دشمن
کدام باران
کدام آید
دشمن دشمن
کدام آید
دشمن دشمن

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بعد ازین گرا ابل کس ترا نمر
بیت از شعر من سو بد حال
گر چه در غفلت اندرین سیال
این نغمه از کاتب چیست راست
کردم از خاطر ز گوهر چو
هر که زین پس بشاعری پدید
زین سخن حاصل عالم افز نیست
و آنکه او طالب افوا میست
این سخن از پی دل ابلیس
کز پست گمان علیین
بذرا او که دیو زاده بود
قدر این شعر و دیو چه شناسد
چه بود زین شیخ قریب
پیش این گفته سر فرو آرد
جاست که گوشتیند این سخنان

انچه تقصیر شد شود توفیر
نیت کس تر بیت بیت المال
و قمر من سیاه که خیال
عذر سیصد هزار ساله بخواست
و این حسن الزمان پرور
یا گوید و گرد زین گوید
و آنکه پرور بخت اردو نیست
خون او در لاج او غذا نیست
گر بختوشت خضم گویند پس
کاتب جان می نویسد این
گر بختوید این زو او بود
بوم غور شید را پیر کس
نخن و او دو که با و ز او
سخن آرا که هر چه بر دارد
یا بدید این لطیف سر و بیان

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

پس در وصف ملاز
اصل گناه و توفیر
که در مصلحت
هر گاه خبر سارا
بسیار یا خدا کس
معین با کس
نقاطه کند و در
واقع حاصل کنی خبر

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

شاعر بلفظ منظوم
 از منظوم برهم
 بناده شده
 به وقت نال گریه
 بدست انزل
 سخن پیوده در غزل
 ۵۹
 کربان جان
 کربان جان
 تشنه یار
 در شام
 سراسر باشت
 تنگ لبانات

جز بصورت بدونه پیوند
 آنت سنج که گوشت شمع خرد
 شمع پیوده دان تو در بر کو
 تو بگلین ده آب حیوان را
 خاتم انبیا محمد بود
 هر که او گشت طالب محبت
 زانکه بدر اهن شدم بنیت
 شعر را بلفظ منظوم
 چون مرا اندرین سفر گه پست
 ز خور و آنچه هست در خور او
 بزال اگر با جاست گوی باش
 نیک باید بود ز روی شمار
 هر کجا رحتیت صدر سخت
 انجمنانی ست خوب زشت بهم
 در جهانی که نظم اورد و نیت

این شعر از کلام
 کلامی است

در آنکه بریش خویش میخندد
 پس شمشیر در و به نگر
 لحن داود و مستی چو ستور
 که بر و خاک غور میغلان را
 خاتم شاعران منم بهر سود
 شفی او در لفظ بوالعبد است
 که در مجد و و مانیم گشت
 زین قبل نام گشت مجد و دم
 ز رو و جو هست و عیسی خراست
 آنچه ز عیسی آنچه جو خور او
 که نه از زیر کان کم اند او باش
 نیکی بے بدی تو چشم بد
 دیرینج اندرون همه محبت
 و اینجهان و فرخ و بهشت بهم
 با عیش بد خوئی و نیکی نیت

توفیق من پادشاهی
 از بدین روز
 در شهر شریف
 در روز شنبه
 در ماه رجب
 در سال ۱۰۹۵

<p> توفیق من پادشاهی از بدین روز در شهر شریف در روز شنبه در ماه رجب در سال ۱۰۹۵ </p>	<p> توفیق من پادشاهی از بدین روز در شهر شریف در روز شنبه در ماه رجب در سال ۱۰۹۵ </p>
---	---

توفیق من پادشاهی
 از بدین روز
 در شهر شریف
 در روز شنبه
 در ماه رجب
 در سال ۱۰۹۵

توفیق من پادشاهی
 از بدین روز
 در شهر شریف
 در روز شنبه
 در ماه رجب
 در سال ۱۰۹۵

شکر گویم که هست نزد بهر
 از لم از جد دیگران خوشتر

فی الضعف و الشک

را که هم کرد روزگار حسود	از پی این کجوع چسبیت سجود
اما جوانی مدد کن من بود	جوی عمرم پیر آب روشن بود
آخر آن آب از پاک بری	خاک سردی ببرد و باد تری
مرد چون گشت پیر جگر گشت	شباب اشیب و غنچه جگر گشت
گر چه پیرم بزند گمانی من	تو بهنشای بر جوانی من
روزگار حسود و بیبکم	از دل شوخ و جان غمناکم
کردی شتم کمان و گیم چو تیر	کرد و میم چو قیر و موی چو شیر
پای بر پایم آید از غم گشت	لاجرم دست میزنم بر دست
پس چو نور شبان خضریت	تا پیری و تیر هر دو کسیت
گشت بالا و توانا و با من گشت	که همه زیر خاک باید خفت
خوش خوش از من جهان نزل و مجا	عاریت ساهی ستان باز
اندیزین کارگاه نزل هوس	واندیزین تنگنای مانده نفس
مرد با عارض سیاه نکوست	کانه و شرفست و شادی و دوا

پس چو نور شبان
 از من خوش خوش از من مجا
 اندیزین کارگاه نزل هوس
 مرد با عارض سیاه نکوست
 کانه و شرفست و شادی و دوا
 عاریت ساهی ستان باز
 که همه زیر خاک باید خفت
 تا پیری و تیر هر دو کسیت
 لاجرم دست میزنم بر دست
 کرد و میم چو قیر و موی چو شیر
 از دل شوخ و جان غمناکم
 گشت پیر جگر گشت
 خاک سردی ببرد و باد تری
 جوی عمرم پیر آب روشن بود
 از پی این کجوع چسبیت سجود

وزنگر و زدن ای رستاق بمهر
تا بدانی که میش ازین ایام

سر آن مرگ سبز و زردی پیر
در سبزی غور و گلشن کاج

فی تبدیلیں بحال

بدر بودم شدیم لال مال
 چون لال دوتا شد ما یک
 پنبه از گوش گردید و نگر
 شب یک سالگیم کرد و اثر
 چون دین کارگاه بی است
 شب بر نایم نیمه رسید
 مهر و دیم تا به بواجیسی
 موسی دل شد خوش چون قطره
 آن سیاهن موسی رفت بدل
 بگلشن خواجه در رخ و ششم
 ریش چون دمی پنبه را رانده
 عمر گذشت ته گد و دینم

به تخت نند ابلهان لعل
 گشت عالم بچشم من تار یک
 که بسا از برای رفتن برگ
 پس چل سال کرد عارض و سر
 عشر و ادم با بلی بر باد
 صبح پیریم در زبان مبدی
 باز دیدیم صبح نیشی
 زین و مرغ سیاه پید زمان
 وین سیدی دل به دست نکل
 شد چون گشت هر ده اتم
 روی چون پشت سوسا شد
 که بخت در تقابل و نیکو

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

۴۱
انوار شریعت در بیان فضیلت علم و تقویٰ

بهر آن پیش بینو است مرا
 آدمی خود جوان زبون باشد
 عمر و او نم بجاگی بر باد
 روزگارش نموشسته
 مانده همچون معانی باریک
 در وقت ساجدم که گنج دم پیر
 پیر با چیز هست خواجه غریب
 عمر ماتی چنانچ دان خبیر
 گاه اندرون گاه کم گردد
 سر بسوی زمین سر و بر
 تانے مانده باشد از روغن
 اینهمه بید است و عاریت
 پیر را خاصه بدخوبه برگ
 شیر در دست طفل باشد پیر
 آن جوانی که گرد محفل گشت

انجمنی از کلمات

عقل را زین حیات عار بود زین چنین عمر عقل گدازد با چنین عمر هر توان شد مرد عمر عشق کیند که سنگ نفس را شدند طبع زود نمیدهند زانکه پراوند سخت کوه بود چو عمر حجاب که اجل سودی او ندارد راه بر سپهر پاسبان خرد دارد زن و کودک بودند مرز پیر گرچه پیرت شیر خواره بود لیک نزد خرد شده معیوب کز چنین عمر کس نگردد پیر می بگریم برین جوانی خوش مرد عاقل دران نرسد ز دل	عمر را جمله ستار بود مرد عاقل ز عمر پیر شد مرد پیر از قهای جانان شد عمر تن مرد را سپر کند این همه خواجگان گریه طمع چون حباب ز آب نشاوند عمر کز سعی باد باشد و آب مردین ست تا ابد همراه عمر آنس که پاس خود دارد هر که او ز گشت بوی است ایر هر که چمنش ستاره بود ایستای پیر باشا مل خوب دل ازین عمر مختصر بگریز سیرم از عمر و زندگانی خویش ز زندگانی که بنمودش حاصل
--	---

عقل را زین حیات عار بود
زین چنین عمر عقل گدازد
با چنین عمر هر توان شد
مرد عمر عشق کیند
که سنگ نفس را شدند طبع
زود نمیدهند زانکه پراوند
سخت کوه بود چو عمر حجاب
که اجل سودی او ندارد راه
بر سپهر پاسبان خرد دارد
زن و کودک بودند مرز پیر
گرچه پیرت شیر خواره بود
لیک نزد خرد شده معیوب
کز چنین عمر کس نگردد پیر
می بگریم برین جوانی خوش
مرد عاقل دران نرسد ز دل

فروغ از دوزخ
بزم کونیند
چنگ کردن او را
اینها را و ملکی
همه ای که در
پن یست از
مهری که در
نورانی که
کسی که از
و اشکان
در میان
و کسی که
ساخته در

بخیزد و ضعف است حاصل کارم
پیر شکل را چه با مہا باشد
پیر باید کہ رام و دیدہ بود
ہست پیر از ولایت و نیت
خوشتراز روز جہل و وقت زیر
چون بدست ازمن زمین باشی
زیر چرخست رسم پیر و جوان
ای بہادر نصیحت ہم نشنوف
خزینہست دیر پیریکارکن
پیر حکمت نہ پیر ہفت اختر
چون بہا ہم پیر ملت بود
مرو باید کہ ہشت از کدوین
او بر رفت از میان کم پست
ہمچو آفتم جوان کمل روان
از سراسر دماغ و حجو دل

پنج سیفی چو زیر و بم نالم
 بر عاقل کم از هبایا باشد
 تا بر عقل برگزیده بود
 این که گویند پیر سر پرست
 در ترناله را ضعیفی پیر
 تو نگر می من سن باشی
 ز جر چرخ این نباشد وان
 سخن راو بکد حن را بگرد
 پیر دانش نه چرخ کس
 پیر ملت نه پیر چار کس
 سخن از صدق تاج خلعت بود
 از که از امر تا بیوم الدین
 ملت او پس نوزیر جا بکست
 نه چه بلبس لیش پیر و جوان
 که یک و هم همیشه ندعاقل

<p>در سر اید می بدو جادم این جهان را عمارت کردم زین میا تم ز خود طلال آمد</p>	<p>زین بلا و عس و رنج و الم اگر دایم ز خود بر آوردم ز دگر گاهی مرا و بال آمد</p>
<p>التمشیل فی الاجتهاد</p>	
<p>این خطاب آن بروی فرد گفت گرد ز بهرین سه خصل کردی اختیار خود را مرگ لیکن از بهرین خصلت گفت گوید که گفتش بهر گفت عمر کمی که گاه میر ویم و جهل و می جویم دوم آنست که زنی عیث گاه و بیگ که خدا نمی بخیزیم سوم آن کین جماعتی است سخن حق را با همی شنوند</p>	<p>عجب جبار از ور وایت کرد بودنی بودی حیات و بال زین حیاتم دگر نمودی برگ می پسندم حیات و هملت آن سه خصلت بگو و باز گیر در سبیل خدا بهر اسب در ره غر و شاد می جویم هر سجده بریم هر ساعت به خدائی و راهمید انیم که جلیس اند بی ریا و نفاق همچو منع گر سنه و آینه چند</p>

لقوله
این جهان را عمارت کردم
و اگر دایم ز خود بر آوردم
ز دگر گاهی مرا و بال آمد
تمشیل فی الاجتهاد
عجب جبار از ور وایت کرد
بودنی بودی حیات و بال
زین حیاتم دگر نمودی برگ
می پسندم حیات و هملت
آن سه خصلت بگو و باز گیر
در سبیل خدا بهر اسب
در ره غر و شاد می جویم
هر سجده بریم هر ساعت
به خدائی و راهمید انیم
که جلیس اند بی ریا و نفاق
همچو منع گر سنه و آینه چند

بیاوردن پیش چشم پادشاه و بیاوردن پیش چشم پادشاه و بیاوردن پیش چشم پادشاه

<p>چو آید ایمان و رای هوش و سرش رقص کن بر نهاده چاره خویش زانکه در بارگاه بی بندگی چند باشند مهر بان با تو چون شده آبا و شد شهید آبا و آتش گل نذر زن از پی هین چا طبعست در سراسر حیل فروکش ز زندگی زار کانت رنده زانیت از سر ایمن چاره غنچه چار طبع بدن پس با بیان عشق عقل دلیل بر هم آمیز تپ و بال هم بر سحر چار گوهر دین بر نه خبری جان بسوی معدن خویش آتایا میز حس برون حیوان</p>	<p>جامه های برهنگی در پوشش خرقه کن لق چار پاره خویش بنود جان و جامه پیوند دو جوانمرد عقل و جان با تو آنکه از ملک وادایا سیداد منج خورشید شیا طین آلت چار منج عذر ایل نه بصحرای عالم جانت خلق را سوی کشت زار بقا بهر دین جسد را بزن گردن زنده کن هر چار را چو خلیل پس نگه کن بکار و حال همه باز خوان جسد را بسجده تا نگردد می پایده از تن خویش ره نیاید بر تپه انسان</p>
--	---

و در پیش چشم پادشاه و در پیش چشم پادشاه و در پیش چشم پادشاه

این نامه را در روز دوشنبه ۱۰۰۰ سالگی از تو نوشتیم و از تو خواستیم که این نامه را به پادشاه بیاوردی

۱۰۰

پیشانی

سید احمد علی

بسم الله الرحمن الرحيم

40.2

...

۱۰۰

...

۱۰۰

وہاں پہنچ کر ان کے ساتھ بیٹھ کر ان کے دل میں جو باتیں تھیں ان کے دل سے نکال دیں۔

[illegible]

جان برون فت خاک بر تن
 مکن باز بهر سچ چرخ
 که ازین فر دفرند بکش
 جان ز علم و عمل شکر گرفت
 نیست افکار و حس که بر بهشت

من حکیم بقول صاحب شعر
شاعری قتل رحین باشد
از حنا و ندرت والا
چون ویران ز نقش لیم
قتل لیم اندازد و بد بر
کیم خورده ام غور سرب
و یو باشد بقیم گریه
وانکه در ورطه عذاب افتاد
شاعر است گوی بی ظلم

از ہمہ شاعران جاہل و بقرع
شعر من شرح شریع و دین بند
قسم من دان ز حبلہ شعر
وقت دین کم کند عدو که کم
لی شود و ز آفت دیر و قلم
من شناسم که چیست نور شراب
ملوک گرفت ماهی از تابه
رخ خاک که اندر آب افتا
بند دین و چاکر و زعم

[illegible]

تابد و خوشنشین بسیار آید
 در وعاد دست را چو بر کند او
 در وعاد دست دل چو بر گیرد
 بر سدا بهر شش میاید احباب
 هر عبارت که از آن فصیح آید
 معنی از لفظ او پدید آید و
 صورت رفر و حقیقت از محرم
 دیده خطامی خطه ملکوت
 دل مرا و مانند راه صواب
 خصم در روی خاطر چهرش
 هر که بر آستان دین باشد
 منبرش چرخ داد چو خورشید
 هر چه گوید همه بدیع بود
 همچو آب روان بود سخنش
 انظار و حسیق را چو آب هر

میناز گریه می نیاساید
 چرخ را صد هزار در کند او
 چرخ چتر رضا بسیر و
 نشود نه فلک ز پیش حجاب
 دم بود که لب سیح آید
 چون رخ حور عین ز پرده نور
 لیک مرشد لبان گفته عجم
 همچو عیسی بدیده لاهوت
 دین مرا و را جان داده خطاب
 کند باشد چو پشت شمشیرش
 عیسی مریم استین باشد
 عجبشش قصر او چو حشیش
 هر شریفی و را و ضعیف بود
 سر نیچید که ز کن مکنش
 هم بر اندازد شتاب بد

این توبه
 صورت زانو و خضیف
 بجای ملک و نجاست
 محضت است چرخ
 یکدیگر می بیند
 سر بر سر صورت زانو
 ۶۰۹
 رد کرده شده بی توپه
 است "عجم لفظ آتون"
 شریف مرد بزرگ است
 شرف او شرف من است
 ز دایه و ذاکس "بفرز

مرا زین صفت طبیب بدید
 گفت کین شخص را بدید شد
 چکنم روز جان بخت نیست
 ورنه از عمر دست شسته امی
 بهیچ نیل و فرم بجان پیوست
 فلک بخش ادرین تربت
 که چه جان و بدن ایسان بود
 که بیک بیت اگر نخواسته
 هست درو پر مخ عجاوین
 منم اندر ولایت خسرو
 روز از بدولی چون خفاش
 دلم از نیک بدرمان باشد
 اهل صورت بدند و زو خرد
 کجاست چون نیست کجاست نیست
 مکرر اهلان نهان باشد

شخص نبود و لیکن ناله شنید
روح وی نیز هم بعد شدت
دوست از دوست سنگین
همچو از نان جان گسسته امی
آسان نگ آفتاب پست
نمان زد و گشت آتش از کربت
در خراسان مرا خور آسان بود
غم دل را بجان بگاسته
ای درینا سخنی آوازش
همچو خفاش بدول و شهر و
که نخواهم که صید کس باشم
زانکه همیشه را بدگان باش
هر که از بدگر سخت نبود بد
همچو ناوک ز کرگر نیرب است
در چنین جای جای آن باشد

[illegible]

کائنات نامہ لکھ کر
میں نے مخلص بن گیا
میرے لیے باری عزت
نام دیا کسی
وعدہ لکھ کر
راہِ نیک لکھ کر
جو بہانہ ملے

وکلالتی یرگیم
نظر اندازد و باقیات

و ان گزشت پاره پاره
 کز انست کلام
 ایویندیشد دوست
 در حق خود دست
 صاحب جبر و قهر
 در حق خود دست
 و ان گزشت پاره پاره
 کز انست کلام
 ایویندیشد دوست
 در حق خود دست
 صاحب جبر و قهر
 در حق خود دست

في القنطرة

چند گوئی مرا که از سر و سر
چکند کج با تو ناسمج
چون بریدی طمع ترا شد سهل
هر چه خواهی از خالق خود خواه
بیج از هیچ خلق طمع مدار
چون بدیدی کمال نادانی
بیج بجز صله حاصل خویش
تقصیر است از بندگان در میسر
تا تو گری بدر و نیکس خند
پشت بر کائنات فرماید
دل تاریک و شنائی فیت
بخدا از تو هیچ برسدی
شاه شامان درای کوی زند
نای خلقت زمان بیرون

اسی کہ وزیر طبع و کرم و پند
 با چنین گنج و چنین بخت
 گنج بار خج و زحمت نا اہل
 زحمت خود ز اہل عصر بکاہ
 خلق را جملہ صورتی انکار
 جرم من اندرین چه میدانی
 ز سدد ولایت دل خویش
 گوشہ گیر ازین جہان محار
 نہ ترا با کسے بود پیوند
 دولت زین چوروسی بناید
 دید و چون کل کشائی نیت
 زین دور وزہ حیات پیوندی
 باش تا صبح صلح رومی و ہ
 باش تا چنگ مرگ در یازد

[illegible][illegible]

و آنکه در عالم فریب و هوس
 طبع بر بود شسته قوی نبود
 بنور و زیر عرش و انار را
 باش تا عقل نکند در شسته
 پس درین چند روز به پیوندی

کس نکرد اعتماد و بر و هوس
 تخت بر آید ستوی نبود
 استوی عرشه علی المار را
 حل کند استوی علی العرش
 گنج محراب و گنج خرسند که

فی العقل

دیده عقل و او بر آمد
 رفته گشت بر تن گنج
 احد اندر لحد جو جانت ساخت
 چون بحراب حق شتابی تو
 بده از خون دیده در محراب
 تا بهر جا که شاخ او برسد
 صد هزاران شتیج در یکدم
 بر دل دین ازین خداوندی
 و در شوی زنجار که زان کوت
 بی تو ایام کار با کردست

تا ز راه کس بر روی آمد
 شش رفته گشت بر تن گنج
 سر فرو میان سر این ست
 نفع حق در دود دیده یا بی تو
 از درون طوبی یقین آفتاب
 میوه دای فراخ او برسد
 بهر آید و آدم و عالم
 بخدای ارتقا هیچ بر بندری
 چه بوی آن آنگه آن تو نیست
 چون تو بسیار کس با کردست

این شعر در وصف عقل است
 که در عالم فریب و هوس
 طبع بر بود شسته قوی نبود
 بنور و زیر عرش و انار را
 باش تا عقل نکند در شسته
 پس درین چند روز به پیوندی
 کس نکرد اعتماد و بر و هوس
 تخت بر آید ستوی نبود
 استوی عرشه علی المار را
 حل کند استوی علی العرش
 گنج محراب و گنج خرسند که
 دیده عقل و او بر آمد
 رفته گشت بر تن گنج
 احد اندر لحد جو جانت ساخت
 چون بحراب حق شتابی تو
 بده از خون دیده در محراب
 تا بهر جا که شاخ او برسد
 صد هزاران شتیج در یکدم
 بر دل دین ازین خداوندی
 و در شوی زنجار که زان کوت
 بی تو ایام کار با کردست
 تا ز راه کس بر روی آمد
 شش رفته گشت بر تن گنج
 سر فرو میان سر این ست
 نفع حق در دود دیده یا بی تو
 از درون طوبی یقین آفتاب
 میوه دای فراخ او برسد
 بهر آید و آدم و عالم
 بخدای ارتقا هیچ بر بندری
 چه بوی آن آنگه آن تو نیست
 چون تو بسیار کس با کردست

بازی از این که در این دنیا بازی است و این بازی را بازی بزرگ میگویند و این بازی را بازی بزرگ میگویند و این بازی را بازی بزرگ میگویند

زین پس نیز چند خواهد بود
بگذرانش بقوت روز بروز
دور بش از دیوای گاه پست
هر چه زو بگذری هوا و موس
ساده گشتی بجز در حله کن
بجز از صدق نیست هیچ پناه
شیر گیر و گسترین زو باه
چند ازین با فکلی گریک خواه
دور ماندند و در گذر که بد
رخت او بار بسته بر خرقه گس
چرخ بر او شاخ که سال
گس را پیکر گس بی
گر گس اندک نیاز از قرون ناز
گر گس اندر به اشجاعت کرد
زین شجاعت شناعت و زار است

پیش ازین بسکه بود چرخ که بود
برو خای زمانه کیسه مدود
بر براق خروشین پیوست
چه کنی خویش خویش است
صدق به صدق مخبر قد بیک کن
خزده صدق به که در این راه
آه از صدق اگر شود آگاه
با فکلی بسنده کن در راه
قوم موسی چو از براق خرو
از زمین ده می بسته و خنک
از نما و نمایی می سال
از بهر این چنین بس بی
نیکس کم حیات بسیار آن
گس با حیات شجاعت کرد
از این قناعت اشجاعت است

و در این دنیا بازی است و این بازی را بازی بزرگ میگویند و این بازی را بازی بزرگ میگویند و این بازی را بازی بزرگ میگویند

بازی از این که در این دنیا بازی است و این بازی را بازی بزرگ میگویند و این بازی را بازی بزرگ میگویند و این بازی را بازی بزرگ میگویند

۴۰

کمارت آن بکران بر عاقل
 سینہ چون خارشپت ساز حصا
 سینہ را هر که حصن خود سازد
 عمر بر مرعشت هر چه فروشی
 باد و چشم پر آب رخ بدل آر
 که بپین مایه از سر جدید
 طاعت ایزدی بضاعت
 غرض منه چون بجای آری
 سنت مصطفی چه بگزاسی
 خوی خود را بدین و نیکو کن
 خدمت خلق باد و پشاد باد

انستان چندان مجاہد
فرین سپسش کو جهان پریا
ملک برشت آسمان بد فغان
در هوا و پوس چراگوشی
خنده بیده بکل بگذار
سنت احمدی فرض احد
سنت احمدی شفاعت احد
عشر مقدس زیر پای آری
کافر دیگر انیس از آری
سنت این خدمت او کن
کس گرفتار باد خلق مباد

[illegible]

ایضاً فی اسماء التی علیہا

آنچه نشان شد که بود پند ز سزای
گفت کامی زن مرا بنا وافی
چید بود جرم من که باشم من

مفسر قلبتبالش خوانند
مفسر قلبتبان چرخان
مفسر از حنج و قلبتبان از رزن

[illegible]

پیشوا اسی کسے کہ بندہ بود
باتن درونک و بادل ریش

پند او از نبی بسندہ بود
نرسد کس بکمانہ دل خویش

حکایت

آن شنیدی کہ رفت نادر
گفت بایست ازین مباحثین
باو باشد چو بنجر باشت
بر من این درد کوہ پولادت
چون دل و دست ہزار ہا
من ز بہر تو ماندہ اندر کج
ستخم تا در زمین نمائندہ ماہ
تا زستان سہ مہ نیاساید
من کہ در خانہ یخچین ہستم
چون یخخوان وانش آرایم
کم ازان کہ تو رخ نہان دارم
از بلا کج ازان پیر دارم

بعیادت در رودند اسے
گفت آری ولیک سہ تو این
آب و آتش چو خاک بر پاشی
چون تو زمین فارغی ترا آبت
عافیت بہ چو این آن دارم
تو نہادہ مرا لقب تا کج
بر ازو کی خوری سحر مگاہ
وز بہاران جہان نیاراید
از پی جان اہل دین ہستم
کی ز مطیع بسوے باغ آیم
مرد و نفس را روان دارم
تا ترا کج عافیت سازم

کلیہ بقول حضرت مولانا

پیشوا اسی کسے کہ بندہ بود
باتن درونک و بادل ریش
پند او از نبی بسندہ بود
نرسد کس بکمانہ دل خویش
بعیادت در رودند اسے
گفت آری ولیک سہ تو این
آب و آتش چو خاک بر پاشی
چون تو زمین فارغی ترا آبت
عافیت بہ چو این آن دارم
تو نہادہ مرا لقب تا کج
بر ازو کی خوری سحر مگاہ
وز بہاران جہان نیاراید
از پی جان اہل دین ہستم
کی ز مطیع بسوے باغ آیم
مرد و نفس را روان دارم
تا ترا کج عافیت سازم

[illegible]

تا دلم چون بہشت نوری دہد
 زان ہستی و شمع فرا دگم
 بنو و چو موش مرد سخن
 بنویزند کرد ہر کلب
 بلکہ مرد سخن بہر جائے
 بیشہ نظم را چو شیر بود
 جان گویندہ چون گویہ
 خود مریت بی تو نہ ہر مہس
 چون مردان جنگا پر خاتم
 گوہر رخ چون ندا کہن اوت
 گرچہ شد ز اہل روزگار جدا
 سو سائے کہ غارت از آب
 تو مرا گوی اسی خط سنا
 نمکینی خدمت لیلین بزرگان را
 کی شود و سوی لایہ لایہ

سہ سو سا رہا تھا فی انصر فی غضب ۱۳

نور تنهانه صد سرور و دهر
سات صد دوز عقل باز کفر
نقشبند دوز خان و پیران کن
خانه و کوی کرد چون گربه
چون زمان کم جلد بهر پای
جان نه زین چار طبع چیر بود
ذاب جان و دل همیشه بود
خیره رونی و پیچندی چو گیس
خاره را غیر خیر چه غمراشیم
نه ز پالان و رنج بار برست
چه گشت آخر از این غنفت
چه سر آب نرود او چه سر آب
سوی درگاه این بزرگان تاز
سخت بچرتی دل و جان را
عاشق تابه کی شود مایه

ز آل چون آینه کاه بگذارد
کی فروشد در پرستش جان
نگس و گریه سوی خوان یونید
گریه از بهر لقمه صد خواری
باز شیر دهنده و حصار
گریه از بهر لقمه جوهر بد
باغ دین و خرد بود خلوت
هر که خلوت گزید راحت دید
سلوک نیست خلق را در کن
خدا با خدا یار چون باشد
جان که یکدم قرین نماند نیست
و هر بد عهد و نطق بد بینند
نوح را عمر داده بود آ که
کرد و عوت آشکار و نهان
خلق نشنود هیچ و محبت نوح

کی سباس بسوس بر دارو
آب سی ساله را تبا فی نان
سگ وز غنڈ کا ستھوان جوئید
می کشد با خرویش و بازاری
گور خرا همی در دهنها
بیر و شیر و پانگ حو و پدر و
پروہ نیک و بد بود خلوت
خلوت آدم را و پاو کلیس
سلوت روح خلوت آدم و بس
اشتری میهار چون باشد
راست خواهی و داز کن مجایت
را هست نیست و مردان آیند
اندرین خاک نهصد و پنجاہ
کا فزان را بہر زمان آوان
ہیچکس قتل و نہشت فتوح

[illegible]

[illegible]

واندازان طول عمر محمد سال
وان مگر قوم چون بان کبش
لایز گرفت قوم را یکسر
و عوت من چو دعوت موت
هر که بشنید سخن او را به
مانندیم راه رشد و نجات
هر که این سخن پسند آید
سو دگر وارید به اندک شبت
و آنکه نشنید و گفت با دست
چون برش باد بود و با حکما
خود سخن در وجود چیست آید
مگر بے بر مزار جهانم
یار باین چند باز نا اعلان
دور کن دوزخ رحمت جاہل
بس کن ازیند و مدح کس گوی

اسی وند تن دوسی شنیدم بقال
خلق را جلگی بطوفان داد
زانکه کردند زو بیکجمله
گفته من طراوت روحت
وانکه نشید غیر مارا چه
متمم کردیم بر غبی صلوات
پند را با جملہ کار بست را بد
بر عہد اہل فضل صبر فراشت
نشوم زو بدین حدیث حنین
دل ازین گفت چہ زہر بنجہ آد
کہ ہمہ خلق را پسند آید
کی شدی نفس سب ان کلماتیم
ہمچو عنقت از بد کنی پنهان
دستنا اہل زین سخن بابل
کہ از و دین حق گرہ ویر وے

<p>خاندان بزرگی و شاهی شاه بهرام شاه بن مسعود</p>	<p>ملکت او زما تا ما سپه که بن از و بعل او محمود</p>
<p>ایضا من الباب العاشر صبح السلطان الاعظم مالک رتقاب الامم سلطان سلاطین العالمین الذی والدین کشف الاسلام و المسلمین ابی التیارت بهرام بن مسعود انار الله برمانه و دولت شاه سپه</p>	<p>شاه و فرزند شاه دولت شاه وزیر تهرمی اوست خرملوک وان چو بدر فلک سفر پرورد بنده شاه و خواجه شایان هشتم هفت پادشاه فلک در غریب کو پادشاه شده باز آمده باز چو کیمیا و سرخ پرورده گشته از پی گاه بوته غریش بیابان لوده</p>

[illegible]

مایه روح صورت خویش
 از درون هم صایغ و هم موش
 بود و هم کفایتش نصف
 این یکے چو جواهر احسان
 روی خویش چنان ملک لسان
 از برون گر چغت خون دارد
 گناه او مفتوح آن سدر فیل
 دست راوش بچو و پستون
 پیر گمر گوشت و گردن کان
 چون نماید بروج صورت راز
 چشم گوش ست بهر آوازش
 گر چشم بست حسن چو نهر
 گر چه با قامت کشیده رود
 خرد و جان بسج در فرمان
 باره بخت و چو خوش قدر

در این مایه روح صورت خویش از درون هم صایغ و هم موش بود و هم کفایتش نصف این یکے چو جواهر احسان روی خویش چنان ملک لسان از برون گر چغت خون دارد گناه او مفتوح آن سدر فیل دست راوش بچو و پستون پیر گمر گوشت و گردن کان چون نماید بروج صورت راز چشم گوش ست بهر آوازش گر چشم بست حسن چو نهر گر چه با قامت کشیده رود خرد و جان بسج در فرمان باره بخت و چو خوش قدر

او چو یوسف پیر چو یوسف
 وز برون هم شهادت هم مجلس
 بوده و در آتش ز و ن
 و آن دگر چه بواهر بر بان
 خلاق نیکو شش می خست از
 مشک غت از اندرون ارد
 قهر او چو سارنج عز نسیل
 ناز غنچه از کشادن و بستن
 آب نطفش ز روی موی چکان
 چون زنده بر فلک ششم آواز
 گوش چشم ست از پی رازش
 گوش گرد و همه چو پند
 عقل در راه او بدیده رفیع
 این سه جوید می ز غفوشان
 هرگز اندر نیاید او بر سر

مایه روح صورت خویش از درون هم صایغ و هم موش بود و هم کفایتش نصف این یکے چو جواهر احسان روی خویش چنان ملک لسان از برون گر چغت خون دارد گناه او مفتوح آن سدر فیل دست راوش بچو و پستون پیر گمر گوشت و گردن کان چون نماید بروج صورت راز چشم گوش ست بهر آوازش گر چشم بست حسن چو نهر گر چه با قامت کشیده رود خرد و جان بسج در فرمان باره بخت و چو خوش قدر

گردون گردن بلوق شمش
 غلغلی گردنیک ویدیک
 پیرسے کو چنین سپر دارد
 هر کجا آفتاب و در باشد
 درخشش چون سنان که بندد
 گرگزیزد ز زشت و از نیکو
 شلق او را ز مهر راحت مل
 و شل از باغ آبخهانی به
 خلق و کوی از پی دل دین
 عزم و زمش از دل فریب چو صد
 آفران از برگ سوسن و گلزار
 تا چو خورشید بر دو عالم تاب
 صفت شرم در دو ابرو وقت
 عقل و درج که فضلا
 گر به بیند جلال و راحور

خود بود بسته بهر خود و عطاش
 چون شدی قطب گرد خود و کید
 جفت جان دیده بهر دارد
 در و بام از فطاره چرب باشد
 خون نمی ریزد و بهی خندد
 بوی خلقتش بگوید اینک او
 بنده گل شد چو بر میدا گل
 خلقتش از آب زندگانی به
 باد و کاروان خلق و چین
 خلق و خلقتش اینک کیست چو صد
 بینوا که بود نیم بهار
 هر دو عالم بدرگش تابان
 قوت شهر در دو بازو داشت
 آفتاب بیشت در شب عقلا
 از رایش دل و جیاض جود

غلغلی گردن بلوق شمش
 غلغلی گردنیک ویدیک
 پیرسے کو چنین سپر دارد
 هر کجا آفتاب و در باشد
 درخشش چون سنان که بندد
 گرگزیزد ز زشت و از نیکو
 شلق او را ز مهر راحت مل
 و شل از باغ آبخهانی به
 خلق و کوی از پی دل دین
 عزم و زمش از دل فریب چو صد
 آفران از برگ سوسن و گلزار
 تا چو خورشید بر دو عالم تاب
 صفت شرم در دو ابرو وقت
 عقل و درج که فضلا
 گر به بیند جلال و راحور

کند از بهر زینت و جاش
تا چه فرماید آن سپهر سرور
ای امیر لبند پایه چو مهر
تلفیح صورت از تو جوید و کرم
ای بهی طلعت بهار نشان
درست جوید تو در شب و بجور
ز آنکه تا خلق را خبر باشد
اوست اکنون سلاطین شاهای
ز وزیر بهر شاه دار و پیل
عدل او در ولایت تیمار
بر گرفت از عطا و عدل تحمل
چشم دولت بدو شدست قیر
منتهای پیری منی و دان
نخوتش هر چه کم به نیر و تر
همه عیش برای دین باشد

پرده داری خاک درگاهش
 چون کشاده ز روی پرده نو
 همره عمرت دست دو به سپهر
 دست بذل تو گوی و مرده دم
 وی قوی طالع قوی فرمان
 پایدارست تا بر دژ نشور
 شام بر دشمنیت سحر باشد
 دولت او را گزیده همراهی
 گل نباشد بزرگ بونی بخیل
 چون نسیم سحر بفصل بهار
 گفت و گوی از میان عمر دجل
 شاهی او به کایت تقدیر
 برتری در سحر و تنی دهر
 قدرتش هر چه پیش خوشخو تر
 ورامارت عمارت این باشد

عطا می کرد و در دست
ای که خلق از عطا فرموده
آگاه نشود و این عطا فرماده
فلو بعدل میرد و ایام
تا نزد ایشان وقت
گشتن تمام او
پیشود به غیر از هر

عبدالله بن محمد بن عبدالمطلب

ای چو خورشید را سان بحال
بنده چون عدل ملک شاه بی
کمر از بهر تو می بندم
چون تو گیری بدستم ای بجوی
عقل را در شرابخانه جان
نیست از عشق کس نیستش
فلکم میسر صاوتان و اند
شفی درو عاشقان شرم
راست چون نور برق را ببلند
آن دبینی میان جمع می
آرزو هست در سر قلم
از گل آبستن ستغایه من
از همه چیز تیره و روشن
سایه باید دگل چو در انجم
تا زوزو شب تو ام ترست

وی چو ماه چسار و کمال
خزوی دشت پیش شاه کشید
وزیری سوختن همی خندم
هم تو بندم بهان و ستندوی
در ره حکمت بیان و بیان
نیک بنگار که تا چو من هستش
خردم سپک عاشقان خوا
زان چنین خوار مایه بی شعوم
من بگرییم و تو خوش می خند
خنده گریم بهان شمع همه
که نه از لوح و دوست روح کم
زان همی گل خور و چو استن
بکند آرزو چو استن
امن باید ز بد چو در غم
شب من و روز هر من گریست

[illegible]

مستطابان خصوصاً بحریہ "الان شیخ کردکوی" تفسیر انویاریہ و دست

[illegible]

آن یوسفو اکثرت ۱۲ در آن سبک کے ہر معون در حق حیات توفیق شاہ بہ نغمہ باریاں نیت ان ظاہر باریاں نیت ان یقین غمت کہ ہر کس دور از خون گرفتار است بیستان شہ کہ گرفتار است در آن کاروان

اسے نمایاں کر کے کوہ گدا از
 گداز با ابرامی مر جان غم
 دوست چون کوہ پُر ز تر عیا
 اشوب اندر میان میدان تا
 برگسته طویل با بکرافت
 ملک بر خود بر تیغ گردی رست
 نتوان گفت دلت در بیات
 شتری تا که پیش تخت آید
 ماه جان از پناه ملک تو برد
 آتینان آمدی ز راه و سفر
 دست در غمر مرکز سفلی
 نگارشته ازان طریق نفس
 سپر آسمان بران خند و
 زار زار از خلک فرو ریزد
 بنغم نامروز رهنما سے آمد

در خطبہ الکلیسیان ۱۱۱۱

و ز خدنگ چو مرگ جان پرواز
 نیزه با اثر و پای آتش دم
 مایه ابر خنینه وار کسار
 از سر دشمنان تو چو گمان ساز
 بر دریدہ مظلما می مصان
 خد بنا میز و اینت دل که پرت
 خلق را مانست و بلجاست
 التماس ترا سے پاید
 ز صل این حق و عقد بر تو شمرد
 که بر مسراج روح پیغمبر
 پای بر فرق عالم علوی
 طاعت شد گذشت ازان و
 کو بی رزم تو که بر بند و
 ماه اگر از دورت پیر سیند
 که پناه تو ام بجای آمد

این قول
 حکایت بود و تیغ گردی
 رخ بنابر جان نقد تیغ
 پیچید و خط تیغ تیغ تیغ
 نیزه خال کف دست
 بنام از پیچیده کبریا
 انصاف قطع شد و شکر
 در سر تیغ تیغ تیغ
 و کس از کج تیغ
 اینت کبر اول و سکون
 ثانی دون و قوتی شش
 بیست و پنج و قوت که کل
 تحسین است بهشت ۱۱۱۱

در وقت من بهشت را ماند
 شایخ الهی است او همه رگو
 ای سنانی بگرد رضوان کو
 شاه بهرام شاه مسعود آن
 ای سنانی کم سنانی گیر
 کما که گوید جیح او سخته

خور در سیب سرشت را ماند
 شهر عیسی است از بهر سو
 و آن از شنای سلطان چو
 که بحق اوست یا و شاه جهان
 با شنای شاه آشنای گیر
 چون صدف پر گهر گهر کنی

اربعی رید آتیه و دور کنیه
 مثل ابتدا ای دولت شاه
 بود از آغاز رخ و غم خوردن
 آن فکندن بجا به بهر الم
 قیتمش شمرده قلب پاک و پیش
 هر دم زو چو عالمی آراست
 که چرخ از جوان هوان رسید او را
 آخر الامر عالم و شه شد
 که چو بودند شاه و متهرا و

هست چون یوسف بر ابراهیم
 عاقبت گنج بود و بر غردن
 و آن بها کردش بشمرده در
 و از شمرده هزار عالم پیش
 بوده شمرده هزار عالم است
 کار محنت بجان رسید او را
 بر سپهر شرف خورده شد
 نه که ایمان شمرده برادر

منہ سے کہتا ہوں کہ میں نے اپنے لیے

نه انگشت دند در میان کورا
 چاه داشت جمله آن بانوان
 مال باریست چون گدایی
 نه زینتی ز چهره نیکویش
 پیر زن را بسوی دید داد
 نه غریزش چو وقت جا آمد
 این خطا چیست کار کار کشا
 نه پیمبر چون بر شرب داد
 لطف حق گر بسجاک مویاد
 سر آتش جو باد سا رشود
 نه چوره ز نقش نیسا ز آمد
 بی زیان باد گشت سوزن
 سوی هم شهر نشین زن مرد
 آسمان از سفر نمود جلال
 آب گیر و نه ماه اگر خواست

نه کلاه آمد آن هلاک اورا
نه همه جا به یوسف آمد آن
پناه جا به ست چون خدای
بغلامی خرید و شد بند و پیش
خواجه آمد در حرم سر پرده او
بنده چند است پادشاه آمد
وین شرف چیست لطیف خدای
شکوه آورده و گوهر آبشار
آدم آفتاب و دیگر بند
آب آیس خاکسار شود
منزله رفت و شاه باز آمد
خود سیر آفتاب از چرخان
تا عزت شش گره و ملوک
قراندر سفر گرفت کمال
کابروی خوشترکان

[illegible]

(Handwritten notes at the bottom of the page, likely bleed-through from the reverse side.)

که چو شرف رفت چون نهار آمد
 تا سو شهر خویش باز نشد
 شاه بارفت آشنایان
 دستور تباہ دارد ملک
 و دستور کسے غلام ندید
 کشور می راد و پاوشافره آ
 یک جهان پشه را کشد برجا
 یک جهان یوراشهانی بس
 خاک یابی ز پایی تا زانو
 مثل نماده هست خود گفته
 گریخت یا شکسته سر ز زمین
 پیش او خضم را سرب شمر
 هر سر از وی که تاج خواه آمد
 لعل کان آنه سنگ لبر اند
 نیک اند زمانه ناخوش خوش

و چو دی رفت چون بهار آمد
 دیده ملک و نیش باز نشد
 دستور چه پادشاه باشد
 و دستور سیاه دارد ملک
 روی آتش و صلح ندید
 در یکی تن یکی دل از دست
 روزگار از دپیل پهلوسا
 چرخ را خسر و آفتاب لبس
 خانه را که دوست که بانو
 بدو که بانو دست ناموست
 بیکی هزاره بدو که نشین
 یا چو سیاه آفتاب شمر
 همچو شمع آتشین کلاه آمد
 مرد و نینسا نه مرد و دین از اند
 تا قدید نه عود داند آتش

که چو شرف رفت چون نهار آمد
 تا سو شهر خویش باز نشد
 شاه بارفت آشنایان
 دستور تباہ دارد ملک
 و دستور کسے غلام ندید
 کشور می راد و پاوشافره آ
 یک جهان پشه را کشد برجا
 یک جهان یوراشهانی بس
 خاک یابی ز پایی تا زانو
 مثل نماده هست خود گفته
 گریخت یا شکسته سر ز زمین
 پیش او خضم را سرب شمر
 هر سر از وی که تاج خواه آمد
 لعل کان آنه سنگ لبر اند
 نیک اند زمانه ناخوش خوش

ایک طرف سے

همه اطفال چنین را یادام
لاجرم زمین سینه نخست و جگر
چو دینار و جگر دین دارد
دروغ و سخا بجان و بهال
تا بهشت است خلق او انباز
گفت او چون بخشش آورد
گفته در بذر از پی بندش
مشرک آن وی خوبید چو
بجهان داد و در ز کافران
آسیا گز خلق او بوید
تا که بگریزم و رایزدان
بست خشمش ز بیم او دهر
بست خالی ز نقص عیب و فضل
این کعبه تان برون آید
کعبه و سوسنات چون افلاک

[illegible]

از دو یک سیر سحر دباش
 هست شیشه منفرد چون شیر
 با دوشه ملک وین سقیم بود
 بیشتر زین شش عیان فساد
 شیشه بر تخت ملک پیش نشست
 ملک با پادشاه فرخ راس
 قدح مهر شاه بر کف او
 زمین قبل نوش مکید شیب وز
 شکوه او شکوه من از زمین
 فتنه و ظلم را کند در خواب
 محنته در خواب شد ز صولت او
 عدل او را نافر افکند گاه است
 فخر او ز نور طلعت او است
 کند امل برای جان تنوشش
 در سخن لفظ او چو سحر حلال

در نیامی و قوتیغ بدباش
 شیر و شمشیر صیت شاه ولیر
 مادر ملک از ان عقیقم بود
 که چنین بست ملک امیر
 دست او پای ظلم را شکست
 میکشده آن شرف در پای
 لشکر فتح و نصرت در صف او
 شربت مهر شاه وین افروز
 عرف او طرف حسن جور این
 ملک آباد را جوست خراب
 عدل بیدار شد ز دولت او
 فضل او چو عمر جان خواه است
 فخر و عار قضا ز خلعت او است
 لعنت بیده سخت سخنش
 در جهان جو و او چو عنبر لال

در نیامی و قوتیغ بدباش
 شیر و شمشیر صیت شاه ولیر
 مادر ملک از ان عقیقم بود
 که چنین بست ملک امیر
 دست او پای ظلم را شکست
 میکشده آن شرف در پای
 لشکر فتح و نصرت در صف او
 شربت مهر شاه وین افروز
 عرف او طرف حسن جور این
 ملک آباد را جوست خراب
 عدل بیدار شد ز دولت او
 فضل او چو عمر جان خواه است
 فخر و عار قضا ز خلعت او است
 لعنت بیده سخت سخنش
 در جهان جو و او چو عنبر لال

در نیامی و قوتیغ بدباش

[illegible]

پیش برش گران دست قد
میوه شلخ جود او هموار
ز اید او خلق او چو گل بر سیم
هر کجا خاق شاه با باشد
چون بقای بهشت با پیته
هر که در گاه او پناه گرفت
نسبت از وی گرفت خلد و غلوه
جان و جن نعلت با حاش
سر باید ز دشمنان در نرم
بندیده ز دست او و کند
ال در جود چون سحاب و در
یست اندر سفر بهر و بر
نیز چشم زخم شد برش
ماهی عیسی از وی آموزد
ست با جودش از پی مقدار

پیشکش می و دست
 بهر جا رسیده طوبی
 دشت چون شمع نرگس
 یاد مشک خطا باشد
 به پیش هم چو فرشته است
 دست بر چرخ کند ماه گشت
 خلعت از بهر جو و می دهد
 رمل و نعل اندکست با پیش
 تاج بخشد بهرستان در بر
 نه ز راوند جان دشمن بند
 شوره را همچو گلشن آید
 چون دل صفتش ایست ای آید
 قلم را گوشمال شد عدلش
 عدل را چشم ظلم بر دوز
 سیم باز اگر در بازار

مجلس ۱۰۰

است خواهنده خواستش شاه
خیر که ظلم و حرص دارد
بود و عدلی که در پیش
زامن او برپوده تسکین
الف عیال او را برادر
عدلی او را برادر
که چو آرد جامی شاه پای
مینه خلد شد گل از دوش
از پیکر عدل چون بخت آمد
که شد از عدل شاه شاه
خلق او را به نظر نیا نیست
ز بهر انگشت پیچیده و صومان
ز بهر ملک که عدل بار شود
کشوری را که عدل حاضرید
شرع را به سببش می داند

[illegible]

اندهش مسکن صبیح و دیم
 همه غم او مسدود است
 شنو اگر ده گوش جذا رحم
 همه عالم ورا شده بنده
 گلین عقل شاه در تیر
 آفتاب از جال خلبت
 خوندید بر سر گان هست
 سر و منش اچو شد خندان
 ملک بر روی خلبت نه شداد
 اینت دولت که دولتش وارو
 جذا آن جال وهر آس
 خاصه و متقی که در صاف بود
 مرکبش بهیت فلک وارو
 نیران تیغ دست مخبر کوش
 دشمن و دوست اچو نمسعد

خاطرش است لیتیم و کیرم
باعث خرم او شدید جا
از صبایل و صریح و قلم
مرده گرد و ز جود او زند
چون شکوفه است در جوانی پر
ز روی رخ گواهی در پوست
سال پیو دکان چو شاهی
بنده شد دهرش از بن ندان
ظلم را سه طلاق باین داد
که می خدشش بنگد ارد
مرحبا آن سپهر قلعه کشای
پای او بر دماغ قاف بود
که بر آعداش خاک می بارید
اشپسته نیز سپهر یکان کوش
سینه و شانده اش چو برق و چوید

بجواب

بتوان ز درویش است آنخو سپهر
 گرچه کشتی ز آب وار و در سر
 کشتی از آب ساخته مغرش
 سوی پست از فراز همچو قدر
 ستم او همچو بهر گیتی وار
 پای او زین است مرگ را ماند
 دست پایش چرخ کوشتار
 گویی زن باد پای آهن ستم
 دارو از دیده مهر بازی خو
 گر کبر و جبر به پاس بود
 کم نمود از سباز رسته درخوش
 گماشته ملک از جهان برآرد گرد
 سرش از قبله هوا و لاشه
 تحت ملکست و سندشاهی
 پشت با من کنند چو روی پز

که بتنگ زو بر دهره تشویر
اسپ شه کشتی است با من بر
اسپ شه کشتی است بر یکش
سوی بالا زیست همچو شمر
کوه را با زمین کند هموار
که کسے دو گر سخت نتواند
بدرد گاه روز و وقت بهار
از سران سران بیای و بدم
چشم بدو درازان و چشم نگو
بارّه او بدست و پای بود
که سپشت بود و خنجر کوش
برز جعفری کند ناورد
موش از قبله زمین آزاد
کوه از دو پرشیره سباهی
روی گردون کند و پشت

به کمال و کمال
 شایان طالع خاندان
 منسوب به جلال
 بوده است
 پیشانی محمد حیدر
 که یکبار به یزدان
 خالص کردند و در
 دیوار منسوب شد
 و در آن بی نقص
 و جدل و پیکار
 در مقام هم

<p>نکند وقت خلاندیست مانده از چابکیش و موران سوی پستی رسیده چو مال سوی آن بحر موج کشتی زو من در دیده ام که از پی سود ایچنین مرگه چو پیرج امکا</p>	<p>سایه او همی بر دپیشته کار بستن آسمان چیران سوی بالا دو نده چو خیال سفر راه که کاشان بهر جو تا ابد چپین سخن اهد بود که بر دلیست شهر یار سوار</p>
---	--

فی خصاله و فضیلته

<p>عشر اگر بارگاه را زبید شه به ثبت حقیقت اعجاز هست چرخ ارچین در میان هست ازین می سال ماه مقیم روز و شب بانماز و باروزه تا شود همچو عدل و جاه ملک اجل از نام اوست مرگ طلب عدو نام اوست هر که نبشت</p>	<p>شاه بهر امشاه را زبید نه ز روی گزاف و راه حجاز هست قطب چه تنگ است آن نه ز رای خیف و طبع سقیم پاسبانان با فم سپه روزه گر کوه چون کلاه ملک خرواز علم اوست برگ طلب هست بهر امشاه و شهنشبت</p>
---	---

سوی پستی رسیده ام
مال بکار می لایق
و نه قوی و دل است
که بگویند بقی باران
اندک و اندک باران
شدن سال می وید
چو پیرج امکا
نکند وقت خلاندیست
مانده از چابکیش و موران
سوی پستی رسیده چو مال
سوی آن بحر موج کشتی زو
من در دیده ام که از پی سود
ایچنین مرگه چو پیرج امکا

بهر همتی شش خوش نام
 از پی ملک شرع بسته کمر
 وز پی دوستان گناه جدا
 عزیم امتیخ ملک اظفرست
 سست پای از نهیب او چون
 بکند گز سزا بد از یک مشت
 برگ سازنده از دو دست چو میخ
 روح تازه شود زویدارش
 مهدی وقت و عیسی است
 رایش را گرفت بخت چنگ
 بهر بازویش از خط تقدیس
 سیرت انبیاست سیرت او
 سیرت او روان چو رت چین
 من بگویم که خود در احکاش
 که چو تو خسر و نه بهر سیر

این یعنی هفتاد و نه که از باب اول است

سرخ رویت بر فلک ام
 پیش علم علی و عدل علم
 چون شود پشت و پیش چو دو
 خرم او تیر ملک اسپرست
 نرم گردون ز حکم او گردون
 شکم خشم طبل مهره پشت
 مرگ سوزنده از زبان چو تیغ
 مروه زنده شود ز گفتارش
 روز و شب جدال و جدات
 بهمچو در دست ماه هفتوزنگ
 ظفر فرخ گشته جز ز نویس
 جتنا سیرت و سیرت او
 سلطنت و ستون خیمه دین
 دولت از چرخ داد پیناش
 که نشاند قضای حکمت

بهر همتی شش خوش نام
 از پی ملک شرع بسته کمر
 وز پی دوستان گناه جدا
 عزیم امتیخ ملک اظفرست
 سست پای از نهیب او چون
 بکند گز سزا بد از یک مشت
 برگ سازنده از دو دست چو میخ
 روح تازه شود زویدارش
 مهدی وقت و عیسی است
 رایش را گرفت بخت چنگ
 بهر بازویش از خط تقدیس
 سیرت انبیاست سیرت او
 سیرت او روان چو رت چین
 من بگویم که خود در احکاش
 که چو تو خسر و نه بهر سیر

عرش و کرسی که هست از اندیشه
 مصلحتی تانی واقع شده
 متعلق به خط انداخته است
 که آنرا مصلحت اول است
 زمان عبادت از وقت در هر
 فلک است که این از اول
 در هر یک از این
 به ششین منی
 بیشتر که در وقت
 از آنرا انداخته و منی
 در وقت و روزی از آنرا
 نمود و در وقت
 و در وقت که در وقت

عرش و کرسی که هست از اندیشه
 که ز او را جهان خمید که شد
 چرخ چون دید بازوی پیش
 نشسته چو شد بر شکار شیران چرخ
 اختر آنی که حال گردن شد
 که بخند و بدست شاه درون
 از وقت بلیک شب کشور
 و در سرگز از این سپرد
 نیزه را شاه اگر بجنبه باند
 هر که او خصم شهر یار بود
 بر گردن خواهد بود بستان
 تیغ همسایم او چو کین تود
 خنجر او چو قات کاف شود
 تیغ او بر بند دست راستان
 ز او بر شمشیر ملک بارنده

روز روزی کست از آه ازدهش
 رایش را فلک بدیده شد
 رخت بر گاو بر بند شیرش
 شیر گردون شود و شیر می سپرد
 تیغ او اجل کی داد آن شد
 گاه بر دشمنان بگردید خون
 شاه مرغان بفیگت شد سپرد
 جوشن ماهی شری بدرد
 مرگ آسوده را بر بن باند
 مورد گرد و اگر چه مار بود
 آسان را طبق طبق آسان
 کین گزاری از غیش آموزد
 همان از آن بوی فغان شود
 شیر شمشیر او بدید و گردید
 چمن ملک را نگارنده

که در وقت

در این هم اندوه

10

عربی کا کتب خانہ نمبر ۱۲۱۸

تاریخ و احوال
ضرب پای ماند
دست بر کنده
از دست فرو
گفت و دست
با پیوست

[illegible]

[illegible]

بر قضا تنگ مانده راهگذر
 جهان خصمان زیریم تیر و نشان
 کوه و دریا و بیشه و کامون
 پشت چوگان گرد و سر با گوی
 رسته بر رخ لشکری بشکوه
 خصم را رخ چون الف و بسم
 اسب و مردان ز نیسب آه گریز
 رسته از عنان پانزده جدا
 به چو ماهی بخشک خشک خروش
 پای گردان پایوه مانا به سجا
 و م نشان باز پس شدی هر سجا
 آن زمان لا اله الا الله
 و همه با اله از سباست او
 آه بر خط رسته ز دشمن شاه
 کرد و در رشته رخ مرد و تنگ

بر عد و رده بیسته دست ظفر
 جمله بر داشت جلد میان
 موج میزد در این مان از خون
 سینه کلین ز تیر و گما جو
 هر یک که چون چار بن بر کوه
 چشمها کرده همچو جان و جسم
 خشک نده چو صورت شبیز
 پایها در رکاب و سر شیدا
 مردی دست پای چرخین
 زان دو دست سوار خاکی نشانی
 که ز کشته نیافت و مهاره
 و بهم زاره نبود در بر شاه
 فهمها کاره از ارادت او
 هر کس این شاه آمد آه
 مهره در گردن شسته کردن

کلاه و
 خیمه را رخ از پیش
 نیلچا الف و بسم
 حسرت رخ و چشم
 ز قضا تنگ مانده
 دشمن را رخ چون الف و بسم
 اسب و مردان ز نیسب
 رسته از عنان پانزده جدا
 به چو ماهی بخشک خشک خروش
 پای گردان پایوه مانا به سجا
 و م نشان باز پس شدی هر سجا
 آن زمان لا اله الا الله
 و همه با اله از سباست او
 آه بر خط رسته ز دشمن شاه
 کرد و در رشته رخ مرد و تنگ

مه پشته شان بگز و سنان
 با عیان را بیم بر لب چاه
 و لومای و ریده مارک شان
 همچنان ریخته بکوشش سر
 اگر کس از کشکانش چون میل
 گریز یاران او نبوده مرگ
 هر که جت اندرین لایت صدار
 بود بلیغی ز بغی و فساد
 دل هر کس بلیغی و کینه چو نار
 تا خدایش جدا ز پیکان بود
 بدی از فرشته ز غریب رست
 شه ز بفرخ کن بر خیزش سون
 چون بدیشان ششم شد سلطان
 گشت چندان شهمنش اندر خجاک
 چون نهیب سنان شه دیدند

سلسله ناله

کرده چون سحرهای پیر زمان
 شده از نیم چرخ و ناوک شاه
 رسته ها گنجینه رگ شان
 که بنجشد بوقت بخشش زر
 لاله منقار بود و گل چنگل
 کرده بودی ز جانمش بی برگ
 از سر جیل بود ز سرست در
 چون بقایای قوم بود ز عمار
 اسپ چون کوه و مرد و چو چنار
 بدی اندر میان نیکان بود
 سوی بدر رفت هم بدست
 گوی یاقوت شد زمین از خون
 از برای موافقت بزمان
 که بر غنائش پز و ن شد تنگ
 چون رکیب عنان شه دیدند

به خور
 بود یعنی از سبب
 مینون آن وقت که
 فتنه حضرت علی گشت
 آنجا که تخیل تھا و بیخ
 کرد و پادشاه تبارک و تعالی
 و قلم عمار را اگر گمان می بود
 در آن اوقات مرد گاه
 سرنگون افتاده گوشت
 ایشان از عظم اصنام
 یعنی وقت خوار اندازی و
 افتاده یا خالی شده و
 کارهای گشته

<p>مرغ دل شان خادو شتم گرفت گرچه مرغان تین بر بودند در زمان شان شاه دولت یار که در خضم بی آب اور خواب اینچنان گشت شاه عاشق زرم زرم و زرش بچشم هر دو بکسیت اینچنان بر صاف چیز شدت با عیان راهمه بنوک سنان گشت غالی چو اویسی چنگ عققل اند برای صر فقه علم چه بزرگ و چه خرد با غنی عور همه جهال و هر داند این که نرید بر اسی ملک خطاب اندران جنگ شمن خصماش تشنه مانده زبان دشمن او</p>	<p>گشت جان شان و اذو شتم گرفت و رچه ماران مور بر بودند با بزق نیزه بود و سگ مار سرش از تن جدا چو کوزه آب که بود باده حوار عاشق زرم تیز گردنده رست چون فلکسیت رست گونی که شززه شیر شدت کرد در یکت مان چو تن بجان خضم او چو صورت شتر گشت که ز صراف کین نیاید علم چه فراز و چه باز دیده کور جلد خالان شناسند این خرس بر تخت و خوک در محراب صورت شیر بود و شاد در دشت جان او شتم کرده باتن او</p>
---	---

که در خضم بی آب اور خواب
 اینچنان گشت شاه عاشق زرم
 زرم و زرش بچشم هر دو بکسیت
 اینچنان بر صاف چیز شدت
 با عیان راهمه بنوک سنان
 گشت غالی چو اویسی چنگ
 عققل اند برای صر فقه علم
 چه بزرگ و چه خرد با غنی عور
 همه جهال و هر داند این
 که نرید بر اسی ملک خطاب
 اندران جنگ شمن خصماش
 تشنه مانده زبان دشمن او

که در خضم بی آب اور خواب
 اینچنان گشت شاه عاشق زرم
 زرم و زرش بچشم هر دو بکسیت
 اینچنان بر صاف چیز شدت
 با عیان راهمه بنوک سنان
 گشت غالی چو اویسی چنگ
 عققل اند برای صر فقه علم
 چه بزرگ و چه خرد با غنی عور
 همه جهال و هر داند این
 که نرید بر اسی ملک خطاب
 اندران جنگ شمن خصماش
 تشنه مانده زبان دشمن او

کشتن ساسا خرو بدیده عقل
 زیرین عین کس خن کرده خاک
 پیش آشیب گرز شاهنشاه
 چیره دستی و پایداری او
 بزبان سنان و تیغ چو باو
 مهر او جان خان مانها شد
 دشمنش را بهر کجا که دست
 و هر دین پرده گرد آویزد
 مردد را بد زمانه جز است
 سومی بدگرچه غرق نیکوست
 گرچه بد شد مزاج بدول ازو
 بر نه جان خسرو منصور
 از پی راه و عشرت و نیر و
 پیش بهرام شاه بن سعود
 بر کلاه و قبایش است تمام

نه لاکه چو کوی خداداد
 بی نیکی را که کوه است

بشناسد بدیهه را از نقل
 آسمان را کند بسرخ لاک
 خاصه باکره چون شود همراه
 کامرانی و کامکاری او
 خضم را در دوان خاک نهاد
 کین را که دود و دوا نهاد
 ویدیان مرگ و قهرمان نظر
 همچو پرده آتش فلک آویزد
 گلشن و پامی خرسرا بست
 دافع و شمنست و نافع دوست
 غرق است قول طبل ازو
 شکر ما بر زبان نیشا پور
 ماه او زهره او و بهرام او
 ظفر و مستح در رگوع و سحر او
 فلک و اختران سلام سلام

کشتن ساسا خرو بدیده عقل
 زیرین عین کس خن کرده خاک
 پیش آشیب گرز شاهنشاه
 چیره دستی و پایداری او
 بزبان سنان و تیغ چو باو
 مهر او جان خان مانها شد
 دشمنش را بهر کجا که دست
 و هر دین پرده گرد آویزد
 مردد را بد زمانه جز است
 سومی بدگرچه غرق نیکوست
 گرچه بد شد مزاج بدول ازو
 بر نه جان خسرو منصور
 از پی راه و عشرت و نیر و
 پیش بهرام شاه بن سعود
 بر کلاه و قبایش است تمام

دولت آراسی باز و چیرست
 هر که که بی شکوه بود
 آب بجز از نه تلخ و تیرست
 زیر را نه با رق و ریاساز
 اگر دهم نیز گوش شن بران
 شاه بی تیغ بلع بی میفت
 و آنکه بی تیغ دین نیافت قرا
 جبرئیل آورد و گفت بران
 بر رسول آنکه ناورد ایمان
 نیست بی تیغ ملک از رونق
 تیغ مر ملک را نکو یارست
 کوه کوهرست بر زمین شاه
 شاه کوهرست بر زمین شکوه
 آفتاب که شاه گردونست
 شاه را اگر نه تیغ تیز برده

ملک پالای دست شمشیر
کمر نال و زخم کوه بود
چون و گرا به گینرسته
ابر بر برق پای رعد آواز
خوش گفل سر مه چشم و خمر در آن
پاسبان دین ملک شهنشاه
ذوالفقار بک سجده بر گرا
خون این مشکان بگریه جهان
خوشش از ذوالفقار زد و بر آن
ملت حق ز تیغ شد مطلق
ملک بی تیغ همچو بیمار میت
تیغ دارد چرا ندارد و کاه
تیغ دارد چرا ندارد و کوه
هیچ بی تیغ میت شمشیر
خلق را نقد رسته خنجر بدست

۱۷۶۶
 ملک و دولت
 از بهر ما کرده شده
 روان کرده شده
 مخفی اللغات

گشت تا صدر ملک بگریخت
 پای بوس تو بماند بامون
 زمین سبب از برای عز و جلال
 از بی خدمت تواند حال
 تا جداران رکاب بوس شد
 ملک همندا سبب تو بمند
 شد ز تاثیر برای شاه جهان
 مجلس بر پیش از بخت اثر
 خاک بوسان در گشت بنیان
 کرده از مجلس تو روح از دور
 چون تو بر شاهی نقاب جلال
 از اتقاسی تو خیره شد خوشید
 شهر یاران نه تو رسید به کام
 زان همه خلق هر سجود تواند
 مرتبه از وجود و عسل و کرم

نوعی از مردم که از دنیا دورند

وزند و کاش توام پذیرفتی
 طوطی را در تو گردن گردون
 نه ز طبع ملول و روی ملال
 کرده از میم صد هزار مال
 از تو جلد عمل میوس شده
 معتبر ستند یافته ز تو بستند
 و ز پی روی بی پناه جهان
 روز و زشش نموده ز سفر
 کرده خاک درت چو سینه باز
 ابر و آستین و دامن پر
 زان اسار بر سر یکمال
 در غمهای تو طفل مرده آید
 کرده بی تو با هزار اکرام
 که گر اینب رشک جو تواند
 بذر مرنده گشته قلب دهم

چند بابیست از این باب
 و من شب که از راه
 گویند زنده و زنده
 بهر باب و بهر باب
 و من شب که از راه
 گویند زنده و زنده
 بهر باب و بهر باب
 و من شب که از راه
 گویند زنده و زنده
 بهر باب و بهر باب

<p> زبان تو در جهان خویش پیش تو مرد از بسیار خوار سیر شکم کار در خاک سیر و اند کرد مان بی ناخورش نباشد بدل رسم جانبازی از تو آموزد پای گویان در آید از در وجود کو دو کانشن بنیم کرده بقدرت چون نمودی بخلق ماه کمال بر سر دوستان نشاندی زر قفل مهید را کلید داد نامه بخت او فلک خواند خود وجود تو چون عصای کلیم گواهی اینها خدای بر تو نیست هم فلک قدر هم جهان شای قلعه های بلند رست تواند </p>	<p> مرو مقلوب داده چه نبرد شد ز خاک در تو در عالم رست گفت اندرین حدیث آموز گر چه در پادشاه باشد عدل آن بزرگان که دام جان تو طبع از بوی دست از سر وجود هر که او حجت خضعی تو در دست چون شستی بیارگاه جلال از تن دشمنان بکنندی سر تا در در گشت پدید آید نام تو هر که بر زبان راند جادو آنرا بطبع کریم روزی نیکم در چو بهشت هم ملک بند هم ملک جاهی حاکمان زمانه رست تواند </p>
--	--

طی دنیوی این زمین پدید
نشد که کار دایم ننگی و
دخالت این بوی
دست به تو توانی
یعنی بصفت دهنی
و خود شست شد
پای کوکبان شادی
از در وجودی آید
چون شستی که از غایت
از تن دشمنان بکنندی
تا در در گشت پدید آید
نام تو هر که بر زبان راند
جادو آنرا بطبع کریم
روزی نیکم در چو بهشت
هم ملک بند هم ملک جاهی
حاکمان زمانه رست تواند

دستخط و مهر و امضاء و تاریخ

چه حدیث است کین بار کین
 قشر لطفت بجا حجت و شرف
 خاک حلم تو آتش ناست
 باد عزم تو جان بکین است
 ز دورق زرق واکه بهاست
 جو تو بهر جان آدم را
 دل چو پروکت قرار گشته
 از بی قد و قامتی خوش نام
 ز آنکه به ام را اگر سرفیت
 شیر اگر شب تور فرکت
 ای بنرند شاه دین گستر
 لجمع آخر که چاکست گرد
 ماه از آن جا غیش بفراید
 باد کین تو خاک منت بخت
 ای فرو داده چو قطره زشت

و یک ماه و نیم در ماه و نیم بر آب پخته
 کز بر بوی در یک ماه و نیم در آب پخته
 در دو سال که یک ماه و نیم در آب پخته
 بهیچ طریقی و غیر آن که در آب پخته
 جدی شود و در دو سال و نیم در آب پخته
 و قوی بیست و دو سال و نیم در آب پخته
 میگویند

تیغ بر سر پیر تو ز هوا
 خنجر در دست قهر ساقدار
 گرچه رنج تو جان بایند است
 شیر اگر زوار از گمشد
 دشمن تو چه بابت نیست
 جانفش را خود نشان چرا باید
 نیز کشت خشم گشت جدا
 چون خدا باز گشت بر جان
 نیک شناخت از دل روشن
 لاجرم تا بستانش در دست
 کرده خشم نقش بر فواید
 خشمم تم آنکه از تو بگریزد
 نیجست از تو کوسوی برگی شد
 اهمیت شاه جسته دل رست
 چون بفرستد خشمم ای پلان

کوه که شد بگر ز تو ز حد
 پایها در رکیب چون باد
 جان او جانست راستا نده است
 پیش زو ر تو زو بهی که بود
 زو و لغیت تیغ اگر میشت
 خود چه بوی تو یافت پیش آید
 باز گرد بوی او چه حد
 چه قضای تر به فرا و نش
 فت در تیر تو دیده دشمن
 فلک از سهم اینش که بت
 خانه چون بنگرست مصلاب
 خاک او بارش آشنایگز
 که ز بر گے بسوی مرگ شد
 گریه ابر خنده گل راست
 رفت چون چرخ زو کون بالا

له شوق
 منیر شد از نور ابرار
 سحر جادو بهیض طیار
 شوقش از صحنی مست
 عین خضر مست
 کبریا بهیض طیار
 کوهانی اکشف
 عین مست
 میوه نون صد انوار
 اوریا شیره فدا نیست
 اما صدایار گشت
 هم بر جان آید و در دست
 دیگر فدا نشی نیز در دست
 در انقوش
 صفیه تو در این راه

چون ز جان کز و فر قمر تو دید
وید خود را در آینه دل خویش
لاله صورت شده چرخ کمان
کرده از شمع چشم آتش نشان
آب و آتش سخاوتمند او را
جز عدل تو نیست اندر کار
کوی آموخت عقل و الائی
فشنه را داد او مر سب تو خود آ
پیش عدالت بهار عالم سوز
عدل عمر چرخ عالم عدالت
بنی اسی عدل تو بیکای جهان
عدل تا نید جاده شاه بود
چون در عدل باز شد بر تو
عدل مر مرگ را بریزد آب
هست شادی دل سحر گمان

دل و مرد و جوان از و میرید
 دست شانه جدا بفصل خویش
 سرو بالا شده سرش نشان
 باد پای تو خاک بر سرشان
 خوانده این صحرانشین در شب
 دور باش تو و مونس حصار
 از تو آیین ملک آرازی
 آب را بر دو آب تیغ تو آب
 نزه عقلت سپهر آموزد
 چو دحاتم چو خجل باذلت
 در کنار جهان نرایی جهان
 غیب اندر گلوچه جابه بود
 در دوزخ فراز شد بر تو
 جوهر فرستند را ببند و خواب
 خوش اندک چو خواب بیارن

[illegible]

عقل از این بزرگ بماند
فارسى بودن دانش
مطرب فینا گر آید
که خواننده و سازنده
باشند بر بیان تال
عقل تو را تینیه الملك
چون تو را از این بزرگ بماند
نفا عینى شایسته
و بیخاست و فغان
کردن در دست
گرفتند بکش
فوتی الملك

عقل مشکیت روح افزای
شرح عقل قهرمان باشد
شاه باید سلام تن نبود
پیشه زینل کم زید بسیار
ای ز انصاف و عقل الاتر
سخنه گویت بحق بشنو
هر کس از روی عرن خود آید
زان سخنهای خوب غره مشو
عدل را چند شرط لابد است
هر کس از بهر انفساع ترا
الامان الامان بشو غسته
من مداهن نیم چو دیکه کس
که شبی در همه جهان رنجور
گر سکه طلای بدست شو

آمی تنیده الملك کلمه الحق بغیر داهنته

عدل شاطره است ملک آرای
ملک را عدل پیمان باشد
خطیبش در فوغ زن نبود
ز آنکه کوتاه بقت بود خوشخوا
از علی ز رای شست بالاتر
خیزد بر راه تنگ تیره مرو
متر ارسال و ماه بستاند
همچو تر و امشان بعدل مشو
چون نباشد بشرط عهدت
می ستانید گونه گونه جدا
که نیر زند و سسته تره
پیش نازم ز ترلمات هوس
هست یک تن تو نیستی مغدو
برساند بدست مبطلو

توشی روز حشر ازان ماخوذ عدل خود رفت و جز فساد نماند هنیچ کس را تو استوار نداد	و از زمان حسرت ندارد و سوز در همه عالم اقتصاد و فساد کار خود کن کسے بیار مدار
<p>خواب عبد اللہ بن عمر الخطاب رضی اللہ عنہما</p>	
دید یک شب خواب عبد اللہ گفت ای امیر عادل خوشخوی با تو ایزد چه کرد بر کوه سال گفت از این وزیر تا امروز کار من صعب بود با عظم درد گو سپندی ضعیف در بعد از گشت رنجور پای او شکست گفت کا انصاف من به تمام تا با امروز من و از ده سال ای ستوده شنه نکو کرد چون چنین با خطاب با عمر	پدر خویش را عمر ناگاه حال خود با من این بان برگوی بعد ازین مدت و از ده سال در حسابم کنون شد هم روز عاقبت کفوف کرد و زیست کرد رفت بریل و ناگهان انقباض صاحبی با من نزد دست که تو بودی امیر بر اسلام بوده ام با مده و رجوات و مال باز پرسند از تو این رفقا چه رود روز حشر با و کسے

لطف قوت
 قوت عدل خود رفت
 جفا و نا انصافی
 سبب رفتن و حشر
 است و کفایت
 عدل و انصاف
 کشته یعنی ای نیست
 و ایام بیاید که مدد کردن
 حسرت و توبه و گامی در مقام
 کند و بران قتل

<p> دیوان و بان تاز خود گروست آت خواهد که هر کجا پویند بهر عینم ستم گر ایان را آبخان عدل کن که از ره دای خوش بود خاصه از جهانگیران دولت باد و دام مقرون باد </p>	<p> در نه گرومی بر وز محشر پست بنده نیکان ترا نکو گویند الکنی کن عمر ستایان را کس ز عدل عمر نیار و یاد رحمت طفل و حرمت پیران سایل و از که تو قارون باد </p>
---	--

حکایت شهنشاه و او خواهر سلطان محمود

<p> آن شهنشاهی که بود چون و خور شاه شاکان مین دین محمد کان آن اورا جواب و درشت علیه در شاد و در باد و رو خانه زن بظلمت بسله برو زن گرفت از تعب و غم نین کرد امنی بقصد سلطان را که زن عامل نسا ملاک </p>	<p> آن شهنشاهی که بود چون و خور شاه شاکان مین دین محمد کان آن اورا جواب و درشت علیه در شاد و در باد و رو خانه زن بظلمت بسله برو زن گرفت از تعب و غم نین کرد امنی بقصد سلطان را که زن عامل نسا ملاک </p>
--	--

شاه شاکان مین دین محمد
 است نون است و گویند
 در نه گرومی بر وز محشر پست
 بنده نیکان ترا نکو گویند
 الکنی کن عمر ستایان را
 کس ز عدل عمر نیار و یاد
 رحمت طفل و حرمت پیران
 سایل و از که تو قارون باد

شاه چون حال سیر زن شنید
 گفت بدید نامه گزشت
 نامه بستد زن و سبک آورد
 که زن جلک ملک بازده
 با خود اندیش کرد و عامل شوم
 زن و گریاره بر رفته غمین
 نه زن باز و او یک جو خاک
 زن و گریاره را می غمین کرد
 قصه بر شاه و هشت بار و گری
 بتظلم ز غم بل باورد
 گفت سلطان که نامه بدید
 گفت زن نامه برده ام کیار
 بود سلطان آن زمان شغل
 گفت سلطان که برین کن شاه
 گردان نامه سیح کار کرد

پیر زن رهنیفت و عاجز دید
 تا از ملاک زن بداد و دست
 شاه و نامه به ابل باورد
 زن بچپاره را جواز دهد
 که گنم حکم زن چو حکم سزوم
 نزد کن درارشش تملکین
 نه ز شاه و آتش اندوه و پاک
 بنگر تا چه صعب لعاب آورد
 خواست از شاه خود برای نظر
 بخود شید و نوحه پیش آورد
 رسم و آیین بدگر منیب
 لیک بزنامه نکرانکار
 سخن پیر زن نکر و مستبول
 که و هم نامه تار و آن باشد
 آن عمید رس که هست مبادود

مله قله
 گفت بدید نامه گزشت
 زن بچپاره را جواز دهد
 که گنم حکم زن چو حکم سزوم
 نزد کن درارشش تملکین
 نه ز شاه و آتش اندوه و پاک
 بنگر تا چه صعب لعاب آورد
 خواست از شاه خود برای نظر
 بخود شید و نوحه پیش آورد
 رسم و آیین بدگر منیب
 لیک بزنامه نکرانکار
 سخن پیر زن نکر و مستبول
 که و هم نامه تار و آن باشد
 آن عمید رس که هست مبادود

۱۲۸ سوالات جوابی

و اما در این باره که در این کتاب
دارم بگویم تا که در این کتاب
نویسید و در این کتاب
حالا بگویم و در این کتاب
عینت میکند و در این کتاب
آنها را

و از آن که در مقام
دادار کار را به
شیخی با اول
مفتوح و دوم ده
هفت را گویند
و از او شایسته
است که در این
کار در میان
کتابت و کتاب
عاجز است

من بجای ویم تو دل خوش دار
ما در پیرداد کار بداد
گفت کامی میر بازده خرم
که دراجون توفی عوض باشد
بایزگی که آدت حاصل
چون وینی را بکوی توان کرد
چون توفی باز از حشمت جاہ
ایچنین لفظ چون در شہوا
گشت از ان یک سخن خجل نامون

جقد و کین و موعاسی بد بگذارد
 و در زمان پیش روی زبان بکشد
 من بشخصه چگونه چشم بخورم
 هست چون جوهر و عرض باشد
 هم نباشی بجای وی در دل
 کی بودا در شن آندۀ نو
 نیست تا را بجای آن بخور
 یا و گارست از آن بیدار
 بعد از آن خود در سخت هرگز نوب

ہمدرد

هشتمین شاه ماضی با جود
گشت بر لوح حسین مبین ندی
رفع کرد و دزد مرورا در کار
عاقبت گشته شد بناحق و جور
ما در کس و داشت پیر مین عاجز

ناصر الدین سر کرم سعد
متغیر زوجی و چندی
از شیانی درم هزار هزار
هریج نام بود و کار و راغوا
که نبود و عاشر را حاجت

شاه را گفت مفسد بی حال
 دل ازین زن بغیر با خوش کن
 شاد یک شب سحر گریه برخت
 گفت بدرودم و پیشیا نم
 رفتی بود و آن قضا داشت
 نیز بمن و عای بد تو مکن
 پیر زن گفت کای جهانرا شا
 چون کنم من و عای بد حاشا
 میرا منی بد و همه دنیا
 دینی و عقبه از شاه و اریم
 یافت از تو و پدر سپرم
 بتلافی مال دینی و دین
 او جهان داد و تو بشمارش اجر
 نیست اندیشه ز من بجلی
 حاش الله که من بدت گویم

که گفت در غوا بجان تو زال
 کینه را در دست میگیرم بن
 بر زن رفت عذر کرده بخوان
 یمن سبب بدخواه برجام
 تیر گذشته چون تو ان دریت
 بودی بود در نور و سخن
 از منی زین سبب تو عذر خوان
 یا زخم مهر عذاس بد حاشا
 داد و تو نیز دادیش عقبه
 حق این کی بخیره بگذاریم
 عقبه و دینی من غم از چه خورم
 کی کنم خیره ای ملک نفرین
 نیست جای ملامت و غم و زجر
 از تو ارم نیست یمن سبب خلی
 یا زوال کمال تو جویم

این شاه را
 گفت نفس
 احوال خراب
 باورن خراب
 و این بجهت
 حال بد و نفرین
 گفت دانا

غم از این

شاه آزا و این سخن بشنید	پس زن را ببادری بگریزید
زان خجالت بدل پشیمان شد	چشمش از حال فتنه گریان شد

حکایت در حکم نوشیروان

<p>حاجب چه بود جام نوشیروان دل خازن بیم شده بر ناست خازن از بیم جان خود بشتاب جان خازن بباخت از پی جام بامید و برات عیسم و درد شاه گفتش منج و غصه منج دل خود را بجای خود باز آر چیت بهتر ز خیره جوشیدن کانکه بداشت جام ندید باز شاه روزی میان ریگد کرد اشارت بخنده بی بار است بخشودن اینت بخشیدن</p>	<p>و اید از و شاه و کرد از و پنهان جام جبین گرفت از چیت رست هر کس را بهی نو و عذاب گشت از بیم شاه خون آشام هر کس را اطاعت میکرد بیکنه را مدار و عیسم و منج بیکنه را برین گنه آزار پرده برگناه پوشیدن وانکه دانست فاش نکند را وزد خود را بدید با کمر کین از ان جام است گفت آنت پاشیدن اینت پوشیدن</p>
---	---

حدیثی که در کتاب ۶۹۰

گبر پسر از دوزخ برگشت آمد
چکمی پس پند و سترس داری
بیخ کوته مدار این و از آن
زبان میخراش جانهارا
آخر الامرین ترا شمع خورش
طالع کوب بجز شد معرون
گردد او بهرمان و آب گردد
خون بدست پند گویم من
خون او خور تو از دمای کفر
شاه چون عالمت باید بود
روز و روشن بگرد کوشیدن
عدل کن زانکه در ولایت فل
در شبانی چو داد کرد و کایم
تاشبانی نکر و بر حیوان
عدل در دست آنکه داد کرد

نیم ازین بس بود مسلمان را
تو و آزدون و ستمکاری
نه زبان نه دست و قتلان
به تبر می تراشند نزارا
بانگ مگت شود به عالم فاش
جو راوشانه گشت جان تو صو
خونش خور که حلال خواهی خورد
تو به سانه مرسی کفر متن
که دعای سحر به از پنجبر
باسپاه و رعیت از پی سود
شب تاری برای پوشیدن
و پیغمبری زنده عادل
و پیغمبر پیش من و کیم
کی شبان گشت بر انسان
ناوک مرگ را نکو سپست

491

برگردن قلعین
بوسکا اویکیه
چو است گن

که بیست و نه سال او است و اسلام از او عید نصب حضرت رسالت محمدی که لقب سید محمدی بود که در اول سال ۱۰۲۵

که بیست و نه سال او است و اسلام از او عید نصب حضرت رسالت محمدی که لقب سید محمدی بود که در اول سال ۱۰۲۵

۶۹۲

۶۹۲

۶۹۲

۶۹۲

مگر در هیچ نامید از عاقل
شاه پیر و دل ستیزه کار بود
شاه عادل میان نیک بست
بر میانه بود شه عادل
ملک را شاه ظالم پرول
و او کس شاه عاجز باداد
شاه جایز ملک دین تمکات
دل شه چون ز عجز خوانا بست
عدل شه نعمت خداوند است
شاه عادل چو کشتی نوح است
شاه جابر چو موج طوفان است
باشد اندر حسنه ارب آبادان
طالب شاه عادل است جهان
هر که دانا و بداد و دین عالم
که نه مهدی درست عهدی

ز آنکه دار و زر عدل عادل
شاه بد و دل همیشه خوار بود
تیز و تها هر ملک خلق زحمت
نبود شیر خونه آشتر و دل
بدر سلطان بد و دل عادل
نه تواند ستم نه داند و داد
جان با انصاف طبع در تن است
او نه شاه است نقش گرما بست
جو را و پای خلق را بند است
که از و امن و راحت روست
ز حسنه ابی خانه و نجات
عدل شه غنث و جو رسته طوفان
قونیت خوب که جهان نیش
سخن را از بود ز مهدی کم
که بدین و بداد مهدی شد

۶۹۲

تو بری شود و چون بدیدی
خزان اصف و زیب شیدیت
ساختن بیت شید بر گردون
باستم شور ملک شویست
بادش و سلاطین و
از خدای و اهل بی اکاب
ای بسا تاج و تخت مرده
وی بسا تیره های گنجران
وی بسا تیره های جباران
وی بسا رایت عدو و یمن
و علی بسا بدو و دشمن
وی بسا با دیگر و طارم و نیم
وی بسا رفته ملک پنهان
آنکه یک پیرزن کسند بحر
و آنچه در نیم شب کند زلف

عبد بنی طوطی

کافر و کفر بخیر است و بدی
 پنج بیدار و شلخ بیدار است
 سوختن رست بیدار است
 بی الفت نقشش دوری و دور است
 از خدا می و در شلخ باشد دور
 ایمن از با و کسحس گاهی
 سخت سخت از دعا می مظلومان
 شاخ شاخ از دعا می بخوران
 تا راز از دعا می غمخواران
 زیر زیر از دعا می پیرزان
 ترتر و مرتر از دعا می سیکان
 زیر و بالا از آب چشم میتم
 زار زار از دعا می بی پدران
 نمکند صد هزاره تیر و تر
 نمکند چو نوتو خسروی ساله

۷۹
 بیدار گریز
 بیدار گریز
 بودن
 کار و دفتر
 بزرگ
 و برهان

تفکایت در عدل پادشاه

روزی که از وزیران بوقت بهما	بیت محمود را بلی به شکار
وید بر اسلحه شسته بر سر	رویش از دوزخ کشته سیاه
بر تن از جور و ظلم پیراهن	از گریبان دریده تا دامن
هر زمان گفته ای ملک فوج	بر همه داد و بر زنی بیداد
چاوشه رفت تا کن وورش	درین ماه شاه و دوستش
تا نزد محمود آب را بر زال	تا بمی باز پرسد آن احوال
این چه آشوب باک فریاد	باز گویند بر تو بیاد است
گنده پیر ضعیف تیره روان	آب حسرت ز دیده کرد روان
گفت زال ضعیف در دوشم	کس نیاز دارد از کم و بیشم
پسر که دارم و دود ختر خرد	پدر هر سه شد و سال که مرد
از غم نان و جامه ایشان	سید و موم بر طبق درویشان
خوشه چایم بوقت کشت درو	از زن و باغی و گنم درو
سال آسا که از ان بود نامم	تا گوی که من تن آسانم
بر من از چیت جور تو پیدا	آخر عمر را بود مندا

بیت محمود را بلی به شکار

چند ازین ظلم و رعیت گزاف
 بودم اندر و سبب من فرو
 می سر راه بود و من نشاط
 پنج ترک آمد از قضا پیغم
 آن سبب راست ز گردن من
 آن و گرد آمد و زدم چوبه
 گفت خواند از شاه محمود
 بر خود و جان خود بخور ز شمار
 من ز گفتار شان تبریدم
 بسیر راه تو دیدم تفت
 من ترا حال خویش کردم
 گر نیام ز نزد تو من داد
 آه مظلوم در محرابین
 در محراب گدای مظلومان
 بشکند صد هزار را گردن

مال و ملک میسران بردن
از برای یکے سبدا نگور
بستم منقار بر سر برباط
خواند از ایشان یکے بر خوشم
من بر آوردم از عنایت
تا ز من برخیزد امشب
زین جمع مرا چه مقصودست
راه را پیش گیر و بانگ مار
راه را پیش تو پیر سیدم
از من آرام و صبر حله گرفت
از دعای من صلیت تبرس
در سحر نزد او کنم من بایو
بدتر از تیر و ناوک و شومین
نال زار و آه محسوسان
در کش از ظلم خسرواد من

100

بی بی بی بی
۶۹۶

گر تو انصاف من نخواهی داد
بگذرد روز و ملک تو ناگهان
خود را و مال و تو حسابی
ماند محمود و زابلی حیران
زار زار از حد بیشاد و گریست
تا نماند که از رز انگو
روز حشر آخرین پرسندم
خضم من گویند زن پیرست
خضم من گریز من نشد نشود
زال را پیش خواند و گفت بوی
زال گفت ای پری مرا صد گنج
خسرو از مهر عدل باید داد
تا چه بایک که تا تو باشی شاه
خود و سوگند شهریار جهان
گفت پیش ای بسیار میهم

روز سه از ملک خود نباشی
بر سر دیگ یک نماند کلاه
اندرا ان روز چون جوابی
اندرا ان کند و پیر چهره زبان
گفت مارا چنان باید بزیست
سوی خانه بروی و فرود
بنگر این جبل تا چه نرسندم
در قیامت مرا چه تبر پیرست
در قیامت چه زار خواهد بود
ایچه باید ترا مرا و بخور
بر تخم روز جان من این رخ
ورنه برگش ز شربت نامم زاد
با و از پیش من بایک گاه
بخوانی و پیر و مستم آن
اسپ از نیجای پس بر آیدم

زود هر پنج را بیاورند
هر یک را بگوشت آویخت
زال را گفت بدین شیوه می خشود
باغی از خاص خود بزنخشید
خسرو کامران چنین باشد
دست انصاف تا تو یکشادی

حلق شان سوی آسمان برد
لشکر از دید با همی خون تخت
از تو بر رهنمان نصیب این بود
تا از و عدل وجود هر دو بدید
در خور جسد مآفرین باشد
ای جهان بخت کله شادی

حکایت

شحنة در دهن شبیه مست
روز دیگر مسلم بدین
بر و صاحب خبر بنفشه شر و ان
هر دو پیش خواند و مرغ بخواست
گفته مرغ بے زبان ز چه بود
آنکه جان دار و زبانش نیست
آن کی پای او و پای تو بود
گر زانداخت ناگهان از دست

پای مرغ معلی شکست
پیش بت رفت تا کند لقمه
قصه مرغ و شحنة و رهبان
شحنة را گفت اگر گوی راست
من بر ارم ز روزگار تو دور
تو چه دانی که مرغ جانفش نیست
ایزد از دست من بدین خشود
شحنة را هر دو پای مرد شکست

در زبان
از ایشان
عبدان
چرخ را
بسیار
از ایشان
عبدان
چرخ را
بسیار

بر برگزیده شهنشاه را از چاک شد معلم خجل ز کوفه خویش از مکافات این جزا برخواست عوض مرغ بره و او شش تا قیامت ز عدل نو شروع یاد اذان آوردند پیر و جوان	عبدالله بن عباس	بر برگزیده شهنشاه را از چاک شد معلم خجل ز کوفه خویش از مکافات این جزا برخواست عوض مرغ بره و او شش تا قیامت ز عدل نو شروع یاد اذان آوردند پیر و جوان
--	-----------------	--

در کفایت ورامی پادشاهی

که جهان ابدل به بقعه که پیر او بر زمانه بار خدای سرفروزی بدان شه غاری که سوره میان فرستد کس که منم بر زمانه شاه بنفشه که در این کار را به علم نیست خواجہ بوبک بیست و اندر آنکه خدائی و راقمیت شانی راز خود زان نکو شیر نفست	شاه شهابان یمن بن محمود شاه غازی یمن بن خدای یا نیست وین آخوند تازی روزی اندر دلش قناده پس ملک روم را کست در آگاه گفت بردم گم کدام کست اختیار او قنادهش از فتنه آن بهر علم حیدر شانی که در حاضر و احوال بکفت
---	--

عبدالله بن عباس
۶۹۲

مطلوبات این ترجمه سلطان و نماینده ایام حسنه و نمایندگان بزرگوار و بزرگوار

۲۰۰۰

و آنکه او دشمن و بصر وارو
 آفتاب اصل خنج و گنج آمد
 آفتاب که بر جهان گردو
 ای که اقبال شاه دیدستی
 هم بهین چشم شاه در هر دم
 هر زمان پیش شاه داد و تم
 با خرد از شه صوری به
 شاه اگر خواندت گزین مجوی
 بجدل در جهش شه تا ویز
 هر که بی عقل صدر شایان است
 کما دل صفت بر آنکه ماند
 مال بهر زمانه دار نگاه
 ز آنکه بهر قوام تخت و کلاه
 گزین نظم این گلین منفرش
 اسی برادر توین من بشنو

له اهل الجبل الخ
 اول در این خنج تا از دشمن و گزین مجوی
 هر که بی عقل صدر شایان است
 کما دل صفت بر آنکه ماند
 مال بهر زمانه دار نگاه
 ز آنکه بهر قوام تخت و کلاه
 گزین نظم این گلین منفرش
 اسی برادر توین من بشنو

بالش شاه تاج سردارو
 که چه خفاش ازین برنج آمد
 بهر خفاش کی نهان گردو
 انظر انظر شمشیرستی
 الحذر الحذر من خوان هم
 چار قتل بر چهار طبع هم
 بیخود از شاه دوری به
 و بر بر اندر ستم پیوست
 تیغ تو گزند به که خسر و تیز
 پیل در ناودان بود بدست
 کاسه کار با نگو و اند
 خرد از بهر پایش خدشت شاه
 پس عمر نینیه بود سیاست
 پر ز بادست پای آب تش
 و ز من نشنوی سه که بهر

علی قور
 در این خنج تا از دشمن و گزین مجوی
 هر که بی عقل صدر شایان است
 کما دل صفت بر آنکه ماند
 مال بهر زمانه دار نگاه
 ز آنکه بهر قوام تخت و کلاه
 گزین نظم این گلین منفرش
 اسی برادر توین من بشنو

عنه شوق
مبارک شاد می
نمیدار و پس
گنج کز آرزو بادی
ملک بدین
خجسته
شاد می گنج
از آرزو بادی
عزت

شاه جانتست فتنه نمود جان
هر دوازیکه گرفت ز دشمن
سربلین سزای تنگدوست
ملک بنی عدل برگ کاه بود
هر که عادل ترست ست او بزرگ
فتنه بیدار شد چو شاه بخت
باش مردستان پنهان
روز شمشیر و شب زره دارد
همچو بیدار شس بود یافت
روز در روز آفتاب سپر
چون گنی عزم نرم و مجلس نرم
که همه پاس تاج از در دارد
فتنهش در درون آب حط
شب چو ماهی در گایت ارد
تخت او ز دواج آب شود

[illegible]

بره روز از برای لغو زمان
 میل ندرم بید اگر چه نوست
 چهار بن گر چه رست و بالا کرد
 تو طمع زو مدار میوه و گل
 نه از میوه خوب نه سایه
 عایمان سر کشند همچو گلنگ
 هست در جنگ نیز و عامه
 گو و کان زمان چه سود سپاه
 زود و غیرت خوش گریز
 شتر تیرنگ چو ابله نیست
 زیر کانی که زیر کان دلند
 در میان چین و یمن ملک ملوک
 یار دل به ز صبر نه سازند
 شه که دیون را بلند و بالا کرد
 آتشی که کتاب را بلند کند

این حدیث است و گوید از زبان
 علف خرسبوس گاه چوست
 سر او را سپهر و بالا کرد
 یار بدست بابت سر میل
 نه از و سود به نه سر رایه
 لیکان نشان چو باز ناید جنگ
 همچو از نیز گرم بر جسامه
 دل و صف اکند هر دو تپاه
 زود و ایست زود و میر شتر
 زاده او ز عمرش که نیست
 گو چرخسم را چو آب گلن
 از برای نجات و لیکان ملوک
 نطق و صبر هر دو هم سازند
 مر بلا را بلند و بالا کرد
 برتن خویش رشخند کند

این حدیث است و گوید از زبان
 علف خرسبوس گاه چوست
 سر او را سپهر و بالا کرد
 یار بدست بابت سر میل
 نه از و سود به نه سر رایه
 لیکان نشان چو باز ناید جنگ
 همچو از نیز گرم بر جسامه
 دل و صف اکند هر دو تپاه
 زود و ایست زود و میر شتر
 زاده او ز عمرش که نیست
 گو چرخسم را چو آب گلن
 از برای نجات و لیکان ملوک
 نطق و صبر هر دو هم سازند
 مر بلا را بلند و بالا کرد
 برتن خویش رشخند کند

ای که بادین و ملک اری کار
 که کموناید از من پرست
 شاه شه سر که بجزو باشد
 او چون مرگ جان ملک پد
 باد بر خاک کینه در باشد
 شه چو شست بر در سحر نزل
 نزل باشد اگر مقیم شود
 المول نور سرت باد بهبات

در شره خوی خوسر خوک مد
 خوک بر سخت و خوسر کرسی
 نیک لشکر نرنج بد باشد
 ظلم چون رگ آب ملک خد
 رگ آب تراشیده تر باشد
 ملک بیرون شود ز ر و نزل
 خاطرش در هنر عظیم شود
 و آخر خلعت آب حیات

اورکار نادانی پادشاه

به نقیبه گفت روزی امین
 او حدیث امین سجای بماند
 چون چنان دید که گشت امین
 نه درین ساعت ای بد کار
 چون نقیب امین سخن از او بشنید
 گفت برین مکت پرشن بینی

که بران صد پیاده در صفین
 بشد و صد سوار در صف راند
 پس به گفت گاهی چنان چنین
 منت گفتم پیاده ران نه سوار
 نیک دانست پاک از پلید
 که هم اکنون بحشم خود بینی

این بیت
 در کتاب
 پیرایه
 در کتاب
 در کتاب

ملک برای شاه مقصود
رای شد جز صواب نپذیرد
پس خطا بخشد شک و بیگما
خواجہ را کہ از ملک عطا نمود
ببیند اگر خطا کند تدبیر
و روبرو ساز تو ببیند ماند
هر کجا کہ ویدہ بان باشد
عقل خستد و بنیر دامن در
برو آب عالم و ابرار
وینج دولت شرح و شد ز دست
ملک ملت چو بود و چون تات
ملته را کہ ملک یار نشد
ملک بی ملت آشنا غنیست
کہ خطا با دشمن جدا باشد
تا او لوا امر لا تقیش کرد و

برای او که تویت منصورت
 باز موار و موش کی گیرد
 آنکه باشد گزین خلق آگ
 و آنکه در رای بخیل نبود
 تو خطای و بخش و گیر
 و آنکه تدبیر با خطا ماند
 لاجرم گرگ سرشبان باشد
 بر که حاکم و کور سوزن گرد
 مدحت پادشاه تشخیر
 زمین و چین آن و دال پندیده
 این بدان آن بدین خراوت
 مایه شرع هر دیار باشد
 شاه ویندار ملک جوئیست
 شکر شرع مصطفی باشد
 کار خانی حقایقش گردد

در کتابت
 و عبارت
 علی خان
 و استاد
 و این اثر
 و لغات است

رفت روزی بجانب بغداد
بسیو خلق نیک ای شود

خلق گشت از قدمم ایدشاد
گفت هر کس سدا و وسیر ملک
گفت مامون که چنین بنیاد
محتاج خاص اجماع است
کرد و هر کس بر دین ابرام
رفت زاهد بر خلیفه سمرقند
گفت شاد آمدی ای زاهد
گفت زاهد نیم خط گفتی
زانکه زاهد یقین توئی و منم
تو زاهد مرا خطاب مکن
گفت مامون که شرح گوی این
گفت زاهد تو این منیدانی
عرض کرد و بدین بیان
مر مرز اجداد در کنار نهاد
مسئله ای هم نیم بدان مامل

زانکه بود او به پند وادب راد
 زان ورع و ان نگو سر پرست او
 وید باید مرا همه ناپاوار
 بفرستاد از پی دعوت
 تا بر میر در شود سلام
 میرا مون نکر دقت و دراز
 مر حبا مر حبا ایا عابد
 نیست و طبع من چنین زلفی
 بشود و یا گیر تو غنیمت
 خانه دین من جناسا کن
 حاجت این حدیث تجمین
 چونکه پیوده ز اهرم خوانی
 بر سرش می نهند هم حقیقت
 یکنان دینی او نیاید یاد
 کرده ام حُب آن دل اهل

[illegible]

<p>نیست کینه نزد من کوثرین بیش ازین هر دو من همی طلبم ز اهدی مژده کم گشت شادمانی بدین قدر دنیا که بدین قدر تو ز خرسندی گشت نامون خجل بدین گفتا هر که او بنده گشت دنی را دینش بدین ساد که درمانی</p>	<p>کرده ام فارغ از هر حدین وز پی خست دوست این طرم که بدینا دل تو بهیم گشت یاداری ز جنت و عقیقه یا مانع بازه در بندری واد بر عجز خویشتن است را صید شد مر بلا و بلوی را صید را چون گمان کدانی</p>
--	--

در تعجب علمای دیندار

<p>علمای دین دین نبوند چشم سرمه ملک چشم سر دین است این دو آن هر دو یار یکد گردند ملک دین از سر می که بهیچ دست ستر حسن روان بر روی لا و لا ملک دین را درین جهان دران</p>	<p>چون نیا بنده ان امین نبوند این جهان بدین کن نهان بدین هم خزان هم بهر سار یکد گردند رست چون حال بیوچه و دست ستر دولت سدا و او داد آمد صدق عدلست وی شستیان</p>
--	--

هر که او بنده گشت دنی را
 دینش بدین ساد که درمانی
 از نایبش دوست
 نیت ملک قدرین
 بدینا که درین
 دین من خجل بدین گفتا
 هر که او بنده گشت دنی را
 دینش بدین ساد که درمانی
 این ساد که درمانی
 از نایبش دوست
 نیت ملک قدرین
 بدینا که درین
 دین من خجل بدین گفتا
 هر که او بنده گشت دنی را
 دینش بدین ساد که درمانی

خوشنشین شاه خوانده و منزل
 شده بر عمر مستعار نفور
 ایمنی خود بسا و کرده مقیم
 آنکه جمله اش به پشته نرزد
 رست با خود چو کم شد از وی و
 ظلم و بسا او را بسا کرده
 شادمان و آنکه نان بیوه زبان
 نان گاو رس و زرت به براید
 وجه مشهور جماس و میوه
 نان ایام و غزل و دوک عجوز
 غافل از روز عرض نفی و صور
 بگل اندوده ماه را رخت
 شاه و غلام که هر دو در حلیت
 در قدم شان نه بر ره آخرت
 پسر از چند ناخلف باشد

له تواتر شد بر غزل آنکه ناله بگویند که درین واکه سیران انقال نفی علیه ای نشانی با غفلت در ۱۱ ص ۱۲

در و دیوار و صحن و پیش گل
 به چو بی عقل مردم معسر دور
 تا که بر گذارد از وی بیم
 خلق از او و بران سیم لرزد
 گیس با شگوه اندر گور
 خوشنشین ز دلبهی کیس کرده
 کرده در نیک بد قسیم خزان
 خوان خود یا بدان بسیار یاد
 ساخته از توجه چنان بیوه
 بسته حرص پیش کرده هنوز
 مانده از خلد و حوض کوشد و دور
 همه قولش چو فعل نامو
 این او لولوامر و آن او لولوا
 این او لولوا ظلم و آن او لولوا
 ملک باید که زیر کف باشد

عبدالله
 در ۱۱ ص ۱۲
 که در این
 باوه گویند

در ۱۱ ص ۱۲

در عدل نمودن و ظلم کردن

دولت کنون عدل مین جدای	هر که ظالم ترست ملک دست
گر همی ملک جاودان خواهی	زیر فرمان خود جهان خواهی
باش چون آفتابا غمش از	بزیان کوه و به تیغ دراز
عشرت آمد که می گزین گزین	ظفر آمد که زبشین بنشین
از مخالف بشوے در یکدم	هم بخون مخالفان عالم
چون عمر نفس ابکار و آرزو	چون علی حرص ابدار برار
نفس با حرص هر دو دشمن دین	خویشیتن از رنگشان بران
حس را مشربت هلاک ده	نفس را بجمود در گل نه
عدل را تازه بچ کن برگاه	ظلم را چار منج کن در سپاه
سیرت عدل بصورت سیرت	صورت بخل کژدم حکمت
سیرت ظلم شبه تبریز گشت	صورت عدل شام و بهشت
شرع خشک است اشک نمیشود	کفر تشنه است آب نمیشود
تیغ در زبان چو دست زن نبود	مملکت را روان و تن نبود
ظلم خدا می ملک و دین آمد	رای و تقش سکنتگین آمد

در عدل نمودن و ظلم کردن

قوتش ملک را در قوت
 اول و پس کونانی
 گاه از دود سکه
 در میان غله زار با
 با هزار و پید تا گدا
 کند غله از دست
 و چون قوتش را
 در میان غله زار با
 با هزار و پید تا گدا
 کند غله از دست
 و چون قوتش را

روزی که جمیع جنگ شود
 مرد و مرغ و عمود و تیر و سنان
 و شمشیر را بر زیر پای درآرد
 باز دل چون دو بال باز کند
 سیرت احمدی و طبع گریغ
 خضم دین را به تیغ بر در پوست
 سر که باشد سزای خار و خشت
 تنگ باشد یکی جهان باد و شام
 خوشه ملک پخته شد خوش کن
 جد تو که بهت در باره
 تو چه بد چه بد میان و برین
 تو چه بد چه بد میان کن چست
 بت صورت اگر حیات و است
 دل بومین چو کعبه دالان بدست
 یک حرص و غرور و شهوت کین

تمام بدیدل ز بیم تنگ شود
 زود و پید اشو و زمر و سه نان
 گردن سرکشان بدار برآرد
 تیغ کوتاه را دراز کند
 صورت یوسفی و کاینه میغ
 که دو سر و یکی کلاه نکوست
 سومی بالش بری نباشد زشت
 تنگ باشد یکی سپهر و ماه
 جامه تخت کهنه شد نو کن
 بت صورت شکست بسیار
 بت معنی شکن کفون بچند
 بت معنی شکن که نوبت تست
 بت معنی بسو منات و است
 زمر و ورکن او مبارک و است
 حسد و بغض و آنچه هست چنین

چنان

هر یک آفت درون نهاد
ای شهنشاه عادل غازی
کعبه را از بتان مظهر کن
چه کنی پنجره در غم ویاس
مترابنده عنصرت فلک
شش جهت ابعالم بحر یه
پنج حس را بقدر روای بلند
سه قوی را بده غدی و شست
و دو جهان را بزیر چاکم درار

هست یک بت بصوت بنیا
تیغ در نه چو احمق تازی
شمع توجیه را منور کن
لذت چار طبع و پنج حواس
شش و پنج و چهار و سه و یک
یک جهت کن چو عالم توجیه
از سو چار طبع در در برب
قوت شان ده باغ هشت بشت
یک خرد را بمصطفی بسپار

در حکم راندن پاوشاه

پایه و تدر را بجهانی جوکے
همت اندر نسا و عالی دوا
دست ازیر کی بهامی جوئی شوی
ملک باقی کمال ساز بود
نیست این ملک هر ارجل

سایه و فست آسمانی جوکے
دل ز کار زمانه حسالی دوا
شریت از آب حوض کوثر جوی
ملک دنیا خیال باز بود
ملک باقی طلب به این نه دل

طه ادب
 اول و غیرت
 حدیقه حکایت
 ۶۸
 از قضاوت
 شمس

<p> دل چه بندی درین برای مجا دوست مقصود هر دو عالم تو بسگان مان برای درو امر و نهی زمانه خواب بے دان تشنه چونین سراب بی نهان چه کنی پیچ و زده ملک خیال بسراب از سر طبع مشتاب صد هزاران جنیت اندر زمین اوت ره داو اوت شه دارد سخت تو بر رخ زمین عکس کام زخم زمانه کام تر است </p>	<p> همت نیست کی رسد بفران ز دوستی رسد بدین غم تو سایه و فقر استخوان خواری سر آتش همه سراب بے دان پشت اقبال در بر و بکشت کنی بی منت ملک غر و جلال زانکه نبود سراب را پایاب هست پیش برای پرده دین اوت بردهشت او نگه دارد گردن حریف بهر اسن کارست او هم و آشوبش گم است </p>
<p> آن شنیدی که در حدیقه از قضا را و بای گامان در ستای ز نیم درویشی </p>	<p> بود و روی گدای گامی و هر کس را بخ بود چار رفت تا بر قضا گشت پیشی </p>

حکایت

<p>خردیان حریفان بے مایه چون برآمان بیج روزی بیست سر برآورد از استخیر و گفت هر چه گویم بود ز شناسی</p>	<p>بدل گاه و خمر ز هم سایه از قضا خمر بر دو گاه و بریت کامی شناسای راز نهیست چون تو خمر از گاه و شناسی</p>
--	--

بدل گاو و خرز هسایه
از قضا خبر بدو گاو و بریت
کامی شناسای راز با نهفت
چون تو خرز از گاو و شناسای

با پی بر نه بر آسمان سیرست
 به چو پیش گدیت سرش شکن
 ز خدستان زینجه بهای
 تیغ بیرون کن از گف بهرام
 تیغ کشای کوری ملیش
 بر گراهی این کبود ایوان را
 سخن کیوان به تیغ اندکش
 هم به نیروی بخت خرد رسا
 چون دوات تو دید بی تبس
 باز بر چپس را بکن ایوان

تیغ بهرامشاهی اندر دست
 تیرا کردم زند ز بانس کهن
 تیغ بر نه بمارک خوشید
 تن دی او به تیغ او کن ام
 به چو بر جاس کن رخ جریس
 ما نماید نهیب کیوان
 بستان سوغش چون او ش
 سر کیوان پیر برید و پاک
 چون قلم سگون شود جریس
 ده بست لاج خانه کیوان

س که ایوان فانی تیغ سوزی داد و ز کدای ایوانی کز سیرست

باپی بر نه بر آسمان سیرست
 به چو پیش گدیت سرش شگین
 ز خربستان ز پنجه بهای
 تیغ بیرون کن از گف بهار
 تیغ بکش ای کور می آهست
 برگرد ای این کبود ایوان را
 سخن کیوان به تیغ انداش
 ام به نیروی بخت خرد رسا
 چون دوات تو دید بی
 باز بر همین را بکن ایوان

تیغ بهرامشاهی اندر دست
 تیر اگر دم زند ز بانفش کین
 تاج بر نه بیمارک خوشید
 تن روی او به تیغ او کین ام
 همچو بر جاس کین رخ بر چیس
 نام نماید نسب کیوان رخسار
 بستان سوادش چون نوازش
 سر کیوان شیر بریزد و پای
 چون قلم سرنوین شود بر چیس
 در دست کراج خانه کیوان

یہ ہے جو کہ

لکه فوگه خورده
 که در میان غلایا
 و پادشاهان را دید
 تا که در کائنات
 قوت نیل برسد
 و چون کباب بر
 شمع خایه
 شد چنانچه
 در میان کائنات
 و در کبریا
 بران شمع

نیزه یکدم بسو سربالا کن
 زره آسمان ز سرب کش
 بین بافی کن از درنگ اجل
 ستره و گما و را بدوز به پیر
 از فلکات ان سنان کوه فکن
 قوت و قوت را شرف نو کن
 حسته کن کین بقوت خویش
 از شکستی به تیر خویش
 شست را جامی تیر شای کن
 انگه چون بیتت آید سخت
 نمک بر سندان جلالی کن
 ملک افلاک را قرار ده
 بر کش از جبر عالم مطلق
 جابنه سوگواریش بستان
 هر دو عالم چو شمشیر تو

۱۱۱

هفت سیاره را شریک کن
 اختران را بطاعت اندر کش
 گر گرسپنج را بسجدهی حل
 پس در اندازد در تنور کپش
 پنج پایی و دوروی را بر کن
 شیر را دایع و خوشه را نو کن
 از تران و زبان ز کرشم خویش
 بر گمان و دوز خلق بر خالده
 انگه از دلو دوام داشته کن
 بر فلک نه چهار پایه تخت
 خیمه در ملک لایزالی کن
 هر کی را تو اختیار سه نه
 چرخ زرق را ز سر ازرق
 خلعت شادمانیش پوشان
 جمع شد جن و انس بر در تو

چون گرفتنی تو ملک ملکین
سوی دین خوان بری مردم را
خاصه آنرا که نفس نیش
نداری ز ملک سرایه
اینهمه که شود شکم تو
ای ز دولت همیشه میمون تو
چون ترا هست بر سر زمین
دین حق و رحایت تو شد
شخص شرع مصطفی شده
جان آن که زنا بفرسودست
مصطفی رخ چو در نقاب کشید
نار دمی شرع را به رونق
سایه کرد گمار از ان شده
هر چه خواهی بکن که دولت تو
دین و دولت عیال تیغ تواند

فایزیه بشارت از کربلا

دریغ و محنت
 ۳۳

شاد و بختی ای امین بن خدا
 تا پنج و چست بر بر سر
 تا هو ارا بر سر پنهانی
 چون هو ارا بطبع کردی قبح
 ملک و نبی پنهان گیم من
 چون بترک جهان طبعی گشتی
 گوید آنگاه جان خیر آن کس
 تا جهان بادشاهان باوی
 عالمانت چو تیغ چیره زبان
 ز نکیان که پاسبان تواند
 گر سیاهند و گر چه کین دارند
 دین همه بسدگان که بدو تو
 گردن کس برای کین نمهند
 چون علی زین و آلش اندازد
 نیست در غرور و در تعالی شان

اسرار الله علیک السلام

یا فقه دین ز سیرت تو بهک
 او شش و هفت و شش و شش
 جات ملک و شش و شش
 بر سر دل کلاه گشتی
 این همه گرد و دت بیکدم جمع
 خال زرنگی بخون نشویم من
 در تقوی بشرط دین سفتی
 بزبان وفا و استیناس
 که تو شد دین حق بازادی
 عالمانت چو نیره بسته میان
 وز تفاخر بر آستان تواند
 رای ز می نظم ملکین دارند
 میکشایند جسد کشور تو
 چون علی جز با مردین زنند
 صفحه شمع و صفحه شمیر
 جز حدیث و حدیث آلش شان

چون

چون سر ملک جاودان آیند
که ز شیشه سوی سجده گویند
نه همه بت پرست چون کفار
نیست شان جز و کار و رسمه گار
دوستان را مبارکند اقبال
بگه بزم همچو شمس و قمر
شاد باشی گزیده شاهنشاه
جام نیکت بسان ناهیدند
لذت پای تابناک دل
تیغ داران چو نیزه و چوستان
از پی قهر دشمن و بدخواه
همه بر چرخ و لنگر همچو انار
بر ولی مین و برعد و شومند
خیمه ها در ممالک فلکند
لشکر از بهر ملک و دین باید

زین جهان آید و ز کاردانان
تنگری تنگری همیگویند
نه همه حق پرست عایدوار
خدمت کردگار و خدمت شاه
دشمنان را همیشه تیغ و مال
بگه رزم شیر شرنده نر
لشکر چون ستاره اند و توماه
تیغ در دست همچو خورشیدند
صد هزاران تنند با یکدل
همه برجسته و بیسته میان
کردستان ملک شاهنشاه
همه قدیر ز پنجه همچو چنار
خضرم را سنگ و دست و پند
دیو بنک این و لشکر ملکند
خو و چنینند و این چنین باید

در این کتاب
در این کتاب
در این کتاب

صدف در شان وان ملک
 صدف راستی که محرم را زند
 کز پی ناوک سرافرازدن
 حصن فقور ترک خرد گاهیت
 آسپهان باد پادشاهی تو
 ناجاهانت غزو جاهد تو باد
 جود و فرنگ عقلت درین تو باد
 من ستودم بطبع اینهارا
 ز انکه پیش تو باج دیگر س
 تو چنانی که مادت بستود
 گیسوی برستی از آتش
 شمه گفتار شاهی میسر

هفت تیر شان کمان فلک
 سوسی خضم تو ناوک اندازند
 ناوک از شب گند شرب زان
 حصن تو ناوک سحر گاهیت
 که سخا بدست و به خواهی تو
 هفت اقلیم در پناه تو باد
 نقش جاوید در گین تو باد
 آسمان که دم این زمین را
 هست چون پای پیل پر گیس
 ور نه آسپهان تو خا بدود
 ور نه باد و روزگار تو خوش
 آردا کنون که دعای فیر

فی وصف الحال و تمام بدایح السیطان والوزراء
 والقضاة چون بدایح السیطان اعظم شاهنشاه معظم
 اغرایه انصاره طر فی گفته آمد در خور مناقب و س

۳۵
 مدتی که شاهی

در خور طبع قاصر و رای
 ۱۳۶

چو در خور طبع قاصر و رای رکبک من بنده عاجز و چون
 بهنگی مناقب و خصال ستوده وی پادشاه خلد الله ملکه
 نقیضتیم رسیدن عجز پیش آوردیم و طریقی اقتضای اختصار
 سپردیم و آهوان گفتیم که حشر کائنات و سرور موجودات صلی الله
 علیه و آله و سلم در شب ملاقات در حضرت ربوبیت گفت
 لا اخصی شمار علیک انت کما اثنیت و بعد از آن بنای
 و فضائل و زرای و اصوات علم و شامک قضایه و انستین
 کشته الله انجا میدیم: این کتاب را بایان آوردیم و از هر یک
 طبعی و شمه در خور رای قاصر و رکبک طبع بلید خویش
 گفتیم و از این و جل ذکره درخواست می آید تا مگر از جمله این
 ابیات یک بیت بر رای اعلی اعلی الله سپندیده آید و بجز
 قبول یا بد که بدان یک بیت بنده ضعیف بر حکمای دین
 و آخرین مفاخرت کن چنانکه گوید: از که بر سر من آسمان سای شود

ای سنانی چو یافتی ارکمان	بنای اندرین سخن برهان
چون شدی فارغ از دلاخ شای	بسودج خواجه آر سپاه

خواجه فوجگان مصدر صد و
 خواجهگان و جامعیت یوان
 بعد از آن قاضیان مجمع قضا
 سر فزادان ملکت ایران
 خسرو شرق را بهر کار
 خرم از رای شان جهان گیر
 چاکر ملک شاه شد مینو
 گر به بینی تو ملکت عنبرین
 چون بود شاه را نکو کردار
 شاه و دستور هر دو نیکو
 شکست این نعمت دے اندازه
 که تواند گزارد بر گوهرین
 ای بزرگان غرین و کوهر
 یافتید آنچه بود حاجت تن
 شه جوان و جهان جوان زمان

بر بداندشش ملکیت منصور
 سروران و گزیدگان زمان
 شکریشان بر تیر از صیام صولت
 نامداران خسرو توران
 روز و شب نو نهاده آباد
 عیب پنهان و آشکار هنر
 که دبند کس در و آهو
 بازن شناسی از بهشت برین
 ملکت را فنون شود مقدار
 هر چه بالیت جمله داد خدا
 که شد اندر مالکش تازه
 گشته جنت حوالی غرین
 چشم بدین زمانه باد آور
 گشت پذیرفته آن عبادت تن
 در امان همچو روضه های جهان

حدیقه
 ۶۳۶

چون بود که و گمار خسته شده	بد و هر چه خواست و بنده
کام و لها میسر است اکنون	باد یارب زان که هست مژده
یار یارین فضیلتات بر بنده	واتر مار و زحشر پایشده
فی شرح الصاحب الاجل العالم صدر الدین نظام الملک ابی محمد حسن القایینی	
سرا حرا رسید الوزرا	که خند ابرگرزیده کرد و را
در حجل کفایت و امکان	صاحب صبا حبیبی و کرمان
راعی خاص و عام جمله عباد	صاحبی به ز صاحب عباد
نیست مانند او بهفت آیینم	ان صدور جهان حدیث قدیم
برمی از عجب هر چه باشد عمار	در وزارت بهمان صاحب غار
و دیده از وی کمال خلقت او آرد	عقلش اکفی الکفاة که در قلوب
پیشوای صدور در عالم	ملکت اراعی او چو خاتم جم
ملکت از وی مرفه و نازان	هفت سیاره اش چو سادات
روزی خن و اش ککاش	و حی منزل کشیده بهلکش
ظلم و عدل را شاتیش حیران	ظلم گریان و عدل زو غندان

حدیث
محمّد
ص

در دو گاه عقل و جان سیر او
 خطبه کرده زمانه بر پیشش
 وایه و مایه حس و فکش
 بر زمین آسمان امکانست
 عقل برح و خطابی می گوید
 آنکه حساتم اگر شود زنده
 فطنت و ذهن پای بر جایش
 باشد اندر نظام هر دو سر
 اندران نیمه سنت آرزیت
 مروین را شریعت آموزد
 در حفاظ و فایگانه شدت
 همیش عالم بدو شده تازه
 بود صاحب بیت بهر خدا
 صاحب اسمی شه رویت او
 مرد کنز بهر دین خرد و رنجت

در خطبه

نزد بان پانیه فلک در اوست
 آسمان و ستبوس کرد و فکش
 قبله و قبله جایی جان محش
 بر فلک سایه بان وضوشت
 عقل خود جز صواب کی گوید
 شود از جان و دل و رانده
 برده تا عرش رایت رایش
 مرد صاحب بیت صاحب آب
 و اندرین نیمه ملک پیرایت
 شمع و پیش شمس نفوذ و
 اختیار همه زمانه شدت
 هنر او گذشته را اندازه
 هست و شغل ملک صاحب
 ناصح دین شه طویت او
 با خرد و تراز و خرد و شناخت

در خطبه

در خطبه

در خطبه

در خطبه

در خطبه

در خطبه

در خطبه

در خطبه

در خطبه

در خطبه

در خطبه

عالم عالمست در ره دین
زان بدورست شد امارت او
در وزارت قویست باز و او
هست در مجلس خداوندی
خزینگی را که پیش حق یازد
گرزند در صلاح ملک نفس
قبله نشست و باطن لطیف
خواجه خواجه گان هفت اقلیم
چو گردون سکه سیمه نبشت
عالم از بهر بندگی گردون
پس زمین جان پمارت را
دینش بیرون محمول
ششش او بوجده و سوال
صورت و پیشش آشکارها
آفتاب آب و آسمان تصویر

عامل کمالست و با این
شد ترا ز وی دین وزارت او
زان بهب قلنجیان از دود
بی بدان ابه نیک پیوندی
آن خرد پیش شرع و ترا زو
نه ز خو و دگر خدای منیدوس
که چندیست هیچ خلق ظریف
کرده سلطان جهان بدویم
عفو بستانم و گنه بخش
از فلک طوق ساخت گردان
لشونین در بر و وزارت او
طیبتش در صفای مشغول
نه ایل لیل ایل رمال
چشمه چشم خرخ و گوش جهان
ماه دیدار و شتری تاثیر

[illegible]

و نیش فارغ ز گوشتال و آل
 آن وزیران که لا یتل و ند
 تا بر انداخت ظلم را حسانه
 دل ندانم سپید تر یا موسی
 چون دولت بودنا فنی از تو
 زانکه در ندهش قوی را
 از با جود او چو صحت لیان
 ظلم گریان ز عدل و شرب و ن
 ملک غرقین بهشت را ماند
 ظالمان را از مملکت کین
 سال و مه در نظام دین کوشند
 در صلابت و ریش بان نیست
 این مشابت بهرزه یا نه نیست
 در و مع به چو شبلی صدونی
 شیر یاری نیست و اوجات

جا پیش امین ز چشم زخم کمال
 پیش عدلش ز ظلم نامزد
 نیست در ملک غزنه ویرانه
 جان ندانم لطیف تر یا رومی
 شاد شد جان شافعی از تو
 درست در کار و پای بر جان
 پست همچون سبال خلیان
 که نشد بعد از آن ز خود پیروز
 تا در و خواجه کار میسر اند
 فتنه بر خاندان ظلم فکند
 کفر و بدعت در بیم بخروش
 بنای ای دل چنود که نیست
 دین کفایت بخیر و با نیت
 در نکست یو حسن سیف کوفی
 انش جن مرور ابر بانست

اسم
 حیدر علی خان

<p>خواجہ را بر ملاکش سجده بر غلامی شده مبارک پے در محاسن بکار و و جهانی تا جہانت شادمانہ زیاد تا جہانت بادول شادمان بد کہ بر جان و جانہ اش باد</p>	<p>کہ بند و دین و شرع سرغشت خواجگان پیش می شده کا چون محاسن سپید نورانی جان او جفت در و و بیج مبار کہ جہان از ویت آبادان جان ماجملہ در انامش باد</p>
<p>خواجہ بو نصر نائب و دستور خلق و اوست بی ریا و تقاضا چہ نکو خلق و چہ نکو گفتار انچہ گوش از کمالی خواجہ شنید کاسچہ وار و ز خلق او اطراف جان و دل را حدیقہ مؤنس روح دیدار و عقل گفتار است فضل او در جہان بان نعمت</p>	<p>چشم بزدان جمال جانش دو لطف او هست بی خلاف و شقاق ہم نکو خط و ہم نکو دیدار چشم از و صد ہزار چندان آہو چہین ندارد اندر نام حق تعالی اشارہ مجلس دولت ایشان و ملت آثار کہ او ببردش چو شتر است</p>

۴۴
خواجہ بو نصر

[illegible]

نیست در کارگاه صنع خدا
 چون سنگشت او تسلیم گیر و
 عقده از دوز چکد ز نوک قلم
 پست بالاست پیش غمخوش
 ابر گریان دست و تنگش
 هست در رشک آن که گفت گفتا
 برده آب بهار و آوازش
 که فلک نیست کلک و هرگاه
 پیش سر خدا یگان از بهوش
 اگر چه ز گش گشته راه ماند
 ساخته با دلش پور بهر
 چیز را در و شش نماز محل
 از خط او که دینی و دنیست
 خط او در بهر اسیر گلشن از
 در سیکه فضل او قائل کن

کار بندی چه خواجہ کار کشای
 چا طبع عدوالم گیسو
 چون ز سر بر بایض ساخت قدم
 تنگ پناست پیش غمخوش
 صبح خندان ز نور خاک بهش
 آب دریا و لولو شود آرد
 لب خندان و چهره نازش
 از گریبان چسبیده آرد ماه
 هر زمان عاقبت گشت در گوش
 بگم سیر ماه را ماند
 سایه بان زمانه جانور شد
 زمان و بهریت و زمانه بدل
 و دیده کل بدین عقل گنج نیست
 پشت طاعت و این سیند باز
 عقل امال روح را مل کن

۵۴۵
 حایه یحیی

صیقلی
مستطابق

تا به پیش چشم عقل و یقین
روح کرده چو سایه و نور رشید
ز روه عقل زردی خامه اش
هر گز نیست چون قلم ریش
خط او خط جان اسرافیل
کلمه او همچو نوک دیز کشان
صورت خط او که در نامه است
شعنه آراه دین صلابت است
نیست پوشیده ز وقیل و کثیر
خامه اندر بنان او که شیر
به تنش آسان و خلق ملک
زاده از روح کلمه او یقین
بر سنگ گشت می چو گشت سوا
انده دشمنست و شادی دوست
دوستان او در رخ که چون لعل

در دو خط صد نگار خایه چین
در شب روز نام هم واپس
او هم دین سیاهی نامه اش
قلم او گشت کمر پایش
کلمه او کبیل رزق و یگانگی
خط او همچو غمزه های خوشان
چون نسیم بهار خوش فامه است
روح قدسی که در شتاب است
نزد قیامیچ چیز و نور و ظلمت
بکشاید و خلقت بر خیز
خاطرش آن قنای کلمه فلک
شب روز جهان گشت دین
آن لطیف خجسته ز روزگار
خیر و شر بسته و زمانه است
دشمنان او که در سیه چون لعل

شب بستانست خدامه او
تن سپید و سیاه منتقارش
زان زبان سیاه و شخص سپید
هست همواره بادل بیدار
در شود هر زمان بجز سپاه
جاده او همچو ماه ملک نگار
با مان و بحساق جور و پری
عقل با وی شسته و کتب
بیکه ضبط مال و عقد حبیب
کرده از بر بقدرت خلاق
و گیران را که سوال جواب
او ز حاکم که شاه از و جوید
ملک عالم برش معاینه شد
حبذا را می روشن کپش
چیت بهتر درین جهان

گشته حامل رفعت نه او
همه ساله غدی شده قارش
کرده و دشمن ز جان خود نمکید
در همه کار عاقل و شیار
بر کشد و ز کجاستنج و کلاه
کلک او همچو تیغ کار گزار
در تباشیر بشر او بشری
علم از وی گرفته علم و ادب
ساحران را زنده بعلوم اسیب
درج طیار و دشت اوراق
حاجت آید مطالعت بکتاب
همه از بر کعبه برگوید
دل او بر مثال این شمشیر
که فلک گشت تحت خاکش
مرد را کار و کار را مردان

۴۴
عاقبت کیم نمانی

مال دنیا اگر دورا باشد
 بر باده چرخ سخا شش تا عیون
 خیمه غم را در طرباب
 ما و را شاه شوق تمکین داد
 اوینم از بخت شاه مشرق بود
 لاجرم عالم بر آسودند
 که کسی را گماشت شب بجهان
 بقلم قسم کرد بهفت استلیم
 حکم مملکت چنین باید
 تا جهانست ملک خسرو باد
 با تو باد ملک را بازار
 با و امزش چو امروح ملک
 با و تا باد شکل خط همه طول
 شاه را باد عسرتا جادید
 صاحب دل آن متفی بهی

همه بر زائرانش بر پاشد
 میوه و برگ شاخ و زرد و غریب
 ماه خیمه اش برابر قشایب
 ملک را صد بزار زمین داد
 که بد و رونق و دل بفروند
 بجایات و سبب مال بر سودند
 که نخواهد همه بخلق زیان
 هیچ ناکرده ظلم دانسته ایم
 تا ز بودش جهان بر آید
 که مرا در چنین مشابت داد
 شاه از دوا بر شاه بر خور
 باد قمر شش چو عمر نفی ملک
 بخدا می و من را یگان خول
 خدا بگانش چو ماه چون خورشید
 صدر دیوان و خواجسته می

ملکه و کبر ده
 نیکوای عیون لایق
 و تشدید باشد
 سزا نیک و شوق
 در کشت ادب است
 کما کشت آن که
 در قلم قسم کرد
 حکم مملکت چنین
 تا جهانست ملک
 با تو باد ملک
 با و امزش چو امروح ملک
 با و تا باد شکل خط همه طول
 شاه را باد عسرتا جادید
 صاحب دل آن متفی بهی

چشم بد و راز انجمنی و وزیر	که نذرند در زمانه خطیسه
فی مدح الشیخ العبد المذنب ابی نصر محمد بن محمد الشیبانی	
آنکه بر ملکات ظویرست او	خلق را در بی پیشه است او
عالم بهر آسمان امان	ماورای قوسه جان
بر عبادان ملکات سالار	شاه را بر گزیده در هر کار
معتد گاه دخل و خرج جهان	کرده از بر بجهله درج جهان
که بکار انگشت در نهان را او	مایه بخش در همه جهان را او
نور رویش مدینه جدت	خط خطش خطیره صدقت
خط و معنی وی از ظلمت نور	هست چون لعل جوهر بر رخ خور
هر سوادی از وی باض فلک	هر بیاضی از وی باض ملک
نور و ظلمت بهم قرین آمد	در علو و سنج و نقشین آمد
لذت روح و این خط خویش	نکند کس حرف منسوبش
زان خرد و خیرش شفاست	که معانی و لفظ چون غیبت
کر نه از تنگ نانی ستان خط	از چه خطهای مقلد گشت سقط
آنس روحست نقطه های خطش	چون کشاد از رخ در خطش

۹۴
مدح الشیخ ابی نصر محمد بن محمد الشیبانی

چشم بد و در سخت به نیست
 گشت که از درج یک بیک پیدا
 عقل گره ز شکلهای رفیع
 با خطش خط خازن بواب
 شود آنکه که او گرفت مسلم
 کاغذ نامه همچو ریخته نور
 در بلاغت ز سرعت قلمش
 هر سخن کند همان شاه آراء
 جو داور اگر آنه پیدا نیست
 با لطفش بزیده بر کثور
 با دینی بترجیب دلی است
 دین و دنیا مسلم دم است
 خورشید همچو کعبه محله است
 صا و ر و دار و عطایا
 عالمی از عطایش سوره

که آنکه از این سخن مطلع و کار بران

همچو از تنگ خانه ماننیست
 همچو نسج و و پیکر چون
 روح و اله ز نقشهای بدیع
 همچو آب صفا نیست سراب
 تا و ک عرش پیش او چو قدم
 صورت حریف زلف بر رخ حور
 آب آتش خور ز گشت و شش
 و رول طواجه اش پناه آید
 چون سخایش سحاب درایت
 زار عنفش بنهار کرده شد
 و ادب و دوریچه دل است
 ز آنکه دل کعبه مظهر است
 خانه او ز کعبه خود چه کم است
 گشته از هر سوئی بد و پویان
 یافته هر چه در دلش بود

چشم بد و در سخت به نیست

شده در کار ملک دین پیدا
 شاه را محزون در تصرف ملک
 صدق و عدل و سیدانی
 در میان حرم است او
 دست او با قلم چو پای شود
 آب و لولو و جان اصفاد است
 شاه را گاه بستر مستعد است
 صاحب بستر خضر انشا است
 گشته اسرار ملک معلومش
 نیست در مملکت چو یک تن
 واقف راز شهر یار بدل
 سال ماه از شد آید ز تو ار
 همه با کام دل قرین گشته
 گفت او بر سیاح بر جهان کرد
 نیست چون از شاه کوه جسم

دین و دولت فرود نه و مقدار
 کرده از برای او تعرف ملک
 و لشکر اندر ره مسلمان
 از برای منزه و جیشت او
 بر معانی سخن سوار شود
 ابرو دریا و کان سخاوت او
 در همه کارها ورامد است
 زان ز اسرار ملکش آگاه است
 بستر سلطان بجهل و فحش
 گاه تدبیر و رای و گاه سخن
 در دهنش از مملکت حاصل
 چون حرم گشته بر صفار و کباب
 همه با ساز و استپین گشته
 بحر اصد هزار تادان کرد
 در هر بهیبت و بیست عظیم

۱۵
 حدیث حکیم شافعی

خطا و شکل زلف جور بود
خطا و خط معانی بیک
تکلمش چون معانی آید زد
از سواد و بیاضش از پی نزد
نامن و ماخذش نتیجه بیان
هم نکودار اصل فضل و کرم
چون سرخوشی سر نگمدازد
کنج را سپهر پنج بگذارد
زانکه دانکه با کمال وجود
زانکه دریا و ابرو کان بوطا
لعل کی دید هر که کاسه کند
اندرا ندم که خوشن بان باشد
وطنست او بر اید از پی ساز
فلک از جود او عطاس جوید
راز و راست غرضش بر است

هر چه عجیب است از و نفور بود
نام او نامه مبسوطی نوکر
نقش بند معانی آید زد
گشت عقل همه امینان دزد
منظر و مخبرش در یکپه جان
هم نگمدار راز دین و حرم
مال چون مار شدره بگذارد
راز و دل همچو دین بگذارد
جز بموضع نگویساید جود
بگفتند از طریق جود خطا
زیر کجا یافت هر که جاسه کند
گوش را لفظ او چو جان بش
سوروار از میان خانه بران
راز بار اسے او سخن گوید
خازن راز حارس جانست

چون بر آسیم قابل سعدند
عقل شان آسان آتش گیر
روزگار ندانل عقل و بصیر
مال ایشان نیز و ایشان خاک
ناز و نعمت کلکشان باران
هر چه کان داد گوهر و دریم
عالم عقل و اله از دل شان
رونق صدر و زینت دیوان
در بنا نشان نگر تو کلک و آن
مهر و ماه از تقای شان خیره
مهر آفرین سخن سوار و دلیر
همه اندر حساب و خط ماهر
عالم از نور برای شان انور
از خط کلک شان همیشه روشن
در جهان معاملات هر یک

درین کلام از کلام
۱۱۲

چون سما عیال صاوتی المو عذند
تن شان عنکبوت که کس گیر
سینه شان چرخ و قطره شان خیر
قال ایشان چو مال ایشان پاک
دست ایشان قرین و باران
حصص آن گشته پیش شان سپهر
صورت نصیر کاره از دل شان
بزمیده ز کلکشان دیوان
که عطا میدهند سلق رونق
نور و مار از بهای شان تیره
کلک شان یا گشته با شیره
همه اندر بیان حق قاهر
عقل شان بابا ایشان نور
کس نگفته که این چرا و آن چو
چون تبار از خانه پرتک

سینه عیال صاوتی

۵۵
توضیح کلمات

صفت هر یک از این عیان
ز آنکه هر یک ز راه علم و عمل
وحیث آن یک خزانة نور
کلک این کلک و این نماید
روی آن چو برق میخندد
لکاتین حاکمی گفت موی
ساز و آنکه که دست شد بنگا
سفینه هر یک سفینه نوح
گرد و آنکه که چرخ گرد و دوش
شاه و دستور شاه و لشکر شاه
کز خیانت بجلگی دوزند
جز بفرمان یکی نفس نزنند
خضم را تا کنند آبی و آ
پاک و خالی همه از خیانت
از شهنشاه را و نیکنام

از دو صد جزو یک رقیق توان
یا رقیق اند و کار و اراکل
روی و رای یک خزانة نور
هر حوادث که چرخ بناید
دست این پای خفته می بندد
کلک آن محض و م عیسی
کلک هر یک ز آبنوس حصار
نکته هر یک و فیض روح
باشد آنکه که فرش جوید عرش
گشته از راستی شان آگاه
هم امیدند و هم نه مغرورند
مرد کارند جلگی نه زنند
همه تن پر و دست و پاچو انار
علم و وجهان سجده شان حال
مستحق گشته با هزار انعام

<p>همه را از خدا بجان تشریف همه پاسب و ستام و زرد و دم شاه ازین خواجگان مرقد و شاد دوست عالم از مملکت کوتاه گرگ همیشه در بیا مان جفت شاه پشانی بعد از شاهنشاه چون بود شاه عادل و دستور عالم آسوده از غریب و متنق تا جهانگست عدل شر و باد</p>	<p>نام و نام یافته و منبع و لطف بیج را هیچ چیز ناید کم ملک ازین خواجگان شاه آباد شیر احمد کشت سحره و باده عدل بیدار گشت و بخت زیچنین خواجگان نیک و خوار خواجگان این صفت و مظهر نور و عدل را شده مسکن بان عدلش همیشه فی الخواباد</p>
<p>چون ازین طایفه گذر کردی عالم عدل بینی و انصاف پیشوای چین مرشد جمع مفتی اهل فقه و وارث جود آنکه در صدر شرع تاسست</p>	<p>بد کرد طایفه نظر کردی همه معنی محض و دور از لاف فقه اهل اقتضای تابان شمع شمع شمع محمدی محمود ای پی فتنه و دوست ظلمت</p>

۴۵۶
تذکره
شاهان

۷۷
 ترجمه ازین
 و عفت بسیار
 رضی الله عنه قال قال
 رسول الله صلی الله
 علیه و سلم الفخامة
 ثلاثة واحد في الجنة
 ما كان في الدنيا
 في الجنة و كل من اتقى
 فقره و حرصه و جمل من اتقى
 فقره و حرصه و جمل من اتقى

گرز حشرست هر کسے ایتم او بود این از هر یکبات مهر خلق و سید السادات و بود بود ملک و یکی ناسبه علم دین تا بدو سپرد قضا پیشکش آن هر که در خزینہ بود اندرین حضرت بزرگ چو جان مال و دوزا برای عالم غیب کرده پاک از میان جمع اعم تازه کرده در بهر نردان را نظرش همچو جان پاک سیح کرده دست عنایت نیش شمع دین صورت و بصیرت گاه مستوحی چو کلک بر دواز بی حقیقت قلم نکیر و سیح	و از مکافات و از عذاب الیم نبود و در فریق حشر قضا گفت باشد از سه نوع قضا مرده کا نذر بهشت یا تابه جهل رحلت گردید بوی فنا چون چراغ اندر آگینہ بود معنی او دید و او بهر پنهان کرده خالی از رسم و سیرت صفوت او که برت از عالم جان بی عقل و عقل بی جان بوده در شرح علم شرع فصح متحلی بعفت تکلیفش عقل جان سیرت سیرت چتر حق بر فراز سر دارد تو ز باد بود انواله سیح
--	---

۷۵۹
 رده او را و در این باب
 که گفت گفت پیغمبر
 علیه السلام که قاضیان
 سه قسم اندیک قسم در
 بهشت است و دو قسم
 در دوزخ است پس آن قسم که

در دوزخ است پس آن قسم که
 در بهشت است پس آن قسم که
 در دوزخ است پس آن قسم که
 در بهشت است پس آن قسم که

در سوره مود در
 سپاره و مان بایه و اوق
 بنده وزن ابریم علیه السلام
 اینس برده و سخن ملاک ده نو
 مینو دین که حق از سنگان
 مسی و او گشت بن کینه
 از غایت فی و ادریس
 در سوره مود در
 سپاره و مان بایه و اوق
 بنده وزن ابریم علیه السلام
 اینس برده و سخن ملاک ده نو
 مینو دین که حق از سنگان
 مسی و او گشت بن کینه
 از غایت فی و ادریس

<p>جهد او همچو نیلے اندر لاجرم عهد او چو یاقوت گوش ساره است مژده اسحق گردن چرخ سیلی خوش یافت جز بملای شریع و عقل کوز امر خدای مستلی است بود او چون حیات خوش طلبت سایه عرش طاق حفته او شاکر دست او است و ستار پیش حکمش بسروم چو سلم یک در اندر فلک بنیزوم آتش دیگر روح حیوانی از قرون و قران بر و نشت او و در قبول وی آیت گشتم بنرم از ویده با شمال گرد</p>	<p>عهد او چون پیل نذر عهد چون ز خورشید قابل قوت نکت بود بر صلاح و وفای چون تنور زمانه آتش تافت خود خوانده است در شفا و لم لفظ و لفظش و عقل جان جو و او چون بهار خوش است مایه فرش رسم تافته او چاکر گفت او است گفتم گرد و اندر مرا به پیش خندم بدو لفظ نکو که بشنودم مر مر آب شد در حیرانی گرچه با ما هم از قرون است او زو امیر و لایقی گشتم و مر مر گوید ای سنانی رو</p>
--	--

در سوره مود در
 سپاره و مان بایه و اوق
 بنده وزن ابریم علیه السلام
 اینس برده و سخن ملاک ده نو
 مینو دین که حق از سنگان
 مسی و او گشت بن کینه
 از غایت فی و ادریس
 در سوره مود در
 سپاره و مان بایه و اوق
 بنده وزن ابریم علیه السلام
 اینس برده و سخن ملاک ده نو
 مینو دین که حق از سنگان
 مسی و او گشت بن کینه
 از غایت فی و ادریس

در سوره مود در
 سپاره و مان بایه و اوق
 بنده وزن ابریم علیه السلام
 اینس برده و سخن ملاک ده نو
 مینو دین که حق از سنگان
 مسی و او گشت بن کینه
 از غایت فی و ادریس

9

۴

فصل اول در بیان احوال و حال

...

مجلس شورای اسلامی

بسم الله الرحمن الرحيم

مجلس شورای اسلامی

بسم الله الرحمن الرحيم

السلامة العامة

تفہیم

هست از روی قنیت اجلال
 در نظر چون عبارت آرایه
 ملک او کز ره جفا دورست
 در کف نقشینه ستر اول
 زین سبب نیست در شمین جود
 آسان سخا و احسان است
 پنجمش همچو رفته نورست
 همچو عقل مذکور و فزوان شو
 هم گران هم سبک نقاست چون
 گزین خواند مرا بر پستاب
 و تدرا و بام آسان برین
 کام چون بر میساط فقط آرد
 در کند ذالکن التماس سخن
 سنگ بروی تیغ جود کند
 ششمش عذاب چون تپتیه صبر

و پشت اسلام و شرع را دکال
 جنبایش بطبع بستاید
 همچو انگشت جوهر نورست
 در خلائی جلال او چخل
 لاجرم هست در سراسی وجود
 ابر انعام و غیث نشان است
 نیک نزد یک یک پس دست
 صلح افکن یک پنهان شو
 هم سبک هم گران چو هم میان
 همه تن دل شوم سبک گشت
 خلق او دام خیریل این
 گنگ آید از نشاط نطق آرد
 در حدیث آید از نشاط لکن
 فلک از نطق او بجهو کند
 با بطرحین سرشک دیده ابر

[illegible]

اینک در اصل این عبارت حق تعالی میفرماید که
 و اینست که در این عالم همه چیز را میگردانم
 و اینست که در این عالم همه چیز را میگردانم
 و اینست که در این عالم همه چیز را میگردانم

<p>خوی او جان نشنه را شرب کرده از نکستی عقیل انگیز رقص چو چرخ بر دار هر چه کز رسول نقل گشت معنی هر یک برون آید مشکلات کلام ایزد بار همه را که در حل بشود جان این عباس زو زگار است او هست باو اش معانی جمل باو پیوسته چید و در به کار ناجهانست غزو جایش باو باو باقی بقای روح و ملک</p>	<p>جای نشاندن ۱۱</p>	<p>سحر او مرسیا به را مرکب طبع نازان و چشم خاطر تیز در تخلص چو سلم بر خوردا شیخ در شرح آن بدو اشع او جمله دیبا و نیک و در خورد متشابه که هست در اخبار لفظها نیکه هست در قرآن با معانی بشمار ست او ایزدش برگزیده عزوجل وز همه علم خویش بر خوردا حکمت و شرع در پناهش باو تا بود در مدار چرخ فلک</p>
<p>بعد از او خواجه امامین سازه از لفظ او سلیمانی</p>		<p>فی جلال الدین صدر الاسلام فی منظر کشرع و یار و ناصر دین شاد و نسب سلیمانی</p>

۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

[illegible]

در آن وقت که در آن عالم بود
 و آنوقت که خلق را آفرید
 و آنوقت که در آن عالم بود
 و آنوقت که در آن عالم بود

خواجہ در راه عقل جان قیل
 خاک حبش ز مرتبت مصلال
 لفظ او از جهان تجاوز است
 زاوہ نو بہن او بصفہ نور
 همچو اندر خیال عامی حور
 تا چون تو میسزبان نو دارد
 جان پاکش سخن کشادہ بود
 صیت او در عراق مصر و دود
 چون در اعراب اسم صرف شود
 در بصرہ حدیث سخن گوید
 گشت در باغ بزمی زو افی
 فدی سخن شریک گفتارش
 دل مرا و برانمودہ راہ صواب
 هست خوبی رسول بجویش
 تا ابد نہ انکہ جانفش گمان دارد

در آن وقت که در آن عالم بود

در سراسر غرور و جوج انکس
 آب چشمش ز معرفت سلسال
 دور و نزدیک همچو خورشید است
 حلقہ و عقد کوشش گردن دارد
 سخن سهل و ہم آید رود و دور
 عیسی و خضر غدی و بخود دارد
 جان در معنی نہاد نہ او
 ہست نماز و رستہ عشق
 و اندر احکام فعل صرف شود
 بصرہ از اہل خلجہ محو گشت
 از بر اسے دل سلما فی
 میوہ شاخ عقل کردارش
 دین مرا و با جمال اوہ خطا
 ہست آب خدای در جویش
 روغن اندر چراغ دان ازو

در آن وقت که در آن عالم بود
 و آنوقت که در آن عالم بود
 و آنوقت که در آن عالم بود
 و آنوقت که در آن عالم بود

در آن وقت که در آن عالم بود
 و آنوقت که در آن عالم بود
 و آنوقت که در آن عالم بود
 و آنوقت که در آن عالم بود

عبدالله بن محمد بن
عبدالله بن محمد بن

از پرتی باغ شرع چون چید
رنگ او بهر نکست طبعش
هر که یک شب بکوی و بگذشت
هر که روزی بدست دل ماند
چون مجلس نشاء گفت کند
از پی چشم بد ز رخسار نور
گویی آید نگار در کوشش
لب چون لاله خشک تر ز گرس
عقلا باز گشته طوطی وار
چشم پر زور و دگر صفت او
گاه تقریر و وقت تدبیرش
شد برای امید و جان و خرد
دل ز لطفش همیشه در ارم
خود چه دیدند اهل غزنی از او
که خود از آن نکست که در دل او

عبدالله بن محمد بن
عبدالله بن محمد بن

آب در جوی دوست از کوثر
کرده تمذیب عشق تدبیرش
در سخن بهقت دری عالم گشت
منحه و لیری ز رویش خواند
طاف خورشید چرخ جفت کند
دل بجای سپید سوخته خور
نغمی خوش بر فطانه رویش
بینی آنکه که نغمه ش محاسن
خلق چون خلق بلبل از گفتار
گو شها پر گز گفت او
صبح خوش خند از تابانیش
آنکه او بهر جان دیده خمر و
چه ارم زیر گلین گرم است
چه شنیدند اهل معنی از او
وزره لطف عیب حاصل است

عبدالله بن محمد بن

از هزاران هزار دتر نهفت
 در خور عقل حامی گوید
 سخش با نواز نیت برگ
 سیخ مارا ازان دل خوشخوی
 شده دیر راه مکت و تدبیر
 برگرفته بعقل با اسکان
 ناک شوره کند شراب و خلق
 آرزو آنکس که صبر پیشه کند
 از پس صبر گدازه آتش صبر
 خلق را شرط شمع او ابدیت
 و او بدین با غل نکرده بگر
 ای امامی که از پی تربیت
 پرده چرخ را پدید آور
 سر صندوق صدق ابکشای
 از سخا و فصاحت از پی دین

حکمت من که خود سیک شکفت
 بسخن گرو نامه می شود
 خاص بندیت عالمگیر
 و او را بر سخا بعشرت خوی
 مکتش همچو رفعت ادریس
 فتنه از پنج حرم چار ارکان
 آب دریا کند طرب با خلق
 بیشه شیر زیر تنبیه کند
 غلبه چون سر شکسته دیده ابر
 زانکه با غریبه ده صمدیت
 دل احمد بدلی نکرده نگر
 منبر تست قباب قوسینت
 قفل احکام را کلید آور
 خلق را بر طاعت حق بنامی
 پای برد بعنق علینین

۶۹
 حدیث حکیمانی

معنی بخشش معنی زایده را
 تا با نفسا و ش سر کار است
 هر سخن را که نقش جان دیدم
 همه گویند گمان روی زمین
 بی غرض بندم از بهر پیشند
 هر چه اندر جهان سخن گوشتند
 در زمان تو ای امیر سخن
 اگر چه الماس نطق می سفند
 طوف حرف تو مخ تفسیر است
 تا که در سبب خیر ارکانت
 روح را تازه میسر بانی تو
 قابلیت این جهان با لاش تو
 بود و تو خلق اذان شاد است
 حالت از اصل سوز فرع آمد
 دوستان را بسوی روحی تو

قسم ده جان قش ساعده را
 مر سخن را چه تیز باز است
 دایم نطقش بر زبان دیدم
 پیش نطق تو ای جلال الدین
 چه نکو باشد از خمش باشند
 نزد و رفز تو حلقه در گوشند
 شعله چشمی بود سخن گفتن
 با بیان تو مستیان گفتند
 هر چه جز آن جگر گفت سیر است
 شمع جمع تو شد ره پاست
 غنای صد هزار جانی تو
 همه شخصت من زبانش تو
 عمر بادانش تو هر از دست
 قنالت از دور و ساز شعاع
 جان جانان است فتوحی تو

جو اگر نام تو نبود دست
 میزبان دشمنانت را گشت
 تن که یکدم خلاص تو پذیرفت
 آفت آن تن برفته باللب او
 مرگ خور دست بدسگالش را
 عمل و عمر دوستانش باز
 گوشت عالم نه هر اگر چه است
 هر که در سر جراح وین افت
 سخت بسیار کس بکوشیدند
 خلعت هر که زان سری شد
 همه مستور گمان عالم را از
 پرده واری ساری غیرت را
 خصم اوان آمدند هر خاست
 در کمال حد و لفظ و نوخت
 در سخن مردوبی خطیری تو

به اندک از آن بوی خوشی که از آنجا می آید

زود و همچون عدوت مردوست
 با چنین دعوتی که اگر گشت
 جانش گوید دولت من گرفت
 مرگ در جل کشیده مرکب او
 تا نه بیند کمال حالش را
 در لقا و بقا با دور از
 لیک از آن تو آرزو هست
 سبقت پخت کنانش که پخت
 کسوت صورتت پوشیدند
 خسته ایخواه از غری باشد
 با غمیر تو رخ پر آب نیاز
 حیرت افتاد از تو حیرت را
 نیست کس واقف از آفت
 بکرماندی و کس از نشانت
 در سخن و زوبی نظیری تو

حدیقه حکیم شانی

حدیقه حکیم شانی

از کمال تو فروزه دین را
گرچه نقش حرف غرین است
با نقای تو ای جلال الدین
مثل تو با تو در جهان نیست
زاده شریست بر باغم
تو علم من بهتر از تو بود
غریزه نبود بضاعت زیره
گهر دخت تو دانم سفت
دوستان ز شایط لطفت
تن هست بحد تو کامل
ای وجود لطیف حق اثر
هر که از حق بسوی او جبرست
تو طبع مفسر می و گریست
محم سیر انبیای تو
حکمت اهل تقاربت گشت

شادوی جان اهل غرین را
چون قدمهای تست غرین
نیت غرین بشت نهادن
خود قیامت ز سوسن سپهر
شکر این مرهبت نکو دانم
جان جانها از ان پیاسود
سوی کران بر می قوبر خیره
همه دانم ولی نیارم گفت
و دشمنان بر بساط قوت است
جان حکمت سجد تو حاصل
باز جودت رحمن او خبر
در دلی وز مهر تو اثر است
تو حبیبی ندگری دیگرست
مدد قوت اصفیائی تو
حجت عالی قیامت گشته

[illegible]

شش من شمشه از شمش
 شربت شمع دین باغ رسول
 بهجودین عهدش از تخلف دور
 حافظ شمع بهر پیوندش
 از غزایل ننگری که بهفت
 از نیب بزرگ مایه او
 پیش از یکه پایشین دارد
 بین آن ذات بر لقاقت او
 هم فصیح سزای گفتارت
 لاجرم نطقش اندرین منزل
 هست رطب لسان بهجت او
 هم سرای سرور او آباد
 چون دعارانها و خواهر بر رخ
 سوز سینه اش اگر عیان گردد
 شادی آید چو او بصدرت

که نیب اردو چو زمانه در
 از نیم فتوح کرده مستبول
 چون خود لطفش از تکلف دور
 دیده عیان ندیده مانندش
 ویرانشند امر و زود بر رفت
 میگردد زو سه سائیا و
 آسمان چشم بزمین دارد
 وان صفای بری آفت او
 هم صبح بلخ دیدارست
 همچو عیس در گل نیاید دل
 جبریل در کمال رفعت او
 هم همه دوستان او و دلشاد
 عیسی آیین کند ز چار و پنج
 چنبر سپهر را یگان گردد
 بر سر دست بر نهاده بخت

شش من شمشه از شمش
 شربت شمع دین باغ رسول
 بهجودین عهدش از تخلف دور
 حافظ شمع بهر پیوندش
 از غزایل ننگری که بهفت
 از نیب بزرگ مایه او
 پیش از یکه پایشین دارد
 بین آن ذات بر لقاقت او
 هم فصیح سزای گفتارت
 لاجرم نطقش اندرین منزل
 هست رطب لسان بهجت او
 هم سرای سرور او آباد
 چون دعارانها و خواهر بر رخ
 سوز سینه اش اگر عیان گردد
 شادی آید چو او بصدرت

خاک پیش اگر بدست کند
غم گریز و اگر شود خندان
اندر آن خط و کلک و فضل و جلال
خاک پایش اگر چه دود و دیرست
او خرد به راه دین دارد
در شنایش هر آنچه اندیشم
محض پیش او رم من از کارش
عرضش از عرض دین مقید باد
برز عقل و خرد در کلش باد
با دین خاک تا ابد و کاش

در شنایش هر آنچه اندیشم

خور از آن خاک آبدست کند
تنگ پامی جانم در زندان
دست زیر زنجیر بماند خیال
خوش چو آب و همان بدست
عین من است آن چنین دارد
سیرتش گویدم که من پیشم
با دین و آن حکم در یارش
تنش از عقل کل مؤید باد
عمر چون علم جاودانش باد
همچو آب سمند را از آتش

فی فضیله تریه الغزیه و دیاره واحاله

چونکه بهرام شاه شه باشد
ملکش از ملک جم نیاید کم
مملکت آسمان ملک خورشید
حاکم اگر است به دولت داد

ملکش از ملک جم نیاید کم

مرو از این صفت سپه باشد
تر و تازه چو بوستان ارم
خواجده چون ماه و قاضیان
گشته معدوم در عدم بیداد

در شنایش هر آنچه اندیشم
محض پیش او رم من از کارش
عرضش از عرض دین مقید باد
برز عقل و خرد در کلش باد
با دین خاک تا ابد و کاش
خور از آن خاک آبدست کند
تنگ پامی جانم در زندان
دست زیر زنجیر بماند خیال
خوش چو آب و همان بدست
عین من است آن چنین دارد
سیرتش گویدم که من پیشم
با دین و آن حکم در یارش
تنش از عقل کل مؤید باد
عمر چون علم جاودانش باد
همچو آب سمند را از آتش
مرو از این صفت سپه باشد
تر و تازه چو بوستان ارم
خواجده چون ماه و قاضیان
گشته معدوم در عدم بیداد
ملکش از ملک جم نیاید کم
مملکت آسمان ملک خورشید
حاکم اگر است به دولت داد

حدائق حاکمانی

عرصهٔ مملکت می پراغ بهشت
 خاک این مملکت شده کافور
 اهل غفره چه کرده اند از داد
 هر چه زایزد بخو استید عطا
 با جابت و عاچو مقرون گشت
 شاه مادل نکونیت دستور
 لشکر بر شال مورد و ملخ
 صد هزاران سوار جو شن در
 حدوش گیش بر آنکه شمر
 روز بارش چه بهشت تجت
 جوش دیوان گذشته از پروین
 خواجگان و گریه مهر و چو ماه
 اهل دیوان همه دل قصا
 بر نظام نشسته اهل قبول
 تا ملک بر فلک مکان دارد

شکاف فرشته با گل خشت
 چشم باد ازین حوالی دور
 که چنین شان کریم شاه می دور
 وادمان بخت گزیده دوا
 هر چه در خواستید افر و گشت
 ملک آباد و دست ظالم دور
 بحر و برزان ملا و دایم رخ
 که نماند در شمشان گویار
 فشر و او و عسر پایان برد
 کار بر دشمنان من شد سخت
 رونق خواجه تا اقلیمین
 رونق گاه و زمینت درگاه
 گاه توقع و خط و عرض برت
 قاضیان و جمیع جمع عدول
 تا سماک از سماک نشان دارد

حدائق حاکمانی

پادشاہ و وزیر و پیر و شہ
چین ستودی بسے عدلان

خداوند را تسبیح و تائید و ستودن
سختی گوئی بود اخص و لان را

فِي مِثَالِكَ شَعْرَانِ الزَّمَانِ وَغَيْرِهِمْ

تا کی این لاف این ستیزه تو
بگذران عالم و درویشان
چون راخوان شرع بی توفی
توجه مرد کتاری و پوی
هر سخن کان ترا کند رفو
خویش گشته ز بیباکی
هر که داروستان از معنوه
هر که بر رفت خیره بر سر چوب
نشود و اعطای حافظ دین
هر چه او گفت خنده آر پس
مردا تم زده ز گفتارش
نگذشت تا و بکوی سخن

الحلیب عبید بن جراح

نقص العقل "قاموس"

که مه تو مه حارلیش ریزه تو
تو و عامه و خصوصت ایشان
تو و سالوس و کبر و شرف بنوقی
مرد و زرقی و یار سالوسی
پندیان پرسمت نه از وی به
که بی سلاح خردی نظامی
زود گیر و همه جهان چو کوه
گفت تذکیر باون و جارب و با
بنود و ارث رسول امین
هر چه او کرد و زو نگردد کس
سال و معنی بود کارش
نه بگفته نه دیده روی سخن

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد
النبی المصطفی وآله الطیبین

۹ - ۱۰ - ۱۱ -
مجلس اول و بیست و نهم
سپاس از استاد بزرگوار

۱۰۰

کجای جنت معنی دارد
 اینجاست که در دشت طاف
 مودت صدای زین که
 از راه بیان برآید
 ضیق کائنات را
 در این دشت
 کرب و غم
 و غمت و آسایش
 و غمت و آسایش

دل برین چای طبع چرخ منده هر که خود زشت و بیخود باشد صبر کن بر ادای نکاشش او	جعفر به جبرست چرخ منده رای او است و روی بد باشد دل منده بر غذای ناخوش او
این گروه را که نام کرده ام سرگران همچو پای در خوابند از بیخار زشت گوئی یکدگرند از ره مرگ و جیبک ماده و زهر اهل علت نه خویش یکدگرند در ضیاع و عقاربخشان را گرچه ایشان اقاربند همه بگوید خویش اهل ناز و طرب که اقارب عقاربند درست بیش کامایش رنج بیش بود	فی نوم الاقارب هر یک که کشد به بند با خویش پیروده و پیچیده در آید وز سر عیب جوئی یکدگرند آرزو مند مرگ یکدگرند همه متاسف خویش یکدگرند بشناسی چو گرگ میشان را در اقارب عقاربند همه بنویس خویش اهل ناز و طرب که اقارب عقاربند درست بیش کامایش رنج بیش بود
فی نوم الیقات	فی نوم الیقات

این
 است

اگر ترا خواهر آورد و مادر
 تیر و میراث بے اور اده
 ورتو نامری خود آورد و بیشک
 نشناسد و هیچ مرد گیریز
 بهم زده سالکی کند و در سر
 زان بپوس خیره لعبت آراید
 جامه برتن نمی در و بستیز
 بر کفنی در جبیند او تا غیر
 نام و ننگت بباد برود و او
 مردی گمانه کرد از حسنه

شوی از وی سیاه رو چو پدر
له فخر آور و با سبک شد
بنویسند بی حضور تو یک
نکند خود مرد و زن پیر
شهر و مال و زر و چیز و گهر
گیر و کالای را همه پاید
مانده در انتظار گیر و چیز
همه تو غیر تو شود و تقصیر
بر سرست ز و و خاک بر نهاد
خانه ات پر شود از بیگان

دوست جوئی از بدو را در آن سبیل
که بود عشق سزای پذیر خوانند
تا پذیر زنده با تو و مسافرت
گرد و نیمه کنی بر وسعت

البنت اولاد کسورت
که برادر کس برادر دل
رسد بود بر تو خواجگی را اند
چون پدرم و خصم و انبار است
ورنه در دم کند بد و نیت

[illegible]

بر کس این مباحث آن پس تو
 ای چاکس بجو نیاری خواند
 ای چاکس بجو نیاری برد
 آتش و پنبه جفت کی گردد
 گر غلامی خرمی و گرشاگرد
 زود و امانیت طمع دارد
 چه بگو گفت آن نکو استوار
 کانه را دخترست بجای پدر
 و آنکه او را و هم مصلوات
 بر فلک چون بنات نهشت
 هر کرا دخترست خانه نژاد
 کیست این هست مراد و اما
 گاه و بیگاه در آید از دور تو
 شته معروف هر کس هر جا
 کرده سخنان ز بهر زن پرباد
 کام و ناکام گشته همر تو
 کیست این مرمر که خواهر کا

این کتاب در بیان
 فضیلت و جلال
 بیست و شش باب
 در بیان فضیلت
 سوره بقره
 در بیان فضیلت
 سوره آل عمران
 در بیان فضیلت
 سوره اعراف
 در بیان فضیلت
 سوره انفجار
 در بیان فضیلت
 سوره قیامت
 در بیان فضیلت
 سوره ناس
 در بیان فضیلت
 سوره فلق
 در بیان فضیلت
 سوره حمد
 در بیان فضیلت
 سوره بقره
 در بیان فضیلت
 سوره آل عمران
 در بیان فضیلت
 سوره اعراف
 در بیان فضیلت
 سوره انفجار
 در بیان فضیلت
 سوره قیامت
 در بیان فضیلت
 سوره ناس
 در بیان فضیلت
 سوره فلق
 در بیان فضیلت
 سوره حمد
 در بیان فضیلت

۱۲ مردمان بکاست که بیعت معلوم نیست گویند که ایشان را

عزیزم کرم سنانی

<p>کادون آنکه گشت که گیر و در وانز نمانی که سیم نستانند هر تخیل که دارد از پے گیر چون نماند در طم سلاق دهد سال و سه کادون بزرگند او خاک بر فرق خواهد و اما در چر که خواهد جماع سیم دهد از آنکه و اما و تانیا بد سیم آنکه خواهرت را همه کاید دور بادا سے برادر از مادو</p>	<p>گس خواهر بزر در و احی ای بسا گاو چمنه که براند بد و آن رنشن نگر و دیر چک نیزاری و مشرق و چون نماند درم بدرکت او که نگر و در کس از ایشان شاد زربعشوق خود سیم دهد نکند فرج خواهرت بدو نیم مرگ بابا بت را همه پاید خواهر و دختر وزن و ستور</p>
<p>آنکه غم تو و آنکه خال تو همه لرزند و عذاب آتش کجا بدو که بر سر خوان غم که بدو و پرستم باشد</p>	<p>همه نه خواه جاده و مال تو بزر و سیم سفله چون سیاب زیر بر تر و موش در پنهان غم نباشد که در و غم باشد</p>

فی نوم الخال و الغم

پس تو گوئی غلام مرا گشت رو تو از تنگ خال بغم بخش تا دور دست برامن گشت حکمت اندر عرب فراوانست که عدی شد چو از عداوت خال نشیدی که راند در مثال	سنگ خال نیست خال است خال و عمر را بان می عمر باش هر دو پیت میان آن گشت وز همه خوبتر سیکه آنست همنشین سباع و دیش مال رو تو عمر غم شمار و خال مال
فی محن صاحب العیال و الهال	
که و باید زن ستوده سیر زیرک آنست که نکاید زن استفاقش ز چیت افی زن	لیکن از خان مان خوشی بد نهند در سراسر می خود شیون یعنی آن قحبه ای تیر زن
فی ذم قراچه السفیه	
موش که زشت در دکان افتد چون نشیند عوان خر شپشه خویشتر را خدای نام نهد بنشاند ز جسل و کشانی	به که خویشیت با عوان افتد چه پدر پیش او چه خبر گشته خال و عمر را گدای نام نهد پدر سپید را بدر با سنی

گویند که اطفالی تفره دریا
کنند بیکه پنهانی غلغله
دریکار «اگر بدو غلغله
عوان بانه سخت گیرند
عالم و نیز کشنده و سر منگ
دیوان سلطان «غیاث

چون تو را
در دکان
موش
چون نشیند
خویشتر
بنشاند
ز جسل
و کشانی

به که
خویشیت
با عوان
افتد
چه پدر
پیش او
چه خبر
گشته
خال و
عمر را
گدای
نام نهد
پدر
سپید
را بدر
با سنی

زانگاه چون سفلی یافتان کل
 کعبه را چون بلای آمدنی
 گریه اری بجز مدت خوانند
 همه از کون خواجه تیر و ده
 که من از دوست اینم و آنم
 همه یار و صاحب و زایر
 گوید یار با تو هم سخن باشد
 که نه بینی بحر مت و صلابت
 گردنم بین ز دوست شایلی
 من ز نعم بیشتر ز بیم باشد
 شاه ما را کبیر و ار برنید
 خود بر ستم نیست چندین گاه
 چکنی با خوشی ز خوشی او
 از پی لقمه بسا تم و سوز
 کیست در چشم عقل خوشتر

بکنند جفت و یار و خانه بدل
 باز کاسه اش چو کاسه نوئی
 دور بداری بعفت بستانند
 که که از کون میر سیر و ده
 من کنون است است سلطانم
 همه لاشن ناسب و زور و پر
 ز بر نو گر چه ده کهن باشد
 یک رخ زن چون پین و ل
 که بدست خودم زنده سیلی
 کون پلایان بر میش خود میش
 جز بفرمان ریش من نمید
 قفل و مهر و کلید و کلنج شاه
 که ما او به کی و پیش او
 که غلاشش بوی که مزبور
 در جهان از گدای کبر آور

این شعر از
 کاتب
 است
 و در
 کتاب
 تاریخ
 ایران
 آمده است

<p>یا کفش یا گریز از جرا گرچه تشنه نشود سرایش ده تا زبانه بخت او بر سر ورنه با او نشین بهر برنج</p>	<p>یا هو سها بریز از سر او ورچو روغن نشود ترا بش ده آتشش را چو ز آغاک دبی نات فردا بر دبر دوزخ</p>
<p>باز اگر خویش باشدت صحت خانه ویران کند لیس و نما نیمشب هر شبی بخانه خویش نه بصورت مسافر نه آرز اندرون گنده در دو خانه خویش کارشان همچو نقش چینی رنگ از پی یکدو در روی دیون کن گر بدانی مزاج شان در زنت سینه بینه شا بدهند و شمع و سرود خبر کس از بهر لقمه و دانگ</p>	<p>فی ذممه قرآتیہ الصوفی او خود از هیچ روی لایقنی یا بشکرانه یا بابت تنفزار آید و صدایا بخت و پیش نه بسیرت عشق پرده راز یک مه دلق پوش از رقی خویش دل شان همچو کاف که بختی تنگ قبله شان سایه قبح که روز از نگوئی زود و در و صلوات نمالی که روزی بر سپنج کبود گوشت گنده کنان بهید با بک</p>

۱۰
 بنفشه خان قلع میان
 و بنفشه خان قلع میان
 ۱۱
 بنفشه خان قلع میان
 و بنفشه خان قلع میان
 ۱۲
 بنفشه خان قلع میان
 و بنفشه خان قلع میان
 ۱۳
 بنفشه خان قلع میان
 و بنفشه خان قلع میان
 ۱۴
 بنفشه خان قلع میان
 و بنفشه خان قلع میان
 ۱۵
 بنفشه خان قلع میان
 و بنفشه خان قلع میان
 ۱۶
 بنفشه خان قلع میان
 و بنفشه خان قلع میان
 ۱۷
 بنفشه خان قلع میان
 و بنفشه خان قلع میان
 ۱۸
 بنفشه خان قلع میان
 و بنفشه خان قلع میان
 ۱۹
 بنفشه خان قلع میان
 و بنفشه خان قلع میان
 ۲۰
 بنفشه خان قلع میان
 و بنفشه خان قلع میان

خانه بود و همچو بیت حسرم
ورنیا شمی چو کرب در غافل
صحبت بد بود چو خور و رنج
مایل آنکه که خوشدلی و رزو
از پی در پی با گشت و لولو گشت
این صفت ز تو کی نوشی باز

بدروز و دوشنبه کتب نام
کورگرمی ز نقره لبیل
که فضیلت شود حریت از دو
تیزی آنگه عباسی ارزد
رو بخوبی باز گرد مشغله حیات
آنگه کت خرد و چو موش بیاز

فی نوم قرآنہ الفقیہ

و ر بود خود فقیه خویش وند
 باشد او در مزاج سیرت خویش
 نابکارے دور روی یا کند در
 تا تو سر بر کنی و می از دلبر
 بیم تو جز بجهش چاک کند
 بد بدست ارچه نیکان باشد
 او شسته بس روی نادر در
 نرپی علم و فهم را نیکست

وندگروست ز بهر غمیش آوند
زان خنجهای بی بصیرت غمیش
طالع عمر گاه کار افزا
ریش بر بر نهاده باشد بر
آن کند با تو کج گنگند
گنگست از چه سرشان باشد
تو از آن حیل و سفیدی ترس
که سفیدست سم رنگیست

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

با تو اور از بهر نعمت و جابه
 سر و گفتش چون قضا حاکم
 از برای سوال خاصه عام
 می گران لب خورید و نیکو آید
 کوی که را اگر بدید کون
 گرش میساید یلان چپ رست
 آب در جوی دیگران برون
 بینی اریج سوی اوتازی
 قلمت با نه چو خایه کنده و وون
 به نقش میساید و تر کنیم
 همچو پنجه ز باب ریش ستر
 کرده نام تو جامی و جابل
 چون در آید فتو که در تانگ پوک
 که وکیل اندر استین دارد
 باز تا صفت بر اندازد

این شعر
 در کتاب
 تاریخ
 ایران
 در
 فصل
 از
 زنده

احکایت و ضرب المثل

رندے اندر بود دستان
وان روان بشو گورستان
تا بدیدم سلیم دل مرچ
کمانکه دستار برد از ان سوت
نه زبند زمانه بیرون شد
خود بھی یا بمش بگورستان
مرگ سیلی ز نانش آرد باز
آوردنش پیش من بی پنج
داد من زو بجله بستاند
عوری خود به بیند اندر گور
تا چه خوشیست و چند خوشی
بر چنین اجل نشیند کند
هرست موی ز بار و موی قبل
تیره زو آب و گنده زو آتش

آن شنیدی که از کم از آری
آن دود از نشاط درستان
آن کی گفتش از سر بردی
تو برین سو بھی چه پونی تفت
گفت ای خواجه که چو آسود
چه دووم بهیده سوستان
که بدینجا خود از سرای مجاز
رزد و باشد کش از سرای پنج
آنکه راز دل و منان داند
تا بدینسان که کرد مارا عبور
از چنین استر با چه اندیشی
فرع دین چون علم بلند کند
خوش ناخوش سو بھی من مثل
بر کنی مبر با کنی ناخوش

چون در سر
خوبه

حدیث حکیمانی
۹۶

کافی

قیامت در قیامت ایام است
 تنهنائے کہ شہوتی نبود
 بنور و ز شہر نوبت طین
 باش تا بگسلد بوقت نشور
 چہ کنی خویشی کسے کہ عیان
 کہ شہر سوی جانبت حملہ برد
 مثل نوشی بد چو درہقت
 تا بود سایہ بہت زیر درخت
 غرمنش چون زوانہ باشد پیر
 سائے از سچ خشکی آغا زو
 ننگ بر شد بر شاہان برین
 بزرگ رفت و نان و مرغ بہر
 با چنین قوم چون کنی خوشی
 یاران باشی کہت کنداری

کتاب

به نسبت بهای معاشی انسانست
 بر آن جز قیامتی نبود
 نوشت وین بود بویوم الدین
 نسلهای جهان بعد است
 سیر و آبت از نیا بدنان
 پنجره القمه ساز و پنجره
 دست او پای بنداقست
 چون فرو ریخت برگ بدست
 پیشکش شتر نایش چون در
 زود و هرقان پیشکش اندازد
 نام گم شد چه نیافت زمین
 ماله و حقیقت و دایره و بیخ
 گریز بر غیره سبقت خوشی
 شب بستی و روز بهشیاری

[illegible]

۱۲۴۵

گادگدون زماوت و

١٤٠٣

١٣٤٠

من فطامه

میں نے

قطره افتاد و قتی اندر نیمی
 آنچنان تنگ شد بر نشان کاه
 کرد و هر ما در سه همی گریان
 کرد و بر خود همی طبلخ میسر
 اندران شهر چشم سرمه دید
 اندرین حال عارفی زنگی
 گفت مردم همی خورد مردم
 گفتش رست و مکن بسکی
 تا بدانی که در سراسی هیچ
 بهر نیست در سراسی اسباب
 زمین قرابت نوین نماند تنگ
 بشکند زود و بد شود پیوند
 خویشی خویش رویش ناسورست
 خشک او تر و سرد او گرمست
 نزدیک او پاچو خشک شد تراو

در این
 ۹۸
 در این
 ۹۸

دور ازین شمه و در نواحی وی
 کاه می شد چو گرگ مردم خوا
 غرور و دزد خویش را بریان
 خون همیشه را حاصل چو شمع
 سگ مرده که مردم آن خرید
 نژوم آمد ز راه و دستگی
 قود عارفی بکن که من کردم
 رو و بگذارتا بود تنگی
 هیچکس نیست هیچکس هیچ
 سگ و نسا را اولی الا انسان
 که قرابت قریبه دار و سنگ
 نیک نبود که دیر شد و لبند
 از درون رشت از برون غورست
 سراسخت و پای او نرمست
 پای دل که در خاک بر سر او

حدیقه خجندی

گر به شکند و موشش تاثیرند
 همچو گربه بوقت محتاج
 همچو گربه لبیم و خواری دوست
 یا و کار منافقان به سخن
 از معانی و شش بی انصافست
 خانه مردمان گرفته چو موش
 لاجرم سخت جان و دست گند
 خافل از فضل و خافل مفعول
 باز نشناخته ز شعر شعیر
 برودمان سپهر بگینده
 خوشتر از اشهره از دنیا
 گرد کرده بسے سخن ریزه
 در بدر روز و شبان توان
 بنهند از جنت از این شتی
 همه هستند صورت شبدیز

مردمان از موشش و موشش

شده

خانه مردمان اذان گیرند
 کرده چون موش سفر تا راج
 خورده سیلی ز بهر باره پوست
 سفارش همچو پوست بی سوزن
 همچو طوطی بنطق در لافست
 خلق از ایشان میدهم و موش
 روی شسته همچو خاک و سنگند
 خط کرده بجای فضل فضل
 خلد را خوانده گاه شعیر
 شعر مرده پیش خربنده
 ساخته مسکن از و مسکما
 نیک و بد خیره در هم آمیزه
 نام نیکو بداده از بی نان
 پای رفیق بحر چو کشتی
 ز تخمین جان جان و لا بگز

فی اصحاب المنحول

و آنکه هستند در سخن منحول
از عروجه و عمل و زند نفس
در افلا حیل و در مقلع و فحول
کرده اسخام بیت را آغان
یک قصیده و بیت با خوانند
شده قانع بیکد و دسته تر
یکد و فصل یکیک کرده در
بهر اسکان و در زخمی و حقا
بهر خباز و کلبه ببر اس
همه کان مدح نامشرا گفته
مرو و خرمه جفت کرده بهم
خلق را افعال شان شده بخور
نه هر آنکس که یک و بیت بخور
باشد آنکس سخن و روشا عمر

نگاه گفت رو مقول و فحول
سالم و متر دفت ز پیش ز پس
گفته دادم سجای فضل فحول
هنج از سیم سر ح نذا اند ما
پیش هر سفلد رگیش خود را
فرق ناکرده ناسره ز سره
کرده از گریه شهر زیره
زده در شاعری هزاران
پیش قصاب و طبلخ رگش
فرز و وزیر یک فط سفته
سجای خرمه ز پیش و ز کم
سال و ده پوچا البهان مغرور
ز اثر فایده و دوزخ ریش افشانند
بر معانی بود شاره ما هر

در رفاش کیشرا لاف

لن قوله
و جمله هستند در سخن
منحول
بنا بر سیم سر ح نذا
پیش هر سفلد رگیش
فرق ناکرده ناسره
کرده از گریه شهر
زده در شاعری
پیش قصاب و طبلخ
فرز و وزیر یک
سجای خرمه ز پیش
سال و ده پوچا
ز اثر فایده
بر معانی بود

فرش و بلینز همچو شاره بود همچو کیم خست و تشنه بود همچو سیم سیاه و نه نجیب هست شان در خور قضا کردن	کیم خمر ترین مستی بهاره بود هست یکسان چو شست آب زرد خلق از ایشان همیشه در غیبه بگذر از نو کرجا بلان کردن
--	---

فی شالب جماعه المنحول

همه سر این چو کمر فی خایه مدسته را ده جو بهی گینه خوایسته زو بهای کفش و کلاه کرده یک شعرا و دیگره بهای خواننده مر قتل را بچلغوزه و دیو اهدوش خویشین سپرده در عبارت خرمن و تازیان شعرشان همچو ریش شان سازه غول شکنند و زشت زینهار هست یکسان چو تاس با سازه	و آنکه بی آلت اندوبی مایه هم طلبگار زرق و تزویرند شک برده بگازر و جولاه همچو خلقان کهن پیر همچو سگ در بدر و بر یوزه در شب بعباسیه برده یک زنگه تا خفا خا و نایب و با همی غلطان تاج بنساز تا به لوت بیت نشینان ز وایشان گراسته با کاس
--	---

ملکه قور
کمر خمر ترین مستی بهاره بود
دشاده و معنی دارد اینجا
یعنی پادشاه است که زبان
از آن لباس کشیده و کرده
خاندان رسیده و لایق
همچو سگ در بدر و بر یوزه
در شب بعباسیه برده
یک زنگه تا خفا خا و نایب
و با همی غلطان تاج بنساز
تا به لوت بیت نشینان
ز وایشان گراسته با کاس

شاه را مدحت و زهر برزند
 عامیان را خدایگان خوانند
 مدح و ذم نزدشان چون یکست
 همه داشت روی و نموسند
 همه باروی و طلعت شوند
 بی زبانان پر زبانند
 شاه اگر کارها گریه کند
 فلق ازین قوم غمناکند
 همچو ترک غمناک است و سوت
 در هر آن خانه که رویا بند
 این و این قوم را پلاک کنام
 چند ازین جرمی برشا نشان

سخت از انچه گوید

میرزا در غزلو به چهر برمد
 مترازان را پاسبان دانند
 کس ن نشان چو خانه نیست
 هر قطعیل جوی و چاسوسند
 زان همه ساه خوار و خرمند
 همه کورند و دیده با نهند
 نسلشان از جهان بریده کند
 که ز افعال ما پنهانند
 نیست پروردگار ایشان
 در شد آمد پاسبان سپاسند
 و هر از ایشان بجهل پاک کند
 روح باد اجدا از قالبشان

فی مذمته الاطبا

دین اطبا که فانی اند
 از حیثیات غافل و انواع

بیخ نشناخته ز نوبت غیب
 وجه اجناس اربع الارباع

در این غزل
 به چهر برمد
 مترازان را
 پاسبان دانند
 کس ن نشان
 چو خانه نیست
 هر قطعیل
 جوی و چاسوسند
 زان همه
 ساه خوار و خرمند
 همه کورند
 و دیده با نهند
 نسلشان
 از جهان بریده کند
 که ز افعال
 ما پنهانند
 نیست پروردگار
 ایشان
 در شد آمد
 پاسبان سپاسند
 و هر از ایشان
 بجهل پاک کند
 روح باد
 اجدا از قالبشان

حقیقه حکیم شانی

نه زنده عالم و نه ز آب
 هیچ نشینده نوع قار و رت
 غافل از سر و گرم و ز تر و خشک
 گزاف نوع پر سی و ز غسل
 بجدل متر اجابت بهند
 گر تو پر سی ز حقه هر غلله
 بخدای ابر بحق جواب دهند

لکون از او

مسلمه را ناله هیچ جواب
 نه ز تیرید و نه ز تیر و رات
 پشانت و کیشان چو ناله شک
 شناسد ز نفع و ضرر غفل
 نترسد و نشنود بعد از بهند
 کز چو افتاد و مرد و غلله
 یا یکس نور آفتاب و بهند

فی مناقب طبیب العالم

باز مرو که و طبییب بود
 کرده باشد ز او ستاد قبول
 و ز ریا یعنی برود به نش راه
 و اندر اسرار علمی و عملی
 از بیرون پی برود بحال درو
 بیند احوال علت و امراض

تاج سلیمان از او

در سخن صحت و قبح او بی بود
 خوانده باشد بسی کتاب قبول
 و ز طبیعی بود و بود به آگاه
 مسامی خلا فی و جبه لی
 و اندر احوال اندرون و بیرون
 و اندر اسباب جوهر اعراض

تفصیل العلل و هی خمسون نوعا

نبض و قارورہ و سوسپل
 گر تو پرسی ز حد طب کہ چہ چیز
 علت سکتہ و حریف و دم
 انبساط انقباض و جمیات
 حال نسیان و محقق و ہترفا
 خدر و رعشہ و ربوہ و کھراز
 حال سرسام و علت برسام
 گر پرسی قواز عطاس و زسل
 از نمطی و خستلاج بدن
 ہیضہ و تخمہ و زحیر و متورع
 باد و قویج و باد و آیلانوس
 نقرس پامی بند و عرق نسا
 گر سوالی کنی ازین پنجہ
 حداین ہر یک اربگویم من
 اندکے باز گویمت بشنو

۱۰۸

وخل و خراج فساد و خلل
چون توان کرد اندران تمیز
سبب نفع آن زبیش و زکم
عطش و جمع با صمد و صفاء
منج و لقه و فساد و با
رید و انتصاب و ذریع بران
نزله خاتوق با سعال و دکام
کز دواشن نخه گیر و دبل
نفقان و فواق و سستی تن
اصل این چند باز چند فرغ
یرقان و برص و خدام و نقول
فتق و دیگر برودت الایما
چه شوی جمله نیستند آگاه
کرد و از نکته و را و سخن
باز نگرفت اسم سخن مکرر

[illegible]

و قد سكت الازمان
 قتل الاعضاء عن جسد
 للبدن الكمال في البطن الابن
 الكثرة و محاري روده و بطن
 قد سمي باسم عرق يرويه بطن
 كما سمي بالصلع باسم عرق يرويه
 و هو السقما سكت بالعلم
 في بطن خاوم كسند
 في بطن خاوم كسند
 في بطن خاوم كسند
 في بطن خاوم كسند

في تفصيل العلل و الامراض

<p> سكتا از انسداد بطن و مانع بشنو از منقح مدو صحت يفت انقباض آنکه مرکز دل تو پس باو خال و جذب راه هوا انقباض آنکه ظاهر بدنت مرصيات را جدا آنکه نهاده و ان حرارت غريبي طين عطش آن شهوتي که گرم و تر ليک ميلش نجشکی است نزول و آنکه او را همداع خواني تو خداسيما چنين نمود استاد محق را جدا فساد و فکر بشنو از حال و جذب هضم انسداد و مبادي الا عصاب </p>	<p> گرمی است می نیاید استفرغ خوردن و خارش با بطن لطیف کبشت سومی ظاهر گل تو کشد آب حرارت زریبا سومی مرکز برود و خان تننت گرمی بد بدلت راه کشا پس سرایت کند بجله بدن جوع آن شهوتي که گرم و تر اینچنین گفته است افلاطون رعشه و جع را سشانی تو سهر از انقطاع خواب نهاده جمع این هر دو آن بیکدیگر نوع بطلان جلی اعضا انقطاع نفوذ و قوت و ماب </p>
---	---

این بطن خاوم کسند
 در بطن خاوم کسند
 در بطن خاوم کسند
 در بطن خاوم کسند
 در بطن خاوم کسند
 در بطن خاوم کسند
 در بطن خاوم کسند
 در بطن خاوم کسند
 در بطن خاوم کسند
 در بطن خاوم کسند

١٠٠
 ١٠١
 ١٠٢
 ١٠٣
 ١٠٤
 ١٠٥
 ١٠٦
 ١٠٧
 ١٠٨
 ١٠٩
 ١١٠
 ١١١
 ١١٢
 ١١٣
 ١١٤
 ١١٥
 ١١٦
 ١١٧
 ١١٨
 ١١٩
 ١٢٠
 ١٢١
 ١٢٢
 ١٢٣
 ١٢٤
 ١٢٥
 ١٢٦
 ١٢٧
 ١٢٨
 ١٢٩
 ١٣٠
 ١٣١
 ١٣٢
 ١٣٣
 ١٣٤
 ١٣٥
 ١٣٦
 ١٣٧
 ١٣٨
 ١٣٩
 ١٤٠
 ١٤١
 ١٤٢
 ١٤٣
 ١٤٤
 ١٤٥
 ١٤٦
 ١٤٧
 ١٤٨
 ١٤٩
 ١٥٠
 ١٥١
 ١٥٢
 ١٥٣
 ١٥٤
 ١٥٥
 ١٥٦
 ١٥٧
 ١٥٨
 ١٥٩
 ١٦٠
 ١٦١
 ١٦٢
 ١٦٣
 ١٦٤
 ١٦٥
 ١٦٦
 ١٦٧
 ١٦٨
 ١٦٩
 ١٧٠
 ١٧١
 ١٧٢
 ١٧٣
 ١٧٤
 ١٧٥
 ١٧٦
 ١٧٧
 ١٧٨
 ١٧٩
 ١٨٠
 ١٨١
 ١٨٢
 ١٨٣
 ١٨٤
 ١٨٥
 ١٨٦
 ١٨٧
 ١٨٨
 ١٨٩
 ١٩٠
 ١٩١
 ١٩٢
 ١٩٣
 ١٩٤
 ١٩٥
 ١٩٦
 ١٩٧
 ١٩٨
 ١٩٩
 ٢٠٠
 ٢٠١
 ٢٠٢
 ٢٠٣
 ٢٠٤
 ٢٠٥
 ٢٠٦
 ٢٠٧
 ٢٠٨
 ٢٠٩
 ٢١٠
 ٢١١
 ٢١٢
 ٢١٣
 ٢١٤
 ٢١٥
 ٢١٦
 ٢١٧
 ٢١٨
 ٢١٩
 ٢٢٠
 ٢٢١
 ٢٢٢
 ٢٢٣
 ٢٢٤
 ٢٢٥
 ٢٢٦
 ٢٢٧
 ٢٢٨
 ٢٢٩
 ٢٣٠
 ٢٣١
 ٢٣٢
 ٢٣٣
 ٢٣٤
 ٢٣٥
 ٢٣٦
 ٢٣٧
 ٢٣٨
 ٢٣٩
 ٢٤٠
 ٢٤١
 ٢٤٢
 ٢٤٣
 ٢٤٤
 ٢٤٥
 ٢٤٦
 ٢٤٧
 ٢٤٨
 ٢٤٩
 ٢٥٠
 ٢٥١
 ٢٥٢
 ٢٥٣
 ٢٥٤
 ٢٥٥
 ٢٥٦
 ٢٥٧
 ٢٥٨
 ٢٥٩
 ٢٦٠
 ٢٦١
 ٢٦٢
 ٢٦٣
 ٢٦٤
 ٢٦٥
 ٢٦٦
 ٢٦٧
 ٢٦٨
 ٢٦٩
 ٢٧٠
 ٢٧١
 ٢٧٢
 ٢٧٣
 ٢٧٤
 ٢٧٥
 ٢٧٦
 ٢٧٧
 ٢٧٨
 ٢٧٩
 ٢٨٠
 ٢٨١
 ٢٨٢
 ٢٨٣
 ٢٨٤
 ٢٨٥
 ٢٨٦
 ٢٨٧
 ٢٨٨
 ٢٨٩
 ٢٩٠
 ٢٩١
 ٢٩٢
 ٢٩٣
 ٢٩٤
 ٢٩٥
 ٢٩٦
 ٢٩٧
 ٢٩٨
 ٢٩٩
 ٣٠٠
 ٣٠١
 ٣٠٢
 ٣٠٣
 ٣٠٤
 ٣٠٥
 ٣٠٦
 ٣٠٧
 ٣٠٨
 ٣٠٩
 ٣١٠
 ٣١١
 ٣١٢
 ٣١٣
 ٣١٤
 ٣١٥
 ٣١٦
 ٣١٧
 ٣١٨
 ٣١٩
 ٣٢٠
 ٣٢١
 ٣٢٢
 ٣٢٣
 ٣٢٤
 ٣٢٥
 ٣٢٦
 ٣٢٧
 ٣٢٨
 ٣٢٩
 ٣٣٠
 ٣٣١
 ٣٣٢
 ٣٣٣
 ٣٣٤
 ٣٣٥
 ٣٣٦
 ٣٣٧
 ٣٣٨
 ٣٣٩
 ٣٤٠
 ٣٤١
 ٣٤٢
 ٣٤٣
 ٣٤٤
 ٣٤٥
 ٣٤٦
 ٣٤٧
 ٣٤٨
 ٣٤٩
 ٣٥٠
 ٣٥١
 ٣٥٢
 ٣٥٣
 ٣٥٤
 ٣٥٥
 ٣٥٦
 ٣٥٧
 ٣٥٨
 ٣٥٩
 ٣٦٠
 ٣٦١
 ٣٦٢
 ٣٦٣
 ٣٦٤
 ٣٦٥
 ٣٦٦
 ٣٦٧
 ٣٦٨
 ٣٦٩
 ٣٧٠
 ٣٧١
 ٣٧٢
 ٣٧٣
 ٣٧٤
 ٣٧٥
 ٣٧٦
 ٣٧٧
 ٣٧٨
 ٣٧٩
 ٣٨٠
 ٣٨١
 ٣٨٢
 ٣٨٣
 ٣٨٤
 ٣٨٥
 ٣٨٦
 ٣٨٧
 ٣٨٨
 ٣٨٩
 ٣٩٠
 ٣٩١
 ٣٩٢
 ٣٩٣
 ٣٩٤
 ٣٩٥
 ٣٩٦
 ٣٩٧
 ٣٩٨
 ٣٩٩
 ٤٠٠
 ٤٠١
 ٤٠٢
 ٤٠٣
 ٤٠٤
 ٤٠٥
 ٤٠٦
 ٤٠٧
 ٤٠٨
 ٤٠٩
 ٤١٠
 ٤١١
 ٤١٢
 ٤١٣
 ٤١٤
 ٤١٥
 ٤١٦
 ٤١٧
 ٤١٨
 ٤١٩
 ٤٢٠
 ٤٢١
 ٤٢٢
 ٤٢٣
 ٤٢٤
 ٤٢٥
 ٤٢٦
 ٤٢٧
 ٤٢٨
 ٤٢٩
 ٤٣٠
 ٤٣١
 ٤٣٢
 ٤٣٣
 ٤٣٤
 ٤٣٥
 ٤٣٦
 ٤٣٧
 ٤٣٨
 ٤٣٩
 ٤٤٠
 ٤٤١
 ٤٤٢
 ٤٤٣
 ٤٤٤
 ٤٤٥
 ٤٤٦
 ٤٤٧
 ٤٤٨
 ٤٤٩
 ٤٥٠
 ٤٥١
 ٤٥٢
 ٤٥٣
 ٤٥٤
 ٤٥٥
 ٤٥٦
 ٤٥٧
 ٤٥٨
 ٤٥٩
 ٤٦٠
 ٤٦١
 ٤٦٢
 ٤٦٣
 ٤٦٤
 ٤٦٥
 ٤٦٦
 ٤٦٧
 ٤٦٨
 ٤٦٩
 ٤٧٠
 ٤٧١

وأيضا انما من السعال
سرفه وهو حركة تارة تارة في الطبيعة تارة
عن الريح والاعضاء التي تنفس من السعال
وهذا القصد في السعال الريح السعال
وقصد الالاف من قود السعال في السعال
بالفهم حركة من السعال في السعال
أخرى سعال من السعال في السعال
الالاف والاف في السعال في السعال
وأيضا انما من السعال في السعال
سعال في السعال في السعال في السعال
الاف في السعال في السعال في السعال
الاف في السعال في السعال في السعال

[illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible]

و آنچه را نام کرده اند سعال
و زنجار نامند و اینها
بشمارند و در حد و وصف
مطلوبه حاصل اند و مرغ گشته سبزه
سبزه و زنجار و سودا و
قوت با ضمه تباه کند
قوت با ضمه دراز و پدید آید
از قوتی نشان چنین دادند
حرکت در تن از همه عضلات
کا ندر اعضا سبایت و در نهضت
انقباض و انقباض و در نعل
خفقیان و تنگی دل پیشه
باز گویم فواق را من حد
حسرات و تردد و با بین
کا ندر اجزای معده جمع آید

قصه رتبه را کند بد حال
بسویختن گشاید راه
خرگشای اجزای رقیاس
بطبیعت جدا کنند و چو آب
پس قبول آید و با اعضا
واقع هم بودی نگاه کند
ریه را تقلد باید آید
آنکه در طب امام و استادند
محقق گشته از همه آفات
اختلاج از زیادت حرکت
هر زمان آورده می حاصل
که نه از حقد و غش و غل باشد
که برین ^{بسیار} توکل نادر و بدست رود
واقع ^{بسیار} باشد که بر آشی لعین
بدل انطباع منع آید

عقوبات بدین
مکتبہ میں ایک دفعہ دیکھا کہ وہ اس وقت تک نہیں آئے تھے۔
وہی شخص تھا جس نے اس کو اس وقت تک نہیں آئے تھے۔
وہی شخص تھا جس نے اس کو اس وقت تک نہیں آئے تھے۔

[illegible][illegible]

و در بیان این که از هر یک از اینها
در بیان این که از هر یک از اینها

صاحب ساعت دلیل نهان
صاحب وجه و نیز صاحب حد
نسبت که خدا می و مهیلاج
صاحب صورت و رب الیوم
حکیم و تاثیر صاحب قیام
گر بر شک و رفتن و بیرون

5451

[illegible]

تجربہ نہایت صحیح و جہتیں
دفعہ دوم اعلیٰ معائنہ
اول اعلیٰ معائنہ
برسلافی جہتیں
یادیں
غرضی کہ عموماً باطنی
الہامی معائنہ
دفعہ اول اعلیٰ معائنہ
دفعہ دوم اعلیٰ معائنہ
اول اعلیٰ معائنہ
برسلافی جہتیں
یادیں
غرضی کہ عموماً باطنی
الہامی معائنہ

در شش ماه اول از بهار تا تابستان
 در شش ماه دوم از تابستان تا بهار
 در شش ماه سوم از بهار تا تابستان
 در شش ماه چهارم از تابستان تا بهار

شش ماه خود که خدای گزینست همه زمین قبه بلند چو درج افطسعد را به شدت بیست	در شش ماه اول از بهار تا تابستان در شش ماه دوم از تابستان تا بهار در شش ماه سوم از بهار تا تابستان در شش ماه چهارم از تابستان تا بهار
--	--

فی صنفه المجلع الاربعه که از دول سخت و زهره کفبت که زوے تا بهر گزینست ملا آن یکی قشروان گزینست پس نبات معاون حیوان هر یک بر مثال گوهر و حج	چو هشتت بعد از بهشت بعد از شش فضا و جو و هوا بحر اخضر سوم نتیجه اوست اغتر سیه چهارم ارکان حالی اتباع این دوازده برج
---	---

فی صنفه البروج الاثني عشر سلطان و اسد و لیل بقا عقرب مافی و زمار کمان از بهار و آب و ماه و رقم	حل و نور و سپهر جوذا خورشید خاک و کشفه نیران جدی خاکی و دلو و حوت بهم
---	---

فی صنفه بیوت الملک و اک کاه و خورشید و زهر خاکی گران از بهار و آب و ماه و رقم	بزه و شیر نارست و کمان از بهار و آب و ماه و رقم
---	--

در شش ماه اول از بهار تا تابستان
 در شش ماه دوم از تابستان تا بهار
 در شش ماه سوم از بهار تا تابستان
 در شش ماه چهارم از تابستان تا بهار

چون فلاوت ترا پدید آید
و درین خانه بیت مال ننهد
سویین بیت اخوت اخوت
چارمین خانه خانه پدرست
خانه پنجم آن مندرست
ششمین خانه جاسی است
هفتمین خانه جاسی حقیقی است
هشتمین خانه خانه نکبات
نهمین جاسی ملت ویرست
دهم از اوردان نهند شمار
خانه دوازدهم
از ده و دویشتان که دوازده
زین ده و دویشتان پنج کنند

بستمگی را از ان کلید آید
اضل این حکم بر محال نهند
ایمن از عا و ثبات از انکیات
که در ان خیر عافیت شریست
و آن اولاد و خویش میبویست
که از ان که نشاط و که زار است
که از ان به شود همه حوال
که از ان مرور رسد آفات
سفر و راه و کیش و آئین است
خانه پادشاه و حرفت و کاه
اینت تر تیه با همه به
خانه و شمشان منها و تنند
خود و دین خج جاک پنچ کنند

فی قسوت البیوت

اختراے چین ہر آنک نہاؤ

را خود را و یک دریا

[illegible]

آن زمان کشت همه کمال بود
طاعت را همه شرف باشد
هیچ کمیت نباشد تپیدا
تا ترا خلقه و هم در خور
مردانکه برقت و روز گزید
بادا و سنی برشته آید و دو
شاه چون دید مرد را و لشا
گفت در حال که در نش نبیند
مرد و در نیم مرد را بشید
می ندانست و ز نیک اند بد

گو بگفت خالی از ویال بود
حال تو بر تو مشکشف باشد
خیر و دل شاد و اندیش من
تا شود فقر و فاقه گستر
و آنچه مقصود شاه بود نید
که از آن روز رهش و زنبور
صد دراز پنج و غم بر و بکشاو
بسته او را پیش من بکشد
برو و اندر زمان سرش بر
بهر قلیب دایم او نه خرد

سید محمد علی حسینی

فِي مَقَامِ دِيَارِ الْبُرُوجِ مَا لَكُمْ أَكْبَرُ

خاندان این نجاران از کار
همه ازرق و حلیست کالت
شمس که ز کوه پست و مرتفع
خانه او استند نهاده شده

نیست در کارشان بل مباد
نیست از علم و علمشان عظمت
ز صد و شصت و یک و پاریز شکار
دور و دور از عرف و قضا و مستند

[illegible]

پس آنکه در این تو عباد
 غالب شدن را بدانی
 تو نیست بر نهاده اند
 مثل خلقی که اول عالم
 بودت نیست و اول
 گرد خود کشنده را
 پس آنکه در این تو عباد
 غالب شدن را بدانی
 تو نیست بر نهاده اند
 مثل خلقی که اول عالم
 بودت نیست و اول
 گرد خود کشنده را

نه هر که گزیند بیکانه است نیست تیر از گره کی جزا نیست در کارشان بسی تمیز بینویسند خیره بر تقویم پس هیچ کس در بند وانش نیست فرقی میان مردم و هر همه با دست حکم با دایکار نیست جز هر چه مندل و تخم سخن فال که ندارد سود نیست الا قدرت یزدان بی قضا خلق یک نفس نزنند	شور و میزان چو ورا می است باد و خانه است سنبله و جوزا خیز و بر ریش این منجم تیز نیک و بد بر عموم اینت حکیم هیچ دانش نداده یزدانش همه گمان بود طواع شهر تو را احکام خیره دست بدار زن بود سنجبه چنین یلیم باد پیو و کاسمان همیود نیک و بد در طبائع و ارکان مرد عاقل چنین بر سر نزنند
---	--

فی المطایبه والنزل

بود کر می بکار در یوزه رفت روی حج گدیه محراب چون بیداد آماز مخلوان	نام آن سر و قلبان یوزه ایت فضل ایت مز و ایت اب وید بازار با پر از اهلوان
--	--

ز می خرابات از خرابی دین
 دید بر بگذر ز سنی زیبا
 دست در جیبش کرد چو باد
 دید در مشتش خبر گریه اش
 یوزده زشت با دل ناشاد
 زنک شوخ در ازادش دید
 گفت زن سخت ابله است میم
 یوزده دادش جوان ره راز
 گفت ازین خرد کرد چه دیدم
 چون ببینی چراغ بی روشن
 تیر را باز داد در دهان
 گریستی ز زیر من رویه
 تو با دام و پست من مفرور
 باد اگر گوشت را بفروشانیت

ر بگذر کرد بر رده آیین
 روی زیبا یزید چون زیبا
 کرد فرموشش حج و فحش
 دو درم بهر جامه و ناشش
 دو درم داد و آن شکاکا
 او و به پر ز غنمش و ز دید
 بستدم سم و بر تو خندیدم
 چون شد آن کمر گشت قشنگ
 اینچنان خرمیم خرمیم
 پس بدانی تو ابله ای من
 زانکه غماز روده بشت رتین
 جست ناکه ز گنبدت کوز
 کایج گنبدانکه ندارد کوز
 غم مخور هیچ کون سلیمانیت

فی معنی الله اعطه

ز می خرابات از خرابی دین
 دید بر بگذر ز سنی زیبا
 دست در جیبش کرد چو باد
 دید در مشتش خبر گریه اش
 یوزده زشت با دل ناشاد
 زنک شوخ در ازادش دید
 گفت زن سخت ابله است میم
 یوزده دادش جوان ره راز
 گفت ازین خرد کرد چه دیدم
 چون ببینی چراغ بی روشن
 تیر را باز داد در دهان
 گریستی ز زیر من رویه
 تو با دام و پست من مفرور
 باد اگر گوشت را بفروشانیت

نزد آئین که عقل او نخواست / شاهد و لشکر جگر نخواست

التمشیل فی زاهد السور

آن شینیدی که بزم بهر بره رسته از پنج بیگانه و بره از خرد و رخت بر فلک برو مختش را اگر کی که آن بود مردی بد که خواجه کاسی نیت چون پناهی نیافت مضر شد کج محراب و حنا نه خالی چون بر اندخت پرده از تنم سجده از نور شد چنان روشن زاهدی زین حکایت گوید پسری دیده برده سر شوشت تماش بند میان حلقه کون کار بست و عصا فراز نهاد	خواجه فاسق و پیر بهر گشت از فضل خود یگانه و بر مختش زیر پای بسیر بود که در اندوه قوت حدان بود پسر سرت کرد و جای نیت بضرورت مسجدی در شد خواست تا کادونی کند خالی تا بر و سومی چشمه ماهی شیم که برون یافت شعله از روزن پی برون برو و بر سر ره شد مرد فاسق گرفته تو میشت زاهد آمد چو تو می از برون گلونه بچو گا و باز گشتاد
---	--

۲۳۳
حدیث شریف

<p> کای کندی و کندی کجای این چه حیثیت خانه حق از چنین کار باست در کشور خلق نیست از خدای هر از گستاخان کوطی وزانی بر بساط زمین نبات نماند بشو ولا محاله و هر خراسیا مرو فاسق بجای بیرون جنت مرو فاسق چه شد بیرون از در مرو فاسق چه باز پس نگریست وید بی هیچ دانگ بی حبه سرفرو کرد و گفت کامی آید لیک از بخت ما و گردش حال شکری منت خدای اگر کنی گشت تا مقصود تمام گرفت </p>	<p> در ره شرح نمک عارستان شرح رعیت پیش تور و نق آسمان بی غم و زمین بی بر دل شان گشته معدن سوس خشاک شد چشم ابر نیسانی خواب را مانده نبات نماند چون کواطت کنند در محراب تا مقصود بر دنیا بد دست مرو فاسق گرفت کار را در سر تا به بیند که حال از ادا نیست گذر شیش بر سر و به این جهان سجده جهان شاهد گشت بر ما حرام و بر تو حلال گشت حال ز ما و دیگرگون کار اهل جهان نظام گرفت </p>
--	--

کلیه کلاه
کندی کندی
پنهان چون
و کنی یاد
دشنام از پیش
۲۰
عالمی حکایت
از خدای تعالی

درد زبان را از کجی بپایان بیاورد
 دلش را از کجی بپایان بیاورد
 اول و ثانیا بپایان بیاورد

نیز گویند

فی مذمت الشعر و مدح الشعر	
دست ازین شاعری شعر بیاورد چون بخت رسید سرخوش که گداسی حکار و اندر دل همچو صنوبر دروغ زن باشد غلط موزون و حسن بود او که فروغ شد بنور و هیچ نکات عقل اندوه بر کجی باشد نکات انبیا همه زمرست وین بدین مزارع دین بود وار و ریشه نشین چه خواهی کرد انبیا روح این روان و اند شعر رازان فلک چاه بود خود یکی روزه راه غایت در جهان پیش و کم زلفم سخن	ای شاعری چه شعر و ادب با شعر چه طبع و جان سره آ شعر ویدی ز شعر دل کسل عقلت اول که شاه تن باشد مدونا غلط و حسن بود او شعر چون صبح صادق در آ که کجی شعر انبیا باشد سخن پیش اعران همه عمرت او بدین غمزه خوابی چه بد درو مندی بگردی عیسی کرد حکما طبع آسمان دهند آنکه سی روزه راه ماه بود اینکه تسلیم بیم و امیدت گر زیم و عبادتین نگویم سخن

نیز گویند
 که پادشاه کوپیک
 و پهلوان ارم گویند
 و بعضی صاحب ندانند
 نیز آمده است و بعضی
 دهقان ارم است و
 طبع از این نیز گویند

و بعضی گویند
 که پادشاه کوپیک
 و پهلوان ارم گویند
 و بعضی صاحب ندانند
 نیز آمده است و بعضی
 دهقان ارم است و
 طبع از این نیز گویند

نیز گویند
 که پادشاه کوپیک
 و پهلوان ارم گویند
 و بعضی صاحب ندانند
 نیز آمده است و بعضی
 دهقان ارم است و
 طبع از این نیز گویند

نامتساحی عقل بود و ستم
 ای که با نیکه اهل غوغا نیست
 برین دود و بید و بید و ازید
 ظاهر آنچه گفتت ستمی نیست
 تو چون آنست نزال که تو حیثیت
 اگر تو آنست که گم بر عسا
 که بیا مریش اسی خدای خیر
 کن ازین بسوی علم شتاب
 جان بی علم بی نوا است
 جان و انا نواز است و مرگ

این شعر در بیان ستم و غوغا است
 و در بیان علم و نوا است

چو پیشتر را بیا ز مود ستم
 بر سر که من چو شیدند
 فضاقت و غیره ستم را زید
 دره و نواقتش و نواقتش
 با نواقتش حمد و مدح و تحجیت
 یا و آرید ستم که مار را
 نواقتش و نواقتش و نواقتش
 زانکه و نواقتش و نواقتش
 منع بی برگ بی نواقتش
 همچو ستم نواقتش و نواقتش

فی شکایه اهل الزمان

اندرین غم و نواقتش و نواقتش
 بسیم نواقتش و نواقتش
 همچو نواقتش و نواقتش
 همه بر نواقتش و نواقتش

این شعر در بیان غم و نواقتش است

کرده و نواقتش و نواقتش
 بسیم نواقتش و نواقتش
 کرده و نواقتش و نواقتش
 همه را نواقتش و نواقتش

این شعر در بیان غم و نواقتش است
 و در بیان علم و نواقتش است
 و در بیان ستم و غوغا است
 و در بیان علم و نواقتش است

ویندوزی
میرزا

دل عامی چو دیده یار است
گندره و بیزه است مردم عام
از دل عامی و خیل و حسود
نگس و کثرت مندر دم و دود
شخصه را آتشنا کن آنگه رو
و رتر اشحنه نیست خوشا زنده
که عوان استحل و بیخروست
پس اگر توبه کردیم در حال
نه بدل بر بند جهان طلب
زافت نیش کجسان کزوی
... است سان ازل
پنبه در گوش پیش قولش هم
هر کجا تر بات او خود است
چون سبک گشت نزل و دوش

مقام شاه محمود

نیم بیار و نیم دیدار است
چون سگ شسته و چو مردم خام
گفته آید ولی نیاید چو
نیشی اندر دلمان می در کوان
با درش و بیر کو پر و بخو
با عوان در جفا ستیزه ببند
نیک او خنشین فعل بدست
خون او همچو شیر گشت حلال
بر سر دیو پست بر دراید
چشم من می مرقع است چون گندم
وز میج و مجازت ای پادشاه
استین در دلمان ز جلیست
... طایان ... غلطت ...
در خور است آن زمان گرافی گوش

عامه بهر طعم چون انعام
 چون کس روحی به زبان شهنشاه
 گاه شوقی لمید چون کس بانده
 شوق چون کس ولی بانان
 بهر پیوند جان و جان رسان
 اگر یک میان خوان سداش
 گرد و پند این گره بکوه آوا
 مردم عامه همچو زنبور است
 هوس خل شان چو مرغ شایان
 تا آنکه در کمال این بود همه بود
 کی بر آید به پیچیده زبان
 آن که ترسند از می نیست آلود
 بزم هر دو هم در هر دو بین
 از پیشت این است که نشود
 ای عفا افتد دیو سیرت

و چون که برای خوان پوشیده
 نگاه محبت عیش و طربان
 طهره خنکوت بی سلطان
 روزه فرموده سال معیارنا
 کلاه گوئی با تخوان سرش
 انکت کچه بزرگ شان بعدا
 که صلاح از وجود او دولت
 بفرنج شان پوینج شان
 بنوعی منسلح مرعوب و
 از بدان ترسد و نبردش
 تن که در تن یک تریس است
 هم نیکو هم کمر خور و پند
 با هم و دیوار خمر چو گربه و مور
 که نه زینان بود و بصیرت شان

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

زنی یکدو هفته از نوزدی
 نو عیست از آن هیچ
 بدول کور و مای بول
 سازد تربیت و بادی
 مقصد و آنست که حاصل
 سببیت آنکه این را باز
 در تربیت یکدو هفته از نوزدی
 بدول کور و مای بول
 سازد تربیت و بادی
 مقصد و آنست که حاصل
 سببیت آنکه این را باز
 در تربیت یکدو هفته از نوزدی

از پی یکدو هفته خور دی هیچ
 گفته مروشان نه از نوزدیست
 هر که آن مرد کوچی پیاکست
 بشمار چی بریدن اش که وید
 بنویس هیچ جز بد و بد برگ
 زانکه اندر جهان خاموشی
 اینهمه هو اچکان بی زرسیم
 از که در جهان خاموشی
 از پی و غل و غریج اهل هنر
 پوست باشد که غمز و اند غمز
 این ویران که در بران رهنما
 سخن زیر کان پند هست
 زیت شان سال و سیران چهر
 یکدو هفته از نوزدیست
 یکدو هفته از نوزدیست

سببیت آنکه این را باز
 در تربیت یکدو هفته از نوزدی

کرده بسیار گویا دگین هیچ
 بلکه از لاف و فتنه و سریت
 راز با وی چو کوک با کاست
 گزیده من پرستی از بران همه
 گر سیکه در هزار مینی سگ
 بر و همت ز بوریا پوشی
 علم شیر و گرگ مال تیم
 نشنود جز بگویش بی گوشه
 و فترش بینوا تر از دوت تر
 غمز هر که نیانی اندر معن
 زان همی از غلام خود بر بند
 هر که غمز است کار از غمز
 ز شوره مانده برگد ز که تیسر
 خانه نو شیش و رقیل گیرند
 بدو کوز آسان منبر و آرنه

شکر ایشان بخوانم ار چه بر روز

فی صفة العوام

عامه مانند گرد باد بود	زود خیز و سبک کشا بود
تا توانی بگرد و عامه مگرد	عامه از نام تو بر آرد گرد
زان کجا عامه پیخود باشد	صحبت پیخودت بد باشد
چه بگو گفت آن خردمند	که سخنهای او ست چون چرخ
عامه نبود ز کارها آگاه	عامه را گوش کرد و دیده تباه
صحبت عامه است غریب باشد	این و آن خند بکند گریب باشد
فرنگ از آب خود نگیرد و نیز	لیک آب از خزان نگیرد و نیز
صحبت عامه هر که به شایست	مثل خدا و مثل عطار است
گرچه عطار مذمت مشک آید	رسد از نافه مشک و بتوبه
مرو حبه او گریب شود آید	جامه زنگشت او بسیار آید
با بهان کوفه جو بهشتانی	نام نمیکند و می بایستی
صحبت عامه هر که آید به است	سخت زشت است و ناپسندید
بیکه باد و خوش بشود ناپسند	صورت مرد و در وقت خیز

۴۳۷
حدیث عامه

کرده مجروح چون دو انبیا
 آمد از جنگ شایع سبقت نیز
 عرض غامه یسان مار بود
 چون نعام بگذاختان خوردن
 ده گشتند از دریغ و ده کردن
 پیوستند من نیز خودم
 جمله زیر جهان اسبابند
 پس همه چون خرد و بیتابند
 بزرگ این پیشش گفت
 که ز کج جنگ بود می بخت
 آسمان و ابر بر فراشته
 دل درویش از دومی ختم
 جنگ جستن دارند پس جستن
 زان خاصه است که پس انگیزند
 و از آنجا این گروه را از جمعی باز
 که به دندان منداختنش باد
 در قلم میسان در گه نیز
 اگر چه بی مال و بی تبار بود
 یک چون مرغ وقت آه کرد
 که گشتند از دریغ و ده کردن
 خورشید چنان من خرم
 گشت را باد و مشک آید
 که و اسیم چگونه در پند
 چشم دل نشان ازین شغل
 اندرین فرعت شتابان
 از زن اندر زمین کاشته
 کرده چون پشت سوسمار زخم
 که چو شتره برگذر شدند
 زود چون مرد و دیگر زنده
 پوست بر پوست از آنجا

مکرر از جهان اینی نام
 عدو و جان بسبند
 گشت با دین از این
 و از آنجا این گروه را از جمعی باز
 که به دندان منداختنش باد
 در قلم میسان در گه نیز
 اگر چه بی مال و بی تبار بود
 یک چون مرغ وقت آه کرد
 که گشتند از دریغ و ده کردن
 خورشید چنان من خرم
 گشت را باد و مشک آید
 که و اسیم چگونه در پند
 چشم دل نشان ازین شغل
 اندرین فرعت شتابان
 از زن اندر زمین کاشته
 کرده چون پشت سوسمار زخم
 که چو شتره برگذر شدند
 زود چون مرد و دیگر زنده
 پوست بر پوست از آنجا

<p> فی مذمت خدمت المخلوق و مدح الممدوح بالانفاساق زان کل سال و ماه و روز و ساعت شده را یعنی بجز آنچه خود ریش خود و میرند و شاد و بچو سگ خواستار لغو زمان سجده آرد بایستد بدو پاک میرحم الله گوید از پیشش خواند که او را به حاتم طائی تامل از ان تر بات بکناید می ستاید که سخت بی بدلی بگذرانند بشیخ غری علی از خدا هر چه خواسته و بیک و بر پی او نشاند بگذارد حرم هم بست و دل زرنج نیست بنده از دوسر و بر ویر و بر </p>	<p> و انکسایک به باطلی کشند سال و ماه از برای نیک بد بلبله را خدا یگان خوانند روز و شب رکاب غله و دلا و رکند عطسه مر و را چو خدا و پی سوزیان و از پیشش از پی کید و نان بر حتمانی در سخن سفتله زار میخاید در شجاعت و را بهسان علی در سخاوت و را ز حاتم طائی که خدا را چنان پرستید خدمتش به ز فرض پس دارد شادمانه بود که چون من گیت بر خدائی که سازق ز و زیت </p>
---	--

۸۳۹
 در تذکره
 حضرت امام
 علی

صالحه خاتون

آن و ثوقش نباشد از تهی رست گفت این شل خردمند هر کجا هست ره فراوان هر کجا نیز غم من در نیست رزق رزاق بید از مخدوم بنده را ای تو رازق موزون ای سنانی خدای اکن شک تا بوی زنده شک او میگوی رازق و کار ساز خلق او پس	که بر آنکس که مرور است بهی که جهان است لفظ او پند بنده گشتت از پی ناس بنده گشت غم نادانیت امنیت نادان و از غم محروم دور گردان ز خدمت مخلوق که به همچو ابلهان در شک بد بر هیچ آفریده میوی کسر و چون شدی تر از کس
---	---

التتمیل فی القناعة وترک الحماقة

بود و شل آن خم نجای سیران از سو خم میبوی دشت قشای دیدن و را چنان برهنه شست کز نخواهی سبک حاجه ز من که منم بر نهانه شاهنشاه	بود و بقراط را خمی مسکن روزی انا اتفاق سرایت پادشاه زمان برو بگذشت شد بر او فراز و گشت ای تن چر سده حالی روا کنم تو بخواه
--	---

اهل صفة موافقان سول

فی حقیقة الطريقة

راه دور از دلی درنگی تست
 ورنه یک خطی تست است راه بدو
 لقب جنگی گنجازی کن
 گفت بگذار در گریه کرد بر
 قول "فوق ایمان" گریه کشید
 تا تر از مرده اشحات آمد
 در تو رشد است ای منی نیم
 راه دین بر تو کردی پیدا
 تا کی این میل صحبت با اهل
 پیروی از سر کار همچو کفور
 مرترا چشم دگر گوش داد خدا
 امر و امانه تراپا حجت شد
 گریه شدی برستی از دوزخ
 کفر و دین از پی دورنگی تست
 بنده باشی شوی تو شاه بدو
 خور و دریایی بی نیازی کن
 بنده ای گران ز خود و کبشای
 روی تحقیق و صدق و یقین
 و احسانت مغنیات آمد
 ورنه من سحر صادق و نیم
 گریه و پی تو اوج و شیدا
 میل اهل و اردت جریل
 هست اهل الکفور اهل قبور
 راه بنمود و در راه غاس
 عذر برخواست وقت مهلت شد
 ورنه ماندی تو خوار و در برش

له قول را
 دین بر تو کردی
 ای اوج احسن
 شایسته کلام و یقین
 کشف لطیف

قوله دوری از دلی
 صریح
 در تو رشد است
 ای منی نیم
 راه دین بر تو کردی پیدا
 تا کی این میل صحبت با اهل
 پیروی از سر کار همچو کفور
 مرترا چشم دگر گوش داد خدا
 امر و امانه تراپا حجت شد
 گریه شدی برستی از دوزخ

بنده

خیر و بند از خواجہ گریہ ز کیش
 وز نہ کن نام خوشیتن فرعون
 چه تو چه قوم عاد و گرنکاش
 پاش تا ام حق فزاز رس
 گردانیم پشه کرد و هلاک
 از تو چو نام برآورند دمار
 پروه تو حجاب دیده تست
 دل تیره چو تن بکار در آر
 بر ره دین بروریاخت کن
 غیرت بر بهشت می ناید
 کافرم گر تو زین راه و سیرت

سر ز فرمان کردگار کش
 کبر خدای و رسل نیابی عون
 اسی چو غرود غره بر آفتش
 یاش تا پیشه را جواز رس
 مر ترا پتر پیشه بس پاک
 که ز قوم شود روز شمار
 تن برنج از دل میدہ تست
 تا نگید روز توره انکار
 وز چنین راه بد طهارت کن
 تا جہنم ترا ہی شاید
 هیچ بینی پیشم کدر جنت

فی بیان سبیل السعاده

چون تو بر دژ عذاب کنی
 در حرامی بود عذاب ہی
 گر پسندی ز بند ظلم و خطا

و بر بهشت بود عقاب کنی
 روز محشر بدان عقاب ہی
 ورتورانی چو او ہی تو جہنم

۱۲۵
 حدیث کتبی

بندی حاجت رسل نبود
هر کس از بد اخب بتواند
نیست حاجت بنامه پیغام
خواجہ در خواب غفلتی نیست
از تو پرسند روز رستاخیز
باز گویا بدی پسند اگر وی
بیگانه را چرا تو خونیزی
پیش گیری مگر ره انکار
یا بگوئی تو خواستی برین
خیز و بیووه تر بات گوی
چون ز شمر لعین خدای بحق
که چر استرہ الیعون سول
گوید آن سگ که آن قضای بود
گفته باشد خدای را ظالم
سوز احد خدای کی خواهد

بجز باشد جهان چل عبود
با کسان در جهان ستم راند
بر من و بر تو گوشت کا تمام
روز محشر ترا که گیر دست
کای بخواب اندرون یکی خیز
مال ایتام و بیوہ چون مخروی
تو چه گوئی مگر کہ بستیزی
گری از کردہای خود نیز
بر تو پیدا شود عمنّا و من
خویشتر را در صلاح سجوی
پرسد این یک سخن بگو مطلق
گشت بر دست شود تو مقتول
و انچنان فعل بر رضای تو بود
کہ نباشد بکار در عالم
بگر از وی جدای کی خواهد

۸۴۷
حدیقه حکیم شافعی

سال و مه برگناهها مضمر
ای خداوند فردی بهت
که مرا زین گروه برهانی
گرچه دارم گناه بسیار
و بسبب را امیدوارم
که بخاتم دوی بدین سبب
آن کیست خاندان سواد
وان و گر بغض آن بوسنیان
مرا زین سبب نجات و بهی
ماید من بر روز حشر اینست
شکر آنی که بنده چون گران
این سناد داده سنائی را
که تو بر طالمان نجشائی
خاصه بر طالمان آل سول
ختم این بیتها در و رسید

اصرا کند

روز و شب برگناه خود مقوم
حزمت این رسول را بهنگام
تا گذارم جهان آسانی
نیستم در زمانه بازاری
گرچه آلوده و گنگام
زینچنین جمع بنیب بر ارب
حب آن شیر و دجفت قبول
که از ایشان بدو رسید ریان
و چه بشم مرا برات و بهی
طن چنان آیدم که این نیست
نیت اندر شمار نجیب این
تا بدیده ره را نه را
طالمان ره بنده الهی
آلایان نکرده اند قبول
اجل اندر قفا و عیش بدید

۲۴۹
عاقبت حکیم سنائی

وید چشم بخواب در یک شب
عقل و دانست و قوت قدر چنان
آمد پیش با خطر سفر
چون نصیب زد هر این آمد
تا قتل در کتاب از آنکه اهل
گر چاهین بیتها تمام نشد
انچه گفته نظم ام او بحال
اگر اندر جهان مقام بد
چون بر ختم بعد از دهر
یا رب این عذر گفتا بپذیر
تو که خواننده دعا گو باش
چون تاج امانی بن آید
که چو خاک کی ثقت بنجا شود
من ز گردار و گفت ترسم
لیکن ای دوست قنتم زیان

که ز گفتار با بیستم لب
آمد و رفت خواهد از میان
بو که یا جم برین خطر گذری
این مرا بیت و اسپین آمد
جان ربلو و سپردن بوجل
تبع گفتار و دنیا م نشد
هست چون شمس و ماه از لال
گفت من تا ابد تمام بد
پیش استاد دین چون ز دهر
بخط با و کرد و با م کیست
دین بگماید و جای جان جوین
پاک جان و اراگر نه هم عنایت
پاک باید که جاس پاک شود
بو که گیسو زده و آساغر
کز سخنواهی قوم کمون آسان

<p>گرو خود کرد و خود در آورد تو چنان دان که همچین باشی چون ترا دین بود در یک</p>	<p>آنچه کردم ز دهر آن بر دم جهان کن تا مریدین باشی یا فقی خلعت شناسی احد</p>
<p>کتاب مکتبه الی بغداد و ارسال الی امیر الاجل بان الدین جمال الاسلام ابو الحسن علی بن ناصر الغزنوی الملقب ببلک رحمت الله علیه بسبب طعن الطاعن فی هذا الکتاب ای تو بر دین مصطفی سالک عهد دیرینه را بیا و آور دین حق را بحق توفی بران تو بغداد شاد و من باش سال و ده ترساک اندکین مکن آسم برادری پیش آر گرچه چه هستم اسیر بن اهل تا کی این انقباض و این ری عهد های قدیم را یاد آر</p>	<p>بر طریق برادران کن وز طریق برادری گذر مرا دین عقیده کشا بران خود نکونی و را رسم نبرای گشته محبوب تربت غنیم و در میان این حجابها بردار چشم دارم که کار کرد و سهل بسر من که تونه معذور می حق نام و نام فرو گذار</p>

۱۵۰
عاقبت خیمانی

حدیقه معجمه
۸۵

این کتابی که گفته ام در پیش
گرچه بسیار دیده تالیف
آنس و لهامی عارفان سخن
هر چه دانسته ام از نوع علوم
آنچه نقص است و آنچه اخبار است
اندرین نامه جلگی جمع است
ملکوت این سخن جوهر خواند
عقلا را غندی جان باشد
سیاحی کرده ام در بعضی
گرنج کنم بدین شاید
یک سخن زین عالمی دانش
روح را سال و ماه همچو عدد است
من چه گویم تو خود نگه دانی
مخبر در اینم است چو گل
روز باز از فضل و علم مفید

سنه در عالم شکر است

چون رخ حور و کبر و لب بند
پیش دیدی بدین صفت نصیف
تازه و با مزه نبی سر و بن
کرده ام جمله خلق را معلوم
وزر مشلخ هر آنچه اشارت
مجلس عقل را یکی شصت
حبر و تقوید خوشین و نهند
عارفان را به از روان باشد
زان کجا عقل و ادم این فتوی
زین سخن جانها بر آید
همچو قرآن پارسی دانش
دل مجروح را بسان شفاست
که نگر و دم خجل چو بر خوانی
نه چو دیگر حدیث با انگشت دل
عرضه علم و عالم تو نیست

۱۰۰

به چو دوشیزه دختر زیبا
 بجسی و حلیل چو گردن حور
 محمدی و انم این سخن من
 کاین سخننا سنجاق من بشد
 جا بمان چله ناپسده کنند
 و آنکه باشد سخن شناس حکیم
 یا بدین بیتها می جز آن فصیح
 صلح صانعها گواه منست
 گر کند طعنه اندرین نادان
 خواند کافر ز جود دل پیریم
 بر شان لفظم اربود تر فند
 چون ز من شد خدای من نشود
 شادمان مصطفی و یارانش
 چار یارگزیده اهل شنا
 مرتضی و بتول و دو پیش

معنی از سلمان

معنی از سلمان

بجمال و بهیا چو ما و سما
 دست ناهل و ارباب رب و
 پیش این و همیمن و اولمن
 ز آنکه توحید و اولمن بشد
 و ز سبیل شیند کنند
 به چو مسته آن و را کند عظیم
 بر همه شعر شاعران ترجیح
 کاین ره شاه شاه منست
 گویند نیست بهتر از قرآن
 مصحف مجد را با ناک قدیم
 توبر و شکم کن برایشان خند
 مصطفی را روان من سود
 و آنکه هستند دوستدارش
 بر تن و جان شان بنده دعا
 آنکه سوگند من بود پیش

۵۳
 معنی از سلمان

صیقلی و حکیمانی
۱۵۴

بخورم غم گر آل بوسفیان
مالک و وزیر ار بود غضبان
بنده زامج مصطفیٰ نبی
آل او را بجان جنس بر دارم
تو که بروین شمع بر آبی
و دستدار رسول آل یم
گر بدست این عقیده و مذنب
من ز بهر خود این گزیده شدم
تو چه گوئی بیار و فتوی کن
حدیث هست هزار ابیات
گفتم این و برت فرستادم
گر ترا این سخن پسند آید
ور پسند تو ناید این مقدار
تو شناسی که نیت نزل محال
منتظر مانده ام درین اندوه

بنو ند از حدیث من شادان
مهر از ان غضب بگویند بیان
جان من با و جان من را بفدی
و زبیدی خواه آل نیز ارم
ب تو که جسمه بر خوانی
زانکه پیوسته در نوال یم
همین بدیدار یم یا رب
کماندین سه نجات دیدم
نیست اندر سخن مجال سخن
همه امثال پند و مدح و صفات
و سر گنج علوم بکشادم
جان من بسته اندر گزند آید
خود و ندیدم بجای باده انکار
نوش کن زود و خاک بر مال
از غمم روزگار بیرون کوه

<p>این سخن را مطالعت مفرقا نزد هم پیش ازین ترا تصدیق گویی این اعتقاد و مجرب است بس کفر مقصود و عسا گویم خواهم از کردگارین شوی روز</p>	<p>نیک و بد در جواب باز نگاه عرض کن بر همه شریعت و وضع جمله یک نقش آنچه مقصود است مر ترا در شنا صفا جویم که شوی بر مراد یا پس روز</p>
<p>تا چه گویند بر چنین گفته بودنیم گذشته از مردان شد تمام این کتاب در سه و پانصد است چار ز قلم زعام با و بر مصطفی در و دو سلام صد هزاران ثنا چو آن لال</p>	<p>فکر تا بیخ انجام کتاب در دریا است جمله غایت که ازین گفتا بدو مردان که در آفرینش در این برپا پانصد و سی و پنج گفته تمام ابد الیه صد هزاران عام از زبانی با و بر محبت و ایل</p>
<p>خانات الطبع از فضل الفضلا شکایت کین حدیقه و کشتن شاه رسد بهت اهل طلل</p>	<p>فصل فی تصحیح الجملات ایضا اختتام غرض و تحسین مثن و شرح بر این نقص و ملل</p>

۵۵
حاشیه
نکته

خانه صدیقه خاتون
۵۹

<p>از حکیم سنائی متن متین اصل لکن نسخه شد در خواجہ صحیح خط نیک و کاغذ نیکو صحتش از جرو و ناپیدا با و آبا و مطبعی که در آن صاحبش از ان تمتع با و سال چیری هزار و سه صد چا یارب آنانکه این ورق خوانند بر کائناتش نصیب ایشان باد</p>	<p>شرح عبد اللطیف خواجہ کریم سند و نوشته است صریح جان تازه دمیده است در خوبیش رست چشم خلق گوا یافت طبع این چنین صدیقه جان کا مران کامیاب خرم شاد بود کاین نسخه طبع شد چون نگار کام در علم و رشد خود رسد در دست جمع و عدد پریشان باد</p>
<p>منشی با سزا و صاحب جاه از کلام سنائی کامل به این نسخه هست با صد شوق تا در آید بخت و خط خوش مصرعه سال او فضا بنوشت</p>	<p>قطعه تاریخ طبع این منشی گویند شیر و فضا هست خوش خلق و خوش نشین خوش طبع کرد این صدیقه خوشبو طالبان را همیشه حجت و جو نیست شک اندرین بکایت لا جدر است نسخه نیکو ۱۳۰۵</p>

خاتمه مختصر از آتش زبان سحر بیان سیادت پناه مولا
سید جلال شاه سلمه الله تعالی مسح محشی مع قطعات تاریخ

دیدم دوران روشن طبع دانند که نخل نشان این حلقه یعنی حضرت
حکیم سنائی هم نه آن کس است که این حرفی چند باند که از
او صاحبش تواند رسید عظمت شان این کتاب همین مایه است
که نسبتش با چوپان پاک گوهر افتاده اکنون سخن درین است که
اکثر کتب دقیقه چه در فارسی و چه در عربی اندر از تاریخ
ماخان و چند از تحریف کاتبان و بسیاری از خرابی است
و بنده می از نقصان طبع و دوران طبع انایه خبری بهم میرساند
که او شناسان سخن نخست بدستی تحریفش بهره گزیده است
از اوقات شریف رایگان میدهند با بغور لطافت و نظر انقض
میتوانند پرداخت و با این همه بعضی از مقامات چنان میماند که
صورت تحریف اند بهین نمی دانند و از آن رسپاس که همانا بهار
این باغ از چوپان بسته بگیا که حکیم پاک آمده بر عددگی و در پیش

فائده الطبع حدیقه حکیم شافعی ۱۱۱

۸۵۸

عمارتی گواهر است که بر صفتی ثبت و ششم منقول است باقی ماند
 عمدگی صحت و صفای طبع منقول و در خصوص این چنان چنین
 پنجم شستن جز از خوشنشین سرانها چه نتیجه و بهر مشک است که خود بگوید
 نه که عطار گوید یا بجمله در اقسام حسن صحت تا بقدر امکان و قیقه
 فرو نگذاشته آید بل شمار سی را که جای حضرت شارح این حدیقه
 مولانا عبد اللطیف (صاحب لطائف غیبی شرح ثنوی مولوی غفری)
 معرا کند داشته بودند حل لغات از کتب معتبره قواموس و شرح
 و منتخب و برهان و فرهنگ جهانگیری و بحر الحواصیل و کشف اللغات
 و غنیات و مصطلحات بهار بحر جواهری نموده آمد پس کتاب را
 باری زیوان اسپاس که طبع این نسخه پاکیزه و شریف با همتا میکش آغاز
 پذیرفت باه و دوری شش ماه در مطبع خیابان نشی نو لکسور واقع گمانه با تمام

قطعه تالیف آغاز طبع

شکر گزیده بر توبه حدیقه حق	طوبیسان طبع نور بار آمد
آن حدیقه که حسن معنی را	همچو در باغ نوبهار آمد
آن حدیقه که یک نسیم از وی	روح صد ناله ستار آمد

آن حدیقه که از مشاهد شمس	کند طبعی چون سزار آمد
آن حدیقه که هر گلی از وک	صدویان را صفایا رآمد
قالب طبع یافت در این نور	کین صفایش بر روی کار آمد

نقش مطبوع وید بافت کفوت	
بلخ توبی در ابراهیم رآمد	

سند	
-----	--

ایضا قطعه انجام طبع	
---------------------	--

بنام ایزد و لم بر خویش می نازد ویرای عت
 که می آید مدح آنکه سر تا پای شروع است
 چه آن یعنی حدیقه از سنائی آنکه هر فرشت
 توان گفتن که مر علم تقدیرت را چه مضموع است
 چرا طبعش فراغ آمدند از دهنک حق گو

تعالی الله بهانا این چه طبع است چه مطبوع است
 سند

— — — — —

۸۵۹

تا آخر طبع حدیقه از سنائی

اعلان

بخدمت جملہ صاحبانِ مملیٰ مخصوصاً ربابِ مطابع سے التماس ہے
 کہ اس کتاب ہدایتِ انتساب کا حق تصنیف و تالیف تحشی کتب
 مطبع او دھواخبار محمد و داور محفوظ ہے کوئی صاحبِ غیر وصول
 اجازتِ مطبع ہذا و قصداً کے چھاپنے کا نہ فرمائیں غرض ناہی
 نقصان نہ اٹھائیں

مصباح التہذیب - نصح عارفانہ از
شیخ کمال الدین -

مصباح الہدایت - ترجمہ عوارق ہول
و سبافی اہل تصوف از شاہ محمود الکاشانی -
صدید سود مند لقمان حکیم - شامل چار
رسالہ -

را، سعادت نامہ (۱۲) رسالہ خواجہ عبد اللہ
حراری (۱۳) تحفہ الملوک (۱۴) مناجات العارفین
نقشہات الاشیاء مع سلسلۃ التہذیب
از مولانا عبد الرحمن جامی -

انوار اللہ (۱۵) از حضرت اولیاء محمد نظام الدین
پوری و تصوف -

شرح بوستان - از تکیچہ بہار مطبوعہ
بریل -

رسالہ انقاس نفیسہ - تصنیف حضرت
خواجہ عبد اللہ احمد دارہ مطبوعہ مطبعہ اسدی
کاغذ سفید -

فوائد سعدیہ - از محمد ارتضی علی خان -

لوح جامی - رموز تصوف از ملا
عبد الرحمن جامی -

رسالہ ستہ ضروریہ - مطبوعہ مطبعہ فیضیان
سرور انبعاذ - شرح قصیدہ بانٹ سدا
از مولوی عبد الحاکم -

پند نامہ عطار - از شیخ فرید الدین عطار -
تکیمیائے سعادت - محاسن آداب اخلاق
از امام محمد غزالی -

رسالہ تحفۃ المؤمنین لی سلسلۃ الصالحین
از مولوی محمد معین الدین -

اخلاق جلالی محشی - از ملا جلال الدین
دوانی -

اخلاق ناصری - از نصیر الدین کاغذ چکنی
ایضاً - کاغذ سی -

اخلاق محشی - سررشتہ تعلیم فارسی -

معدن الجواہر - مکارم اخلاق از ملا طری
شعوی بسبیل - بردش موعظت حکیمانہ
از حکیم نور حسین امر جوی -

شعوی بزم وصال - سررشتہ تعلیم فارسی
شعوی شیخ بہلول - حکایات عارفانہ -

مجالس العشاق - با تصویرات مجالس
اہل باطن از میر سلطان حسین نسبیرہ
شہنشاہ اسیر مور -

مشطوق الطیر شعوی از شیخ فرید الدین عطار
گلشن اسرار - رموز تصوف از مولوی انور
می باید شنید - اندرز حکیمانہ از حضرت علی

ہیاید دید - حکیمانہ نصائح از مولوی محمد حسین
تکات حسنی - در تہذیب اخلاق از حکیم

احسان علی -

گنجینه عرفان - از شیخ فرید الدین عطار -
رساله غوثیه سلسله بنی شاذ العشق - از
ارشادات حضرت غوث الاعظم -
تمییز الغیب مع شرح فارسی اسرار فقر
از ارشادات حضرت غوث الاعظم و شرح
از شاه عبدالحمید محدث دہلوی -
انوار الساکبہ و انوار الصفا - معارف
عرفانی از مولوی محمد نعیم اللہ -
شنوی شاہ بوعلی قلندر مطبوعہ ۱۳۴۴
انوار الرحمن تنویر الجنان - ملفوظات
حضرت مولانا عبدالرحمن -
شنوی مولانا روم محشی - چار مصرعہ
بہر شش و فرغ تکملہ و فقرہ ہم تین تکمیل
چشمی سفید و گلانی و حنائی -
شرح شنوی مولانا روم - از بحر العلوم
مولانا عبد العلی شرح مبسوط عین جلد میں -
ایضاً شرح شنوی مولانا روم مسمی بہ
لطائف المعنوی - از مولوی عبداللطیف
ایضاً شرح شنوی مولانا روم مسمی بہ
مکاشفات رضوی - از مولوی محمد رضا -
نظم الالائی شرح قصیدہ بدایہ الامانی -
عربی زبان میں جسکی شرح فارسی ہر از

محمد بخش رفیقی -

حکایات دلپسند - نضاح سوامند از مولوی
محمد مددی خان داحص -
رسالہ حق نما - از شاہزادہ محمد دارالکوبہ -
مجموعہ نکات فقر - شامل چار رسالہ -
شنوی مولوی منظر علی انجلادی - ترجیح نہ
ایضاً منہ - مناظرہ غور شنید و شہینہ ایضاً منہ
قصیدہ در مناقب علی مرتضی -
رسالہ معرفت السلوک - از شاہ
محمود خوش زبان -
طوارق احمدیہ با مستقیم اتصال بنا و النبی
مباحث مذہبی اردو و پنج میں نسبت ہایہ
مطبوعہ ۱۳۴۴ -
حرافتہ قضایا و قدر - مصنفہ شمس الدین
بلگرامی -

اخلاق و تصوف اردو

جامع الاخلاق - ترجمہ اردو اخلاق
از مولوی ابانت اللہ -
تہذیب النفوس - از سید قمر الدین حسین
متخلص بسجن -
اوقات غریزی - از سید غلام حیدر خان
کاغذ سفید گندہ -

CALL No. { 29150150 ACC. No. 51

AUTHOR 7610 30

TITLE 30

22 MAY 1986

11-6-87

11-6-87

11-7

MAULANA AZAD LIBRARY **ALIGARH MUSLIM UNIVERSITY**

RULES:-

1. The book must be returned on the date stamped above.
2. A fine of **Re. 1-00** per volume per day shall be charged for text-books and **10 Paise** per volume per day for general books kept over - due.